

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ

**Державна наукова установа
«УКРАЇНСЬКИЙ ІНСТИТУТ НАУКОВО-ТЕХНІЧНОЇ
ЕКСПЕРТИЗИ ТА ІНФОРМАЦІЇ»**

**ЗБІРНИК
РЕФЕРАТІВ ДИСЕРТАЦІЙ,
НДР ТА ДКР**

№ 8'2020

**Київ
2020**

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ

**Державна наукова установа
«УКРАЇНСЬКИЙ ІНСТИТУТ НАУКОВО-ТЕХНІЧНОЇ
ЕКСПЕРТИЗИ ТА ІНФОРМАЦІЇ»**

(УкрІНТЕІ)

ЗБІРНИК РЕФЕРАТІВ ДИСЕРТАЦІЙ, НДР ТА ДКР

№ 8'2020

Видається з квітня 2003 року

Виходить 12 разів на рік

Київ – 2020

УДК 082.1:82-991

Реєстраційне свідоцтво: Сер. КВ №22631-12531ПР від 24.03.2017 р.

Редакційна колегія: Л.М. Миронова, Т.А. Юрченко

ЗБІРНИК РЕФЕРАТИВ ДИСЕРТАЦІЙ, НДР ТА ДКР (12 випусків на рік) – містить інформацію щодо виконаних науково-дослідних, дослідно-конструкторських робіт, докторських та кандидатських дисертацій, які надходять до УкрІНТЕІ від наукових установ – виконавців робіт. Збірник призначено для фахівців наукових, проектних, конструкторських, технологічних установ та організацій, ЗВО. Це дозволяє вести облік робіт аналогічного напрямку та встановлювати контакти з організаціями, які виконують близькі за тематикою роботи. Перед кожним документом наведено інвентарний номер документа, який має такий вигляд 0200U000257: перші дві цифри позначають тип документа (02 – інформаційна картка зі звітом, 03 – інформаційна картка без звіту, 04 – облікова картка кандидатської дисертації, 05 – облікова картка докторської дисертації); наступні дві – рік надходження роботи до фондів УкрІНТЕІ; останні – порядковий номер документа; далі – назва теми, вид звітнього документа, назва організації – виконавця робіт, прізвище керівника робіт, реєстраційний номер теми, індекс УДК, кількісна характеристика. Реферат публікується у авторській редакції з указанням умов розповсюдження. Дані відносно договірної ціни надає організація-виконавець. За інвентарним номером, наведеним у бібліографічному описі, в УкрІНТЕІ можна замовити копію потрібного документа.

БЮЛЕТЕНЬ РЕЄСТРАЦІЇ НДР ТА ДКР (6 випусків на рік) – містить назви розпочатих науково-дослідних і дослідно-конструкторських робіт, зареєстрованих в УкрІНТЕІ, які систематизовано за рубриками. Посилаючись на номер державної реєстрації, можна одержати додаткові відомості про наукову роботу, зазначену в реєстраційній картці.

НАУКА, ТЕХНОЛОГІЇ, ІННОВАЦІЇ (4 випуски на рік) – науковий фаховий журнал, у якому висвітлюються взаємопов'язані питання науково-технічної діяльності, інтелектуальної власності, науково-технічної експертизи, державної політики у сфері інноваційного розвитку та проблеми впровадження наукових досягнень у виробництво. Журнал входить до Переліку наукових фахових видань України – з технічних та економічних наук. ISSN 2520-6524.

Передплата на видання здійснюється через УкрІНТЕІ.

Розрахунковий рахунок IBAN: UA518201720313201001201097044

у ДКСУ м. Києва, код ЄДРПОУ 40814998, ПІН 408149926502, код платежу 25010100

З питань придбання: Відділ аналізу інформації та сприяння розвитку інноваційної діяльності, тел.: (044) 521-00-39, e-mail: uintei.ua@gmail.com, sale@uintei.kiev.ua

З інших питань: Відділ створення електронних інформаційних ресурсів, тел.: (044) 521-00-68, e-mail: nddkr@uintei.kiev.ua

Підписано до друку 21.08.2020 р. Формат 60x84 1/8. Ум.- друк. арк. 19,53

Тираж 40 прим. Зам. 0116

Адреса редакції: вул. Антоновича, 180, м. Київ, Україна, 03150

©УкрІНТЕІ

02 ФІЛОСОФІЯ

02.01 Загальні питання філософії

02.06.20.0001/0419U005266

Іванишин Тарас Іванович Національно-патріотичне утвердження студентської молоді: філософсько-правові засади: Дис...Кандидат юридичних наук/ Хмельницький університет управління та права імені Леоніда Юзькова - Захищена; 2.-.1.2019

УДК: 34; 1

212 с. - Бібліогр.:238 назв

У дисертаційному дослідженні вперше здійснено комплексне теоретичне узагальнення і запропоновано вирішення наукового завдання, що полягає у виявленні і дослідженні нових ідей та тенденцій національно-патріотичного утвердження студентської молоді. Визначено філософсько-правову парадигму національно-правового утвердження студентської молоді як процес інкультурації індивідів, утвердження національних цінностей у бутті особистості, що реалізується через її національну свідомість, патріотичні настрої, активну громадянську свідомість та високу правову культуру. Визначено поняття «національно-патріотичне утвердження студентської молоді» як процес осмислення особистісної відповідальності за долю свого народу; формування усвідомленої перцепції національних проблем та громадянської позиції до назрілих явищ і подій в українському соціумі; становлення правосвідомості й розвиток високої правової культури; активна участь індивіда в державотворчих процесах; вироблення соціально зрілого зацікавлення й бажання працювати для ефективного розвитку своєї держави, готовності, за будь-яких обставин, відстоювати національні інтереси.

02.41 Соціальна філософія

02.06.20.0002/0419U005211

Сулейманова Лія Фаритівна Соціальне буття людини у християнській та ісламській культурах: Дис...Кандидат філософських наук/ ДВНЗ "Переяслав-Хмельницький державний педагогічний університет імені Григорія Сковороди" - Захищена; 2.-.1.2019

УДК: 101.1.:316; 930.1:1

237 с. - Бібліогр.:247 назв

Дисертація присвячена компаративістському аналізу соціального буття людини в християнській та ісламській культурах. На основі положення, що архетипові прояви культур сконцентровані в їх сакральних текстах, соціальне буття людини в християнській та ісламській культурах досліджується на основі компаративістського аналізу текстів Біблії і Корану. Показано принципову відмінність гендерних відносин в християнській та ісламській культурах – в мусульманській культурі жінці не надається того сакрального значення, яке ми знаходимо в християнській. Це одна з найбільш важливих відмінностей соціального буття людини в християнській та ісламській культурах. Це є доволі важливим для українського суспільства, в якому маємо перетин цінностей та способів життя православної, протестантської й католицької культур у їх взаємодії з ісламською.

02.06.20.0003/0419U005221

Колесніченко Сергій Сергійович Феномен комунікативної влади: соціально-філософський аналіз: Дис...Кандидат філософських наук/ ДВНЗ "Переяслав-Хмельницький державний педагогічний університет імені Григорія Сковороди" - Захищена; 2.-.1.2019

УДК: 101.1.:316; 930.1:1

197 с. - Бібліогр.:225 назв

Дисертацію присвячено спробі здійснити соціально-філософський аналіз феномену комунікативної влади. Автором досліджено історичний генезис феномену комунікативної влади як прогресу людської свободи. У контексті «комунікативного повороту» сучасної філософії та відповідних комунікативних проєктів, проаналізовано основні

концептуальні засади ролі комунікації в сучасних процесах соціального життя, наведено авторську дефініцію концепту комунікативної влади. Теоретичне та практичне значення дослідження полягає у цілісному осмисленні соціально-філософського феномену комунікативної влади в сучасній соціально-політичній системі координат, що сформована новим цивілізаційним етапом розвитку суспільства («інформаційне суспільство», «суспільство знань», «мережеве суспільство» тощо). В межах розробки проблеми становлення інформаційного суспільства та впливу медійних технологій на феномен влади та владних відносин актуалізовано діалектичний та реверсний характер зв'язку та процедур легітимізації. Також у роботі було проаналізовано основні принципи етико-аксіологічного фундаменту комунікативної влади та відповідних дискурсивних практик. Зазначені дослідницькі кроки здійснено з урахуванням поточної політичної ситуації в Україні, зокрема, враховуючи її транзитивний характер у змісті та системі державного устрою, визначено можливі перспективи та наслідки реалізації повноти комунікативної влади.

03 ІСТОРІЯ. ІСТОРИЧНІ НАУКИ

03.01 Загальні питання історичних наук

03.06.20.0004/0419U005211

Сулейманова Лія Фаритівна Соціальне буття людини у християнській та ісламській культурах: Дис...Кандидат філософських наук/ ДВНЗ "Переяслав-Хмельницький державний педагогічний університет імені Григорія Сковороди" - Захищена; 2.-.1.2019

УДК: 101.1.:316; 930.1:1

237 с. - Бібліогр.:247 назв

Дисертація присвячена компаративістському аналізу соціального буття людини в християнській та ісламській культурах. На основі положення, що архетипові прояви культур сконцентровані в їх сакральних текстах,

соціальне буття людини в християнській та ісламській культурах досліджується на основі компаративістського аналізу текстів Біблії і Корану. Показано принципову відмінність гендерних відносин в християнській та ісламській культурах – в мусульманській культурі жінці не надається того сакрального значення, яке ми знаходимо в християнській. Це одна з найбільш важливих відмінностей соціального буття людини в християнській та ісламській культурах. Це є доволі важливим для українського суспільства, в якому маємо перетин цінностей та способів життя православної, протестантської й католицької культур у їх взаємодії з ісламською.

03.06.20.0005/0419U005221

Колесніченко Сергій Сергійович Феномен комунікативної влади: соціально-філософський аналіз: Дис...Кандидат філософських наук/ ДВНЗ "Переяслав-Хмельницький державний педагогічний університет імені Григорія Сковороди" - Захищена; 2.-.1.2019

УДК: 101.1.:316; 930.1:1

197 с. - Бібліогр.:225 назв

Дисертацію присвячено спробі здійснити соціально-філософський аналіз феномену комунікативної влади. Автором досліджено історичний генезис феномену комунікативної влади як прогресу людської свободи. У контексті «комунікативного повороту» сучасної філософії та відповідних комунікативних проєктів, проаналізовано основні концептуальні засади ролі комунікації в сучасних процесах соціального життя, наведено авторську дефініцію концепту комунікативної влади. Теоретичне та практичне значення дослідження полягає у цілісному осмисленні соціально-філософського феномену комунікативної влади в сучасній соціально-політичній системі координат, що сформована новим цивілізаційним етапом розвитку суспільства («інформаційне суспільство», «суспільство знань», «мережеве суспільство» тощо). В межах розробки проблеми становлення інформаційного суспільства та впливу медійних технологій

на феномен влади та владних відносин актуалізовано діалектичний та реверсний характер зв'язку та процедур легітимізації. Також у роботі було проаналізовано основні принципи етико-аксіологічного фундаменту комунікативної влади та відповідних дискурсивних практик. Зазначені дослідницькі кроки здійснено з урахуванням поточної політичної ситуації в Україні, зокрема, враховуючи її транзитивний характер у змісті та системі державного устрою, визначено можливі перспективи та наслідки реалізації повноти комунікативної влади.

03.09 Загальна історія

03.06.20.0006/0219U100397

Історичний досвід українських збройних формувань ХХ ст. в контексті сучасної російської агресії: Заключний звіт/Науково-дослідний інститут українознавства; Керівник Бойко Тетяна Іванівна - ДР 0117U000539, УДК 94

15

Мета проекту - на основі аналізу досвіду зародження й формування українських збройних формувань, їхньої участі у збройній визвольній боротьбі за національну незалежність, аналізу діяльності українських штабів, офіцерського корпусу, військових доктрин, стратегій та воєнно-польових практик створити сучасну наукову історію збройних сил України новітнього часу й системні рекомендації для політичного керівництва й військового командування України для творення сучасної боєздатної національної армії, здатної протистояти агресорові в умовах гібридної війни із застосуванням різних форм інформаційної, психологічної та збройної агресії.

03.19 Історія окремих країн

03.06.20.0007/0519U001871

Заяць Андрій Євгенович Міське суспільство Волині ХVI - першої половини ХVII ст.: Дис...Доктор історичних наук/ Львівський національний

університет імені Івана Франка -
Захищена; 2.-.1.2019

УДК: 94(477)

582 с. - Бібліогр.:822 назв

У дослідженні розглянуто процес становлення та функціонування міського суспільства Волині у ранньомодерну добу. Проаналізовано проблему дефініції, класифікації та термінології міських поселень; вивчено функції міських поселень та фактори їх розвитку. З'ясовано роль власників приватних та старост королівських міст на формування устрою та особливості розвитку волинських міст. Особлива увага приділена міському управлінню та участі у ньому війта, лентвійта, ради, лави та найманих міських урядників. Описано міське судочинство та його особливості у королівських та приватних містах. Прослідковано джерела формування міської громади, її правове становище, соціальну структуру, етнічний та професійний склад, а також місце шляхти у міському соціумі.

03.06.20.0008/0419U005273

Бабкова Надія В'ячеславівна Еволюція державної символіки ранньомодерної України (на матеріалах українського козацтва ХVI – ХVIII ст.): Дис...Кандидат історичних наук/ Запорізький національний університет - Захищена; 2.-.1.2019

УДК: 94(477)

286 с. - Бібліогр.:252 назв

Об'єкт вивчення: козацька доба в історії України з характерними особливостями політичного устрою та інститутами влади. Мета дослідження: прослідкувати шляхи становлення та розвитку державної символіки ранньомодерної України через призму особливостей міжнародних політичних зв'язків Війська Запорозького останньої третини ХVI – кінця ХVIII ст. Предмет дослідження: закономірності та тенденції формування козацької символіки, еволюція її складових елементів у площині зовнішньополітичних зносин козацтва з Османською імперією, Річчю Посполитою, Московською державою (Російською імперією) та Священною Римською імперією

германської нації. Результати дослідження: на основі архівних джерел з'ясовано, що поступова втрата національного контролю над виготовленням головних козацьких інсигній була безпосереднім наслідком інкорпораційної політики Російської держави щодо українських земель. Проаналізовано еволюцію візуальних образів булави, пірнача та бунчука як найвищих державних символів козацької України. Розкрито місце литаврів у становленні Військової (державної) та Полкової музики Війська Запорозького, як невід'ємного елемента повсякденної та церемоніальної культури козацьких спільнот XVI – XVIII ст. Акцентовано увагу на перших згадках про посади відповідальних за збереження та охорону козацьких державних символів осіб. Запропоновано трактування посади довбуша як козацького урядовця з належними державними функціями. Сфера використання: при підготовці курсів з історії козацтва та історії України загалом, історії державотворення, спеціальних історичних дисциплін, культурології. Крім того матеріали дисертаційного дослідження можуть використовуватися під час провадження політики з патріотичного виховання українських громадян і популяризації вітчизняної державної символіки.

03.06.20.0009/0419U005268

Золотар Людмила Миколаївна Розвиток сухопутних шляхів сполучення Таврійської губернії в 1864–1914 рр.: Дис...Кандидат історичних наук/ Запорізький національний університет - Захищена; 2.-.1.2019

УДК: 94(477)

245 с. - Бібліогр.:191 назв

Об'єкт вивчення: історія розвитку сухопутних шляхів сполучення Таврійської губернії (1864–1914 рр.). Мета дослідження: здійснити наукову реконструкцію історичного розвитку сухопутних шляхів сполучення Таврійської губернії та їх інфраструктури в 1864–1914 рр. як єдиної мережі. Предмет дослідження: трансформація мережі сухопутних шляхів сполучення

Таврійської губернії 60-х рр. XIX ст. – до початку Першої світової війни, а саме зміни особливостей державної політики у сфері будівництва шляхів сполучення, модернізаційні перетворення. Результати дослідження: розглянуто основні чинники формування концептуальних засад розвитку дорожньої мережі, особливості управлінської системи на державному та місцевому рівні, провадження кадрової політики для забезпечення функціонування сухопутних комунікацій, особливості розвитку транспортних засобів та розвитку інфраструктурних і технічних об'єктів. Дослідження показало, що сухопутні шляхи сполучення – це складний мережевий механізм, для успішного функціонування якого потрібне постійне удосконалення та кваліфіковане кадрове забезпечення, державна стратегія та підтримка приватного капіталу. Від розвиненості та облаштованості транспортних комунікацій залежить соціально-економічний, культурно-освітній, комунікаційний розвиток регіону. Сфера використання: матеріали можуть бути використані при підготовці нових праць з історії України, регіональної історії та історії окремих міст, при підготовці праць історико-краєзнавчого та науково-популярного характеру, розробці спецкурсів та в лекційній роботі.

03.06.20.0010/0419U005303

Басараб Володимир Ілліч ДЕРЖАВОТВОРЧА КОНЦЕПЦІЯ ТА НАЦІОНАЛЬНО-ПАТРІОТИЧНІ ІДЕЇ МИТРОПОЛИТА АНДРЕЯ ШЕПТИЦЬКОГО: Дис...Кандидат історичних наук/ Державний вищий навчальний заклад "Ужгородський національний університет" - Захищена; 2.-.1.2019

УДК: 94(477)

337 с. - Бібліогр.:360 назв

У дисертаційній роботі осмислено державницькі погляди Андрея Шептицького, зокрема, його критичне ставлення до комунізму, соціалізму, «пацифікації» та нацизму. Розглянуто міркування митрополита Галицького про необхідні передумови побудови сильної

незалежної України, його уявлення про реформування органів державної влади, війська, церкви, закладів освіти. У дисертаційній роботі детально проаналізовано пастирські послання А. Шептицького, в яких осмислюються проблеми державотворення та ідеологічна спрямованість політичних партій, рухів й засуджується імперська політика країн-завойовниць українських земель. У дисертаційному дослідженні розглянуто листи митрополита Галицького до державних діячів та священнослужителів, а також відповіді на них респондентів задля увиразнення державницького світогляду Владики. Екуменічні ідеї А. Шептицького трактуються в роботі як надійне підґрунтя національно-духовного відродження України, окреслюється бачення митрополитом ролі Української греко-католицької церкви у процесі становлення української державності. Простежено в дисертації еволюцію державницьких ідей А. Шептицького в період Другої світової війни, акцентовано на засудженні митрополитом Галицьким політичного режиму А. Гітлера, з'ясовано церковно-політичні погляди А. Шептицького стосовно польської шовіністичної політики. А. Шептицький створив своєрідну світоглядну модель щасливого суспільства, підґрунтям якого повинні бути християнські цінності, міцна родина, різні громадські об'єднання, що мали б на меті морально-інтелектуальний розвиток особистості, сприяння її самореалізації в колективі шляхом втілення в життя євангельських заповідей. Митрополит Галицький акцентував на європейських цінностях, протиставляючи їх російській ментальності, засудив комуністичну та нацистську ідеології, а також явище «пацифікації».

04 СОЦІОЛОГІЯ

04.21 Суспільство як система. Соціальні відносини і процеси

04.06.20.0011/0219U100419

Україна перед гуманітарними викликами та загрозами сучасності: соціально-філософський аналіз: Заключний звіт/Науково-дослідний інститут українознавства; Керівник Терлецький Віталій Михайлович - ДР 0116U004693, УДК 316.42

6

Застосування теоретико-методологічних засад дослідження викликів та загроз у гуманітарній сфері України в їхньому зв'язку з геополітичною позицією держави, культурно-цивілізаційним вибором українського народу, постійними змінами в інформаційному та освітньому просторі сучасного глобалізованого світу, реконструкція соціальних передумов появи таких викликів, засвоєння позитивного світового досвіду в розв'язанні аналогічних гуманітарних проблем та розробка теоретичних моделей їх подолання.

04.06.20.0012/0219U100437

Гуманітарні аспекти воєнно-політичної кризи в Криму та Донецькому краї: Заключний звіт/Науково-дослідний інститут українознавства; Керівник Зінченко Арсен Леонідович - ДР 0116U004692, УДК 316.42

34

Науковий аналіз суспільно-політичних, інформаційних, ментальнісно-психологічних, соціальних передумов російської агресії в Криму та на Донбасі, аналіз інформаційно-пропагандистської риторики окупаційної влади т.зв. Донецької та Луганської народних республік та їхньої гуманітарної політики, розробка рекомендацій для органів державної влади України щодо інформаційно-пропагандистських заходів та практичних засад гуманітарної політики, спрямованих на деокупацію АР Крим та Донецького краю.

06 ЕКОНОМІКА. ЕКОНОМІЧНІ НАУКИ

06.01 Загальні питання економічних наук

06.06.20.0013/0519U001221

Шевчик Богдан Михайлович
Соціокультурні чинники розвитку
національної економіки в епоху
трансформаційних змін: теоретико-
методологічні основи: Дис...д.е.н./
Львівський торговельно-економічний
університет - Захищена; 12.12.2019

УДК: 33; 330

499 с. - Бібліогр.:689 назв

Об'єкт: процеси розвитку і трансформації
національної економіки під впливом
соціокультурних чинників. Мета:
теоретико-методологічне обґрунтування
впливу культурних чинників на розвиток
економічних систем у трансформаційний
період та пропозиція практичних
рекомендацій сприяння становленню
рушійних сил розвитку соціокультурних
економічних систем. Методи: системний
підхід; синергетичний підхід;
аксіологічний підхід; економетричний
метод; кліометричний підхід.
Запропоновано: визначено методологічні
засади розробки державної концепції
соціально-економічного розвитку
національної економіки під впливом
соціокультурних чинників; науково
обґрунтовано теоретико-методологічні та
прикладні положення формування і
реалізації інституціонального алгоритму
забезпечення виробництва та відтворення
інтелектуально-когнітивних ресурсів
розвитку національної економіки;
розроблено концептуальний підхід
становлення національного типу
нооекономіки; концептуальний підхід
поняття «соціокультурна економічна
система». Сфера використання:
Міністерство розвитку економіки, торгівлі
та сільського господарства.

06.35 Наука управління економікою. Обліково-економічні науки

06.06.20.0014/0419U005272

Даценко Наталія Володимирівна Система
моделей оцінювання та прогнозування
інноваційних фінансових інструментів (на

прикладі криптовалют): Дис...Кандидат
економічних наук/ ДВНЗ "Київський
національний економічний університет
імені Вадима Гетьмана" - Захищена; 2.-
1.2019

УДК: 330.4

164 с. - Бібліогр.:189 назв

Дисертація присвячена подальшому
розвитку теоретичних засад та розробці
інструментарію моделювання та
прогнозування динаміки інноваційних
фінансових інструментів на прикладі
криптовалют. Визначено роль та місце
криптовалют на сучасному етапі розвитку
світової економіки, уточнено
категоріальний апарат та економічну
сутність дефініції «криптовалюта»,
розроблено таксономію криптовалют на
підставі їх технологічних та
криптографічних властивостей.
Запропоновано концептуальний підхід до
оцінювання та короткострокового
прогнозування криптоактивів на основі
міжгалузевого стандарту організації
інтелектуального аналізу даних CRISP-
DM. Розроблено алгоритм бінарного
авторегресійного дерева, який дозволяє
здійснювати кусково-лінійну
апроксимацію фазового простору вхідних
лагових змінних та будувати власну
авторегресійну модель для кожного
сегменту. Здійснено чисельну оцінку
горизонту прогнозу із використанням
фрактального та ентропійного аналізу та
проведено модельні прогнозні розрахунки
динаміки часових рядів криптовалют як із
використанням моделей BART, так і
моделей сімейства ARIMA-ARFIMA.
Проведене теоретичне та
експериментальне дослідження засвідчило
адекватність побудованих моделей та
ефективність їх застосування з метою
підтримки і прийняття управлінських
рішень на крипторинку.

06.41 (Економічна географія) -> 06.61

06.06.20.0015/0419U005209

Растворова Марія Олександрівна
Суспільно-географічне дослідження

управління розвитком міста (на прикладі міста Запоріжжя).: Дис...Кандидат географічних наук/ Київський національний університет імені Тараса Шевченка - Захищена; 2.-.1.2019

УДК: ; 911.3; 911.3:316

250 с. - Бібліогр.:264 назв

У дисертаційній роботі розкрито сутність управління розвитком міста як об'єкту суспільно-географічного дослідження, систематизовано сучасні напрями зарубіжних досліджень в царині управління розвитком міста, обґрунтовано методичку суспільно-географічного дослідження управління розвитком міста. Здійснено аналіз чинників розвитку міста Запоріжжя та їх взаємовпливу. Проаналізовано функціональне зонування міста Запоріжжя в розрізі адміністративних районів. Досліджено особливості сприйняття трансформацій міського простору міста Запоріжжя (2000-2016 роки) мешканцями міста Запоріжжя (респондентами). Виділено історико-географічні зрізи формування територіальної ідентичності мешканців міста Запоріжжя. На основі територіальної ідентичності мешканців міста Запоріжжя, аналізі перспективних напрямків розвитку міста Запоріжжя, світових тенденцій розвитку міст та принципів, викладених у документах щодо розвитку міст, запропоновано напрямки розвитку міста Запоріжжя. Запропоновано та обґрунтовано суспільно-географічний механізм управління розвитком міста та його інституційне забезпечення.

06.51 Світове господарство. Міжнародні економічні відносини

06.06.20.0016/0419U005264

Войчак Дмитро Анатолійович Розвиток глобальної інфраструктури агропродовольчого ринку: Дис...Кандидат економічних наук/ ДВНЗ "Київський національний економічний університет імені Вадима Гетьмана" - Захищена; 2.-.1.2019

УДК: 339.9; 338.43

198 с. - Бібліогр.:351 назв

Дисертація присвячена комплексному дослідженню кількісно-якісних параметрів глобальної інфраструктури агропродовольчого ринку та механізмів її розвитку. У роботі розкрито теоретичні засади глобалізації інфраструктурного забезпечення ринку, обґрунтовано передумови становлення глобальних ринків через призму їх інфраструктурного компонента, визначено економічну сутність глобального інфраструктурного розриву та інституційний базис інфраструктури агропродовольчого ринку. Значну увагу приділено дослідженню кількісних і якісних зрушень в інфраструктурі глобального агропродовольчого ринку, оцінено ефективність інфраструктурних інститутів агропродовольчого ринку, а також проаналізовано процеси глобально-логістичної мереживізації інфраструктури агропродовольчого ринку. У дисертації дана комплексна оцінка сучасному стану національного інфраструктурного потенціалу агропромислового комплексу, обґрунтовано стратегічні пріоритети розбудови вітчизняної аграрної інфраструктури, а також розкрито інтеграційні механізми розвитку аграрної інфраструктури в умовах реалізації Угоди про асоціацію України з ЄС.

06.52 Тенденції і проблеми економічного розвитку і зростання. Планування економіки. Економічні цикли і кризи

06.06.20.0017/0219U100458

Обґрунтування напрямів розвитку розподіленої енергетики в Україні в контексті структурних зрушень в економіці: Заключний звіт/Науково-дослідний центр індустріальних проблем розвитку НАН України; Керівник Шпілевський Володимир Вікторович - ДР 0118U100136, УДК 330.34; 330.35
257

Наукове обґрунтування напрямів розвитку розподіленої енергетики в Україні в контексті структурних зрушень в економіці

06.06.20.0018/0519U001220

Рейкін Віталій Самсонович Детінізація національної економіки в умовах невизначеності: Дис...д.е.н./ Львівський торговельно-економічний університет - Захищена; 12.12.2019

УДК: 338.1; 330.34/.35; 338.26/.27; 338.12

449 с. - Бібліогр.:414 назв

Об'єкт: процес детінізації економіки. Мета: розробка теоретико-методологічних засад детінізації економіки України в умовах невизначеності та формування на цій основі наукових рекомендацій щодо їх практичної реалізації. Методи: історико-логічний; наукової абстракції та конкретизації; синтезу та аналізу; теоретичного узагальнення; групування; порівняльного аналізу; кореляційного аналізу; моделювання; статистичні; експертних; методичні прийоми табличного та графічного подання; індукції та дедукції. Запропоновано: підтверджено наукову гіпотезу щодо детінізації національної економіки в умовах інформаційної, поведінкової та прогнозної невизначеності на концептуальних засадах використання позитивних аспектів соціально-економічного впливу тінізації; обґрунтовано необхідність застосування сукупності регуляторних заходів державної політики детінізації економіки; розроблено й комплексно застосовано нейро-нечіткі технології адаптивно-імітаційного моделювання та прогнозування обсягів тінізації економіки України на макрорівні; теоретико-методологічні засади дослідження тіньової економіки в умовах невизначеності. Сфера використання: Міністерство розвитку економіки, торгівлі та сільського господарства.

06.54 Продуктивні сили і науково-технічний прогрес

06.06.20.0019/0419U001700

Тесля Алла Ігорівна Організаційно-економічний механізм стимулювання

розвитку інтелектуального капіталу за умов трансформації в економіці України: Дис...к.е.н./ Львівський торговельно-економічний університет - Захищена; 12.12.2019

УДК: 347.77

306 с. - Бібліогр.:314 назв

Об'єкт: процеси становлення і розвитку інтелектуальної сфери національної економіки України за умов її трансформації. Мета: аналіз структури та механізмів стимулювання розвитку інтелектуального капіталу в сучасній економіці України. Методи: системний підхід; структурно-логічний та семантичний аналіз; кількісного та якісного порівняння; статистичного аналізу, графічні методи та метод інтегрального оцінювання; аналоговий метод; системно-структурний аналіз та моделювання. Запропоновано: удосконалені: класифікаційні характеристики інституційної бази розвитку інтелектуального капіталу, принципи і методологію структурного оцінювання інтелектуального капіталу України; механізми інституційного впливу на розвиток вітчизняного інтелектуального капіталу. Сфера використання: Міністерство розвитку економіки, торгівлі та сільського господарства.

06.58 Відтворювальна структура економіки. Нагромадження і споживання. Добробут

06.06.20.0020/0419U001701

Мойсеєнко Ігор Валентинович Управління соціальною відповідальністю підприємництва в умовах трансформаційної економіки України: Дис...к.е.н./ Львівський торговельно-економічний університет - Захищена; 12.12.2019

УДК: 330.567.2/.4; 330.59; 330.12

289 с. - Бібліогр.:237 назв

Об'єкт: процес державного управління соціальною відповідальністю підприємництва. Мета: обґрунтування теоретико-методичних засад і прикладних положень щодо управління соціальною

відповідальністю підприємництва в умовах трансформаційної економіки України. Методи: систематизації та узагальнення; індукції; системної методології дослідження соціально-економічних процесів; експрес-аналізу та порівняння; статистичного аналізу; статистичного та регресійного аналізу; групування, логічного та стратегічного аналізу; інституційного аналізу; системно-структурного аналізу. Запропоновано: концептуальні засади механізму управління соціальною відповідальністю підприємництва; удосконалені: теоретико-методичні основи управління соціальною відповідальністю підприємства; методологічний підхід до розробки типології видів, форм та рівнів соціальної відповідальності підприємства; трактування термінології та поняття соціальної відповідальності. Сфера використання: Міністерство розвитку економіки, торгівлі та сільського господарства.

06.61 Територіальна структура економіки. Регіональна і міська економіка

06.06.20.0021/0219U100407

Формування механізму сталого розвитку міського транспорту на засадах концепції "розумного" міста та муніципальної екології: **Заключний звіт/Тернопільський національний економічний університет; Керівник Монастирський Григорій Леонардович - ДР 0117U003871, УДК 332.1(1-21)**

366

Напрацювання теоретичних засад та моделі сталого розвитку транспорту на принципах "розумного" муніципалітету та муніципальної екології на основі використання передового світового досвіду, імплементації функцій та спеціального економічного інструментарію муніципального менеджменту в діяльність органів місцевого самоврядування.

06.06.20.0022/0419U005318

Берестецька Олена Михайлівна
Активізація регіональних детермінант розвитку текстильної промисловості: Дис...Кандидат економічних наук/
Тернопільський національний економічний університет - Захищена; 2--1.2019

УДК: 332.132; 911.3; 332.122

165 с. - Бібліогр.:188 назв

Об'єкт - процес трансформації текстильної промисловості в регіонах. Мета - удосконалення теоретичних та прикладних детермінант розвитку текстильної промисловості в регіонах України та вироблення пропозицій з модернізації її складових. Методи - загальнонаукові та спеціальні: абстрактно-логічний; узагальнення; структурного та порівняльного аналізу; економіко-математичного моделювання. Результати: розроблено дорожню карту модернізації текстильної промисловості на мезорівні. Новизна полягає у створенні теоретичного підґрунтя та поглибленні прикладних засад активізації детермінант конкурентного розвитку текстильної промисловості в регіонах. Впроваджено в діяльність ВАТ Тернопільське об'єднання «Текстерно», Тернопільської обласної державної адміністрації, Управління стратегічного розвитку міста Тернопільської міської ради, Білецької об'єднаної територіальної громади, Тернопільського національного технічного університету імені Івана Пулюя. Сфера використання – діяльність підприємств текстильної промисловості.

06.06.20.0023/0419U005318

Берестецька Олена Михайлівна
Активізація регіональних детермінант розвитку текстильної промисловості: Дис...Кандидат економічних наук/
Тернопільський національний економічний університет - Захищена; 2--1.2019

УДК: 332.132; 911.3; 332.122

165 с. - Бібліогр.:188 назв

Об'єкт - процес трансформації текстильної промисловості в регіонах. Мета - удосконалення теоретичних та прикладних детермінант розвитку текстильної промисловості в регіонах України та

вироблення пропозицій з модернізації її складових. Методи - загальнонаукові та спеціальні: абстрактно-логічний; узагальнення; структурного та порівняльного аналізу; економіко-математичного моделювання. Результати: розроблено дорожню карту модернізації текстильної промисловості на мезорівні. Новизна полягає у створенні теоретичного підґрунтя та поглибленні прикладних засад активізації детермінант конкурентного розвитку текстильної промисловості в регіонах. Впроваджено в діяльність ВАТ Тернопільське об'єднання «Текстерно», Тернопільської обласної державної адміністрації, Управління стратегічного розвитку міста Тернопільської міської ради, Білецької об'єднаної територіальної громади, Тернопільського національного технічного університету імені Івана Пулюя. Сфера використання – діяльність підприємств текстильної промисловості.

06.71 Галузева структура економіки

06.06.20.0024/0219U000638

Моніторинг реалізації інтелектуального потенціалу випусників ВНЗ і ПТНЗ прикордонного регіону: соціальне партнерство, державне і регіональне замовлення: Заключний звіт/Національний університет "Львівська політехніка"; Керівник Садова Уляна Ярославівна - ДР 0118U007052, УДК 338:37

93

Підвищення ефективності використання інтелектуального потенціалу випусників ВНЗ та ПТНЗ Львівської області на основі розвитку соціальної відповідальності та партнерства суб'єктів економіки регіону

06.06.20.0025/0519U001785

Калачевська Лариса Іванівна Управління інноваційним розвитком сільських територій: теорія, методологія, практика: Дис...Доктор економічних наук/ Сумський національний аграрний університет - Захищена; 1.-.1.2019

УДК: 338.43

450 с. - Бібліогр.:395 назв

Дисертаційна робота присвячена розробці теоретико-методологічних засад підвищення ефективності і результативності управління розвитком українських сільських територій на основі стимулювання інноваційної діяльності, у тому числі в межах відновлення і розбудови їх інфраструктури. У дослідженні: розкрито теоретичні основи управління інноваційним розвитком сільських територій; надана критична оцінка методологічним основам цього виду управління; проаналізовано стан й розкриті тенденції розвитку сільських територій у світі та в Україні в умовах глобалізації, а також виявлені передумови забезпечення розвитку сільських територій на основі інновацій; розроблено методики оцінки впливу конкурентного середовища на управління інноваційним розвитком сільських територій в Україні та інфраструктурного забезпечення української сільської місцевості; розкрито інституційні аспекти інфраструктурного забезпечення інноваційного розвитку сільських територій; сформовано напрямки розвитку сільських територій в Україні на основі інновацій в інфраструктурному забезпеченні; розроблено інтегровану модель системи управління інноваційним розвитком сільських територій в Україні та систему інформаційно-консультаційної підтримки розвитку інноваційної діяльності в українській сільській місцевості; сформовано організаційно-економічний механізм стимулювання інноваційного розвитку інфраструктури сільських територій.

06.06.20.0026/0519U001805

Шелеметьєва Тетяна Вячеславівна Управління розвитком туризму в Україні в умовах трансформації національної економіки: Дис...Доктор економічних наук/ Класичний приватний університет - Захищена; 2.-.1.2019

УДК: 338.48

535 с. - Бібліогр.:501 назв

Досліджено діалектику сутності та надано визначення комплексної категорії "управління розвитком туризму".

Проаналізовано та узагальнено міжнародний досвід управління розвитком туризму провідних країн світу. Охарактеризовано компоненти методології управління розвитком туризму. Визначено особливості, значення державного регулювання й управління розвитком туризму в Україні та сформульовано їх основні концептуальні завдання. Ідентифіковано сучасні проблеми управління розвитком туризму в Україні в умовах трансформації національної економіки. Розроблено концепцію багаторівневої системи управління розвитком туризму з урахуванням комунікаційних взаємозв'язків, яка забезпечить сталий розвиток туристичної галузі. Досліджено науково-теоретичні аспекти та узагальнено підходи до оцінювання туристично-рекреаційного потенціалу країни (території) як складової забезпечення ефективного управління розвитком туризму. Проаналізовано сучасний стан і проблеми туризму в Україні та спрогнозовано перспективи його розвитку в умовах трансформації національної економіки. Розкрито сутність дефініції "трансформація" та виявлено вплив трансформаційних процесів у національній економіці на розвиток туризму в Україні. Обґрунтовано методичний підхід до використання практики стратегічного планування в системі управління розвитком туризму. Систематизовано підходи до формування принципів ефективного управління розвитком туризму в Україні. Запропоновано науково-методичні підходи до підвищення ефективності управління розвитком туризму в Україні. Досліджено підходи до використання дієвих інструментів процесу управління розвитком туризму в Україні. Сформовано пропозиції щодо вдосконалення системи управління розвитком туризму на основі використання соціально-економічного ефекту туризму

06.06.20.0027/0519U001817

Сенько Олена Вікторівна Стратегія забезпечення стійкого розвитку морського транспорту України: Дис...Доктор

економічних наук/ Чернігівський національний технологічний університет - Захищена; 2.-.1.2019

УДК: 338.47

464 с. - Бібліогр.:322 назв

У дисертації теоретично обґрунтовано та запропоновано нове вирішення наукової проблеми, що полягає у поглибленні та обґрунтуванні теоретико-методологічних та науково-методичних основ функціонування морського транспорту в Україні й розробленні стратегії забезпечення його стійкого розвитку. Визначено зміст поняття стійкості розвитку морського транспорту, розкрито міждисциплінарність його дослідження враховуючи матеріально-технічну, економічну, екологічну, політичну та соціальну складові системи управління розвитком такого транспорту. Доведено, що морська транспортна система є важливим сегментом для економіки країни, стабільне функціонування якої забезпечує відповідні умови для національної безпеки й підвищення рівня життя населення. Узагальнено методологію дослідження морської транспортної галузі в національній економіці у контексті забезпечення стійкості її розвитку. Запропоновано концептуальні положення до управління інвестиційними програмами, які розглядають доцільність реалізації принципу повномасштабної морської держави. Розроблений методологічний інструментарій управління процесом формування стратегії забезпечення стійкого розвитку морського транспорту.

06.06.20.0028/0419U005103

Марков Роберт Рубенович Організаційно-економічний механізм забезпечення рослинництва технічними засобами.: Дис...Кандидат економічних наук/ Національний науковий центр "Інститут аграрної економіки" - Захищена; 2.-.1.2019

УДК: 338.43

246 с. - Бібліогр.:210 назв

У дисертації здійснено теоретичне узагальнення і запропоновано нове вирішення актуального науково-практичного завдання щодо вдосконалення

науково-методичних положень та розробки практичних рекомендацій з формування і реалізації організаційно-економічного механізму забезпечення рослинництва технічними засобами. Розроблено ієрархічну модель чинників впливу на рівень технічної оснащеності рослинництва. Уточнено понятійно-категоріальний апарат та удосконалено методичні підходи до дослідження технічного забезпечення.

06.73 Фінансова наука. Грошові та податкові теорії. Кредитно-фінансові інститути

06.06.20.0029/0219U100412

Формування фіскального простору України в умовах глобалізаційних дисбалансів: **Заключний звіт/Тернопільський національний економічний університет; Керівник Крисоватий Андрій Ігорович - ДР 0116U002498, УДК 336.1; 336.22 554**

Розробка новітньої концепції формування фіскального простору України в умовах глобалізаційних дисбалансів

06.06.20.0030/0419U001587

Палійчук Тетяна Володимирівна **Фіскальна децентралізація та механізми її реалізації в Україні.: Дис...к.е.н./ Державна навчально-наукова установа "Академія фінансового управління" - Захищена; 24.10.2019**

УДК: 336.01/.02; 339.7.01 282 с. - Бібліогр.:238 назв

У дисертаційній роботі здійснено комплексне дослідження теорії та практики упровадження і подальшого розвитку фіскальної децентралізації в Україні. Запропоновано напрями розв'язання важливої науково-практичної задачі щодо визначення механізмів досягнення оптимального розподілу дохідних джерел формування бюджетів, а також видаткових повноважень між органами влади різних рівнів державного управління.

06.06.20.0031/0419U004908

Мельник Тетяна Вікторівна **Монетарне регулювання розвитку банківської системи України: Дис...Кандидат економічних наук/ Державний вищий навчальний заклад "Університет банківської справи" - Захищена; 1.-.1.2019**

УДК: 336.74; 336.748.12

210 с. - Бібліогр.:213 назв

У дисертації досліджено еволюцію поглядів на монетарне регулювання та цілі монетарної політики. Уточнено визначення монетарного регулювання розвитку банківської системи. Оцінка впливу інструментів монетарного регулювання на розвиток банківської системи здійснена шляхом аналізу динаміки основних показників, які характеризують її діяльність. Визначено, як зміна режиму монетарної політики вплинула на пріоритетність застосування інструментів монетарного регулювання. Оцінено вплив інфляції та девальвації національної валюти на основні показники діяльності банківської системи. Досліджено наслідки ліквідації значної кількості банків в результаті «очищення» банківської системи України. Розраховано індекс розвитку банківської системи, який характеризує функціональну діяльність центрального банку як монетарного регулятора та розвиток банківського сектору. Виявлено існування тісного впливу між реальним кредитуванням економіки та індексом розвитку банківської системи. Окреслено основні напрями розвитку банківської системи, визначено найбільш ефективний з них, який базується на стимулюванні кредитування економіки.

06.75 Економічні проблеми організації і управління господарством країни

06.06.20.0032/0419U004833

Шевців Анна Богданівна **Науково-практичні засади формування та реалізації програм сталого розвитку економіки: Дис...Кандидат економічних наук/**

Чернігівський національний технологічний університет - Захищена; 1.-1.2019

УДК: 338

265 с. - Бібліогр.:198 назв

Дисертаційна робота присвячена обґрунтуванню теоретико-організаційних аспектів формування та реалізації програм сталого розвитку економіки в сучасних умовах. Зокрема, здійснено комплексне теоретичне узагальнення та запропоновано нове вирішення науково-практичного завдання, що проявляється в розробці і обґрунтуванні науково-практичних засад управління формуванням та реалізацією відповідних програм з врахуванням мотиваційних потреб у економічному зростанні і дотриманні положень сталого розвитку економіки. Системно проаналізовано та систематизовано сучасну практику формування та реалізації програм сталого розвитку, виділено й розглянуто методичні підходи до оцінювання ефективності різнорівневих програм сталого розвитку економіки України, розвинуто інструментарний апарат формування та реалізації таких програм в умовах проходження структурних змін. Синтезовано організаційно-економічний механізм управління формуванням та реалізацією програм сталого розвитку економіки як цілісної ієрархічної управлінської системи із інтеграційного задіявання як загального інституційного апаратно-функціонального інструментарію, так і сукупності взаємопов'язаних організаційних та економічних важелів. Уточнено та доповнено поняття «сталий розвиток економіки», виокремлено чинник взаємодії досягнень НТП у виробництві.

06.06.20.0033/0519U001748

Галасюк Віктор Валерійович Державне регулювання трансформації національної економіки: Дис...Доктор економічних наук/ Вищий навчальний заклад "Національна академія управління" - Захищена; 1.-1.2019

УДК: 338

389 с. - Бібліогр.:320 назв

У дисертаційній роботі розвинуто теоретико-методологічні засади і

розроблено практичні рекомендації щодо державного регулювання трансформації національної економіки для прискорення її зростання та підвищення добробуту громадян, а також обґрунтовано доцільність і можливість проведення такої трансформації в Україні, запропоновано інструментарій її забезпечення та оцінені потенційні макроекономічні ефекти. Ідентифіковано соціально-економічну траєкторію України та проведено її міжнародні порівняння. Здійснено оцінку економічного виміру євроінтеграції України і перспектив конвергенції реальних доходів в Україні і ЄС. Концептуально визначено й інтерпретовано економічну спеціалізацію України та ЄС. Обґрунтовано принципове значення економічної спеціалізації як рушія економічного зростання. Запропоновано набір критеріїв оцінки «якості» та ієрархію видів економічної діяльності з урахуванням технологічних, екологічних та соціально-економічних чинників впливу. Визначено зв'язок структури економіки та темпів економічного зростання. Проаналізовано зміни економічної спеціалізації України та сусідніх країн з використанням сучасних концепцій продуктового простору та складності економіки. Визначені головні перешкоди на шляху трансформації вітчизняної економіки та прискорення темпів її зростання. Пояснено механізм цілеспрямованого використання важелів економічної політики для трансформації виробничої структури економіки з метою прискорення темпів економічного зростання країни. Узагальнено та систематизовано організаційно-практичні аспекти підходів до державного регулювання трансформації національної економіки. Запропоновано концептуальні засади зміни парадигми державного регулювання структурної трансформації національної економіки через реалізацію модернізаційного курсу економічної політики. Здійснено емпіричний аналіз пріоритетів розвитку виробничого потенціалу України. Визначено перспективні індустрії і товарні групи української економіки, проаналізовано можливості висхідного руху України в

глобальних ланцюгах доданої вартості. Запропоновано комплексний інструментарій, регуляторні та інституційні важелі державного регулювання трансформації національної економіки для прискорення економічного зростання, доведено дієвість запропонованих заходів на основі аналізу міжнародного досвіду забезпечення позитивних структурних зрушень в економічній системі, а також оцінено потенційні макроекономічні ефекти застосування відповідних заходів в Україні.

06.06.20.0034/0419U004901

Оперенко Сергій Григорович
Стимулювання економічного зростання засобами податкового регулювання: Дис...Кандидат економічних наук/
Приватна установа "Причорноморський науково-дослідний інститут економіки та інновацій" - Захищена; 1.-.1.2019

УДК: 338

228 с. - Бібліогр.:235 назв

Дисертація присвячена розвитку теоретичних та методичних аспектів, а також обґрунтуванню практичних рекомендацій щодо стимулювання економічного зростання засобами податкового регулювання. В дисертаційній роботі узагальнено теоретичні засади, пов'язані з визначенням ролі держави в розвитку національної економіки, проаналізовано регулюючі властивості податків та податкова політика як інструмент стимулювання економічного розвитку, досліджено засоби податкового регулювання економічного зростання держави. Розглянуто сучасні тенденції оподаткування в національній економіці, проведено аналіз досвіду становлення та розвитку системи оподаткування в Україні, наведена характеристика та виділені основні тенденції розвитку системи оподаткування на кожному етапі. Побудована поліноміальна економіко-математична модель парної регресії, яка визначає залежність ВВП від кількості податкових пільг. Проведено аналіз динаміки показників, що характеризують рівень податкового навантаження на

капітал, працю, споживання, та побудовано економіко-математичну модель визначення оптимального співвідношення між цими показниками та розміром ВВП. Розроблено методичні засади розвитку податкового стимулювання ділової активності суб'єктів господарювання, обґрунтовано напрями інституціонального забезпечення податкової гармонізації у стимулюванні економічного зростання, удосконалено концепцію модернізації податкового механізму стимулювання економічного зростання в Україні.

06.06.20.0035/0419U004906

Широков Максим Анатолійович
Управління водними ресурсами України в контексті продовольчої безпеки: Дис...Кандидат економічних наук/
Приватна установа "Причорноморський науково-дослідний інститут економіки та інновацій" - Захищена; 1.-.1.2019

УДК: 338

198 с. - Бібліогр.:120 назв

Дисертація присвячена формуванню концептуальних засад та розробці теоретичних і прикладних основ процесу управління водними ресурсами України в контексті забезпечення продовольчої безпеки. Запропоновано концептуальні засади моніторингу сталого використання водних ресурсів в національній соціально-економічній системі, що здійснюється за трьома напрямками (екологічний моніторинг, соціальний моніторинг і економічний моніторинг). Здійснено комплексний аналіз стану водних ресурсів та продовольчої сфери України, досліджено кореляційні процеси між споживанням води та обсягами виробництва, виконано економічну оцінку використання водних ресурсів. Обґрунтовано концептуальні засади формування державної стратегії сталого використання водних ресурсів у контексті забезпечення продовольчої безпеки, що включає основні і забезпечуючі стратегії й забезпечує збалансовану реалізацію 3 ключових пріоритетів: економічного, соціального та екологічного

06.06.20.0036/0419U004944

Ліпський Віталій Володимирович
Інвестування розвитку морських портів
України: Дис...Кандидат економічних
наук/ Приватна установа
"Причорноморський науково-дослідний
інститут економіки та інновацій" -
Захищена; 1.-.1.2019

УДК: 338

231 с. - Бібліогр.:153 назв

Дисертація присвячена систематизації теоретичних засад та обґрунтуванню практичних рекомендацій щодо інвестування розвитку морських портів України. На основі критичного аналізу підходів до трактування понять «інвестиції», «інвестиційний процес», «інвестиційний проект», сформульовані сучасні трактування цих економічних категорій. Досліджено еволюцію розвитку портової системи в провідних країнах світу та проаналізовано економічну, організаційну діяльність та тенденції розвитку морських портів України, визначено особливості морських портів України як об'єкта інвестування. Удосконалено методіку багатокритеріальної оцінки виробничого потенціалу морських портів України на основі змішаної факторної моделі, що на відміну від існуючих враховує специфіку показників транспортної статистики та взаємозв'язок між ресурсним забезпеченням їхньої діяльності. Проведено аналіз перспектив економічного розвитку портової системи на основі її виробничого потенціалу з метою визначення пріоритетних напрямів фінансування інвестицій та здійснено факторний аналіз обсягів переробки вантажів морськими портами України з метою визначення впливу структурних зрушень у формах власності обслуговуючих компаній. Розроблено систему регресійних моделей показників вантажопереробки для дослідження перспектив державно-приватного партнерства портової системи України та проведено позиціонування послуг стивідорних компаній на ринку морських вантажних перевезень за допомогою

матриці General Electric з метою обґрунтування інвестиційної стратегії.

06.77 Економіка праці. Трудові ресурси

06.06.20.0037/0519U001859

Шахно Альона Юріївна Моделі розвитку та державне регулювання людського капіталу в умовах глобалізації: Дис...Доктор економічних наук/ Національний університет "Львівська політехніка" - Захищена; 2.-.1.2019

УДК: 331.101.26; 331.522.4

422 с. - Бібліогр.:554 назв

Об'єкт дослідження - розвиток людського капіталу в умовах глобалізації. Предмет дослідження - концептуальні, теоретико-методологічні та прикладні положення розвитку та державного регулювання людського капіталу в умовах глобалізації. Метою дисертаційної роботи є наукове обґрунтування й розроблення теоретико-методологічних, концептуальних і методико-прикладних засад розвитку та державного регулювання людського капіталу в умовах глобалізації. Методи дослідження: системного аналізу, наукової аналогії та абстракції, функціонально-системний метод, групування та систематизування, аналізу та синтезу, статистичний аналіз, індикативні методи, економіко-математичні методи, багатфакторний кореляційно-регресійний аналіз, графічний, абстрактно-логічний метод. Вперше розроблено комплексний інноваційно-інституційний підхід до оцінювання розвитку та державного регулювання людського капіталу; побудовано та обґрунтовано комплекс моделей розвитку людського капіталу; розроблено стратегію розвитку людського капіталу. Удосконалено комплекс концептуальних людиноцентричних моделей; організаційно-економічний механізм державного регулювання розвитку людського капіталу; класифікацію видів інвестування в людський капітал; механізм підвищення конкурентоспроможності людського капіталу й ефективного його

використання. Розвинуто категорійно-понятійний апарат; теоретико-методологічний підхід щодо визначення ролі людини в суспільстві й економічному розвитку; механізм державного регулювання відтворення людського капіталу; організаційно-економічний механізм розвитку людського та соціального капіталу в умовах глобалізації; механізм державного регулювання міграційних процесів людського капіталу України в умовах глобалізації. Результати дослідження використані Управлінням кадрів Апарату Верховної Ради України; Міністерством енергетики та вугільної промисловості України; Академією соціального управління; Департаментом освіти і науки виконкому Криворізької міської ради; Криворізьким міськрайонним центром зайнятості, а також у діяльності підприємств та організацій. Сферою використання авторських пропозицій є державні та місцеві органи влади, підприємства.

06.81 Економіка та організація підприємства. Керування підприємством

06.06.20.0038/0219U100390

Розробка бізнес-плану розвитку суб'єкта підприємницької діяльності: Заключний звіт/Тернопільський національний економічний університет; Керівник Брич Василь Ярославович - ДР 0118U000425, УДК 658.5; 658.012.2

41

Розробка рекомендацій щодо покращення основних фінансово-економічних показників діяльності приватного підприємця.

06.06.20.0039/0219U100415

Науково-практичні рекомендації щодо участі суб'єкта господарювання в тендерних закупівлях в системі «Prozorro»: Заключний звіт/Тернопільський національний економічний університет; Керівник Карпишин Наталія Іванівна - ДР

0118U100468, УДК 339.187; 339.13; 339.146; 658.8

49

Розробка науково-практичних рекомендацій щодо участі суб'єкта господарювання в тендерних закупівлях в системі «Prozorro»

06.06.20.0040/0219U100414

Оцінка ризиків інвестиційно-інноваційної діяльності підприємства: Заключний звіт/Тернопільський національний економічний університет; Керівник Луців Богдан Любомирович - ДР 0116U008969, УДК 658.5; 658.012.2

111

Розробка методичних рекомендацій щодо оцінки ризиків інвестиційно-інноваційної діяльності для підвищення ефективності інвестиційної програми розвитку ТзОВ "Агро-Парк"

06.06.20.0041/0219U100420

Концепція розвитку управлінського обліку в транснаціональних корпораціях: Заключний звіт/Тернопільський національний економічний університет; Керівник Задорожний Зеновій-Михайло Васильович - ДР 0117U000411, УДК 657; 311.216; 336.717.6

376

Розробка новітньої Концепції розвитку управлінського обліку в ТНК на основі сучасної науково обґрунтованої облікової парадигми з урахуванням глобалізаційних тенденцій, яка сприятиме покращенню інвестиційного клімату в Україні.

06.06.20.0042/0419U004578

Родіонов Сергій Олександрович Розвиток маркетингової діяльності підприємств на засадах впровадження Інтернет-технологій: Дис...Кандидат економічних наук/ Східноукраїнський національний університет імені Володимира Даля - Захищена; 0.-.-1.2019

УДК: 658

244 с. - Бібліогр.:275 назв

Дисертаційну роботу присвячено розробці теоретико-методичних положень та

практичних рекомендації щодо розвитку маркетингової діяльності підприємств на засадах впровадження Інтернет-технологій шляхом концептуалізації розвитку маркетингової діяльності підприємства в умовах цифрової економіки, оцінки впливу Інтернет-технологій на результати фінансово-економічної діяльності підприємства та впровадження систем управління відносинами зі споживачами. Уточнено сутність поняття "Розвиток маркетингової діяльності підприємства". Запропоновано порядок визначення й аналізу впливу факторів, які формують тенденції використання Інтернет-технологій у розвитку маркетингової діяльності підприємства. Виявлено структуру та надано характеристику глобальному інформаційно-комунікаційному середовищу маркетингу. Розроблено алгоритм використання Інтернет-технологій у розвитку маркетингової діяльності підприємства. Розроблено інструментарій для оцінювання впливу Інтернет-технологій у маркетинговій діяльності на результати фінансово-економічної діяльності підприємства. Розроблено послідовність кластеризації машинобудівних підприємств м. Харків і Харківської області за рівнем використання Інтернет-технологій у маркетинговій діяльності. Удосконалено механізм імплементації CRM-систем у маркетингову діяльність машинобудівного підприємств. Удосконалено підхід до оцінювання ефективності використання CRM-систем у маркетинговій діяльності підприємства.

06.06.20.0043/0419U004572

Чукіна Іванна Валеріївна Розвиток аграрних підприємств та результативність управління виробничо-господарською діяльністю.: Дис...Кандидат економічних наук/ Національний науковий центр "Інститут аграрної економіки" - Захищена; 0.-.1.2019

УДК: 658

306 с. - Бібліогр.:212 назв

За результатами проведеного дослідження на основі аналізу та систематизації наукових та науково-методичних праць

було визначено загальний зміст теоретичних положень з розкриття сутності, методичних характеристик змісту зв'язку розвитку підприємств та виробничо-господарської діяльності. Здійснено аналіз сучасного стану, тенденцій розвитку аграрних підприємств з позиції результатів виробничо-господарської діяльності. Запропоновані організаційно-економічні характеристики зміни результативності управління виробничо-господарською діяльністю підприємств різних організаційних форм.

06.06.20.0044/0419U004571

Никифорчин Мар'яна Дмитрівна
Управління операційною ефективністю підприємства: Дис...Кандидат економічних наук/ ДВНЗ "Київський національний економічний університет імені Вадима Гетьмана" - Захищена; 0.-.1.2019

УДК: 658

168 с. - Бібліогр.:186 назв

Дисертацію присвячено науково-практичним питанням управління операційною ефективністю підприємства за сучасних умов господарювання. Розвинуто понятійно-категоріальний апарат досліджуваної проблематики. За результатами критичного аналізу підходів до управління операційною ефективністю підприємства констатовано їх обмеженість у постіндустріальних умовах діяльності підприємства. Запропоновано розширення циклу управління безперервним покращенням операційної діяльності підприємства. На основі упорядкування наукових підходів до оцінювання стану управління операційною ефективністю підприємства визначено перспективні напрями його розвитку. Розроблений методичний підхід до оцінювання стану управління операційною ефективністю на основі операційних / конкурентних розривів, що дозволяє комплексно оцінити як рівень операційної досконалості, так і рівень економічності досягнення цілей підприємств. Сформовано сукупність системи показників для імплементації пропонованого підходу у практику пивоварних підприємств. За результатами оцінювання встановлено, що існуючі

підходи до управління операційною ефективністю підприємства на сьогодні є обов'язковою, але недостатньою умовою їх ефективного функціонування. Розроблено науковий підхід до управління операційною ефективністю підприємства, що поєднує тактичний і стратегічний рівні управління, та механізм його реалізації. Розширено інструментарій такого управління. Обґрунтовані моделі операційної досконалості. На основі прогнозних результатів господарювання вітчизняних пивоварних підприємств емпірично підтверджено доцільність імплементації пропонованого підходу в практику їх діяльності.

10 ДЕРЖАВА ТА ПРАВО. ЮРИДИЧНІ НАУКИ УДК 34

10.01 Загальні питання

10.06.20.0045/0419U005292

Столетова Ірина Геннадіївна Статистичне забезпечення розроблення Державної стратегії розвитку регіонів України: Дис...Кандидат економічних наук/ ДВНЗ "Київський національний економічний університет імені Вадима Гетьмана" - Захищена; 2.-.-1.2019

УДК: 34

187 с. - Бібліогр.:175 назв

Розкрито сутність державної стратегії регіонального розвитку, визначено проблеми та проведено аналіз нерівномірності соціально-економічного розвитку регіонів України в контексті забезпечення сталого економічного зростання; визначено чинники економічного зростання та проведено оцінку їх впливу на динаміку розвитку регіонів України. Проаналізовано інституційно-регуляторне середовище формування та розроблення Державної стратегії регіонального розвитку на період до 2020 року, її цільові орієнтири та стратегічні пріоритети в контексті детермінант економічного зростання. Розроблено методичний підхід до формування державних стратегій та національних програм розвитку регіонів,

який базується на принципово нових концептуальних основах: ідеології формування державних стратегій і програм на засадах принципу планування "знизу-вгору" та застосування технології Форсайту як основи визначення глобальних перспектив і напрямів економічного та соціального розвитку регіонів. Представлена класифікація системи показників державних стратегій різних напрямів згрупована за "сильними" і "слабкими" показниками. Запропоновано концептуальні положення щодо формування єдиного методологічного комплексу інформаційно-аналітичного забезпечення розробки та здійснення ДСРР дозволить оцінювати хід реалізації ДСРР, обґрунтовувати комплекс заходів для отримання бажаних параметрів розвитку.

10.07 Загальна теорія держави і права

10.06.20.0046/0419U005033

Дзюбак Софія Василівна Втілення функціональності в основних типах праворозуміння.: Дис...Кандидат юридичних наук/ Приватний вищий навчальний заклад Університет Короля Данила - Захищена; 2.-.-1.2019

УДК: 321.01; 340.11; 340.5

227 с. - Бібліогр.:193 назв

У дисертаційному дослідженні здійснено комплексний теоретико-правовий аналіз особливостей втілення функціональності в основних типах праворозуміння. Досліджено співвідношення правової природи функцій та функціональності в сучасній юридичній науці; розуміння сутності та змісту функціональності в теорії природного та позитивного права, теорії нормативізму, в історичній, соціологічній, психологічній, марксистській (класовій) та інтегративній теорії права; особливості розуміння функціональності в сучасній українській та європейській правовій доктрині, міжнародному та європейському праві; процес конвергенції та дивергенції українського та європейського розуміння функціональності у контексті асоціації

України з ЄС. Обґрунтовано основні методологічні підходи щодо розуміння функціональності в юридичній науці. На основі проведеного дослідження сформульовано концептуально новий підхід щодо розуміння функціональності в основних типах праворозуміння, а саме: теорії природного права; позитивістській теорії права; теорії нормативізму; історичній теорії права; соціологічній теорії права; психологічній теорії права; марксистській (класовій) теорії праворозуміння; інтегративному підході розуміння права. Запропонована авторська дефініція розуміння функціональності в позитивістській теорії права.

10.06.20.0047/0419U005033

Дзюбак Софія Василівна Втілення функціональності в основних типах праворозуміння.: Дис...Кандидат юридичних наук/ Приватний вищий навчальний заклад Університет Короля Данила - Захищена; 2--1.2019

УДК: 321.01; 340.11; 340.5

227 с. - Бібліогр.:193 назв

У дисертаційному дослідженні здійснено комплексний теоретико-правовий аналіз особливостей втілення функціональності в основних типах праворозуміння.

Досліджено співвідношення правової природи функцій та функціональності в сучасній юридичній науці; розуміння сутності та змісту функціональності в теорії природного та позитивного права, теорії нормативізму, в історичній, соціологічній, психологічній, марксистській (класовій) та інтегративній теорії права; особливості розуміння функціональності в сучасній українській та європейській правовій доктрині, міжнародному та європейському праві; процес конвергенції та дивергенції українського та європейського розуміння функціональності у контексті асоціації України з ЄС. Обґрунтовано основні методологічні підходи щодо розуміння функціональності в юридичній науці. На основі проведеного дослідження сформульовано концептуально новий підхід щодо розуміння функціональності в основних типах праворозуміння, а саме:

теорії природного права; позитивістській теорії права; теорії нормативізму; історичній теорії права; соціологічній теорії права; психологічній теорії права; марксистській (класовій) теорії праворозуміння; інтегративному підході розуміння права. Запропонована авторська дефініція розуміння функціональності в позитивістській теорії права.

10.06.20.0048/0519U001809

Макаренко Лариса Олександрівна Теоретико-методологічні аспекти пізнання та формування правової культури.: Дис...Доктор юридичних наук/ Інститут держави і права ім. В. М. Корецького НАН України - Захищена; 2--1.2019

УДК: 340.1

423 с. - Бібліогр.:523 назв

У дисертації розглянуто питання методології пізнання правових явищ і правової культури, проаналізовано сучасний стан наукової розробки проблематики правової культури та позначено проблемні питання у формуванні її поняття; з'ясовано концептуальні підходи до розуміння категорій «культура» і «право» як вихідних щодо поняття «правова культура», визначено на цій основі методологічну парадигму вказаного феномена, а також запропоновано авторську дефініцію її поняття. Досліджено змістовні складові (суб'єкту та об'єкту) правової культури, визначено методологічні підходи до їх пізнання та з'ясовано поняття правової суб'єктності та правових цінностей як названих складових. Сформульовано поняття «суб'єкт правової культури» та «правові цінності». Розкрито роль правової свідомості як фактора розвитку правової культури та здійснено трактування поняття «правокультурність». Розглянуто методологію дослідження видової багатоманітності правової культури та на основі аналізу класифікацій правової культури запропоновано її видовий поділ на цивілізаційну, національну (державно-національну) та інституційну (модусно-інституційну, групову), а також сформульовано поняття «національна

правова культура». Зосереджено увагу на розвитку правової культури України у зв'язку з розвитком її державності та правової системи у контексті співвідношення понять «розвиток» і «формування» національної правової культури. Виділено етапи розвитку національної правової культури України та виявлено негативні фактори впливу на нього. Відзначена роль правової ідеології та правової доктрини на формування національної правової культури.

10.06.20.0049/0419U005196

Кобко-Одарій Вікторія Сергіївна Правовий менталітет українського народу: особливості формування та розвитку: Дис...Кандидат юридичних наук/ Міжнародний гуманітарний університет - Захищена; 2.-.1.2019

УДК: 340.1

230 с. - Бібліогр.:326 назв

Визначено суттєві риси правового менталітету українського народу Набули подальшого розвитку ідеї про формування правового менталітету українців під впливом західної та східної правових традицій та уявлення про правову спадщину українського народу як релігійно насичену і пов'язану з морально-етичними факторами, що виступали стержнем українського народу. Визначено проблемне поле української правової ментальності. Обґрунтовано зв'язок правової спадщини українського народу з правовим менталітетом як пряме відображення національних традицій. Висвітлено вплив західної та східної правових традицій на формування українського правового менталітету. Надано визначення та загальна характеристика поняття «правовий менталітет».

10.06.20.0050/0419U005195

Радзілевич Дмитро Анатолійович Регіональний правовий порядок в Україні: загальнотеоретичне дослідження: Дис...Кандидат юридичних наук/ Міжнародний гуманітарний університет - Захищена; 2.-.1.2019

УДК: 340.1

200 с. - Бібліогр.:486 назв

Дисертаційна робота є першою монографічною науковою працею у вітчизняній загальнотеоретичній юриспруденції, у якій здійснено дослідження регіонального правового порядку в Україні та вироблено концептуальні положення, що характеризують теорію і практику його забезпечення та перспективи подальших наукових досліджень регіональної проблематики правової сфери. Встановлено, що правовий порядок, який є «інтегральним» показником стану правового життя країни і її окремих регіонів, може розглядатися у якості «ідеального» (хоча і дуже складного) предмета регіонально-правового дослідження.

10.06.20.0051/0519U001877

Сердюк Наталія Аркадіївна Теоретико-правові основи розбудови України як соціальної держави.: Дис...Доктор юридичних наук/ Приватний вищий навчальний заклад Університет Короля Данила - Захищена; 2.-.1.2019

УДК: 342.1; 321.01; 340.11; 321.01

501 с. - Бібліогр.:539 назв

Для досягнення стратегічного завдання побудови соціальної держави науково обґрунтовано узгодження соціальних, економічних та природоохоронних інтересів суспільства на засадах комплексного підходу, що заснований на концепції «сталого розвитку», запропонованої вченням В. Вернадського про ноосферу узагальненої на всесвітніх самітах ООН у Ріо-де-Жанейро (1992 р.) і Йоханесбургу (2002 р.) та у «Декларації тисячоліття ООН» (2000 р.). Розкрито пріоритетні напрями державної політики соціального спрямування на засадах людиноцентризму, зокрема: державна культурна політика, яка в значній мірі визначає соціально-економічні, політичні, ідеологічні, правові й моральні цінності держави та збереження національної ідентичності в умовах глобалізації. Основним напрямком нормативно-правового регулювання діяльності

держави в соціальній сфері визначено необхідність термінового вирішення проблем демографічної безпеки України, соціальної підтримки сімей, проведення цілісної молодіжної політики, реформування і модернізацію системи охорони здоров'я, повернення інвалідів в активне життя та забезпечення підтримки літніх людей, а також створення потужної науково-дослідної бази, що забезпечить інтеграцію освіти, науки і виробництва. На підставі позитивного досвіду зарубіжних країн та історико-правових закономірностей розвитку України викладено концепцію формування нових економічних принципів енергоекономіки.

10.06.20.0052/0519U001877

Сердюк Наталія Аркадіївна Теоретико-правові основи розбудови України як соціальної держави.: Дис...Доктор юридичних наук/ Приватний вищий навчальний заклад Університет Короля Данила - Захищена; 2--1.2019

УДК: 342.1; 321.01; 340.11; 321.01

501 с. - Бібліогр.:539 назв

Для досягнення стратегічного завдання побудови соціальної держави науково обґрунтовано узгодження соціальних, економічних та природоохоронних інтересів суспільства на засадах комплексного підходу, що заснований на концепції «сталого розвитку», запропонованої вченням В. Вернадського про ноосферу узагальненої на всесвітніх самітах ООН у Ріо-де-Жанейро (1992 р.) і Йоханесбургу (2002 р.) та у «Декларації тисячоліття ООН» (2000 р.). Розкрито пріоритетні напрями державної політики соціального спрямування на засадах людиноцентризму, зокрема: державна культурна політика, яка в значній мірі визначає соціально-економічні, політичні, ідеологічні, правові й моральні цінності держави та збереження національної ідентичності в умовах глобалізації. Основним напрямком нормативно-правового регулювання діяльності держави в соціальній сфері визначено необхідність термінового вирішення проблем демографічної безпеки України, соціальної підтримки сімей, проведення

цілісної молодіжної політики, реформування і модернізацію системи охорони здоров'я, повернення інвалідів в активне життя та забезпечення підтримки літніх людей, а також створення потужної науково-дослідної бази, що забезпечить інтеграцію освіти, науки і виробництва. На підставі позитивного досвіду зарубіжних країн та історико-правових закономірностей розвитку України викладено концепцію формування нових економічних принципів енергоекономіки.

10.09 Історія держави і права

10.06.20.0053/0419U005134

Паламарчук Вікторія Андріївна Правовий режим державної території (теоретико-правове дослідження): Дис...Кандидат юридичних наук/ Національна академія внутрішніх справ - Захищена; 2--1.2019

УДК: 32.001(091); 340.1(091); 321(091); 34(091)

232 с. - Бібліогр.:313 назв

У роботі досліджені характеристики правового режиму державної території, його поняття, критерії класифікації та види, визначено правовий режим територіальних кордонів, правовий режим зміни державної території, а також особливості правового режиму окремих складових державної території. Встановлено та досліджено міжнародні та європейські стандарти правового режиму державних територій, здійснено їх аналіз та окреслено актуальні проблеми. Визначено гарантії забезпечення реалізації правового режиму території України. Запропоновано їх класифікацію та способи усунення прогалин у правовій регламентації використання та застосування останніх. Визначено шляхи удосконалення правового режиму території України. Запропоновано способи усунення прогалин у праві та внесення змін до вітчизняного законодавства з метою унеможливлення втрати державної території та зміни існуючого на ній правового режиму в наслідок протиправних дій.

10.11 Історія політичних і правових вчень

10.06.20.0054/0419U005134

Паламарчук Вікторія Андріївна Правовий режим державної території (теоретико-правове дослідження): Дис...Кандидат юридичних наук/ Національна академія внутрішніх справ - Захищена; 2--1.2019

УДК: 32.001(091); 340.1(091); 321(091); 34(091)

232 с. - Бібліогр.:313 назв

У роботі досліджені характеристики правового режиму державної території, його поняття, критерії класифікації та види, визначено правовий режим територіальних кордонів, правовий режим зміни державної території, а також особливості правового режиму окремих складових державної території. Встановлено та досліджено міжнародні та європейські стандарти правового режиму державних територій, здійснено їх аналіз та окреслено актуальні проблеми. Визначено гарантії забезпечення реалізації правового режиму території України. Запропоновано їх класифікацію та способи усунення прогалин у правовій регламентації використання та застосування останніх. Визначено шляхи удосконалення правового режиму території України. Запропоновано способи усунення прогалин у праві та внесення змін до вітчизняного законодавства з метою унеможливлення втрати державної території та зміни існуючого на ній правового режиму в наслідок протиправних дій.

10.06.20.0055/0419U005128

Барчук Андрій Олегович Надзвичайні закони в системі законодавства: теоретико-правові аспекти: Дис...Кандидат юридичних наук/ Національна академія внутрішніх справ - Захищена; 2--1.2019

УДК: 32.001(091); 340.1(091); 321(091); 34(091)

257 с. - Бібліогр.:300 назв

Дисертація присвячена дослідженню теоретико-правових аспектів природи,

функціонального призначення та сутності надзвичайних законів, з'ясуванню їх місця в системі законодавства. Розкрито етапи становлення наукових уявлень про надзвичайні закони, з'ясовано методологічну основу їх дослідження, обґрунтовано визначення надзвичайних законів та їх ознаки. Зосереджено увагу на з'ясуванні системно-структурних та функціональних аспектів надзвичайних законів, дослідженні якості, процесуальних засад та факторів ефективності надзвичайних законів. Обґрунтовано пропозиції стосовно внесення змін і доповнень до законодавства України щодо закріплення процедури прийняття надзвичайних законів та їх статусу.

10.15 Державне (конституційне) право і управління

10.06.20.0056/0419U005281

Михайлов Михайло Борисович Нетипові (допоміжні) форми безпосередньої демократії: теорія та конституційно-правове регулювання: Дис...Кандидат юридичних наук/ Харківський національний університет імені В.Н. Каразіна - Захищена; 2--1.2019

УДК: 342

221 с. - Бібліогр.:236 назв

Об'єктом дослідження є суспільні відносини у сфері реалізації конституційного права громадян на безпосереднє здійснення публічної влади. Предметом дослідження є нетипові (допоміжні) форми безпосередньої демократії: теорія та конституційно-правове регулювання. За підсумками проведеного дослідження було отримано наступні конкретні результати, що містять наукову новизну, зокрема: вперше: - запропоновано та обґрунтовано поділ форм безпосередньої демократії, в основу якого покладено комплексний критерій, що включає історичне підґрунтя, значимість для ефективного народного волевиявлення, поширеність у практиці, типовість для конкретної правової системи та ступінь законодавчої урегульованості,

на типові (основні) форми, що характерні для правових систем більшості демократичних держав світу, є основними виразниками волі народу та мають високий рівень правового урегулювання, та нетипові (допоміжні) форми безпосередньої демократії, що, враховуючи особливості різних правових систем, не є типовими засобами реалізації народом належної йому влади та виконують при цьому більшою мірою допоміжну роль у його безпосередньому владному волевиявленні; удосконалено: - поняття безпосередньої демократії, зокрема як соціальної системи, форми якої виступають засобами комунікативного зв'язку між суспільством та владою; отримали подальший розвиток: - здобутки іноземних науковців щодо сутності та можливостей блокчейн-технологій у забезпеченні безпосередньої та інтерактивної участі громадян у владних праввідносинах, а також моніторингової демократії, реалізація якої актуалізувалася завдяки механізмам прямої електронної демократії.

10.06.20.0057/0419U005276

Дубінко Дмитро Олегович Демократизація як закономірність модернізації українського судочинства в умовах соціальних змін: Дис...Кандидат юридичних наук/ Харківський національний університет імені В.Н. Каразіна - Захищена; 2.-.-1.2019

УДК: 342.3; 342.3; 347.9

191 с. - Бібліогр.:217 назв

Об'єкт дослідження – суспільні відносини, що виникають в умовах соціальних змін у судочинстві України. Предмет дослідження – теоретичні та практичні проблеми демократизації як закономірності модернізації українського судочинства в умовах соціальних змін. Конкретний внесок дисертанта в наукову розробленість окреслених положень полягає в обґрунтуванні пропозицій та рекомендацій, що містять елементи наукової новизни й мають теоретичне та практичне значення, зокрема: вперше: - обґрунтовано, що причинами реформування судочинства є глобалізація,

інформаційна революція, подолання корупції, консолідація української нації; удосконалено: - поняття електронного судочинства як елементу електронного урядування, що виступає як спосіб організації державної влади за допомогою інформаційних джерел, в режимі реального часу; дістало подальший розвиток: - класифікації засобів демократизації судочинства в Україні; - обґрунтування необхідності вдосконалення організаційно-процесуальних процедур в національній системі судочинства; - аргументування прямої залежності ефективного судочинства від професійного рівня суддівського корпусу при здійсненні правосуддя.

10.06.20.0058/0419U005276

Дубінко Дмитро Олегович Демократизація як закономірність модернізації українського судочинства в умовах соціальних змін: Дис...Кандидат юридичних наук/ Харківський національний університет імені В.Н. Каразіна - Захищена; 2.-.-1.2019

УДК: 342.3; 342.3; 347.9

191 с. - Бібліогр.:217 назв

Об'єкт дослідження – суспільні відносини, що виникають в умовах соціальних змін у судочинстві України. Предмет дослідження – теоретичні та практичні проблеми демократизації як закономірності модернізації українського судочинства в умовах соціальних змін. Конкретний внесок дисертанта в наукову розробленість окреслених положень полягає в обґрунтуванні пропозицій та рекомендацій, що містять елементи наукової новизни й мають теоретичне та практичне значення, зокрема: вперше: - обґрунтовано, що причинами реформування судочинства є глобалізація, інформаційна революція, подолання корупції, консолідація української нації; удосконалено: - поняття електронного судочинства як елементу електронного урядування, що виступає як спосіб організації державної влади за допомогою інформаційних джерел, в режимі реального часу; дістало подальший

розвиток: - класифікації засобів демократизації судочинства в Україні;- обґрунтування необхідності вдосконалення організаційно-процесуальних процедур в національній системі судочинства; - аргументування прямої залежності ефективного судочинства від професійного рівня суддівського корпусу при здійсненні правосуддя.

10.17 Адміністративне право

10.06.20.0059/0519U001729

Сукманова Олена Валеріївна Публічне адміністрування охорони права власності в Україні: Дис...Доктор юридичних наук/ Сумський державний університет - Захищена; 1.-.1.2019

УДК: 342.9

559 с. - Бібліогр.:605 назв

У дисертації на основі аналізу сучасних досягнень юридичної науки, адміністративного законодавства здійснено аналіз публічного адміністрування охорони права власності в Україні, а також запропоновано науково обґрунтовані пропозиції стосовно вдосконалення адміністративно-правових норм, які регулюють досліджувані відносини, загалом сформульовано теорію публічного адміністрування охорони права власності в Україні. З'ясовано юридичну природу права власності, як об'єкту публічного адміністрування. Визначено методологічні засади аналізу публічного адміністрування охорони права власності в Україні. З'ясовано сутність адміністративно-правової складової охорони права власності. Виявлено і узагальнено принципи публічного адміністрування охорони права власності. Визначено зміст публічного адміністрування охорони права власності в Україні. Здійснено класифікацію публічного адміністрування у сфері охорони права власності на види за визначеними критеріями. Визначено рівні здійснення публічного адміністрування охорони права власності в Україні. Розкрито поняття, систему та адміністративно-правовий статус суб'єктів

публічного адміністрування охорони права власності в Україні. З'ясовано роль Кабінету Міністрів України, центральних та місцевих органів виконавчої влади у сфері публічного адміністрування охорони права власності в Україні. Розкрито адміністративно-правовий статус юстиції, як суб'єкта публічного адміністрування охорони права власності в Україні. З'ясовано юридичну природу та характерні риси правоохоронних органів з охорони права власності в Україні. Сформовано поняття, виявлено і описано правові елементи адміністративно-правового механізму публічного адміністрування охорони права власності в Україні. З'ясовано систему джерел публічного адміністрування охорони права власності. Розкрито адміністративні інструменти публічного адміністрування охорони права власності в Україні. З'ясовано юридичну природу та процедуру державної реєстрації як способу охорони права власності. Охарактеризовано адміністративні процедури щодо охорони права власності в Україні. Проаналізовано доктринальні положення щодо зарубіжного досвіду публічного адміністрування охорони права власності. Удосконалено законодавство щодо охорони права власності в Україні. Визначено напрямки удосконалення сфери державної реєстрації щодо формування антирейдерських заходів в Україні. Ключові слова: державна реєстрація, інструменти публічного адміністрування, механізм публічного адміністрування, охорона права власності, право власності, правоохоронні органи, принципи, публічне адміністрування, рейдерство, суб'єкт публічної адміністрації, юстиція.

10.06.20.0060/0419U004821

Швець Оксана Михайлівна Адміністративно-правовий захист ерозійно небезпечних земель в Україні: Дис...Кандидат юридичних наук/ Приватна установа "Науково-дослідний інститут публічного права" - Захищена; 1.-.1.2019

УДК: 342.9

222 с. - Бібліогр.:184 назв

Дисертація присвячена комплексному дослідженню проблеми охорони ерозійно небезпечних земель та розробці механізму її адміністративно-правового захисту. У дисертації узагальнено механізм та фактори утворення ерозійно небезпечних земель. Доведено, що ерозійно небезпечні землі можуть бути об'єктом адміністративно-правового захисту, оскільки їх захист є публічним інтересом. Особливу увагу приділено удосконаленню організаційної структури органів публічного адміністрування, що є суб'єктами адміністративно-правового захисту ерозійно небезпечних земель сільськогосподарського призначення та виявленню проблем адміністрування використання та охорони земель. Систематизовано чинні нормативно-правові акти, які врегульовують використання та охорону земель та виявлено проблеми адміністративно-правового захисту ерозійно небезпечних земель. Запропоновано алгоритм удосконалення механізму адміністративно-правового захисту ерозійно небезпечних земель, який передбачає: удосконалення чинної нормативно-правової бази, прийняття низки підзаконних актів, реорганізацію системи органів державної влади та місцевого самоврядування, розробку системи заходів щодо покращення стану юридичної обізнаності землевласників та землекористувачів щодо використання та охорони земель.

10.06.20.0061/0419U004900

Кравченко Олександр Миколайович
Адміністративно-правові засади охорони комерційної таємниці в Україні: Дис...Кандидат юридичних наук/ Науково-дослідний інститут інформатики і права Національної академії правових наук України - Захищена; 1.-1.2019

УДК: 342.9

253 с. - Бібліогр.:277 назв

Основний акцент у роботі зроблено на пошуку оптимальних рішень правової охорони комерційної таємниці від сучасних загроз, таких як комерційне, економічне, промислове шпигунство, недобросовісна конкуренція та ін.

Приділено увагу визначенню правових заходів забезпечення комерційної таємниці в Україні та наданню юридичної оцінки рівню правового забезпечення її охорони. Виокремлено ознаки та визначено структуру адміністративно-правових відносин у сфері охорони комерційної таємниці. Також окреслено коло суб'єктів, на яких покладено функцію захисту комерційної таємниці, та досліджено їх повноваження залежно від ступеня участі в механізмі її захисту.

10.06.20.0062/0419U004899

Кантор Наталія Юріївна
Адміністративно-правовий механізм запобігання правопорушень у сфері економіки: Дис...Кандидат юридичних наук/ Державний вищий навчальний заклад "Ужгородський національний університет" - Захищена; 1.-1.2019

УДК: 342.9

230 с. - Бібліогр.:305 назв

Дисертація присвячена дослідженню адміністративно-правового механізму запобігання правопорушень у сфері економіки. З'ясовано наукознавчу та методологічну основи дослідження адміністративно-правового механізму запобігання правопорушень у сфері економіки, визначено поняття та зміст адміністративно-правового механізму запобігання правопорушень у сфері економіки, подано характеристику та класифікацію адміністративних правопорушень, що вчиняються у сфері економіки.

10.06.20.0063/0519U001767

Чумак Володимир Валентинович
Адміністративно-правові засади діяльності поліції Грузії, країн Балтії та України: порівняльний аналіз: Дис...Доктор юридичних наук/ Харківський національний університет внутрішніх справ - Захищена; 1.-1.2019

УДК: 342.9

479 с. - Бібліогр.:648 назв

Дисертацію присвячено визначенню сутності й особливостей адміністративно-правових засад діяльності поліції Грузії та

країн Балтії. Уточнено поняття поліцейської діяльності, адміністративної діяльності поліції. Визначено основні європейські принципи діяльності поліції. Охарактеризовано завдання, функції та правові засади діяльності грузинської, латвійської, литовської та естонської поліції. Узагальнено сучасні форми та методи діяльності поліції Грузії та країн Балтії. Розглянуто новітні концепції поліцейського права у сучасних країнах та надано їм характеристику. Визначено організаційне та правове забезпечення функціонування поліції Грузії та країн Балтії, що є основою формування національної поліцейської системи Грузії та країн Балтії. Зазначено сучасний адміністративно-правовий статус поліції у Грузії та країнах Балтії, на основі чого було сформульовано адміністративну правосуб'єктність поліції як суб'єкта державної правоохорони та визначено принципи здійснення адміністративної діяльності.

10.19 Інформаційне право

10.06.20.0064/0419U005120

Гуцул Вадим Володимирович
Адміністративно-правове забезпечення правової освіти населення: Дис...Кандидат юридичних наук/ Приватна установа "Науково-дослідний інститут публічного права" - Захищена; 2.-.1.2019

УДК: 342.9; 347.73;

231 с. - Бібліогр.:219 назв

Дисертація присвячена дослідженню теоретичних і практичних проблем адміністративно-правового забезпечення правової освіти населення. У роботі з'ясовано правову природу правової освіти населення як об'єкта адміністративно-правового регулювання та одного із напрямів правової політики держави. Здійснено аналіз нормативно-правового забезпечення формування та реалізації державної правової політики щодо правової освіти населення. Досліджено систему суб'єктів реалізації правової політики держави та забезпечення правової освіти населення. Охарактеризовано поняття та структуру

адміністративно-правового механізму забезпечення реалізації правової освіти населення, форми та методи її забезпечення, адміністративні процедури реалізації правової освіти населення. Наведено зарубіжний досвід формування та реалізації державної політики України щодо правової освіти населення. Визначено перспективні напрями розвитку адміністративного законодавства в частині удосконалення механізмів реалізації державної правової політики щодо правової освіти населення шляхом розробки та ухвалення Концепції безперервної освіти населення, а також Закону України «Про правову освіту населення»; розмежування повноважень МОН України та Мін'юсту України на рівні формальної та неформальної правової освіти населення; створення при МОН України підрозділу з координації діяльності навчальних закладів щодо правової освіти; розробки системи підготовки та підвищення кваліфікації учителів предметів правового циклу; регламентації діяльності юридичних клінік як суб'єктів реалізації правової освіти населення; закріплення взаємодії суб'єктів, що формують та реалізують державну політику щодо правової освіти населення.

10.06.20.0065/0419U005323

Бондаренко Марія Олександрівна
Правове регулювання податкового планування в Україні.: Дис...Кандидат юридичних наук/ Національний юридичний університет імені Ярослава Мудрого - Захищена; 2.-.1.2019

УДК: 342.9; 342.924; 347.73;

189 с. - Бібліогр.:203 назв

У дисертаційній роботі викладені результати дослідження проблем правового регулювання податкового планування в Україні. Проаналізовані природа і першопричини виникнення податкового планування, його періодизація та етапи розвитку. Встановлено, що податкове планування є правом особи. Податкове планування охарактеризовано як прояв компромісу між приватним і публічним інтересами. Серед структурних елементів системи

податкового права воно визначене як інститут права. Проведено розмежування податкового планування із синонімічними конструкціями. Виділяються суміжні, але не тотожні податковому плануванню поняття «обхід податків», «агресивне податкове планування». Відзначено, що на відміну від податкового планування, останні мають протиправний характер. Проаналізовано особливості функціонування податкового планування і суміжних йому явищ. Увага приділена трансфертному ціноутворенню в рамках теми роботи. Досліджено прояв категорії «зловживання правом». На підставі проведеного аналізу українського та міжнародного податкового права, сформульовані пропозиції щодо внесення змін до чинного Податкового кодексу України.

10.21 Фінансове право

10.06.20.0066/0419U005056

Сагайдак Валерій Вікторович Податково-правовий режим нерухомого майна в Україні: Дис...Кандидат юридичних наук/ Університет митної справи та фінансів - Захищена; 2--1.2019

УДК: 347.73

201 с. - Бібліогр.:214 назв

У роботі досліджено суспільні відносини, що виникають під час оподаткування нерухомого майна, визначення його характерних рис та властивостей. Ґрунтовно розкривається співвідношення категорій «режим», «правовий режим», «податково-правовий режим». Підкреслено притаманність податково-режимному регулюванню особливих регуляторних якостей, що сприяють високоефективному виконанню контролюючими та іншими органами державної влади покладених на них функцій. Значну увагу приділено характеристиці методів, способів і механізмів податково-правового регулювання, наводиться їх співвідношення із податково-правовим режимом.

10.06.20.0067/0419U005120

Гуцул Вадим Володимирович Адміністративно-правове забезпечення правової освіти населення: Дис...Кандидат юридичних наук/ Приватна установа "Науково-дослідний інститут публічного права" - Захищена; 2--1.2019

УДК: 342.9; 347.73;

231 с. - Бібліогр.:219 назв

Дисертація присвячена дослідженню теоретичних і практичних проблем адміністративно-правового забезпечення правової освіти населення. У роботі з'ясовано правову природу правової освіти населення як об'єкта адміністративно-правового регулювання та одного із напрямів правової політики держави. Здійснено аналіз нормативно-правового забезпечення формування та реалізації державної правової політики щодо правової освіти населення. Досліджено систему суб'єктів реалізації правової політики держави та забезпечення правової освіти населення.

Охарактеризовано поняття та структуру адміністративно-правового механізму забезпечення реалізації правової освіти населення, форми та методи її забезпечення, адміністративні процедури реалізації правової освіти населення. Наведено зарубіжний досвід формування та реалізації державної політики України щодо правової освіти населення.

Визначено перспективні напрями розвитку адміністративного законодавства в частині удосконалення механізмів реалізації державної правової політики щодо правової освіти населення шляхом розробки та ухвалення Концепції безперервної освіти населення, а також Закону України «Про правову освіту населення»; розмежування повноважень МОН України та Мін'юсту України на рівні формальної та неформальної правової освіти населення; створення при МОН України підрозділу з координації діяльності навчальних закладів щодо правової освіти; розробки системи підготовки та підвищення кваліфікації учителів предметів правового циклу; регламентації діяльності юридичних клінік як суб'єктів реалізації правової освіти населення; закріплення взаємодії суб'єктів,

що формують та реалізують державну політику щодо правової освіти населення.

10.27 Цивільне право

10.06.20.0068/0419U005154

Предчук Тетяна Василівна Договір про встановлення сервіту за цивільним законодавством України: Дис...Кандидат юридичних наук/ Національна академія внутрішніх справ - Захищена; 2.-.1.2019

УДК: 347

230 с. - Бібліогр.:306 назв

Дисертація є самостійною завершеною науковою роботою, присвяченою дослідженню теоретичних і практичних проблем договору про встановлення сервіту за цивільним законодавством України. Запропонована сучасна концепція цивільно-правового регулювання договору про встановлення сервіту, з урахуванням особливостей його правової природи, предмету, об'єкту, суб'єктного складу, змісту, порядку укладання, зміни, розірвання та відповідальності сторін за невиконання чи неналежне виконання передбачених умов. Визначено місце договору про встановлення сервіту в системі цивільно-правових договорів та сформульовано його поняття через призму наукових підходів щодо розуміння підстав його встановлення у вітчизняній та зарубіжній цивільно-правовій думці. Досліджено суб'єктний склад договору про встановлення сервіту та з'ясовані особливості його змісту. Особливу увагу приділено аспектам укладання, зміни та розірвання договору про встановлення сервіту, а також підставам відповідальності сторін за невиконання чи неналежне виконання умов договору. На підставі аналізу наукової доктрини та чинного законодавства України розроблено пропозиції щодо вдосконалення окремих правових норм.

10.06.20.0069/0519U001868

Міловська Надія Василівна Теоретичні засади цивільно-правового регулювання договірних відносин зі страхування: Дис...Доктор юридичних наук/ Науково-

дослідний інститут приватного права і підприємництва імені академіка Ф.Г. Бурчака - Захищена; 2.-.1.2019

УДК: 347; 347.9; 347.61/.64; 341.9

515 с. - Бібліогр.:727 назв

Дисертація присвячена комплексному дослідженню цивільно-правового регулювання договірних відносин зі страхування, з'ясуванню поняття, правової природи й особливостей договірних зобов'язань зі страхування, їх місця в системі цивільно-правових зобов'язань. Визначено передумови становлення та розвитку договірних відносин зі страхування у цивільному праві України, з'ясовано сутність, структуру механізму та джерела правового регулювання відносин з надання страхових послуг. Здійснено класифікацію договірних зобов'язань зі страхування та виявлено особливості окремих видів договорів страхування. Визначено сутність страхової послуги як предмета договору страхування та страхового ризику, суб'єктний склад договірних зобов'язань з надання страхових послуг та особливості правового статусу їх учасників, а також найбільш ефективні способи забезпечення виконання договірних зобов'язань зі страхування та правові наслідки порушення сторонами договору страхування взятих на себе зобов'язань. У дисертаційній роботі відображено позиції автора щодо удосконалення механізму правового регулювання договірних відносин із надання страхових послуг, а також окреслено напрями для нормативних змін.

10.06.20.0070/0419U005274

Завадська Ольга Петрівна Умови цивільно-правової відповідальності за шкоду, завдану терористичним актом: Дис...Кандидат юридичних наук/ Хмельницький університет управління та права імені Леоніда Юзькова - Захищена; 2.-.1.2019

УДК: 347

190 с. - Бібліогр.:232 назв

Дисертацію присвячено визначенню загальних закономірностей та видових особливостей умов цивільно-правової

відповідальності за шкоду, завдану терористичним актом, а також розробленню конкретних пропозицій та рекомендацій щодо удосконалення правового регулювання цивільних відносин, пов'язаних із відшкодуванням шкоди. У дисертації розкрито терористичний акт як цивільно-правову категорію. Виділено ознаки та запропоновано поняття цивільно-правової відповідальності за шкоду, завдану терористичним актом. Охарактеризовано суб'єктний склад цивільно-правової відповідальності за шкоду, завдану терористичним актом. Доведено, що держава Україна зобов'язана нести цивільно-правову відповідальність за шкоду, завдану терористичним актом на території України перед юридичними особами, так і перед фізичними особами незалежно від їх приналежності до громадянства України. Запропоновано порядок здійснення державою, яка відшкодувала шкоду, завдану терористичним актом фізичним або юридичним особам, права зворотної вимоги до осіб, якими було завдано шкоду. Охарактеризовано особливості майнової та моральної шкоди, завданої терористичним актом. Встановлено, що розмір відшкодування не може бути зменшено на підставі грубої необережності потерпілого та матеріального становища фізичної особи, яка завдала шкоди. Запропоновано запровадження презумпції завдання моральної шкоди та підстави для відмови у задоволенні вимоги фізичної особи про відшкодування моральної шкоди, завданої терористичним актом щодо членів її сім'ї. Визначено особливості протиправної поведінки, що виявляється у формі дії через порушення норми цивільного права шляхом завдання шкоди та норми кримінального права.

10.06.20.0071/0419U005267

Гуц Наталія Григорівна Правовий режим майна профспілкових організацій в Україні (цивільно-правовий аспект: Дис...Кандидат юридичних наук/ Науково-дослідний інститут приватного права і

підприємництва імені академіка Ф.Г. Бурчака - Захищена; 2.-1.2019

УДК: 347; 347.9; 347.61/.64; 341.9
228 с. - Бібліогр.:298 назв

Дисертація присвячена комплексному дослідженню цивільного аспекту правового режиму профспілкових організацій в Україні як непідприємницьких юридичних осіб. Обґрунтовано, що єдиною можливою формою реалізації цивільної правосуб'єктності профспілкових організацій є інститут юридичної особи, набуття якого є конститутивним для здійснення відносин власності та інших речових прав. Аргументовано положення про те, що необхідною умовою участі профспілкових організацій у цивільних правовідносинах є майно, що закріплюється за ними на праві власності та інших речових правах, а його залучення до цивільного обороту значно ускладнює його правовий режим.

10.31 Цивільно-процесуальне право (цивільний процес)

10.06.20.0072/0519U001868

Міловська Надія Василівна Теоретичні засади цивільно-правового регулювання договірних відносин зі страхування: Дис...Доктор юридичних наук/ Науково-дослідний інститут приватного права і підприємництва імені академіка Ф.Г. Бурчака - Захищена; 2.-1.2019

УДК: 347; 347.9; 347.61/.64; 341.9
515 с. - Бібліогр.:727 назв

Дисертація присвячена комплексному дослідженню цивільно-правового регулювання договірних відносин зі страхування, з'ясуванню поняття, правової природи й особливостей договірних зобов'язань зі страхування, їх місця в системі цивільно-правових зобов'язань. Визначено передумови становлення та розвитку договірних відносин зі страхування у цивільному праві України, з'ясовано сутність, структуру механізму та джерела правового регулювання відносин з надання страхових послуг. Здійснено класифікацію договірних зобов'язань зі

страхування та виявлено особливості окремих видів договорів страхування. Визначено сутність страхової послуги як предмета договору страхування та страхового ризику, суб'єктний склад договірних зобов'язань з надання страхових послуг та особливості правового статусу їх учасників, а також найбільш ефективні способи забезпечення виконання договірних зобов'язань зі страхування та правові наслідки порушення сторонами договору страхування взятих на себе зобов'язань. У дисертаційній роботі відображено позиції автора щодо удосконалення механізму правового регулювання договірних відносин із надання страхових послуг, а також окреслено напрями для нормативних змін.

10.06.20.0073/0419U005276

Дубінко Дмитро Олегович Демократизація як закономірність модернізації українського судочинства в умовах соціальних змін: Дис...Кандидат юридичних наук/ Харківський національний університет імені В.Н. Каразіна - Захищена; 2.-.-1.2019

УДК: 342.3; 342.3; 347.9

191 с. - Бібліогр.:217 назв

Об'єкт дослідження – суспільні відносини, що виникають в умовах соціальних змін у судочинстві України. Предмет дослідження – теоретичні та практичні проблеми демократизації як закономірності модернізації українського судочинства в умовах соціальних змін. Конкретний внесок дисертанта в наукову розробленість окреслених положень полягає в обґрунтуванні пропозицій та рекомендацій, що містять елементи наукової новизни й мають теоретичне та практичне значення, зокрема: вперше: - обґрунтовано, що причинами реформування судочинства є глобалізація, інформаційна революція, подолання корупції, консолідація української нації; удосконалено: - поняття електронного судочинства як елемента електронного урядування, що виступає як спосіб організації державної влади за допомогою інформаційних джерел, в режимі

реального часу; дістало подальший розвиток: - класифікації засобів демократизації судочинства в Україні;- обґрунтування необхідності вдосконалення організаційно-процесуальних процедур в національній системі судочинства; - аргументування прямої залежності ефективного судочинства від професійного рівня суддівського корпусу при здійсненні правосуддя.

10.06.20.0074/0419U005267

Гуц Наталія Григорівна Правовий режим майна профспілкових організацій в Україні (цивільно-правовий аспект: Дис...Кандидат юридичних наук/ Науково-дослідний інститут приватного права і підприємництва імені академіка Ф.Г. Бурчака - Захищена; 2.-.-1.2019

УДК: 347; 347.9; 347.61/.64; 341.9

228 с. - Бібліогр.:298 назв

Дисертація присвячена комплексному дослідженню цивільного аспекту правового режиму профспілкових організацій в Україні як невідповідних юридичних осіб. Обґрунтовано, що єдиною можливою формою реалізації цивільної правосуб'єктності профспілкових організацій є інститут юридичної особи, набуття якого є конститутивним для здійснення відносин власності та інших речових прав. Аргументовано положення про те, що необхідною умовою участі профспілкових організацій у цивільних правовідносинах є майно, що закріплюється за ними на праві власності та інших речових правах, а його залучення до цивільного обороту значно ускладнює його правовий режим.

10.47 Сімейне право

10.06.20.0075/0419U005267

Гуц Наталія Григорівна Правовий режим майна профспілкових організацій в Україні (цивільно-правовий аспект: Дис...Кандидат юридичних наук/ Науково-дослідний інститут приватного права і

підприємництва імені академіка Ф.Г. Бурчака - Захищена; 2-.-1.2019
УДК: 347; 347.9; 347.61/.64; 341.9
228 с. - Бібліогр.:298 назв

Дисертація присвячена комплексному дослідженню цивільного аспекту правового режиму профспілкових організацій в Україні як непідприємницьких юридичних осіб. Обґрунтовано, що єдино можливою формою реалізації цивільної правосуб'єктності профспілкових організацій є інститут юридичної особи, набуття якого є конститутивним для здійснення відносин власності та інших речових прав. Аргументовано положення про те, що необхідною умовою участі профспілкових організацій у цивільних правовідносинах є майно, що закріплюється за ними на праві власності та інших речових правах, а його залучення до цивільного обороту значно ускладнює його правовий режим.

10.06.20.0076/0519U001868

Міловська Надія Василівна Теоретичні засади цивільно-правового регулювання договірних відносин зі страхування: Дис...Доктор юридичних наук/ Науково-дослідний інститут приватного права і підприємництва імені академіка Ф.Г. Бурчака - Захищена; 2-.-1.2019
УДК: 347; 347.9; 347.61/.64; 341.9
515 с. - Бібліогр.:727 назв

Дисертація присвячена комплексному дослідженню цивільно-правового регулювання договірних відносин зі страхування, з'ясуванню поняття, правової природи й особливостей договірних зобов'язань зі страхування, їх місця в системі цивільно-правових зобов'язань. Визначено передумови становлення та розвитку договірних відносин зі страхування у цивільному праві України, з'ясовано сутність, структуру механізму та джерела правового регулювання відносин з надання страхових послуг. Здійснено класифікацію договірних зобов'язань зі страхування та виявлено особливості окремих видів договорів страхування. Визначено сутність страхової послуги як предмета договору страхування та

страхового ризику, суб'єктний склад договірних зобов'язань з надання страхових послуг та особливості правового статусу їх учасників, а також найбільш ефективні способи забезпечення виконання договірних зобов'язань зі страхування та правові наслідки порушення сторонами договору страхування взятих на себе зобов'язань. У дисертаційній роботі відображено позиції автора щодо удосконалення механізму правового регулювання договірних відносин із надання страхових послуг, а також окреслено напрями для нормативних змін.

10.53 Правові проблеми охорони довкілля

10.06.20.0077/0519U001867

Анісімова Ганна Валеріївна Теоретичні засади розвитку екологічного законодавства в контексті природно-правової доктрини.: Дис...Доктор юридичних наук/ Національний юридичний університет імені Ярослава Мудрого - Захищена; 2-.-1.2019
УДК: 349.6
672 с. - Бібліогр.:1239 назв

У дисертації проведено комплексний аналіз теоретичних засад розвитку екологічного законодавства України в контексті природно-правової доктрини, а також змісту і суті поняття «природне екологічне право» як складової багатоаспектного, поліфункціонального явища «природне право». Спираючись на новітні методологічні підходи, еколого-правову доктрину розглянуто як галузеву юридичну, а природно-правову – як загальноправове явище і категорію вищого порядку, основу екологічного права, державної екологічної політики, що має інституціоналізацію в екологічному законодавстві і є інтегруючою сукупністю юридично-наукових трактувань і суджень про право, в межах яких розробляються юридичні форми пізнання права і правових явищ, принципи, поняття, терміни, конструкції, обґрунтовуються способи, засоби, прийоми сприйняття, розуміння і

тлумачення його джерел, системи, структури тощо. Запропоновано загальну характеристику й дефініції таких базових еколого-правових понять, як «система екологічного законодавства», «екологічне законодавство», «екологічний інтерес», «екологічна правосуб'єктність», «еколого-правова доктрина», «природні екологічні відносини», «природні екологічні права та обов'язки» тощо. Доведено, що систематизація екологічного законодавства повинна відбуватися на підставі опрацювання єдиної наукової концепції, а саме розроблення Концепції систематизації екологічного законодавства України, а її результатом має стати кодифікація (прийняття Екологічного кодексу України), за якої секторальні природоохоронні нормативно-правові акти будуть замінені (повністю або частково). Надано пропозиції з удосконалення чинного екологічного законодавства. Зроблено висновок, що ключовим завданням нашої країни в умовах євроінтеграції виступає створення цілісної, логічно узгодженої національної правової (у тому числі еколого-правової, що спирається на засадничі положення природного права) доктрини як теоретичної основи нормотворчих процесів й формування єдиного правового простору (зокрема, й еколого-правового).

10.55 Земельне право

10.06.20.0078/0419U005263

Чирик Альона Олегівна Спільна часткова власність на земельну ділянку за земельним законодавством України.: Дис...Кандидат юридичних наук/ Національний юридичний університет імені Ярослава Мудрого - Захищена; 2.-1.2019

УДК: 349.41

210 с. - Бібліогр.:224 назв

Дисертацію присвячено комплексному теоретичному та практичному дослідженню права спільної часткової власності на земельну ділянку та науковому вивченню питань, які стосуються особливостей правової регламентації виникнення, здійснення та

припинення права спільної часткової власності на земельну ділянку шляхом з'ясування теоретичних положень щодо визначення правової природи відповідних відносин. Розширення теорії земельного права науковими знаннями щодо сутності права спільної часткової власності на земельну ділянку, всебічне обґрунтування пропозицій, спрямованих на удосконалення правового регулювання відносин права спільної часткової власності на земельну ділянку. У дисертації з'ясовано специфіку суб'єктно-об'єктного складу права спільної часткової власності на земельну ділянку та встановлено специфічні риси, що характеризують виникнення, здійснення та припинення даного права. Проведено аналіз визначення основних ознак, які характеризують право спільної часткової власності на земельну ділянку. Обґрунтовано висновки за результатами дослідження та запропоновані пропозиції щодо внесення змін і доповнень до нормативно-правових актів у сфері земельного права з метою удосконалення правової регламентації даної сфери правовідносин.

10.63 Трудове право

10.06.20.0079/0519U001870

Андрєєв Андрій Васильович Проблеми правового регулювання кадрового забезпечення державної служби України.: Дис...Доктор юридичних наук/ Київський національний університет імені Тараса Шевченка - Захищена; 2.-1.2019

УДК: 349.2; 349.3

358 с. - Бібліогр.:409 назв

Дисертацію присвячено комплексному та ґрунтовному аналізу проблематики правового регулювання кадрового забезпечення державної служби України. У роботі з'ясовано правову природу кадрового забезпечення державної служби, розкрито сутність та охарактеризовано ознаки даного правового явища. З'ясовано основи методології дослідження, передумови зародження кадрового забезпечення державної служби та періодизацію генезису вказаного питання.

Проаналізовано систему принципів правового регулювання кадрового забезпечення державної служби України, виведено його завдання, функції та гарантії. Наведено форми і методи правового регулювання кадрового забезпечення державної служби України та охарактеризовано їх зміст. Надано аргументацію елементів структури правовідносин у сфері кадрового забезпечення державної служби України, а також відмічено специфічні риси кожного виду таких правовідносин. Виявлено особливості виникнення, розвитку та припинення правовідносин у сфері кадрового забезпечення державної служби України. Визначено проблеми забезпечення та реалізації трудового потенціалу кадрів державної служби України й проблеми притягнення до відповідальності працівників державної служби України та вказано на обґрунтовані шляхи їх вирішення. Сформовано напрями оптимізації правового регулювання кадрового забезпечення державної служби України за національним законодавством. Виокремлено напрями запозичення позитивного європейського та світового досвіду у національне трудове законодавство у сфері дослідження.

10.06.20.0080/0419U005295

Саленко Ірина Володимирівна Правове регулювання раціонального використання робочого часу.: Дис...Кандидат юридичних наук/ Київський національний університет імені Тараса Шевченка - Захищена; 2.-1.2019

УДК: 349.2; 349.3

226 с. - Бібліогр.:211 назв

Дисертацію присвячено комплексному та ґрунтовному аналізу правового регулювання раціонального використання робочого часу. У роботі з'ясовано сутність та ознаки робочого часу як економічної і правової категорії. Проаналізовано державну політику в сфері регулювання тривалості робочого часу. Розглянуто та охарактеризовано режими робочого часу та його види. Досліджено правове регулювання надурочних робіт і робіт у

нічний час а також приділено увагу особливостям договірного забезпечення правового регулювання робочого часу. Акцентовано увагу на історичному становленні та розвитку правового регулювання робочого часу, виділено основні історичні етапи. Проаналізовано зарубіжний досвід правового регулювання робочого часу, запропоновано внести зміни до національного законодавства на основі аналізу досвіду зарубіжних країн.

10.06.20.0081/0419U005285

Тісецька Альона Анатоліївна Правове регулювання праці жінок за законодавством України.: Дис...Кандидат юридичних наук/ Київський національний університет імені Тараса Шевченка - Захищена; 2.-1.2019

УДК: 349.2; 349.3

220 с. - Бібліогр.:198 назв

Дисертацію присвячено комплексному та ґрунтовному аналізу проблематики правового регулювання праці жінок за законодавством України. У роботі з'ясовано сутність правового регулювання праці жінок, розкрито його поняття та охарактеризовано ознаки. Досліджено передумови зародження та генезис правового регулювання праці жінок на українських землях. Здійснено класифікацію спеціальних правових гарантій для жінок при укладенні, зміні та припиненні трудового договору. Проаналізовано зміст спеціальних правових гарантій забезпечення умов праці жінок. Виокремлено спеціальні правові гарантії охорони праці вагітних жінок та жінок у період їх материнства. Виявлено проблеми правового регулювання праці жінок за законодавством України та запропоновано шляхи їх вирішення. Проаналізовано сучасні міжнародні тенденції правового регулювання праці жінок та надано пропозиції щодо їх запровадження у національне трудове законодавство.

10.06.20.0082/0519U001874

Коротких Андрій Юрійович Проблеми юридичної відповідальності державних

службовців за трудовим законодавством України.: Дис...Доктор юридичних наук/ Київський національний університет імені Тараса Шевченка - Захищена; 2.-.1.2019

УДК: 349.2; 349.3

486 с. - Бібліогр.:672 назв

Дисертаційне дослідження присвячене комплексному критичному аналізу та вивченню актуальної проблематики правової сутності і реалізації юридичної відповідальності державних службовців у відповідності з трудовим законодавством України. У рамках дисертаційного дослідження на основі наявних наукових розробок українських і зарубіжних науковців, а також з урахуванням українського законодавства про працю розкривається особливість правового статусу державних службовців як суб'єктів трудового права, а також визначається місце юридичної відповідальності у структурі цього статусу, уточняється соціально-правова значимість цієї відповідальності. Окремо аналізується нормативно-правова база дисциплінарної та матеріальної відповідальності держслужбовців як самостійних виявів юридичної відповідальності у трудовому праві України, котрі концептуалізуються шляхом окреслення їх понять, з'ясування особливостей їх правового змісту та порядку реалізації в практичній дійсності. Автор досліджує наявну судову практику застосування юридичної відповідальності до держслужбовців, а також виявляє та систематизує основні актуальні проблеми дисциплінарної та матеріальної відповідальності держслужбовців за трудовим законодавством України, визначає основні шляхи їх вирішення. Окрема увага приділяється аналізу позитивної та негативної практики правового регулювання юридичної відповідальності державних службовців за трудовим законодавством в окремих державах-членах ЄС (в Іспанії, Італії, Румунії та Франції), США та в певних пострадянських державах (в Азербайджані, Молдові та Росії). Досліджений зарубіжний досвід правового регулювання юридичної відповідальності держслужбовців за положеннями трудового законодавства, що оцінюється

дисертантом в якості позитивного, визначається фундаментом для формулювання низки пропозицій щодо вдосконалення чинного законодавства у частині норм, що передбачають юридичну відповідальність держслужбовців.

10.67 Право соціального забезпечення

10.06.20.0083/0419U005295

Саленко Ірина Володимирівна Правове регулювання раціонального використання робочого часу.: Дис...Кандидат юридичних наук/ Київський національний університет імені Тараса Шевченка - Захищена; 2.-.1.2019

УДК: 349.2; 349.3

226 с. - Бібліогр.:211 назв

Дисертацію присвячено комплексному та ґрунтовному аналізу правового регулювання раціонального використання робочого часу. У роботі з'ясовано сутність та ознаки робочого часу як економічної і правової категорії. Проаналізовано державну політику в сфері регулювання тривалості робочого часу. Розглянуто та охарактеризовано режими робочого часу та його види. Досліджено правове регулювання надурочних робіт і робіт у нічний час а також приділено увагу особливостям договірному забезпечення правового регулювання робочого часу. Акцентовано увагу на історичному становленні та розвитку правового регулювання робочого часу, виділено основні історичні етапи. Проаналізовано зарубіжний досвід правового регулювання робочого часу, запропоновано внести зміни до національного законодавства на основі аналізу досвіду зарубіжних країн.

10.06.20.0084/0419U005285

Тісецька Альона Анатоліївна Правове регулювання праці жінок за законодавством України.: Дис...Кандидат юридичних наук/ Київський національний університет імені Тараса Шевченка - Захищена; 2.-.1.2019

УДК: 349.2; 349.3

220 с. - Бібліогр.:198 назв

Дисертацію присвячено комплексному та ґрунтовному аналізу проблематики правового регулювання праці жінок за законодавством України. У роботі з'ясовано сутність правового регулювання праці жінок, розкрито його поняття та охарактеризовано ознаки. Досліджено передумови зародження та генезис правового регулювання праці жінок на українських землях. Здійснено класифікацію спеціальних правових гарантій для жінок при укладенні, зміні та припиненні трудового договору. Проаналізовано зміст спеціальних правових гарантій забезпечення умов праці жінок. Виокремлено спеціальні правові гарантії охорони праці вагітних жінок та жінок у період їх материнства. Виявлено проблеми правового регулювання праці жінок за законодавством України та запропоновано шляхи їх вирішення. Проаналізовано сучасні міжнародні тенденції правового регулювання праці жінок та надано пропозиції щодо їх запровадження у національне трудове законодавство.

10.06.20.0085/0519U001870

Андрєєв Андрій Васильович Проблеми правового регулювання кадрового забезпечення державної служби України.: Дис...Доктор юридичних наук/ Київський національний університет імені Тараса Шевченка - Захищена; 2-.-1.2019

УДК: 349.2; 349.3

358 с. - Бібліогр.:409 назв

Дисертацію присвячено комплексному та ґрунтовному аналізу проблематики правового регулювання кадрового забезпечення державної служби України. У роботі з'ясовано правову природу кадрового забезпечення державної служби, розкрито сутність та охарактеризовано ознаки даного правового явища. З'ясовано основи методології дослідження, передумови зародження кадрового забезпечення державної служби та періодизацію генезису вказаного питання. Проаналізовано систему принципів правового регулювання кадрового забезпечення державної служби України,

виведено його завдання, функції та гарантії. Наведено форми і методи правового регулювання кадрового забезпечення державної служби України та охарактеризовано їх зміст. Надано аргументацію елементів структури правовідносин у сфері кадрового забезпечення державної служби України, а також відмічено специфічні риси кожного виду таких правовідносин. Виявлено особливості виникнення, розвитку та припинення правовідносин у сфері кадрового забезпечення державної служби України. Визначено проблеми забезпечення та реалізації трудового потенціалу кадрів державної служби України й проблеми притягнення до відповідальності працівників державної служби України та вказано на обґрунтовані шляхи їх вирішення. Сформовано напрями оптимізації правового регулювання кадрового забезпечення державної служби України за національним законодавством. Виокремлено напрями запозичення позитивного європейського та світового досвіду у національне трудове законодавство у сфері дослідження.

10.06.20.0086/0519U001874

Коротких Андрій Юрійович Проблеми юридичної відповідальності державних службовців за трудовим законодавством України.: Дис...Доктор юридичних наук/ Київський національний університет імені Тараса Шевченка - Захищена; 2-.-1.2019

УДК: 349.2; 349.3

486 с. - Бібліогр.:672 назв

Дисертаційне дослідження присвячене комплексному критичному аналізу та вивченню актуальної проблематики правової сутності і реалізації юридичної відповідальності державних службовців у відповідності з трудовим законодавством України. У рамках дисертаційного дослідження на основі наявних наукових розробок українських і зарубіжних науковців, а також з урахуванням українського законодавства про працю розкривається особливість правового статусу державних службовців як суб'єктів трудового права, а також визначається

місце юридичної відповідальності у структурі цього статусу, уточняється соціально-правова значимість цієї відповідальності. Окремо аналізується нормативно-правова база дисциплінарної та матеріальної відповідальності держслужбовців як самостійних виявів юридичної відповідальності у трудовому праві України, котрі концептуалізуються шляхом окреслення їх понять, з'ясування особливостей їх правового змісту та порядку реалізації в практичній дійсності. Автор досліджує наявну судову практику застосування юридичної відповідальності до держслужбовців, а також виявляє та систематизує основні актуальні проблеми дисциплінарної та матеріальної відповідальності держслужбовців за трудовим законодавством України, визначає основні шляхи їх вирішення. Окрема увага приділяється аналізу позитивної та негативної практики правового регулювання юридичної відповідальності державних службовців за трудовим законодавством в окремих державах-членах ЄС (в Іспанії, Італії, Румунії та Франції), США та в певних пострадянських державах (в Азербайджані, Молдові та Росії). Досліджений зарубіжний досвід правового регулювання юридичної відповідальності держслужбовців за положеннями трудового законодавства, що оцінюється дисертантом в якості позитивного, визначається фундаментом для формулювання низки пропозицій щодо вдосконалення чинного законодавства у частині норм, що передбачають юридичну відповідальність держслужбовців.

10.81 Кримінологія

10.06.20.0087/0219U100408

Виявлення та попередження кримінальних та інших правопорушень, що вчиняються у сфері землевідведення, обігу та використання земельних ресурсів, зокрема, пов'язаних з незаконним відчуженням та зміною цільового призначення земельних ділянок: Заключний звіт/Державний науково-дослідний інститут Міністерства внутрішніх справ України; Керівник

Близнюк Ігор Леонідович - ДР
0117U001065, УДК 343.85

19

Розробка методичних рекомендацій "Виявлення та попередження кримінальних та інших правопорушень, що вчиняються у сфері землевідведення, обігу та використання земельних ресурсів, зокрема, пов'язаних з незаконним відчуженням та зміною цільового призначення земельних ділянок"

10.06.20.0088/0219U100469

Виявлення та попередження кримінальних та інших правопорушень, що вчиняються у процесі придбання, поставки матеріальних цінностей до державного матеріального резерву та управління ним: Заключний звіт/Державний науково-дослідний інститут Міністерства внутрішніх справ України; Керівник Сахарова Олена Борисівна - ДР 0117U001066, УДК 343.85

19

Розробка методичних рекомендацій "Виявлення та попередження кримінальних та інших правопорушень, що вчиняються у процесі придбання, поставки матеріальних цінностей до державного матеріального резерву та управління ним"

10.87 Міжнародне право

10.06.20.0089/0419U005224

Мазуренко Влада Віталіївна Міжнародно-правова спадщина П. Є. Казанського: Дис...Кандидат юридичних наук/ Національний університет "Одеська юридична академія" - Захищена; 2-.-1.2019

УДК: 341

219 с. - Бібліогр.:363 назв

Дисертація присвячена дослідженню міжнародно-правової спадщини професора П. Є. Казанського, її впливу на розвиток доктрини міжнародного права. У роботі висвітлено основні етапи становлення міжнародно-правових поглядів П. Є. Казанського, методологію дослідження міжнародно-правових явищ, вплив на розвиток теоретичних поглядів щодо окремих інститутів міжнародного права.

Розглянуто прогностичний потенціал міжнародно-правових ідей та концепцій П. Є. Казанського. Виявлено методологічні підходи та принципи П. Є. Казанського щодо міжнародно-правових досліджень. Надана характеристика поглядів Казанського на систему, джерела і суб'єктів міжнародного права. Зроблено висновок про прихильність П. Є. Казанського широкому підходу щодо розуміння міжнародного права, у відповідності до якого міжнародне публічне і міжнародне цивільне (приватне) право складає єдину систему права. Висвітлено ідеї П. Є. Казанського щодо ролі міжнародної правосвідомості у функціонуванні міжнародного права, її віднесення до джерел міжнародного права. Розглянуто концепції П. Є. Казанського щодо інституціоналізації міжнародного права, міжнародного адміністративного права та права міжнародного управління, надана оцінка прогнозу П. Є. Казанського щодо розвитку адміністративних союзів держав. Розкрито значення концепції П. Є. Казанського відносно змісту міжнародного цивільного (приватного) права та його місця в системі міжнародного права, прогнозу щодо розвитку та кодифікації міжнародного приватного права, виникнення всесвітньо-цивільного права. Доведено, що П. Є. Казанському притаманна авторська система методологічних підходів, принципів і методів. Важливим методологічним принципом П. Є. Казанського, який він запроваджує у всіх своїх працях, – це перевага аналізу нормативного матеріалу, на відміну доктрини міжнародного права, яка на той час була важливим джерелом та основою системи міжнародного права. Особливо це виявляється у працях з адміністративних союзів держав. Тобто можна охарактеризувати П. Є. Казанського як послідовного позитивіста. Виявлено, що внесок П. Є. Казанського в розвиток міжнародного права є найбільш значним у галузі міжнародного адміністративного права та складається у формуванні концепції інституціоналізації міжнародного права, виокремленні та характеристиці права міжнародного управління. Концепція міжнародного

управління дозволяє по-новому оцінити прогностичні думки П. Є. Казанського щодо розвитку міжнародного права. Зростання кількості адміністративних союзів держав, утворених після першої світової війни, – Ліги Націй і Міжнародної організації праці, а також створення після другої світової війни ООН і системи її спеціалізованих установ, повністю підтвердило наукову обґрунтованість ідей П. Є. Казанського щодо подальшого розвитку міжнародного права та його інституціоналізації. Встановлено, що П. Є. Казанський запровадив ідею щодо міжнародної правосуб'єктності людства. Під людством він розуміє всесвітнє суспільство, в яке входять і окремі особи, і групи осіб, і держави. Тобто, це широкий підхід до людства, яке складається із усіх соціальних компонентів. За П. Є. Казанським, людство реалізує свою правосуб'єктність шляхом вільного союзу. Саме ця ідея фактично є включенням людства до суб'єктів міжнародного права в якості окремого суб'єкта, який володіє унікальними характеристиками. Вона випереджає сучасні уявлення про міжнародне співтовариство, тісно пов'язані з концепцією міжнародної правосуб'єктності людства. З цього випливає висновок, що визнання міжнародної правосуб'єктності людства не є виключно відображенням змін сучасного міжнародного права, її причини значно глибше, і можливо, сучасні тенденції тільки актуалізують їх.

10.06.20.0090/0419U005275

Каспрук Оксана Сергіївна Еволюція міжнародно-правового регулювання міжнародних транспортних коридорів: Дис...Кандидат юридичних наук/ Київський національний університет імені Тараса Шевченка - Захищена; 2.-.-1.2019
УДК: 341
237 с. - Бібліогр.:377 назв
Дисертація є самостійною завершеною науковою роботою, комплексним дослідженням у сфері міжнародно-правового регулювання міжнародних транспортних коридорів. Дослідження присвячено комплексному вивченню

еволюції міжнародно-правового регулювання МТК та аналізу нових форм міжнародної транспортної кооперації на прикладі МТК «Новий Шовковий шлях». У ході розгляду теоретичних аспектів теми визначено поняття «МТК» та його співвідношення із суміжними категоріями. У роботі проводиться класифікація МТК за основними ознаками, розкриваються етапи розвитку їхнього міжнародно-правового регулювання, визначаються особливості правових режимів МТК. Досліджено договірно-правовий та інституційний механізми міжнародно-правового регулювання МТК. Проаналізовано міжнародно-правові механізми співпраці України з іншими державами щодо основних МТК та виявлено їхні переваги і недоліки. Автором також розроблені пропозиції щодо створення міжнародної транспортної організації для управління водними, наземними та повітряними мережами МТК. Надано пропозиції щодо вдосконалення міжнародно-правового регулювання МТК. Розроблено проект Конвенції про МТК «Новий Шовковий шлях».

10.89 Міжнародне приватне право

10.06.20.0091/0419U005267

Гуц Наталія Григорівна Правовий режим майна профспілкових організацій в Україні (цивільно-правовий аспект: Дис...Кандидат юридичних наук/ Науково-дослідний інститут приватного права і підприємництва імені академіка Ф.Г. Бурчака - Захищена; 2.-1.2019

УДК: 347; 347.9; 347.61/.64; 341.9
228 с. - Бібліогр.:298 назв

Дисертація присвячена комплексному дослідженню цивільного аспекту правового режиму профспілкових організацій в Україні як непідприємницьких юридичних осіб. Обґрунтовано, що єдино можливою формою реалізації цивільної правосуб'єктності профспілкових організацій є інститут юридичної особи, набуття якого є конститутивним для здійснення відносин власності та інших речових прав. Аргументовано положення

про те, що необхідною умовою участі профспілкових організацій у цивільних правовідносинах є майно, що закріплюється за ними на праві власності та інших речових правах, а його залучення до цивільного обороту значно ускладнює його правовий режим.

10.06.20.0092/0519U001868

Міловська Надія Василівна Теоретичні засади цивільно-правового регулювання договірних відносин зі страхування: Дис...Доктор юридичних наук/ Науково-дослідний інститут приватного права і підприємництва імені академіка Ф.Г. Бурчака - Захищена; 2.-1.2019

УДК: 347; 347.9; 347.61/.64; 341.9
515 с. - Бібліогр.:727 назв

Дисертація присвячена комплексному дослідженню цивільно-правового регулювання договірних відносин зі страхування, з'ясуванню поняття, правової природи й особливостей договірних зобов'язань зі страхування, їх місця в системі цивільно-правових зобов'язань. Визначено передумови становлення та розвитку договірних відносин зі страхування у цивільному праві України, з'ясовано сутність, структуру механізму та джерела правового регулювання відносин з надання страхових послуг. Здійснено класифікацію договірних зобов'язань зі страхування та виявлено особливості окремих видів договорів страхування. Визначено сутність страхової послуги як предмета договору страхування та страхового ризику, суб'єктний склад договірних зобов'язань з надання страхових послуг та особливості правового статусу їх учасників, а також найбільш ефективні способи забезпечення виконання договірних зобов'язань зі страхування та правові наслідки порушення сторонами договору страхування взятих на себе зобов'язань. У дисертаційній роботі відображено позиції автора щодо удосконалення механізму правового регулювання договірних відносин із надання страхових послуг, а також окреслено напрями для нормативних змін.

11 ПОЛІТИКА. ПОЛІТИЧНІ НАУКИ

11.09 Історія політичних вчень

11.06.20.0093/0519U001879

Кравець Анастасія Юріївна Біополітична парадигма політичної науки: сучасний стан та перспективи розвитку: Дис...Доктор політичних наук/ Дніпровський національний університет імені Олеся Гончара - Захищена; 2.-.1.2019
УДК: 321; 323; 32(091)

420 с. - Бібліогр.:436 назв

Об'єкт – біополітична парадигма політичної науки як комплексна програма теоретичних стандартів постановки та вирішення наукових завдань. Мета - дослідження сучасного стану та розкриття перспектив розвитку біополітичної парадигми політичної науки. Методи – різні види системного аналізу (системно-структурний, системно-функціональний, системно-історичний), аксіоматичний та прогностичний методи, метод раціональної реконструкції. Доведено, що біополітична парадигма є новітньою еволюційною парадигмою політичної науки, яка аналізується й реалізується як комплексна дослідницька стратегія, що являє собою багатовимірний комплекс окремих напрямів та дослідницьких підходів наукового аналізу, що були сформовані на основі базових теорій і концепцій, які об'єднані спільними ідеями та гіпотезами, де основною є ідея про те, що усі політичні явища й процеси еволюціонують: політична влада набуває форми біовлади, політичні системи еволюціонують у біополітичні з мережевими структурами тощо. Концептуалізовано предметну сферу та понятійно-категоріальний апарат біополітичної парадигми політичної науки. Надано авторські визначення ключових термінів: біовлади, біоцентризму та біодипломатії. Констатовано, що перспективи розвитку біополітичної парадигми політичної науки реалізуються у чотирьох ключових напрямках, які запропоновано назвати екологічний, глобалізаційний, біодипломатичний та

біотехнологічний: у межах першого досліджено біополітику як міжнародну політику із захисту біорозмаїття; другого – вивчено вплив глобалізації на людину, її співвідношення з поняттям біосу; третього – досліджено природу міжнаціональних конфліктів та запропоновано біодипломатію у якості найефективнішої стратегії їх запобігання; четвертого – виявлено біополітичні наслідки стрімкого розвитку біотехнологій і генної інженерії. Сфера – новітні парадигми політичної науки, дослідження біополітичного підґрунтя розбудови місцевого самоврядування та громадянського суспільства, запровадження нових форм влади й управління (біовлада, мережеві структури) та нової моделі міжнародних відносин (біодипломатія), навчальний процес.

11.06.20.0094/0519U001878

Шуліка Андрій Андрійович Політична прекарність в сучасному політичному процесі (теоретико-методологічний аналіз): Дис...Доктор політичних наук/ Дніпровський національний університет імені Олеся Гончара - Захищена; 2.-.1.2019
УДК: 321; 323; 32(091); 32(091)

505 с. - Бібліогр.:491 назв

Об'єкт – дослідження особливостей розвитку прекарності в сучасній соціально-політичній сфері. Мета - розкриття теоретико-методологічних засад впливу політичної прекарності на політичний процес в сучасному світі. Методи – мережевий, системний та прогностичний підходи, структурно-функціональний аналіз, компаративний, постбіхевіоральний, соціологічний, економічний, психологічний підходи; ретроспективний метод, синергетичний підхід. Здійснено комплексне дослідження політико-праксеологічного виміру політичної прекарності. Розширено наукове розуміння прекарності, а також акцентовано увагу на політичних особливостях процесів прекарності в сучасному світі, що обумовлює теоретико-методологічне обґрунтування концепту політичної прекарності. Поглиблено розуміння евристичного потенціалу

політичної прекарності та її впливу на процеси соціально-політичної стратифікації суспільства. Визначено особливості артикуляції і агрегації політичних інтересів та цінностей прекарних груп. Доведено, що ефективність функціонування сучасної політичної сфери суспільства залежить від економічної і соціально-трудова сфери, де питання тимчасової, прекарної зайнятості створює нові концепти та форми політичної ідентичності. Сформовано пропозиції щодо вироблення та впровадження стратегічних та тактичних кроків для зменшення негативних впливів процесів розвитку політичної прекарності на сучасну політичну сферу, систему узгодження групових інтересів та формування системи взаємодії прекарних груп з інститутами прийняття політичних рішень в суспільстві через політико-державну систему узгодження інтересів. Сфера – діяльність вищих органів державної влади, інститутів місцевого самоврядування, політичних партій і громадських організацій, засобів масової інформації, навчальний процес.

11.06.20.0095/0419U005324

Марфобудінова Лідія Іванівна Гендерна політична теорія як чинник концептуального обґрунтування сучасної демократії участі: Дис...Кандидат політичних наук/ Дніпровський національний університет імені Олеся Гончара - Захищена; 2.-.-1.2019

УДК: 321; 323; 32(091)

207 с. - Бібліогр.:286 назв

Об'єкт – світоглядні та ідейні настанови взаємодії гендеру і політики в умовах сучасної демократії. Мета - з'ясувати зміст і структурно-методологічні засади сучасної гендерної політичної теорії як чинника концептуального обґрунтування сучасної демократії участі. Методи – принципи об'єктивності, історизму, комплексного підходу, класифікація, порівняння, моделювання, системний, структурно-функціональний, синергетичний методи, неінституційний підхід, компаративний аналіз, біхевіористський метод. У дисертації

досліджено сучасний стан, структура та особливості розвитку теоретичного осмислення гендерних концептуальних обґрунтувань партиципаторної демократії. Подано визначення поняття «пояснювальна спроможність гендерної політичної теорії». Виявлено сутність процесів гендеризації демократичної політики та політизації гендерної сфери в умовах демократії участі. Розкрито зміст процедури гендерної політичної реконструкції. Уточнено підходи до демаркації теоретичних положень гендерних політичних досліджень та положень ідеологічних доктрин фемінізму. Обґрунтовано маркери експлікації дослідних практик впливу гендерної ідентичності авторської позиції на зміст дослідження та його результати. Розвинуто обґрунтування маркерів еволюції теоретичне відображення гендерного питання у політичному розвитку сучасної України. Сфера – удосконалення законодавства України з питань дотримання гендерного паритету, навчальний процес.

11.15 Теорія політичних систем. Внутрішня політика

11.06.20.0096/0419U001708

Буряченко Олексій Валентинович Репутація політичної партії: особливості формування та актуалізації в контексті політичної культури українського суспільства: Дис...к.політ.н./ Національний педагогічний університет імені М. П. Драгоманова - Захищена; 16.12.2019

УДК: 32::008; 32:316.7

220 с. - Бібліогр.:320 назв

Проаналізовано феномен репутації політичної партії та особливості її формування в контексті політичної культури українського суспільства. Дисертація є новим комплексним теоретико-прикладним дослідженням проблематики політичної репутації, що найбільш гостро проявляється в період електорального вибору певної політичної сили, чи в час пошуку шляхів для національного примирення політичних

сил. Феномен репутації визначається як певна політична цінність, від наявності та якості якої залежить успіх політичної партії, оскільки вона сприяє формуванню ставлення до політичної організації та її лідера. У структурі репутації політичної партії виявлено системотворчі ціннісні соціальні установки й очікування соціальних груп. Обґрунтовано використання політико-культурного підходу до вивчення репутації політичної партії в українському суспільстві. Висунуто ідею діалектичного взаємозв'язку між формуванням репутації політичної партії та станом політичної свідомості, ціннісними орієнтаціями громадян, де репутація є елементом культури, символом, виробленим політичною свідомістю суспільства.

11.06.20.0097/0519U001878

Шуліка Андрій Андрійович Політична прекарність в сучасному політичному процесі (теоретико-методологічний аналіз): Дис...Доктор політичних наук/ Дніпровський національний університет імені Олеся Гончара - Захищена; 2.-.1.2019

УДК: 321; 323; 32(091); 32(091)

505 с. - Бібліогр.:491 назв

Об'єкт – дослідження особливостей розвитку прекарності в сучасній соціально-політичній сфері. Мета - розкриття теоретико-методологічних засад впливу політичної прекарності на політичний процес в сучасному світі. Методи – мережевий, системний та прогностичний підходи, структурно-функціональний аналіз, компаративний, постбіхевіоральний, соціологічний, економічний, психологічний підходи; ретроспективний метод, синергетичний підхід. Здійснено комплексне дослідження політико-праксеологічного виміру політичної прекарності. Розширено наукове розуміння прекарності, а також акцентовано увагу на політичних особливостях процесів прекарності в сучасному світі, що обумовлює теоретико-методологічне обґрунтування концепту політичної прекарності. Поглиблено розуміння евристичного потенціалу політичної прекарності та її впливу на

процеси соціально-політичної стратифікації суспільства. Визначено особливості артикуляції і агрегації політичних інтересів та цінностей прекарних груп. Доведено, що ефективність функціонування сучасної політичної сфери суспільства залежить від економічної і соціально-трудової сфери, де питання тимчасової, прекарної зайнятості створює нові концепти та форми політичної ідентичності. Сформовано пропозиції щодо вироблення та впровадження стратегічних та тактичних кроків для зменшення негативних впливів процесів розвитку політичної прекарності на сучасну політичну сферу, систему узгодження групових інтересів та формування системи взаємодії прекарних груп з інститутами прийняття політичних рішень в суспільстві через політико-державну систему узгодження інтересів. Сфера – діяльність вищих органів державної влади, інститутів місцевого самоврядування, політичних партій і громадських організацій, засобів масової інформації, навчальний процес.

11.06.20.0098/0419U005324

Марфобудінова Лідія Іванівна Гендерна політична теорія як чинник концептуального обґрунтування сучасної демократії участі: Дис...Кандидат політичних наук/ Дніпровський національний університет імені Олеся Гончара - Захищена; 2.-.1.2019

УДК: 321; 323; 32(091)

207 с. - Бібліогр.:286 назв

Об'єкт – світоглядні та ідейні настанови взаємодії гендеру і політики в умовах сучасної демократії. Мета - з'ясувати зміст і структурно-методологічні засади сучасної гендерної політичної теорії як чинника концептуального обґрунтування сучасної демократії участі. Методи – принципи об'єктивності, історизму, комплексного підходу, класифікація, порівняння, моделювання, системний, структурно-функціональний, синергетичний методи, неінституційний підхід, компаративний аналіз, біхевіористський метод. У дисертації досліджено сучасний стан, структура та

особливості розвитку теоретичного осмислення гендерних концептуальних обґрунтувань партиципаторної демократії. Подано визначення поняття «пояснювальна спроможність гендерної політичної теорії». Виявлено сутність процесів гендеризації демократичної політики та політизації гендерної сфери в умовах демократії участі. Розкрито зміст процедури гендерної політичної реконструкції. Уточнено підходи до демаркації теоретичних положень гендерних політичних досліджень та положень ідеологічних доктрин фемінізму. Обґрунтовано маркери експлікації дослідних практик впливу гендерної ідентичності авторської позиції на зміст дослідження та його результати. Розвинуто обґрунтування маркерів еволюції теоретичне відображення гендерного питання у політичному розвитку сучасної України. Сфера – удосконалення законодавства України з питань дотримання гендерного паритету, навчальний процес.

11.25 Теорія міжнародних відносин. Зовнішня політика і дипломатія

11.06.20.0099/0419U005205

Єрьомін Микола Борисович
Універсальний код кінематографу у міжнародній політичній комунікації.: Дис...Кандидат політичних наук/ Чернівецький національний університет імені Юрія Федьковича - Захищена; 2.- 1.2019

УДК: 327:140.8; 316.77.001.12:008

243 с. - Бібліогр.:301 назв

В дисертації проаналізовано сутність такого явища, як універсальний код кінематографу та його вплив на систему міжнародних відносин у ретроспективному та сучасному його варіантах. Явищу дано авторське визначення - комплекс зрозумілих реципієнтам інформації, незалежно від їхнього володіння мовами, інструментів невербальної комунікації, використовуваний найбільш вдало у

аудіовізуальному медіа. Введено також термін атипового «бумерангу» міжнародної політичної комунікації - випадків неконтрольованого перебігу комунікації без повного осягнення ролі такого та поправку на національну специфіку. Варто підкреслити місце роботи в системі інформаційної безпеки, її наближення до зростаючого в актуальності сегменту media awareness.

11.06.20.0100/0419U005255

Мустафазаде Парвана Тельман кизи
Зовнішня політика Азербайджанської Республіки в Каспійському регіоні.: Дис...Кандидат політичних наук/ Чернівецький національний університет імені Юрія Федьковича - Захищена; 2.- 1.2019

УДК: 327.2/.8

215 с. - Бібліогр.:311 назв

Дисертацію присвячено дослідженню особливостей зовнішньої політики Азербайджанської Республіки в Каспійському регіоні. Визначені пріоритети, стратегія та інтереси Азербайджанської Республіки в Каспійському регіоні. Обґрунтована значущість міжнародних транспортно-енергетичних проектів, ініційованих Азербайджанською Республікою. Здійснено комплексний аналіз двосторонньої співпраці Азербайджану з прикаспійськими державами та досліджено питання енергетичної безпеки Азербайджану в Каспійському регіоні. Обґрунтована стратегічна важливість Каспійського регіону в системі сучасних міжнародних відносин, його транскордонна та інтеграційна специфіка. Підтверджено ефективність регіональної співпраці між узбережними державами та особливе значення енергетичних проектів.

12 НАУКОЗНАВСТВО

12.09 Розвиток науки

12.06.20.0101/0419U005313

Говоровський Андрій Володимирович
Поштовий зв'язок України в умовах
впровадження інформаційних технологій
(кінець ХХ – початок ХХІ ст.):
Дис...Кандидат історичних наук/ ДВНЗ
"Переяслав-Хмельницький державний
педагогічний університет імені Григорія
Сковороди" - Захищена; 2.-.-1.2019

УДК: 001(091)

211 с. - Бібліогр.:226 назв

У дисертації проаналізовано передісторію
формування інформаційного середовища
галузі поштового зв'язку України під
впливом світових процесів розвитку
інформаційного суспільства. На прикладі
впровадження сучасних інформаційних
технологій визначені особливості
трансформацій та інноваційної діяльності
поштової галузі України. Розглянуто
основні напрямки інформатизації, які
сприяли кардинальним змінам на
державному рівні, що суттєво вплинули на
галузь поштового зв'язку України.

Досліджуються основні складові, що
найбільш ефективно сприяли розвитку
інформатизації, модернізації всієї
інфраструктури поштового зв'язку на базі
використання сучасних інформаційних
технологій, що надає значний поштовх до
змін в управлінні, впровадженню
комплексних систем управління,
автоматизації всіх етапів і об'єктів
поштового зв'язку. Особлива увага
приділена еволюції розвитку та активізації
поштової галузі під кутом впровадження
інформаційних технологій, поштовим
реформам та їх результатам, сучасному
стану розвитку галузі, природи, змісту та
процедурам надання послуг поштового
зв'язку, правовим механізмам та їх
реалізації, пріоритетним програмам.

12.31 Наукова праця.

12.06.20.0102/0219U003407

Розробка теоретико-методологічних
положень і підходів до інноваційного
розвитку наукових організацій НАН
України та формування системи
управління трансфером відкритих
інноваційних науково-технологічних
розробок напрямку матеріалознавства:

Заключний звіт/Інститут надтвердих
матеріалів ім. В. М. Бакуля НАН України;
Керівник - ДР 0119U002107, УДК 001.891
224

Розроблення теоретико-методологічних
положень і практичних рекомендацій щодо
створення та трансферу відкритих
інноваційних науково-технологічних
розробок наукових організацій НАН
України напрямку матеріалознавства.

14 НАРОДНА ОСВІТА. ПЕДАГОГІКА

14.01 Загальні питання народної освіти і педагогіки

14.06.20.0103/0419U005321

Козаченко Галина Вікторівна Розвиток
педагогічної компетентності викладачів
фармацевтичного профілю у системі
науково-методичної роботи коледжу:
Дис...Кандидат педагогічних наук/
Житомирський державний університет
імені Івана Франка - Захищена; 2.-.-1.2019

УДК: 374.02; 37:372.8

361 с. - Бібліогр.:378 назв

Дисертація присвячена актуальній
проблемі розвитку педагогічної
компетентності викладачів
фармацевтичного профілю. У роботі
проаналізовано стан окресленої проблеми
в науково-педагогічній літературі та
практиці діяльності фармацевтичних,
медичних закладів вищої освіти
(коледжах). Здійснено категоріальний
аналіз базових понять дослідження.
Охарактеризовано систему науково-
методичної роботи коледжу, визначено її
мету, завдання, функції, окреслено підходи
та принципи її реалізації, визначено рівні
здійснення (адміністративний, профільний,
індивідуальний). Виокремлено структурні
компоненти, критерії, показники та рівні
сформованості досліджуваної
компетентності. Обґрунтовано авторську
модель та поетапну методику її
впровадження, що забезпечили
ефективний розвиток педагогічної
компетентності викладачів
фармацевтичного профілю.

Експериментально підтверджено їх ефективність шляхом упровадження заходів/дій/форм формальної, неформальної та інформальної освіти.

14.07 Загальна педагогіка

14.06.20.0104/0419U005167

Іванова Олена Вікторівна Організація інклюзивного навчання в країнах Західної Європи (кінець ХХ – початок ХХІ століття).: Дис...Кандидат педагогічних наук/ Харківський національний педагогічний університет імені Г. С. Сковороди - Захищена; 2.-.1.2019

УДК: 37.02; 371; 37(091); 37(092)

635 с. - Бібліогр.:500 назв

Об'єкт – інклюзивна освіта в країнах Західної Європи кінця ХХ – початку ХХІ ст.; мета – на основі цілісного ретроспективного аналізу розкрити теоретичні ідеї й узагальнити досвід організації інклюзивного навчання дітей з ОМЗ в країнах Західної Європи кінця ХХ – початку ХХІ ст. для творчого використання прогресивних здобутків у сучасних умовах реформування національного шкільництва; методи – загальнонаукові, історико-генезисний, історико-діахронний, критеріально-комплексний, історико-компаративістський, проблемно-цільовий, історико-актуалізаційний; новизна – вперше обґрунтовано етапи розвитку проблеми організації інклюзивного навчання дітей з ОМЗ у країнах Західної Європи кінця ХХ – початку ХХІ ст.; узагальнено досвід організації інклюзивного навчання дітей з ОМЗ у країнах Західної Європи за такими напрямками: нормативне, навчально-методичне та дидактичне забезпечення організації інклюзивного навчання дітей з ОМЗ; створення інклюзивного освітнього середовища в закладах загальної середньої освіти; підготовка вчителів до організації інклюзивного навчання дітей з ОМЗ; накреслено перспективи творчого використання прогресивного досвіду організації інклюзивного навчання дітей з ОМЗ країн Західної Європи в сучасних умовах розбудови нової української

школи; уточнено суть базових понять дослідження («діти з особливими освітніми потребами», «діти з обмеженими можливостями здоров'я», «інвалідність», «інклюзія», «інклюзивне навчання», «інтегроване навчання», «організація інклюзивного навчання», «інклюзивне освітнє середовище»); подальшого розвитку набули питання витоків проблеми організації інклюзивного навчання дітей з ОМЗ у світовій педагогічній думці, здобутки й труднощі в організації інклюзивного навчання дітей з ОМЗ в Україні; результати – матеріали дисертації забезпечують нову науково-об'єктивну інтерпретацію теорії й практики організації інклюзивного навчання дітей з ОМЗ в країнах Західної Європи у період кінця ХХ – початку ХХІ ст. Теоретичні положення й науково узагальнений практичний досвід можуть бути використані для написання підручників, підготовки лекційних курсів з історії соціальної роботи, соціальної педагогіки, порівняльної педагогіки; оновлення змісту підготовки фахівців (асистент учителя, вчитель ресурсної кімнати); розроблення курсів за вибором для студентів ЗВПО. Здобутими в процесі дослідження даними, узагальненими та систематизованими науковими положеннями можуть послуговуватися урядовці, менеджери освіти у процесі розроблення загальних стратегій організації інклюзивного навчання дітей з ОМЗ на національному, регіональному і локальному рівнях; заклади ВПО для підготовки і підвищення кваліфікації вчителів в умовах інклюзії; громадські організації, інклюзивно-ресурсні центри з метою організації навчання і дозвілля таких дітей. Галузь – педагогіка.

14.06.20.0105/0419U005327

Ковпак Олена Сергіївна Розвиток заочної педагогічної освіти в Україні (50–80-ті рр. ХХ століття): Дис...Кандидат педагогічних наук/ Державний заклад "Луганський національний університет імені Тараса Шевченка" - Захищена; 2.-.1.2019

УДК: 37.02; 371; 37(091); 37(092)

250 с. - Бібліогр.:292 назв

Дисертацію присвячено комплексному історико-педагогічному дослідженню розвитку заочної педагогічної освіти в Україні у 50–80-х рр. ХХ ст. У роботі представлено історіографію проблеми, систематизовано джерельну базу дослідження, схарактеризовано соціально-історичний контекст розвитку заочної педагогічної освіти в Україні у 50–80-х рр. ХХ ст. як сукупність соціально-економічних і соціально-політичних умов, що визначали її мету, завдання, характер та особливості, визначено й обґрунтовано основні етапи розвитку заочної педагогічної освіти в досліджуваний період. З'ясовано особливості організації сесій та специфіку організації практик і самостійної роботи у педагогічних навчальних закладах на заочній формі навчання в Україні у 50–80-х рр. ХХ ст. відповідно до визначених етапів, окреслено прогностичні можливості розвитку заочної педагогічної освіти в Україні з урахуванням історико-педагогічного досвіду.

14.09 Історія освіти і педагогіки. Персоналія

14.06.20.0106/0419U005167

Іванова Олена Вікторівна Організація інклюзивного навчання в країнах Західної Європи (кінець ХХ – початок ХХІ століття).: Дис...Кандидат педагогічних наук/ Харківський національний педагогічний університет імені Г. С. Сковороди - Захищена; 2.-.-1.2019

УДК: 37.02; 371; 37(091); 37(092)

635 с. - Бібліогр.:500 назв

Об'єкт – інклюзивна освіта в країнах Західної Європи кінця ХХ – початку ХХІ ст.; мета – на основі цілісного ретроспективного аналізу розкрити теоретичні ідеї й узагальнити досвід організації інклюзивного навчання дітей з ОМЗ в країнах Західної Європи кінця ХХ – початку ХХІ ст. для творчого використання прогресивних здобутків у сучасних умовах реформування національного шкільництва; методи – загальнонаукові, історико-генезисний,

історико-діахронний, критеріально-комплексний, історико-компаративістський, проблемно-цільовий, історико-актуалізаційний; новизна – вперше обґрунтовано етапи розвитку проблеми організації інклюзивного навчання дітей з ОМЗ у країнах Західної Європи кінця ХХ – початку ХХІ ст.; узагальнено досвід організації інклюзивного навчання дітей з ОМЗ у країнах Західної Європи за такими напрямками: нормативне, навчально-методичне та дидактичне забезпечення організації інклюзивного навчання дітей з ОМЗ; створення інклюзивного освітнього середовища в закладах загальної середньої освіти; підготовка вчителів до організації інклюзивного навчання дітей з ОМЗ; накреслено перспективи творчого використання прогресивного досвіду організації інклюзивного навчання дітей з ОМЗ країн Західної Європи в сучасних умовах розбудови нової української школи; уточнено суть базових понять дослідження («діти з особливими освітніми потребами», «діти з обмеженими можливостями здоров'я», «інвалідність», «інклюзія», «інклюзивне навчання», «інтегроване навчання», «організація інклюзивного навчання», «інклюзивне освітнє середовище»); подальшого розвитку набули питання витоків проблеми організації інклюзивного навчання дітей з ОМЗ у світовій педагогічній думці, здобутки й труднощі в організації інклюзивного навчання дітей з ОМЗ в Україні; результати – матеріали дисертації забезпечують нову науково-об'єктивну інтерпретацію теорії й практики організації інклюзивного навчання дітей з ОМЗ в країнах Західної Європи у період кінця ХХ – початку ХХІ ст. Теоретичні положення й науково узагальнений практичний досвід можуть бути використані для написання підручників, підготовки лекційних курсів з історії соціальної роботи, соціальної педагогіки, порівняльної педагогіки; оновлення змісту підготовки фахівців (асистент учителя, вчитель ресурсної кімнати); розроблення курсів за вибором для студентів ЗВПО. Здобутими в процесі дослідження даними, узагальненими та

систематизованими науковими положеннями можуть послуговуватися урядовці, менеджери освіти у процесі розроблення загальних стратегій організації інклюзивного навчання дітей з ОМЗ на національному, регіональному і локальному рівнях; заклади ВПО для підготовки і підвищення кваліфікації вчителів в умовах інклюзії; громадські організації, інклюзивно-ресурсні центри з метою організації навчання і дозвілля таких дітей. Галузь – педагогіка.

14.06.20.0107/0519U001222

Кушнірук Світлана Анатоліївна Розвиток категорійно-поняттєвого апарату дидактики у педагогічній науці України (20-90-ті рр. ХХ ст.): Дис...д.пед.н./ Національний педагогічний університет імені М.П. Драгоманова - Захищена; 13.12.2019

УДК: 37(091)

698 с. - Бібліогр.:1728 назв

Дисертація є першим цілісним комплексним історико-педагогічним дослідженням процесу розвитку категорійно-поняттєвого апарату дидактики у педагогічній науці України (20 - 90-ті рр. ХХ ст.), його формально-логічної, структурно- змістової будови у всій сукупності системоутворювальних поняттєво-термінологічних груп відповідно до внутрішньогрупової ієрархії видо-родових зв'язків поняттєво-термінологічного полів. Охарактеризовано історіографію та джерельну базу дослідження. Обґрунтовано методологічні основи розвитку категорійно-поняттєвого апарату вітчизняної дидактики у дискурсі історико-педагогічного аналізу. Досліджено сутність, походження, особливості введення в науковий обіг системоутворювальних складових категорійно-поняттєвого апарату дидактики, визначених поняттєво-термінологічних груп ("процес навчання", "зміст освіти", "методи навчання", "форми навчання") у вітчизняній педагогічній думці ІХ ст. - поч. ХХ ст. Здійснено періодизацію розвитку категорійно-поняттєвого апарату в системі педагогічної науки України, охарактеризовано

виокремлені періоди. Застосовано міждисциплінарний та інтегративний підхід до вивчення історичного процесу розвитку категорійно-поняттєвого апарату вітчизняної дидактики передбачало врахування у контексті суспільно-політичних, соціально-педагогічних та лексикологічних детермінант.

Сконструйовано алгоритм опису змін у формуванні поняттєво-термінологічної системи дидактики. Створено сучасну предметно-тематичну класифікацію категорійно-поняттєвого апарату дидактики. Охарактеризовано виокремлені поняттєво-термінологічні групи в добу визвольних змагань українського народу, в умовах запровадження комплексних програм та реалізації принципів трудової школи, "російсько-радянської культури", кабінетної системи навчання та в контексті демократизації шкільної освіти, в умовах ослаблення політичного й наукового контролю за структурою і змістом педагогічної термінології та впровадження у педагогічну практику української школи освітніх інновацій. Визначено й охарактеризовано тенденції розвитку вітчизняної дидактики 20 - 90-их рр. ХХ ст., актуалізовано позитивний історичний досвід в сучасних умовах, який уможливорює переосмислення статусу теорії навчання в системі педагогічних наук на різних етапах розвитку вітчизняної педагогіки, значимість дидактичної спадщини українських педагогів для світового досвіду організації процесу навчання.

14.06.20.0108/0419U005335

Барбаш Єлізавета Михайлівна Розвиток системи контролю навчальних досягнень учнів з іноземної мови у школах України (60-ті рр. ХХ ст. – початок ХХІ ст.): Дис...Кандидат педагогічних наук/ Житомирський державний університет імені Івана Франка - Захищена; 2.-.1.2019

УДК: 373(091)

248 с. - Бібліогр.:519 назв

У дисертації здійснено комплексне дослідження системи контролю іншомовних навчальних досягнень учнів у закладах загальної середньої освіти

України (60-ті рр. ХХ ст. – початок ХХІ ст.). Запропоновано тлумачення поняття «система контролю навчальних досягнень учнів з іноземної мови». Визначено передумови становлення та основні етапи розвитку системи контролю іншомовних навчальних досягнень учнів. Окреслено тенденції оновлення змісту навчання іноземних мов у закладах загальної середньої освіти та їх вплив на визначення мети, об'єктів, видів, форм і засобів контролю на кожному історичному етапі. Розглянуто реалізацію системи контролю навчальних досягнень учнів у засобах навчання іноземних мов; охарактеризовано форми, види і засоби перевірки в історико-педагогічній ретроспективі. Проаналізовано інноваційні форми і засоби контролю у закладах загальної середньої освіти на початку ХХІ ст. Визначено роль інформаційно-комунікаційних технологій у здійсненні контролю навчальних досягнень учнів з іноземної мови. Представлено рекомендації щодо здійснення контролю рівня сформованості іншомовних навчальних досягнень учнів у закладах загальної середньої освіти.

14.06.20.0109/0419U001712

Шевчук Микола Миколайович
Організаційно-педагогічні засади діяльності Полтавського вчительського інституту (1914-1941 рр.): Дис...к.пед.н./ Національний педагогічний університет імені М.П. Драгоманова - Захищена; 17.12.2019

УДК: 378(091)

264 с. - Бібліогр.:416 назв

Дисертацію присвячено історико-педагогічному аналізу розвитку та умов функціонування Полтавського вчительського інституту (1914 - 1941 рр.). Вивчено джерельну базу та історіографію досліджуваної проблеми; виокремлено етапи розвитку і становлення організаційно-педагогічних засад у Полтавському вчительському інституті у період з 1914 по 1941 рр.: 1) імперський (1914-1917 рр); 2) Громадянської війни і Національно-визвольних змагань українців (1917-1921 рр.), (поділений на кілька

підетапів: діяльності Центральної Ради, Гетьманату, Директорії, більшовицько-білогвардійський, більшовицький воєнно-комуністичний); 3) НЕПівський (квітень 1921-серпень 1930 року); 4) репресивний (1930 р. і до початку радянсько-німецької війни у 1941 році), що складається з підетапів: діяльності Інституту соціального виховання (у такому форматі існував протягом 1930-1933 рр.), діяльності Полтавського педагогічного інституту (1933-1941). Під організаційно-педагогічними засадами функціонування закладу вищої освіти розуміли умови і способи проведення вступних і випускних іспитів, матеріально-технічні умови забезпечення, особливості здійснення навчально-виховного процесу у період з 1914 по 1941 рр. Крім того, було проаналізовано повоєнний розвиток кафедр у ЗВО, виявлено, що використання досвіду провідних науковців втілювалося у концепцію дитиноцентризму.

14.06.20.0110/0519U001880

Самойленко Оксана Анатоліївна
Тенденції розвитку освіти дорослих у Словаччині (друга половина ХХ – початок ХХІ століття): Дис...Доктор педагогічних наук/ Житомирський державний університет імені Івана Франка - Захищена; 2.-.1.2019

УДК: 37(4/9); 37(091)(4/9)

490 с. - Бібліогр.:452 назв

У дисертації у порівняльно-педагогічному аспекті досліджено тенденції розвитку освіти дорослих у Словаччині та Україні (друга половина ХХ – початок ХХІ століття) в європейському історико-культурному контексті в умовах глобальних викликів сучасності. Проаналізовано представленість у вітчизняному та зарубіжному педагогічному дискурсі виявленої проблеми; обґрунтовано теоретико-методологічні засади та категоріально-поняттєвий апарат дослідження. Охарактеризовано періодизацію становлення і розвитку освіти дорослих у Словаччині у визначений період та її концептуальні засади. Виявлено та простежено сутність визначальних тенденцій розвитку освіти дорослих у

Словаччині та в Україні (друга половина ХХ – початок ХХІ століття) на глобальному, регіональному та локальному рівнях. Доведена їх спрямованість на оновлення цілей, завдань, змісту та цінностей освіти дорослих, що обумовило валідацію результатів неформальної та інформальної освіти дорослих для потреб ринку праці. Розглянуто систему підготовки фахівців у галузі освіти дорослих у Словацькій Республіці. Окреслено можливості творчого застосування позитивного словацького досвіду з метою модернізації вітчизняної системи.

14.06.20.0111/0419U005331

Федорчук Ірина Володимирівна
Модернізація змісту вищої педагогічної освіти в країнах кавказького регіону (Азербайджан, Вірменія, Грузія): Дис...Кандидат педагогічних наук/
Житомирський державний університет імені Івана Франка - Захищена; 2--1.2019
УДК: 37(4/9); 37(091)(4/9)

291 с. - Бібліогр.:280 назв

У дисертації в порівняльно-педагогічному аспекті досліджено зміст вищої педагогічної освіти та шляхи його модернізації в Азербайджані, Вірменії, Грузії. Для розкриття організаційних і педагогічних засад удосконалення зміст розглянуто в контексті генези вищої педагогічної освіти в цих країнах на тлі глобальних, суспільно-політичних, економічних та педагогічних детермінант його модернізації. Проаналізовано теоретичні засади модернізації змісту в цих країнах; окреслено напрями його розвитку у форматі провідних тенденцій. Виокремлено нормативний, структурний та дидактичний аспекти модернізації в зазначених країнах. Охарактеризовано особливості проектування змісту вищої педагогічної освіти на основі досліджень, за стандарто орієнтованого та компетентнісного підходів. Простежено теоретичні та регулятивні засади розвитку змісту освіти вчителів в Україні; окреслено перспективність досвіду досліджуваних країн в умовах модернізації вітчизняної вищої педагогічної освіти; обґрунтовано

рекомендації щодо використання позитивних надбань Азербайджану, Вірменії, Грузії у вдосконаленні змістового компонента підготовки вчителів в Україні.

14.23 Дошкільна освіта. Дошкільна педагогіка

14.06.20.0112/0219U100422

Теорія і практика соціалізації старших дошкільників в умовах дошкільного навчального закладу: Заключний звіт/Інститут проблем виховання Національної академії педагогічних наук України; Керівник Рейпольська Ольга Дмитрівна - ДР 0116U002328, УДК 373.2.01

65

Теоретичне обґрунтування та експериментальна перевірка змісту, форм та методів організації процесу соціалізації старших дошкільників в умовах дошкільного навчального закладу.

14.25 Загальноосвітня школа. Педагогіка загальноосвітньої школи

14.06.20.0113/0219U100341

Формування мистецьких уподобань учнів основної і старшої школи: Заключний звіт/Інститут проблем виховання Національної академії педагогічних наук України; Керівник Комаровська Оксана Антоліївна - ДР 0116U004063, УДК 373.1.02

57

Теоретично обґрунтувати та експериментально перевірити ефективність педагогічних умов та методики формування мистецьких уподобань учнів основної та старшої школи на уроках мистецьких дисциплін та в позаурочній діяльності. Призначення - для загальноосвітніх навчальних закладів.

14.06.20.0114/0419U001706

Биковський Ярослав Тімурович
Педагогічні умови діяльності фізико-математичних гуртків закладів позашкільної освіти: Дис...к.пед.н./ Національний педагогічний університет імені М.П. Драгоманова - Захищена; 13.12.2019

УДК: 373.1:371.8

212 с. - Бібліогр.:275 назв

Дисертація присвячена дослідженню педагогічних умов діяльності фізико-математичних гуртків закладів позашкільної освіти. Здійснено аналіз стану діяльності закладів позашкільної освіти, фізико-математичних гуртків у теорії та педагогічній практиці. Встановлено, що у сучасних умовах фізико-математичні гуртки закладів позашкільної освіти є складовою системи позашкільної освіти, діяльність яких спрямована на розвиток особистості у процесі вивчення фізики, математики, науки та технології. Розкрито структуру педагогічних умов діяльності фізико-математичних гуртків закладів позашкільної освіти і виявлено їхні основні компоненти: нормативний, освітній, кадровий, інформаційний, матеріально-технічний. Охарактеризовано STEM-підхід як ефективну педагогічну умову і визначені педагогічні умови ефективною діяльності фізико-математичних гуртків закладів позашкільної освіти на основі STEM-підходу. Експериментально перевірено ефективність визначених і теоретично обґрунтованих педагогічних умов діяльності фізико-математичних гуртків закладів позашкільної освіти.

14.27 Позашкільна (додаткова) освіта і виховання. Позашкільна педагогіка

14.06.20.0115/0219U100463

Модернізація організації освітнього процесу в закладах позашкільної освіти: Заключний звіт/Інститут проблем виховання Національної академії педагогічних наук України; Керівник

Мачуський Валерій Віталійович - ДР
0118U003741, УДК 374

22

Основна мета наукового дослідження полягає в удосконаленні змісту освітнього процесу в закладах позашкільної освіти та створенні його методичного забезпечення.

14.35 Вища професійна освіта. Педагогіка вищої професійної школи

14.06.20.0116/0419U001550

Дубовий Захар Сулейманович Формування самостійності майбутніх учителів музики у процесі дистанційного навчання: Дис...к.пед.н./ Національний педагогічний університет імені М.П. Драгоманова - Захищена; 09.10.2019

УДК: 378.02:372.8

237 с. - Бібліогр.:286 назв

У дисертації подано результати теоретико-експериментального дослідження з визначення, обґрунтування та експериментальної перевірки методики формування самостійності майбутніх учителів музики у процесі дистанційного навчання та сукупність організаційно-педагогічних умов, що забезпечують її ефективність. Визначено, що самостійність майбутнього вчителя музики є складною професійно-особистісною властивістю, яка виникає на ґрунті засвоєння спеціальних (мистецьких) та психолого-педагогічних знань, втілюється у широкий спектр практичних умінь та навичок, спонукає до активних дій та позапатерналістської поведінки у навчально-професійній діяльності. Здійснено аналіз науково-теоретичних праць та практичного досвіду застосування дистанційного навчання майбутніх учителів музики, визначено форми, методи, технологічні моделі, етапи і логіку організації самостійної навчальної діяльності студентів у дистанційному середовищі. Обґрунтовано організаційно-педагогічні умови формування самостійності майбутніх учителів музики у процесі дистанційного навчання. Розроблено комплексну методику формування самостійності майбутніх

учителів музики у процесі дистанційного навчання як процесу. У роботі висвітлено зміст педагогічного експерименту з перевірки ефективності методики формування самостійності майбутніх учителів музики у процесі дистанційного навчання. Результатами дослідження доведено ефективність експериментальної методики, позитивні зрушення у рівнях сформованості самостійності студентів як за мотиваційним, змістовим, діяльним та рефлексивним критеріями, так і загалом.

14.06.20.0117/0419U001552

Братанич Андрій Анатолійович Методичні основи особистісно орієнтованої інформатичної підготовки майбутніх учителів технологій у педагогічному університеті: Дис...к.пед.н./ Національний педагогічний університет імені М.П. Драгоманова - Захищена; 09.10.2019

УДК: 378.02:372.8

290 с. - Бібліогр.:251 назв

Дисертаційна робота з методики особистісно орієнтованої інформатичної підготовки майбутніх учителів технологій із використанням електронних навчально-методичних комплексів. У дослідженні проаналізовано сучасні підходи до інформатичної підготовки майбутніх учителів технологій та окреслено шляхи підвищення її ефективності на основі застосування особистісно орієнтованого навчання інформатичних дисциплін. Створена особистісно орієнтована структура діяльності майбутнього вчителя технологій, до складу якої, поряд з усталеними видами діяльності, внесені також компоненти структури його особистості. Створено форми, методи та засоби інформатичної підготовки майбутніх учителів технологій із застосуванням особистісно орієнтованого середовища електронних навчально-методичних комплексів, визначено зміст і структуру інформатичної підготовки студентів. Сформульовано й описано основні методи використання електронних навчально-методичних комплексів у особистісно орієнтованому навчанні інформатичних дисциплін, обґрунтовано

методологічні підходи та організаційно-педагогічні умови ефективного впровадження електронних навчально-методичних комплексів у процес особистісно орієнтованої інформатичної підготовки учителів технологій. Розроблено особистісно орієнтовану методику навчання інформатичних дисциплін майбутніх учителів технологій із застосуванням електронних навчально-методичних комплексів.

14.06.20.0118/0419U001551

Бойко Владислав Анатолійович Методика навчання інженерної графіки майбутніх інженерів-механіків засобами комп'ютерного моделювання: Дис...к.пед.н./ Національний педагогічний університет імені М.П. Драгоманова - Захищена; 09.10.2019

УДК: 378.02:372.8

317 с. - Бібліогр.:261 назв

Дисертаційне дослідження присвячене теоретичному обґрунтуванню та експериментальній перевірці методики навчання інженерної графіки майбутніх інженерів-механіків засобами комп'ютерного моделювання. У межах дослідження з'ясовано сутність основних категорій та понять щодо навчання інженерної графіки, науково-педагогічні основи формування інженерно-графічних знань й умінь та сучасний стан і тенденції розвитку навчання інженерно-графічних дисциплін з використанням комп'ютерного моделювання. У ході дослідження було встановлено, що комп'ютерне геометричне моделювання тісно пов'язується з такими аспектами як вид діяльності, як засіб для реалізації певного виду діяльності, як самостійна система знань та умінь, що, з одного боку, формується певним чином, а з іншого - виступає базою для формування інших професійно важливих складових майбутнього фахівця. Відповідно до дидактичної точки зору комп'ютерне геометричне моделювання стає важливою складовою професійної підготовки майбутніх інженерів-механіків, причому усіх її компонентів: змістовного, технологічного, результативного тощо. Для реалізації поставлених у дослідженні

основних завдання розроблено й обґрунтовано Концепцію графічної підготовки майбутніх інженерів-механіків засобами комп'ютерного моделювання, розроблено методiku навчання інженерної графіки майбутніх інженерів-механіків засобами комп'ютерного моделювання і комплекс навчально-методичного та дидактичного забезпечення навчання інженерної графіки засобами комп'ютерного моделювання. Для підтвердження ефективності запропонованої методики навчання проведено педагогічний експеримент. Аналіз результатів, отриманих у процесі педагогічного експерименту, дає підстави стверджувати, що розроблена методика навчання інженерної графіки майбутніх інженерів-механіків засобами 20 комп'ютерного моделювання дала позитивний результат і сприяла підвищенню рівня графічної підготовки студентів.

14.06.20.0119/0419U004357

Нестеренко Марина Миколаївна
Підготовка майбутніх учителів до моделювання уроку в умовах варіативності початкової освіти: Дис...Кандидат педагогічних наук/ Бердянський державний педагогічний університет - Захищена; 0.-.1.2019

УДК: 378.02:372.8

249 с. - Бібліогр.:391 назв

Об'єкт: професійна підготовка майбутніх учителів початкової школи в закладах вищої освіти; мета – теоретично обґрунтувати, розробити й експериментально перевірити модель професійної підготовки майбутніх учителів до моделювання уроку в умовах варіативності початкової освіти; методи: аналіз наукової, педагогічної, психологічної та методичної літератури, синтез, узагальнення, порівняння, абстрагування, моделювання, анкетування, тестування, спостереження за навчальною діяльністю студентів, педагогічний експеримент; методи математичної статистики; новизна: теоретично обґрунтовано, розроблено й експериментально перевірено модель

професійної підготовки майбутніх учителів до моделювання уроку в умовах варіативності початкової освіти, яка складається з теоретичного, практично-професійного, результативно-оцінного блоків, реалізується завдяки створенню педагогічних умов (організація суб'єкт-суб'єктної взаємодії учасників освітнього процесу; орієнтація викладача на впровадження технології контекстного навчання; активізація рефлексивної позиції майбутніх учителів початкової школи); спрямована на формування в студентів проектувально-моделювальної компетентності та передбачає впровадження відповідного ресурсного забезпечення (зміст, форми, методи навчання); визначено сутність поняття «професійна підготовка майбутніх учителів до моделювання уроку в умовах варіативності початкової освіти»; уточнено зміст поняття «проектувально-моделювальна компетентність майбутніх учителів початкової школи»; удосконалено зміст (дидактичний, методичний і технологічний складники) професійної підготовки майбутніх учителів до моделювання уроку в умовах варіативності початкової освіти; подальшого розвитку набули ідеї впровадження аксіологічного, особистісно зорієнтованого, компетентнісного та креативного підходів у професійну підготовку майбутніх учителів початкової школи; особливості формування в студентів проектувально-моделювальної компетентності.

14.06.20.0120/0419U001556

Степанов Володимир Андрійович
Методика навчання майбутніх учителів музики мультимедійному аранжуванню в процесі фахової підготовки.: Дис...к.пед.н./ Національний педагогічний університет імені М. П. Драгоманова - Захищена; 11.10.2019

УДК: 378.02:372.8

277 с. - Бібліогр.:223 назв

У дисертації досліджено проблему навчання майбутніх учителів музики мультимедійному аранжуванню в процесі фахової підготовки. Уточнено поняття: "мультимедійне аранжування"; "навчання

мультимедійного аранжування" (визначено його зміст, специфіку); "навченість мультимедійного аранжування" (розкрито сутність, розроблено структуру, що включає мотиваційно-емоційний, інформаційно-пізнавальний та креативно-діяльнісний компоненти). Розроблено критерії, показники та рівні навченості майбутніх учителів музики мультимедійному аранжуванню. Доведено ефективність авторської поетапної методики навчання майбутніх учителів музики мультимедійному аранжуванню в процесі фахової підготовки, яка ґрунтується на особистісному, аксіологічному, акмеологічному, компетентнісному, діяльнісному підходах та герменевтичному як базисному; охоплює три етапи (інформаційний, корекційно-самостійний та результативно-творчий); забезпечується дотриманням принципів (діалогізації навчання, його музично-естетичної спрямованості, акмеологічного супроводу студента в його духовному становленні, індивідуального підходу з урахуванням різнорівневої музично-теоретичної підготовки та слухацького досвіду студентів, урахування індивідуальних особливостей у застосуванні колективних форм роботи, відповідності творчих завдань змісту та об'єму навчальної діяльності, творчої самореалізації особистості); реалізацією педагогічних умов (формування позитивної мотивації до творчої самореалізації; забезпечення спрямованості навчання на розвиток художньо-естетичного смаку студентів та збагачення їхнього музично-слухового досвіду; орієнтація на міждисциплінарну інтеграцію знань, умінь та навичок; організація занять з урахуванням розвитку асоціативного креативного мислення; акцентування самостійності в процесі навчальної та продуктивної практичної діяльності); включає методи (словесні, наочні, інтерактивні, дієво-практичні, аналітично-мисленнєвої діяльності, оцінки і самооцінки, самоконтролю, стимулювання до творчості) та форми навчальної діяльності (колективні, групові, дистанційні, індивідуальні).

14.06.20.0121/0419U001560

Чинчева Лариса Владилєнівна
Методика формування диригентсько-хорової компетентності майбутнього вчителя музичного мистецтва в умовах педагогічної практики: Дис...к.пед.н./ Національний педагогічний університет імені М. П. Драгоманова - Захищена; 11.10.2019

УДК: 378.02:372.8

225 с. - Бібліогр.:197 назв

У дисертації досліджено проблему формування диригентсько-хорової компетентності майбутнього вчителя музичного мистецтва в умовах педагогічної практики. Доведено, що диригентсько-хорова компетентність учителя музичного мистецтва є інтегрованою особистісною якістю, що передбачає володіння комплексом знань, умінь та навичок в галузі хорового мистецтва, сформованість ціннісного ставлення до національної та світової вокально-хорової, а також наявність досвіду практичної роботи з хором. Згідно результатів дослідження, структура диригентсько-хорової компетентності учителів музичного мистецтва охоплює: мотиваційно-цілеспрямований, когнітивно-фаховий, діялісно-рефлексивний та творчо-самостійний компоненти. Провідними принципами формування диригентсько-хорової компетентності майбутніх учителів музичного в процесі педагогічної практики визначено: принцип тісного взаємозв'язку теорії з практикою; принцип інтегративного вивчення дисциплін диригентсько-хорового циклу; принцип рефлексивності, що націлює майбутніх учителів музичного мистецтва на усвідомлене сприйняття та виконання вокально-хорових творів. Методику формування диригентсько-хорової компетентності майбутніх учителів музичного мистецтва в процесі педагогічної практики успішно апробовано в перебігу етапів формувального експерименту, а саме: мотиваційно-організаційного, технологічно-продуктивного, ціннісно-саморегулятивного та усвідомлено-

творчого. Результати дослідно-експериментальної роботи доводять успішність впровадження й ефективність розробленої нами експериментальної поетапної методики, яка забезпечує формування диригентсько-хорової компетентності майбутнього вчителя музики у процесі педагогічної практики.

14.06.20.0122/0419U001558

Ся Гаоян Методика поліхудожньої підготовки майбутніх учителів музики у процесі вивчення музично-теоретичних дисциплін: Дис...к.пед.н./ Національний педагогічний університет імені М. П. Драгоманова - Захищена; 11.10.2019

УДК: 378.02:372.8

247 с. - Бібліогр.:207 назв

Дисертація присвячена актуальній проблемі поліхудожньої підготовки майбутніх учителів музики в процесі вивчення музично-теоретичних дисциплін. Уточнено сутність поліхудожньої підготовки та поліхудожньої підготовленості майбутніх учителів музики, структуру феномену (когнітивний, емоційно-ціннісний, мотиваційний, праксеологічний компоненти). Розкрито поліхудожній потенціал музично-теоретичних дисциплін. Обґрунтовано критерії (когнітивно-асоціативний, ціннісно-мотиваційний, операційно-діяльнісний) та показники поліхудожньої підготовленості, схарактеризовано рівні - високий (оптимально-інтегральний), середній (ситуативно-інтегральний), початковий (інтегральний з елементарними проявами), низький (байдужий). Визначено педагогічні умови та розроблено комплексну поетапну методику поліхудожньої підготовки майбутніх учителів музики з використанням потенціалу курсів історії музики та аналізу музичних творів в єдності форм, методів, методичних блоків, освітніх векторів.

14.37 Освіта дорослих. Підвищення кваліфікації. Самоосвіта

14.06.20.0123/0419U005237

Желєзнова Тетяна Петрівна Розвиток здоров'язбережувальної компетентності вчителів основної школи у системі післядипломної освіти: Дис...Кандидат педагогічних наук/ Льотна академія Національного авіаційного університету - Захищена; 2.-.1.2019

УДК: 374; 377.4

247 с. - Бібліогр.:219 назв

У роботі досліджено основні тенденції й особливості теорії і практики післядипломної освіти вчителів основної школи у напрямі розвитку здоров'язбережувальної компетентності. З'ясовано особливості здоров'язбережувальної діяльності вчителів основної школи, що дозволило виокремити основні напрями діяльності закладів післядипломної освіти. Проаналізовано зміст категоріально-понятійного апарату, визначено сутність понять «здоров'язбережувальне освітнє середовище», «здоров'язбережувальна компетентність учителя основної школи», запропоновано авторське тлумачення провідних дефініцій дослідження в контексті розвитку неперервної професійної освіти. Обґрунтовано структурно-компонентний склад (мотиваційно-ціннісний, когнітивний та технологічно-діяльнісний компоненти) здоров'язбережувальної компетентності учителя основної школи та основні види її прояву, сформульовано критеріально-рівневі характеристики досліджуваної якості. На підставі комплексності та багаторівневості задекларованої проблеми виокремлено, обґрунтовано й апробовано організаційно-педагогічні умови розвитку здоров'язбережувальної компетентності учителя основної школи в системі післядипломної освіти: формування стійкої мотивації до професійного самовдосконалення, розвиток усвідомленої потреби у фізичній активності та актуалізація ціннісного ставлення до здоров'я; забезпечення взаємозв'язку змісту освітнього процесу підвищення кваліфікації з повсякденною професійно-педагогічною діяльністю та стимулювання вчителів до рефлексії; збагачення практичного досвіду зі створення

безпечного дружнього до дитини освітнього середовища та впровадження превентивних здоров'язбережних проєктів відповідно до запитів і потреб учителів. Розроблено і теоретично обґрунтовано модель розвитку здоров'язбережувальної компетентності учителя основної школи в системі післядипломної освіти шляхом реалізації виокремлених організаційно-педагогічних умов та виконано їх експериментальну перевірку.

14.43 Спеціалізовані галузі педагогіки

14.06.20.0124/0219U100432

Становлення громадянських якостей вихованців інтернатних закладів: Заключний звіт/Інститут проблем виховання Національної академії педагогічних наук України; Керівник Карпушевська Леся Романівна - ДР 0116U000504, УДК 37.013.8

29

Мета наукового дослідження полягає у теоретичному обґрунтуванні й експериментальній перевірці ефективності педагогічних умов становлення громадянських якостей підлітків в різних умовах розвитку. Результати: видання монографії "Громадянські якості підлітків: теорія і практика становлення", методичних рекомендацій "Формуємо громадянські якості вихованців інтернатних закладів" .

14.91 Народна освіта і педагогіка в окремих країнах

14.06.20.0125/0519U001880

Самойленко Оксана Анатоліївна Тенденції розвитку освіти дорослих у Словаччині (друга половина ХХ – початок ХХІ століття): Дис...Доктор педагогічних наук/ Житомирський державний університет імені Івана Франка - Захищена; 2.-.-1.2019

УДК: 37(4/9); 37(091)(4/9)

490 с. - Бібліогр.:452 назв

У дисертації у порівняльно-педагогічному аспекті досліджено тенденції розвитку

освіти дорослих у Словаччині та Україні (друга половина ХХ – початок ХХІ століття) в європейському історико-культурному контексті в умовах глобальних викликів сучасності. Проаналізовано представленість у вітчизняному та зарубіжному педагогічному дискурсі виявленої проблеми; обґрунтовано теоретико-методологічні засади та категоріально-поняттєвий апарат дослідження. Охарактеризовано періодизацію становлення і розвитку освіти дорослих у Словаччині у визначений період та її концептуальні засади. Виявлено та простежено сутність визначальних тенденцій розвитку освіти дорослих у Словаччині та в Україні (друга половина ХХ – початок ХХІ століття) на глобальному, регіональному та локальному рівнях. Доведена їх спрямованість на оновлення цілей, завдань, змісту та цінностей освіти дорослих, що обумовило валідацію результатів неформальної та інформальної освіти дорослих для потреб ринку праці. Розглянуто систему підготовки фахівців у галузі освіти дорослих у Словацькій Республіці. Окреслено можливості творчого застосування позитивного словацького досвіду з метою модернізації вітчизняної системи.

14.06.20.0126/0419U005331

Федорчук Ірина Володимирівна Модернізація змісту вищої педагогічної освіти в країнах кавказького регіону (Азербайджан, Вірменія, Грузія): Дис...Кандидат педагогічних наук/ Житомирський державний університет імені Івана Франка - Захищена; 2.-.-1.2019

УДК: 37(4/9); 37(091)(4/9)

291 с. - Бібліогр.:280 назв

У дисертації в порівняльно-педагогічному аспекті досліджено зміст вищої педагогічної освіти та шляхи його модернізації в Азербайджані, Вірменії, Грузії. Для розкриття організаційних і педагогічних засад удосконалення зміст розглянуто в контексті генези вищої педагогічної освіти в цих країнах на тлі глобальних, суспільно-політичних,

економічних та педагогічних детермінант його модернізації. Проаналізовано теоретичні засади модернізації змісту в цих країнах; окреслено напрями його розвитку у форматі провідних тенденцій. Виокремлено нормативний, структурний та дидактичний аспекти модернізації в зазначених країнах. Охарактеризовано особливості проектування змісту вищої педагогічної освіти на основі досліджень, за стандарто орієнтованого та компетентнісного підходів. Простежено теоретичні та регулятивні засади розвитку змісту освіти вчителів в Україні; окреслено перспективність досвіду досліджуваних країн в умовах модернізації вітчизняної вищої педагогічної освіти; обґрунтовано рекомендації щодо використання позитивних надбань Азербайджану, Вірменії, Грузії у вдосконаленні змістового компонента підготовки вчителів в Україні.

15 ПСИХОЛОГІЯ

15.01 Загальні питання психології

15.06.20.0127/0419U005231

Гаврилюк Ірина Олександрівна
Особистісно-адаптаційні предиктори
суверенності психологічного простору
студентської молоді: Дис...Кандидат
психологічних наук/ Східноєвропейський
національний університет імені Лесі
Українки - Захищена; 2.-1.2019

УДК: 159.92; 159.9(091); 159.9(092)
216 с. - Бібліогр.:220 назв

У дисертаційній роботі обґрунтовано особистісно-адаптаційну детермінацію становлення суверенності психологічного простору студентської молоді.

Деталізовано основні категоріально-понятійні контури феномену суверенності психологічного простору особистості та розглянуто концептуальні позиції особистісно-адаптаційної зумовленості становлення суверенності психологічного простору в студентські роки. Виокремлено комплекс особистісно-адаптаційних предикторів суверенності психологічного простору (прагнення до самореалізації,

комунікативно-особистісна привабливість, інтегральна гармонійність, позитивне сприйняття дійсності й переживання психологічного благополуччя). Доповнено наукові уявлення щодо семантичної інтеграції системи ставлень студентів до сфер життєдіяльності. Емпірично експліковано предикторну структуру факторизації особистісно-адаптаційних характеристик у студентів з різним рівнем суверенності психологічного простору та конкретизовано її форми (особистісно-адаптаційної дифузії, особистісно-адаптаційної раціональності та особистісно-адаптаційної збалансованості); уточнено механізми їх функціонального взаємозв'язку (аккумуляції, оптимізації та інтенсифікації). Запропоновано емпіричну модель особистісно-адаптаційних предикторів становлення суверенності психологічного простору студентської молоді.

15.21 Загальна психологія

15.06.20.0128/0219U001625

Дослідження форм та методів психологічного вивчення та психофізіологічних опитувань персоналу з використанням поліграфа в інтересах запобігання ризиків та виявлення потенційних сфер зловживань в системі управління персоналом: Заключний звіт/Науково-методичний центр кадрової політики Міністерства оборони України; Керівник - ДР 0118U002473, УДК 159.92
270

Удосконалення методики проведення опитування з використанням поліграфа за рахунок комплексного застосування механізмів психологічного та психофізіологічного вивчення особового складу

15.06.20.0129/0419U005146

Кушнерова Яна Григорівна
Особливості переживання нестабільних етапів життя в залежності від власної одиниці часу: Дис...Кандидат психологічних наук/ Одеський національний університет імені І.І.Мечникова - Захищена; 2.-1.2019

УДК: 159.92

186 с. - Бібліогр.:193 назв

Об'єкт дослідження – переживання, як діяльність яка реалізується зовнішніми, і внутрішніми діями Предмет дослідження – особливості переживання нестабільних етапів життя в залежності від власної одиниці часу Мета дослідження полягає у теоретичному обґрунтуванні та емпіричному дослідженні особливості переживання нормативного кризового етапу життя в залежності від власної одиниці часу індивіда. Методи дослідження. Для розв'язання поставлених задач було використано наступний комплекс методів: теоретичні: теоретико-методологічний аналіз психологічних першоджерел з досліджуваної проблеми, узагальнення та порівняння теоретичних даних, класифікація та систематизація матеріалу;- методи психологічної діагностики та методи математичної обробки даних (описова статистика, регресійний, факторний аналізи, t-критерій порівняння середніх значень, критерій U-критерій Манна-Вітні). Розрахунки виконувалися з використанням пакету прикладних комп'ютерних програм універсальної обробки табличних даних Microsoft Excel XP і пакету статистичного аналізу SPSS for Windows v 20.0.). Метод психологічної діагностики містив: експериментальний метод хронометричної проби Б. Й. Цуканова, психодіагностичні методики: методика «Тест шкільної тривожності Філіпса», методика агресивних і ворожих станів А.Баса-А.Дарки, методика дослідження тривожності Ч. Спілбергера в адаптації Ю.Л. Ханіна, методика акцентуацій характеру Г. Шмішека, методика метод колірних виборів МЦВ - модифікований восьмикольоровий тест М. Люшера (в адаптації Л. М. Собчик), методика «Психогіометричний тип особистості» (С.Деленгер). Наукова новизна одержаних результатів дисертаційного дослідження полягає у тому, що вперше: встановлено індивідуальні межі підліткової кризи для підлітків з урахуванням особливостей перебігу «внутрішнього» годинника; констатовано, що внутрішні та зовнішні прояви агресії досягають максимуму або

певної порогової точки в зоні сингулярності (2С), що свідчить про відхилення від стану рівноваги; продемонстровано особливість поведінки меланхоліодів на спаді кризового процесу, що розглядається як пошук нових соціальних позицій, нового досвіду і переживань; доповнено й уточнено уявлення, що частина переживань підлітків обумовлені агресивними проявами інтер- або інтраперсональної спрямованості і що існування різних видів і рівнів агресії можуть як підтримувати рівноважність системи, так і приводити її у нерівноважний стан; рівень когнітивних потенцій, рівні ситуативної та особистісної тривожності, самооцінки, типи акцентуацій характеру є постійними на різних етапах кризового процесу; підлітки приховують форми тривожності, невпевненість, песимістичність, власне перенапруження і нерішучість в стресовій ситуації; уявлення про послаблення інтеграційної ролі самосвідомості на етапах спаду і зоні фазової сингулярності; поведінка підлітків в 1³/₄ С має характер компенсації та в них не встановлена потреба у майбутньому і надії, що є руйнівним для особистості. Практичне значення дисертації полягає в тому, що результати дослідження впроваджено у навчальний процес підготовки студентів зі спеціальності «Психологія» ОНУ імені І.І.Мечникова

15.06.20.0130/0419U005147

Максименко Наталія Леонідівна
Психологічні особливості управлінського потенціалу особистості ІТ-фахівця.: Дис...Кандидат психологічних наук/ Одеський національний університет імені І.І.Мечникова - Захищена; 2.-.-1.2019

УДК: 159.92

244 с. - Бібліогр.:264 назв

Об'єкт дослідження: управлінський потенціал особистості.Предмет дослідження: психологічні особливості управлінського потенціалу особистості ІТ-фахівців.Мета дослідження: теоретичне дослідження та емпіричне вивчення управлінського потенціалу, його складових та особливостей реалізації у професійній

діяльності ІТ-фахівця. Методи дослідження. Теоретичні: аналіз, синтез, порівняння, класифікація та систематизація сучасних наукових досліджень, що застосовувалися для узагальнення теоретико-методологічних основ вивчення управлінського потенціалу. Емпіричні: бесіда, анкетування, тестування. З метою збору соціально-демографічних даних про респондентів застосовувалася спеціально створена анкета (вік, стать, освіта, країна проживання). Основним психодіагностичним інструментом було обрано особистісний опитувальник NEO-PI-R, також використано авторські методики вивчення ціннісних орієнтацій, інтелектуально-творчого потенціалу, лідерського потенціалу, мотиваційно-діяльнісного потенціалу, соціально-комунікативного потенціалу та експертну оцінку на основі системи грейдів. Математичні: розрахунок описових статистик, кореляційний аналіз (коефіцієнт r Пірсона), регресійний аналіз (простий лінійний та множинний лінійний, порядкова регресія), дисперсійний аналіз, кластерний аналіз, експлораторний факторний аналіз, конфірматорний факторний аналіз, шляхом моделювання структурними рівняннями. Математичний аналіз емпіричних даних здійснювався за допомогою статистичних програмних пакетів IBM SPSS Amos 22.0.0, IBM SPSS Statistics 22.0.0 та R 3.4.1. Наукова новизна дослідження вперше: надано дефініцію управлінського потенціалу як системи окремих потенціалів особистості (соціально-комунікативного, інтелектуально-творчого, лідерського, мотиваційно-діяльнісного), які базуються на ціннісних орієнтаціях, особистісних рисах, соціально-демографічних особливостях; сформульовано визначення м'яких навичок ІТ-фахівця як загальних неспецифічних компетенцій; розроблено системну каузальну модель управлінського потенціалу, де виділено два рівні організації: рівень індивідуальних чинників та рівень окремих потенціалів; розширено та уточнено уявлення про індивідуально-особистісні особливості працівників ІТ-фахівців; дістало

подальшого розвитку вивчення ролі ціннісних орієнтацій в управлінській діяльності; поглиблено уявлення про предиктори мотивації професійної діяльності, зокрема сумлінність, відкритість досвіду, толерантне лідерство тощо; доповнено дані про структуру соціально-комунікативного потенціалу особистості, якому виділено два блоки показників: блок професійного спілкування та особистісні особливості спілкування; сформовано дві взаємодоповнюючі класифікації стилів керівництва в ІТ-галузі: за ступенем включення в організаційну діяльність (відсторонений та залучений стиль) та за рівноправ'ям у спілкуванні (паритетний та доміантний стилі); побудовано моделі прогнозу професійної ефективності ІТ-фахівців з урахуванням переважних стилів керівництва. Науково обґрунтована модель управлінського потенціалу пройшла апробацію на вибірці ІТ-фахівців. Психометрично адаптований пакет психодіагностичних методик для визначення рівня сформованості управлінського потенціалу, який включає опитувальники та процедуру асесмент-центру, а також розроблена система грейдів може бути використана у процесах оцінки ІТ-фахівців та інших категорій інженерно-технічних працівників. Створення на підставі прогностичних моделей спеціальних програмних продуктів дозволить істотно підвищити ефективність відбору ІТ-фахівців. Теоретичні та емпіричні результати дослідження включено до лекційних та практичних занять курсів «Загальна психологія», «Психодіагностика», «Психологія стресу, копінг-поведінки та здоров'я», «Методологія та організація наукових досліджень» тощо.

15.06.20.0131/0419U005145

Аносенкова Світлана Володимирівна
Особливості репрезентацій часу у
індивідів з різними проявами ригідності.:
Дис... Кандидат психологічних наук/
Одеський національний університет імені
І.І.Мечникова - Захищена; 2.-.-1.2019
УДК: 159.92

183 с. - Бібліогр.:179 назв
Об'єкт дослідження — ригідність - флексибільність як психологічний феномен. Предмет дослідження — особливості репрезентацій часу у індивідів з різними проявами ригідності. Мета дослідження: теоретико - емпіричним шляхом встановити особливості репрезентацій часу у індивідів з різними проявами ригідності. Методи дослідження. З метою вирішення поставлених дослідницьких задач в роботі використані: теоретичні методи (проблемно-логічний метод, індукція, абстрагування, узагальнення, систематизація), що застосовувалися для узагальнення теоретико-методологічних основ; методи психологічної діагностики та методи математичної обробки даних (описова статистика, кореляційний аналіз Пірсона, однофакторний дисперсійний аналіз (ANOVA), кластерний аналіз, критерії: хи-квадрат (χ^2), Стьюдента (t-критерій), індекс Шеффе. Розрахунки виконувалися з використанням пакету прикладних комп'ютерних програм універсальної обробки табличних даних Microsoft Excel XP і пакету статистичного аналізу SPSS for Windows v 22.0). Метод психологічної діагностики містив: Томський опитувальник ригідності (Г.В. Залевський); методики «Рішення арифметичних завдань» (А. Лачинс); «Словесний лабіринт»; «Порівняння понять»; «Спрямований асоціативний експеримент»; метод суб'єктивного шкалювання; Опитувальник структури темпераменту (ОСТ) В.М.Русалова, Тест Струпа (Test Stroop Effect).Наукова новизна одержаних результатів дисертаційного дослідження полягає у тому, що вперше встановлено особливості репрезентацій часу у держслужбовців з різними видами ригідності; показано високий рівень ригідності у третини державних службовців та персистентність симптомокомплексу ригідності; продемонстровано, що держслужбовці більш схильні до проявів установочної ригідності, сенситивної ригідності, преморбідної ригідності; констатовано розбіжності в проявах ригідності за шкалами: установочної ригідності,

сенситивної ригідності, ригідності як стану в різних вікових групах; уточнено, що в структурі когнітивного процесу ригідність розумових операцій і процеси понятійного та асоціативного мислення є незалежними; що за суб'єктивним шкалюванням держслужбовці ставляться до часу з легкістю і в цілому ним задоволені; він не розтягнутий, не стислий, не довгий і не короткий, але очікування може викликати відчуття небезпеки; швидко тече і сприймається як цільний, насичений; дістало подальшого розвитку: уявлення про прямій взаємозв'язок особистісної ригідності і когнітивної; когнітивна ригідність проявляється вище на арифметичному матеріалі.Практичне значення дисертації полягає в тому, що результати дослідження включено у зміст викладання курсів «Загальна психологія», «Диференціальна психологія», «Вікова психологія», «Психологія праці» та впроваджено в науково - дослідницьку й практичну діяльність кафедри загальної психології та психології розвитку особистості ОНУ імені І.І.Мечникова.

15.06.20.0132/0419U005141

Перевязко Лілія Петрівна Індивідуально-психологічні та культурно-історичні особливості символіки сновидінь особистості.: Дис...Кандидат психологічних наук/ Одеський національний університет імені І.І.Мечникова - Захищена; 2.-.1.2019

УДК: 159.92

211 с. - Бібліогр.:204 назв

Об'єкт: символічна реальність особистості. Мета: теоретичне дослідження та емпіричне вивчення символіки сновидінь особистості, її індивідуально-психологічних та культурно-історичних особливостей. Методи: теоретичні: аналіз, синтез, порівняння, класифікація та систематизація сучасних наукових досліджень, що застосовувалися для узагальнення теоретико-методологічних основ вивчення символіки сновидінь особистості, її індивідуально-психологічних та культурно-історичних особливостей. Емпіричні: бесіда, анкетування, тестування. З метою збору

даних про символіку сновидінь респондентів застосовувалися спеціально створені анкети, які містили також соціально-демографічні показники (вік, стать, освіту). Основними психодіагностичними інструментами було обрано особистісні опитувальники 16-PF (форма А) Р.Б. Кеттелла (адаптація О.Г. Шмельова, В.І. Похилько, А.С. Соловейчика) та п'ятифакторний опитувальник Big 5 Locator Дж. Говарда, П. Медіни та Ж. Говард (адаптація Л.Ф. Бурлачука і Д.К. Корольова), також використано Опитувальник способів подолання WOCQ Р.С. Лазаруса, С. Фолкман (адаптація Н.В. Родіної), методика Шкала автентичності AS А.М. Вуда, П.А. Лінлі, Дж. Малтбі, М. Баліусіса, С. Джозефа (адаптація Б.В. Бірона), методика Шкала відчуття когеренції SOC А. Антоновського (адаптація І.І. Галецької), тест незакінчених рисунків Е. Вартегга. Математичні: розрахунок описових статистик, аналіз частотного розподілу, аналіз асоціацій (критерій К Крамера), кореляційний аналіз (лінійний коефіцієнт кореляції Пірсона, точечно-бісеріальний коефіцієнт кореляції), кластерний аналіз, факторний аналіз, багатовимірне шкалювання, множинний аналіз відповідностей. Математичний аналіз емпіричних даних здійснювався за допомогою статистичних програмних пакетів IBM SPSS Amos 22.0.0, IBM SPSS Statistics 22.0.0 та R 3.4.1. Новизна: сформульовано визначення символічної реальності особистості, що виявляється у символіці її сновидінь; виявлено та семантично наповнено основні функції сновидінь (прогностичну, комунікаційну, емоційно-когнітивну); розроблено кластерну модель символів в залежності від їх суб'єктивної важливості і смислового змісту (символи з низьким рівнем суб'єктивної важливості; анальна фіксація; особливості побуту; виклик, незвичне випробування; негативні мортідозні символи; християнські; пов'язані із народженням та вихованням дітей та тілесно-гігієнічні); розроблено та емпірично підтверджено семифакторну модель основних сюжетів сновидінь («Сюжети, пов'язані з тривогою і

страхами», «Блокада потреби», «Агресивні сюжети», «Трансцендентність» «Емоційно-позитивні сюжети» «Сюжети загрози і переслідування» «Сюжети, в яких зникає межа між життям і смертю»); встановлено особливості співвідношення сновидійної реальності та диспозиційних характеристик особистості; дістало подальшого розвитку уявлення про значення змісту сновидінь у процесі життєдіяльності особистості; застосовано психокультурний підхід до класифікації сновидінь за основними критеріями: «Стать сновидця», «Вік сновидця», «Історична епоха», «Цивілізаційна ідентичність»; встановлено основні вектори типових сюжетів сновидінь за критеріями «Історична епоха», «Цивілізаційна ідентичність»; виявлено пов'язаність конструктивного поля копінг-ресурсів та копінг-стратегій із символічно-сюжетною реальністю сновидінь особистості і показано, що несвідомий символічний зміст особистості виявляється у специфічних способах подолання стресових ситуацій. Практична значущість дослідження полягає в тому, що проведено та адаптовано батарею психодіагностичних інструментів для визначення символічної реальності особистості. Використані у дослідженні кількісні та якісні дані про особливості сновидінь особистості та їхній символічно-сюжетний зміст дозволяють здійснювати індивідуальну та групову психотерапевтичну роботу, надавати психологічну підтримку в адаптаційний період.

15.06.20.0133/0419U005231

Гаврилюк Ірина Олександрівна
Особистісно-адаптаційні предиктори
суверенності психологічного простору
студентської молоді: Дис...Кандидат
психологічних наук/ Східноєвропейський
національний університет імені Лесі
Українки - Захищена; 2.-.1.2019

УДК: 159.92; 159.9(091); 159.9(092)

216 с. - Бібліогр.:220 назв

У дисертаційній роботі обґрунтовано особистісно-адаптаційну детермінацію становлення суверенності психологічного

простору студентської молоді. Деталізовано основні категоріально-понятійні контури феномену суверенності психологічного простору особистості та розглянуто концептуальні позиції особистісно-адаптаційної зумовленості становлення суверенності психологічного простору в студентські роки. Виокремлено комплекс особистісно-адаптаційних предикторів суверенності психологічного простору (прагнення до самореалізації, комунікативно-особистісна привабливість, інтегральна гармонійність, позитивне сприйняття дійсності й переживання психологічного благополуччя). Доповнено наукові уявлення щодо семантичної інтеграції системи ставлень студентів до сфер життєдіяльності. Емпірично експліковано предикторну структуру факторизації особистісно-адаптаційних характеристик у студентів з різним рівнем суверенності психологічного простору та конкретизовано її форми (особистісно-адаптаційної дифузії, особистісно-адаптаційної раціональності та особистісно-адаптаційної збалансованості); уточнено механізми їх функціонального взаємозв'язку (аккумуляції, оптимізації та інтенсифікації). Запропоновано емпіричну модель особистісно-адаптаційних предикторів становлення суверенності психологічного простору студентської молоді.

15.06.20.0134/0419U005284

Севост'янов Павло Олександрович
Особливості організації особистісного компоненту індивідуального досвіду:
Дис...Кандидат психологічних наук/
Харківський національний університет імені В.Н. Каразіна - Захищена; 2.-.1.2019

УДК: 159.923

219 с. - Бібліогр.:169 назв

Об'єкт дослідження: індивідуальний досвід особистості. Мета: визначити особливості організації особистісного компоненту індивідуального досвіду. Методи: теоретичні (аналіз літератури, систематизація та узагальнення даних), емпіричні (психодіагностичний метод) та математико-статистичні. Наукова новизна – вперше визначено: образ «Я» як

узагальнення уявлень особистості про власне благополуччя в якості інтегрально-репрезентативної характеристики особистісного компоненту індивідуального досвіду; складові особистісного компоненту індивідуального досвіду, а саме: самооцінку, саморегуляцію, образ «Я», цінності та смисложиттєві орієнтації; особливості взаємозв'язку складових особистісного досвіду з особистісними особливостями, а саме: взаємозв'язок самооцінки, саморегуляції, образу «Я», смисложиттєвих орієнтацій та цінностей з відкритістю досвіду; профілі образу «Я» як узагальнення уявлень особистості про власне благополуччя, а саме: «конфліктний», «благополучний», «помірно благополучний» та «помірно негативний». Практичне значення роботи: розроблено тренінгову програму, спрямовану на формування позитивного образу «Я» як узагальнення уявлень особистості про власне благополуччя. Сфера використання: вищі навчальні заклади освіти, психологічні служби.

15.31 Психологія розвитку. Вікова психологія

15.06.20.0135/0419U005299

Помазова Оксана Вікторівна Психологічні особливості самосвідомості підлітків із суб'єктивним переживанням самотності:
Дис...Кандидат психологічних наук/
Харківський національний педагогічний університет імені Г. С. Сковороди - Захищена; 2.-.1.2019

УДК: 159.922.7/.8

259 с. - Бібліогр.:315 назв

Об'єкт – самосвідомість особистості в підлітковому віці; мета – визначення психологічних особливостей самосвідомості підлітків із суб'єктивним переживанням самотності та розробка з їх урахуванням програми психологічного супроводу підлітків із суб'єктивним переживанням самотності; методи – теоретико-методологічний аналіз, систематизація та узагальнення психологічних даних, психолого-педагогічний експеримент у формі

констатувального, формувального та контрольного дослідження, методи математичної статистики; новизна – вперше виявлено мікрівікову специфіку зв'язку ставлень до себе і до самотності у підлітків в залежності від їх рівня суб'єктивного переживання самотності, а саме: при низькому рівні зазначається відсутність зв'язку у молодших підлітків і позитивний зв'язок у середніх і старших підлітків, при середньому та високому рівні переживання самотності – опосередкованість зв'язку ставленням до інших у підлітків трьох вікових груп; розширено уявлення про особливості самосвідомості підлітків із суб'єктивним переживанням самотності шляхом визначення відмінностей складових компонентів самосвідомості у молодших, середніх і старших підлітків із різними рівнями суб'єктивного переживання самотності; поглиблено уявлення про суб'єктивне переживання самотності в підлітковому віці шляхом визначення його зв'язків зі складовими Я-концепції підлітків молодшого, середнього і старшого віку; дістала подальшого розвитку психологічна характеристика підліткового віку шляхом визначення специфіки зв'язку між ставленням до себе, до значущих інших, до спілкування та самотності осіб молодшого, середнього і старшого підліткового віку із різними рівнями суб'єктивного переживання самотності; дістали подальшого розвитку засоби психологічного супроводу підлітків із високою інтенсивністю та частотою переживання самотності шляхом створення програми, спрямованої на розвиток самосвідомості підлітків та усвідомлення ними переживання самотності як умови особистісного розвитку; результати – розроблена програма психологічного супроводу підлітків із суб'єктивним переживанням самотності може бути впроваджена у роботу практичних психологів закладів освіти, результати дослідження можуть бути використані при викладанні навчальних курсів «Вікова психологія», «Педагогічна психологія», «Психологія особистості»; галузь – психологія.

16 МОВОЗНАВСТВО

16.20 Порівняльне мовознавство

16.06.20.0136/0419U005213

Ванг Юнгмінг .... Прагматико-когнітивні та семантико-функційні аспекти запозичень між різносистемними мовами (на матеріалі англійської, китайської та японської мов).: Дис...Кандидат філологічних наук/ Львівський національний університет імені Івана Франка - Захищена; 2.-1.2019

УДК: ;

391 с. - Бібліогр.:431 назв

Дисертацію присвячено лексичним зв'язкам між китайською та англійською мовами. На основі широкого масиву результатів міжмовної взаємодії обґрунтовано типи взаємопроникнень у низці концептосфер та загалом у лексико-деривативному складі двох типологічно віддалених мов. З'ясовано питання одиницності та контамінації китаїзмів в азійських варіантах англійської мови на підставі співвіднесеності аналізованих запозичень з відповідним китайським адстратом та їхньою рекурентністю у словниковому та текстовому середовищах. Вивчено структурно-семантичну адаптацію китаїзмів, виявлено представленість та лакунарність одиниць сукупного інвентаря китаїзмів у корпусі GloWbE, проаналізовано їхній ареальний статус щодо відміченості у словниках та рекурентності у сегментах корпусу, встановлено типи смислових зв'язків та відношень між лексемами. І китаїзми, і англіцизми могли виникати внаслідок дії японського посередника. Вивчення англіцизмів у китайській мові зосереджено на прагматико-когнітивних чинниках однорідного та компенсаторного (щодо рівнів мови) проникнення лексеми до цільового середовища. Висвітлено блокувальні механізми та прагматико-когнітивні переваги типу запозичення до китайської мови.

16.21 Загальне мовознавство

16.06.20.0137/0419U001466

Олійник Ганна Олександрівна Вербальні та невербальні засоби вираження нерозуміння в сучасному англомовному літературному та кінодискурсі: когнітивно-прагматичне дослідження: Дис...к.філол.н./ Одеський національний університет імені І. І. Мечникова - Захищена; 15.07.2019

УДК: 81'34; 81'342

207 с. - Бібліогр.:247 назв

Рефероване дисертаційне дослідження присвячено встановленню й аналізу вербальних та невербальних засобів вираження нерозуміння в англомовному художньому літературному та кінодискурсі. В дисертації здійснено когнітивно-прагматичне розмежування феноменів власне нерозуміння, неправдивого нерозуміння та неправдивого розуміння. Власне нерозуміння визначається як неадекватна або неповна когнітивна операція осмислення інформаційного масиву повідомлення співрозмовника, усвідомлювана чи неусвідомлювана суб'єктом нерозуміння, яка може комунікативно експлікуватися ним або залишатися латентною. Під неправдивим, або удаваним нерозумінням убачаємо успішну когнітивну операцію осмислення інформаційного масиву повідомлення співрозмовника, навмисно перетворену суб'єктом нерозуміння в неадекватну модель отриманого комунікативного повідомлення. Неправдиве розуміння вважаємо неадекватною когнітивною операцією осмислення інформаційного масиву повідомлення співрозмовника, факт якої приховано мовцем від співрозмовника з прагматичною метою зберегти "власне обличчя". Можливість використання - в лексикології та фоностилістиці англійської мови. Сфера використання - вища школа.

16.06.20.0138/0419U001466

Олійник Ганна Олександрівна Вербальні та невербальні засоби вираження нерозуміння в сучасному англомовному літературному та кінодискурсі:

когнітивно-прагматичне дослідження: Дис...к.філол.н./ Одеський національний університет імені І. І. Мечникова - Захищена; 15.07.2019

УДК: 81'34; 81'342

207 с. - Бібліогр.:247 назв

Рефероване дисертаційне дослідження присвячено встановленню й аналізу вербальних та невербальних засобів вираження нерозуміння в англомовному художньому літературному та кінодискурсі. В дисертації здійснено когнітивно-прагматичне розмежування феноменів власне нерозуміння, неправдивого нерозуміння та неправдивого розуміння. Власне нерозуміння визначається як неадекватна або неповна когнітивна операція осмислення інформаційного масиву повідомлення співрозмовника, усвідомлювана чи неусвідомлювана суб'єктом нерозуміння, яка може комунікативно експлікуватися ним або залишатися латентною. Під неправдивим, або удаваним нерозумінням убачаємо успішну когнітивну операцію осмислення інформаційного масиву повідомлення співрозмовника, навмисно перетворену суб'єктом нерозуміння в неадекватну модель отриманого комунікативного повідомлення. Неправдиве розуміння вважаємо неадекватною когнітивною операцією осмислення інформаційного масиву повідомлення співрозмовника, факт якої приховано мовцем від співрозмовника з прагматичною метою зберегти "власне обличчя". Можливість використання - в лексикології та фоностилістиці англійської мови. Сфера використання - вища школа.

16.06.20.0139/0419U003854

Гарбар Ірина Олександрівна Вербальні маркери сугестії в сучасному американському юридичному трилері: Дис...Кандидат філологічних наук/ Запорізький національний університет - Захищена; 0.-.1.2019

УДК: 81'42; 801.7

346 с. - Бібліогр.:537 назв

У дисертації висвітлено комунікативно-прагматичний потенціал вербальних

маркерів сугестії, реалізований у вступних і заключних промовах адвокатів обвинувачення і захисту для здійснення сугестивного впливу на присяжних під час судового процесу, яким він постає в сучасних американських юридичних трилерах. Комплексний аналіз здійснено на теоретико-методологічних засадах лінгвопоетики, лінгвістики і комунікативної прагматики.

Запропоновано семантико-стилістичну класифікацію різнорівневих засобів вербальної сугестії та визначено їх роль у реалізації комунікативних стратегій і тактик. Досліджено прагматичний ефект сугестивного впливу промов адвокатів і з'ясовано причини їх ефективності або неефективності при здійсненні сугестивного впливу на колегію присяжних.

16.06.20.0140/0519U001171

Ізотова Наталя Павлівна Ігрова стилістика сучасного англомовного художнього нарративу в лінгвістичному висвітленні (на матеріалі романів Дж.М. Кутзее):. Дис...д.філол.н./ Київський національний лінгвістичний університет - Захищена; 07.10.2019

УДК: 81'42; 801.7

458 с. - Бібліогр.:697 назв

Дисертація присвячена дослідженню мовно-художнього явища ігрової стилістики сучасного англомовного художнього нарративу з лінгвістичних позицій. Своєрідність ігрової стилістики романів Дж.М. Кутзее розкрито з орієнтацією на певний тип нарративу (психонаратив, метаоповідь, автофікціональний нарратив) крізь призму лінгвальної репрезентації трьох різновидів оповідних ігор – психонаративної, метафікціональної та автофікціональної, які віддзеркалюють тенденції розвитку сучасних оповідних художніх форм. Встановлено ключові принципи художнього смисло- та текстотворення, що слугують підґрунтям формування ігрової стилістики романів Дж.М. Кутзее і визначають тип художнього мислення сьогодення.

16.06.20.0141/0419U001545

Охріменко Олена Андріївна Тексти податкового законодавства Федеративної Республіки Німеччини в композиційному, лексико-семантичному та комунікативно-прагматичному висвітленні.: Дис...к.філол.н./ Київський національний лінгвістичний університет - Захищена; 07.10.2019

УДК: 81'42; 801.7

371 с. - Бібліогр.:327 назв

1. У роботі описано вертикальну (комунікативно-прагматичні блоки) та горизонтальну (змішана композиційно-мовленнєва форма "констатуюче повідомлення з елементами роз'яснення / коментаря") структуру текстів німецького податкового законодавства; змодельовано термінологічно-тематичне поле "BESTEUERUNG" з виокремленням ядерних і периферійних компонентів і побудовою словотвірних гнізд вилучених термінів; визначено інтенцію, стратегії й тактики колегіального автора німецьких податкових текстів; ідентифіковано описано графічні та вербальні засоби реалізації лінгвопрагматичних прийомів.

16.06.20.0142/0419U004345

Погонець Вікторія Вікторівна Поповнення військової лексики та фразеології англійської мови: лінгвальний та соціолінгвальний параметри: Дис...Кандидат філологічних наук/ Запорізький національний університет - Захищена; 0.-.1.2019

УДК: 81'373; 001.4

224 с. - Бібліогр.:290 назв

Дисертацію присвячено дослідженню лінгвальних та соціолінгвальних параметрів англійськомовної інноваційної лексики та фразеології військової сфери. Окреслено місце й роль спеціальної військової лексики в лексико-семантичній системі англійської мови. Розкрито структурно-семантичні особливості нової лексики та фразеології військової сфери англійської мови. З'ясовано, що основними шляхами поповнення лексико-фразеологічного складу англійської мови військової сфери є морфологічний та

семантичний. Серед активних способів словотвору виявлено афіксацію, словоскладання, скорочення. Окреслено словотвірні механізми: метафоричне та метонімічне перенесення, евфемізація, аналогія, що відіграють особливу роль у збагаченні військової фразеології. Виокремлено основні понятійні субсфери концентрації інноваційної англійськомовної військової лексики та фразеології, а також проаналізовано складові вербалізатори. Встановлено зв'язок між головними поняттями військової сфери та одиницями мови, що вербалізують ці поняття в словниковому складі сучасної англійської мови, а також засвідчують кореляцію між мовою та явищами соціальної дійсності.

16.06.20.0143/0419U004361

Вакалюк Іванна Володимирівна
Функціонально-семантична категорія дієслівної квантитативності в сучасній українській літературній мові.: Дис...Кандидат філологічних наук/ ДВНЗ "Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника" - Захищена; 0.-.1.2019

УДК: 81'37; 003; 81'22

224 с. - Бібліогр.:224 назв

Дисертація присвячена дослідженню функціонально-семантичної категорії дієслівної квантитативності в сучасній українській літературній мові. Визначено, що функціонально-семантична категорія дієслівної квантитативності є ядерною у структурі українського дієслова та постає як компонент категорії інтервалу, яка входить до структури надкатегорії темпоральності. Встановлено, що функціонально-семантична категорія дієслівної квантитативності, що виявлена як кількісна ознака дії, має два різновиди кількісного значення, що представлені грамемами квантитативно членованої (кратність) та квантитативно нечленованої (інтенсивність) дії. З'ясовано, що засоби вираження функціонально-семантичної категорії дієслівної квантитативності виявлені продуктивно як системою синтетичних форм, так і універсальністю форм аналітичних, які здатні виражати, на

відміну від синтетичних, будь-яке кількісне значення інтервалу.

16.22 Типологічне мовознавство

16.06.20.0144/0419U005213

Ванг Юнгмінг .... Прагматико-когнітивні та семантико-функційні аспекти запозичень між різносистемними мовами (на матеріалі англійської, китайської та японської мов).: Дис...Кандидат філологічних наук/ Львівський національний університет імені Івана Франка - Захищена; 2.-.1.2019

УДК: ;

391 с. - Бібліогр.:431 назв

Дисертацію присвячено лексичним зв'язкам між китайською та англійською мовами. На основі широкого масиву результатів міжмовної взаємодії обґрунтовано типи взаємопроникнень у низці концептосфер та загалом у лексико-деривативному складі двох типологічно віддалених мов. З'ясовано питання одиничності та контамінації китаїзмів в азійських варіантах англійської мови на підставі співвіднесеності аналізованих запозичень з відповідним китайським адстратом та їхньою рекурентністю у словниковому та текстовому середовищах. Вивчено структурно-семантичну адаптацію китаїзмів, виявлено представленість та лакунарність одиниць сукупного інвентаря китаїзмів у корпусі GloWbE, проаналізовано їхній ареальний статус щодо відміченості у словниках та рекурентності у сегментах корпусу, встановлено типи смислових зв'язків та відношень між лексемами. І китаїзми, і англіцизми могли виникати внаслідок дії японського посередника. Вивчення англіцизмів у китайській мові зосереджено на прагматико-когнітивних чинниках однорідного та компенсаторного (щодо рівнів мови) проникнення лексеми до цільового середовища. Висвітлено блокувальні механізми та прагматико-когнітивні переваги типу запозичення до китайської мови.

16.41 Мови світу

16.06.20.0145/0519U001858

Сукаленко Тетяна Миколаївна
Лінгвокультурні типи українського
художнього дискурсу XIX ст.:
Дис...Доктор філологічних наук/ Інститут
мовознавства ім. О. О. Потебні НАН
України - Захищена; 2.-1.2019

УДК: 811.1/.8

584 с. - Бібліогр.:574 назв

Об'єкт дослідження: лінгвокультурні
типажі з соціальною доміантою
(«чиновник», «пан», «панич», «пані»,
«панна», «селянин», «робітник»,
«студент», «священник», «москаль-
солдат») та лінгвокультурні типи з
етнічною доміантою («козак», «лях /
поляк», «жид», «циган»). Мета: виділення
й опис системи лінгвокультурних типів
XIX ст. на тлі розкриття стереотипних
уявлень, характерних для українського
художнього дискурсу, про соціальні,
культурні, мовні реалії того часу. Методи:
описовий метод, етимологічний аналіз,
компонентний аналіз, концептуальний
аналіз, метод фреймового аналізу. Наукова
новизна: уперше в українському
мовознавстві: розроблено оригінальну
методику аналізу лінгвокультурних
типів, побудовану на основі визнання їх
одним із різновидів концептів;
обґрунтовано принципи розкриття
лінгвокультурних типів минулого та
накреслено засади діахронічного підходу
до інтерпретації лінгвокультурних
типів; комплексно досліджено
лінгвокультурні типи з соціальною
доміантою («чиновник», «пан», «панич»,
«пані», «панна», «селянин», «робітник»,
«студент», «священник», «москаль-
солдат»); вивчено лінгвокультурні типи
з етнічною доміантою («козак», «лях /
поляк», «жид», «циган») на матеріалі
українського художнього дискурсу XIX
ст.; сформовано підходи до синхронічного
та діахронічного опису типів, виявлено
специфіку українського художнього
дискурсу підросійської та підавстрійської
України в описі типів; виокремлено
спільні й відмінні риси концептуалізації
типів у свідомості носіїв культури
підросійської та підавстрійської України.
Практичне значення: матеріали

дисертаційної праці можуть бути
використані в побудові курсів і спецкурсів
із лінгвокультурології,
лінгвоконцептології, дискурсології,
лексикології. Розроблена методика, втілена
в практику опису українських
лінгвокультурних типів, може бути
цікавою для суміжних з
лінгвокультурологією галузей знань про
людину і суспільство [психології, історії,
літературознавства.

16.06.20.0146/0419U005340

Карпіна Олена Олександрівна
Комунікативна поведінка депресивної
мовної особистості (на матеріалі
англомовних художніх текстів XX–XXI
століть): Дис...Кандидат філологічних
наук/ Чернівецький національний
університет імені Юрія Федьковича -
Захищена; 2.-1.2019

УДК: 811.1/.8

259 с. - Бібліогр.:370 назв

Дисертацію присвячено дослідженню
особливостей комунікативної поведінки
депресивної мовної особистості в
сучасному англomовному прозовому
художньому тексті. Депресивна мовна
особистість як персонаж художнього твору
є суб'єктом внутрішньотекстової
комунікації, чю комунікативну поведінку
реконструйовано на основі різнорівневих
мовних засобів, пов'язаних з її
репрезентацією в сучасному англomовному
прозовому художньому тексті.
Комунікативну поведінку представлено у
двох аспектах – вербальному (лексичному
й прагматичному) та невербальному, у
межах трьох різновидів депресії –
депресивної акцентуації, депресивного
стану й депресивного симптому, що
маніфестують три відмінні типи,
схарактеризовані за рівнем комунікативної
компетенції. Невербальний аспект
комунікативної поведінки депресивної
мовної особистості висвітлено з
урахуванням функціонально-
експресивного й комунікативно-
прагматичного параметрів, що
уможливило ідентифікацію депресивного
стану особистості й декодування його
комунікативних намірів. Ключові слова:

комунікативна поведінка, депресивна мовна особистість, комунікативна компетенція, комунікативна стратегія, комунікативна тактика, невербальний компонент, комунікативна ознака.

16.06.20.0147/0419U005341

Байло Юлія Валеріївна Англійська термінологія військової справи: номінативний та структурно-семантичний аспекти: Дис...Кандидат філологічних наук/ Чернівецький національний університет імені Юрія Федьковича - Захищена; 2.-.1.2019

УДК: 811.1/.8

255 с. - Бібліогр.:313 назв

Дисертацію присвячено комплексному лінгвістичному дослідженню англійських термінів військової справи. Увагу зосереджено на аналізі процесів номінації військових термінів, вивченні особливостей їхньої будови та семантики з погляду сучасного термінознавства.

Системно-структурний підхід та комплексна методика дослідження дали змогу визначити й схарактеризувати номінативні та структурно-семантичні особливості англійської термінології військової справи; проаналізувати термінологічні одиниці галузі з погляду їх утворення, будови та семантичних ознак.

У роботі виявлено головні способи поповнення термінологічного апарату військової сфери, визначено їх продуктивність та виокремлено словотворчі моделі термінів. Особливу увагу приділено дослідженню структурних ознак термінологічних одиниць, у результаті якого здійснено структурну диференціацію термінів на монолексемні терміни, складні слова-терміни та терміни-словосполучення. Досліджено лексико-семантичні процеси синонімії, антонімії, полісемії та омонімії характерні для військової терміносистеми.

Диференційовано процеси термінологізації, детермінологізації та транстермінологізації англійських термінів військової справи. Виявлено роль метафори в процесі творення англійських термінів військової справи та виокремлено моделі метафоричних переносів.

Запропоновано і проаналізовано семантичну типологію метафор та особливості мотивації в англійській термінології військової справи. Ключові слова: термін, термінологія, терміносистема, військова справа, номінація, структурна модель, семантична ознака, метафора, мотивація.

17 ЛІТЕРАТУРА. ЛІТЕРАТУРОЗНАВСТВО. НАРОДНА ПОЕТИЧНА ТВОРЧІСТЬ

17.01 Загальні питання літературознавства

17.06.20.0148/0419U005316

Лупак Марія Іванівна Шевченкознавство української діаспори (1945-1991): христологічний аспект.: Дис...Кандидат філологічних наук/ Львівський національний університет імені Івана Франка - Захищена; 2.-.1.2019

УДК: 82.0

227 с. - Бібліогр.:311 назв

У дисертації виявлено характерні риси та простежено основні фактори формування христологічного досвіду в межах еміграційної шевченкіани. Осмислено шевченкознавство діаспори як історіографічний та метакритичний об'єкт. Пояснено низку особливостей еміграційного шевченкознавства. Відзначено, що загальноприйнятої теорії христологічної інтерпретації як літературознавчої герменевтичної методології в українській гуманітаристиці ще немає, однак доволі продуктивною видається експлікація цього поняття, запропонована П. Іванишином. Дослідник дав широке, загальнометодологічне визначення христологічної герменевтики (тотожної християнській екзегетиці) як «стратегії витлумачення явищ та закономірностей буття крізь призму християнства», і вужче, як «теорії та практики витлумачення художньо-літературних феноменів крізь призму християнської духовності». За типами суспільної свідомості та світоглядно-

методологічними орієнтирами у шевченкознавстві діаспори вдалось виокремити три основні типи христологічного досвіду: літературознавчий, релігійно-філософський, політико-філософський.

17.07 Теорія літератури

17.06.20.0149/0419U005293

Дрогомирецька Марта Миколаївна
Генетично-функціональні аспекти поетики («Повістки і ескізи з українського життя» Агатангела Кримського).: Дис...Кандидат філологічних наук/ Львівський національний університет імені Івана Франка - Захищена; 2.-.1.2019

УДК: 82.0

248 с. - Бібліогр.:255 назв

Дисертацію присвячено вивченню взаємодії генетичних та функціональних аспектів поетики літературного твору на матеріалі прозової збірки Агатангела Кримського «Повістки і ескізи з українського життя» (1895). У роботі вперше в українському літературознавстві висвітлено інтертекстуальне співвідношення внутрішньої організації художнього твору з його генезою та функціонуванням. На цій концептуальній основі вироблено теоретичну модель поетики літературного твору як динамічної структури, у якій творчо трансформовані генетичні претексти володіють проспективним потенціалом – здатні породжувати різноманітні посттексти і функціонувати суголосно з тематичним, жанровим і стильовим архітекстом. Згідно з цією моделлю, художня структура не тільки зберігає сліди походження матеріалу, з якого її сконструйовано, а й трансформує матеріал в єдине ціле, створюючи мережу кодів для свого прочитання і таким чином впливаючи на майбутню свою рецепцію. З'ясовано, що творче новаторство та естетична впливовість образної структури забезпечуються трансформацією претекстів, здійсненою в художніх формах пародії, іронії, парадоксу, за допомогою експериментального поміщення претексту в новий контекст, стилізації твору за

певним традиційним претекстом тощо. Вивчення дебютної збірки А. Кримського, яка постала на межі двох літературних епох, дало змогу простежити, як взаємодіють різноманітні генетичні складники традиції в інтертекстуальній структурі літературного твору, актуалізуючи його здатність естетично функціонувати в літературному процесі.

18 МИСТЕЦТВО. МИСТЕЦТВОЗНАВСТВО

18.32 Дизайн

18.06.20.0150/0419U005173

Борисенко Ольга Миколаївна
Становлення і розвиток комунікативного дизайну в Галичині другої половини ХІХ – першої третини ХХ століть: Дис...Кандидат мистецтвознавства/ Національний університет "Львівська політехніка" - Захищена; 2.-.1.2019

УДК: 655; 7.012; 658.512.23

329 с. - Бібліогр.:308 назв

Об'єкт дослідження – об'єкти / предмети графічно-дизайнерського мистецтва Галичини другої половини ХІХ – першої третини ХХ століть. Предмет дослідження – особливості становлення і розвитку комунікативного дизайну в Галичині другої половини ХІХ – першої третини ХХ століть. Мета дослідження полягає у з'ясуванні особливостей становлення і розвитку комунікативного дизайну в Галичині другої половини ХІХ – першої третини ХХ століть. Виокремлено чинники впливу, розроблено періодизацію становлення комунікативного дизайну, з'ясовано дуалістичність його спрямування. Систематизовано базові поняття «комунікативний простір», «комунікативний дизайн», впроваджено в науковий обіг уточнені дефініції. Визначено параметри комунікативного дизайну, укладено типологію об'єктів дизайн-графіки. Розглянуто семіотичний ресурс об'єктів дизайн-графіки, особливості стильових пріоритетів, національної ідентичності. Методика дослідження представлена науковими

підходами, принципами, загальнонауковими і спеціальними методами дослідження. Емпіричною базою для проведення наукової роботи став натурний (фотофіксація, опис, спостереження) та дистанційний аналіз об'єктів (наукових публікацій, джерел електронних бібліотек в Україні та за кордоном). У роботі комплексно розглянуто й проаналізовано об'єкти дизайн-графіки як цілісне явище та багатоаспектний процес формування комунікативної системи дизайн-простору. Теоретичні висновки дослідження можуть бути використані у навчальному процесі, а саме у лекційних курсах із дисциплін «Комунікативний дизайн», «Історія дизайну» із спеціальності «Графічний дизайн», у розробці навчально-методичної літератури, у курсовому та дипломному проектуванні.

18.41 Музика. Музикознавство

18.06.20.0151/0419U005239

Овдійчук Оксана Петрівна Творча спадщина Полікарпа Барановського у контексті проблем виконавства на струнно-смичкових інструментах: Дис...Кандидат мистецтвознавства/ Національна музична академія України імені П. І. Чайковського - Захищена; 2.-1.2019

УДК: 78

214 с. - Бібліогр.:298 назв

Дисертацію присвячено вивченню теоретичного спадку П. Барановського (1897–1963) та визначенню засобів реалізації його ідей у виконавській практиці. Актуальність теми дослідження визначається, по-перше, введенням у науковий обіг основних положень теоретичних розробок українського вченого, і по-друге, пов'язанням його ідей та результатів досліджень з виконавською практикою.

18.06.20.0152/0419U005291

Парубій Уляна Юріївна Українська замовляльно-заклинальна поезія: структурно-семантичні особливості та

поетика жанру.: Дис...Кандидат філологічних наук/ Львівський національний університет імені Івана Франка - Захищена; 2.-1.2019

УДК: 78.08:801.81; 784.4

198 с. - Бібліогр.:199 назв

У дисертації обґрунтовано проблему жанрової диференціації текстів замовляльно-заклинальної поезії. Вперше використано теоретичні напрацювання представників французької семіотичної школи (А.-Ж. Греймас) для опису структури нарративних моделей українських замовлянь. Розширено методологічний аналіз структурних елементів. Досліджено значення замовляльної формули «уроки на сороки». У дослідженні розглянуто проблему виокремлення жанрових різновидів магічної поезії в контексті теорії жанрів. Проаналізовано науковий доробок учених щодо питання структурного опису замовлянь. В основі опису структури замовляльно-заклинальних текстів дисертаційного дослідження лежать положення теорії нарративності та структурної семантики, представлені розробками А.-Ж. Греймаса та методологічні розробки аналізу замовлянь литовської дослідниці Д. Вайткявічене. Особливості функціонування та збереження замовляльно-заклинальної традиції сприяло становленню текстів замовлянь як магічних формул, а також виокремлення формульних елементів в самих замовляльних текстах. Формульна основа текстів сприяє виокремленню й семантичних формул-кліше, які приховують механізм трансформації фольклорної образності. Яскравим прикладом такої семантичної формули є формула «уроки на сороки».

18.06.20.0153/0419U005326

Вавшко Ірина Василівна Музична поетика рок-балади: Дис...Кандидат мистецтвознавства/ Національна музична академія України імені П. І. Чайковського - Захищена; 2.-1.2019

УДК: 78

213 с. - Бібліогр.:222 назв

У дисертації досліджується поширений родовий жанр рок-музики – рок-балада. Аналітичним матеріалом слугують рок-балади американських та західноєвропейських рок-гуртів (The Beatles, Scorpions, Queen, Led Zeppelin, Metallica, Nazareth та ін.). У фокусі дослідження знаходиться «рок» як жанровий феномен, що має розлогу субжанрову організацію. У роботі аналізується музична поетика рок-балади шляхом залучення методів академічного музикознавства до неакадемічної інтонаційної практики.

19 МАСОВА КОМУНІКАЦІЯ. ЖУРНАЛІСТИКА. ЗАСОБИ МАСОВОЇ ІНФОРМАЦІЇ

19.01 Загальні питання вивчення масової комунікації

19.06.20.0154/0419U005238

Тарнавська Ірина Олегівна Інформаційно-аналітичне забезпечення євроінтеграційних процесів в Україні: Дис...Кандидат наук із соціальних комунікацій/ Дніпровський національний університет імені Олеся Гончара - Захищена; 2.-.1.2019

УДК: 316.77

215 с. - Бібліогр.:198 назв

Об'єктом дослідження є результати інформаційно-аналітичної діяльності в секторі євроінтеграційних процесів: складові євроінтеграційного спрямування зовнішньої та внутрішньої політики, меседжі публічної та культурної дипломатії, матеріали української діаспори, українських неурядових організацій і аналітичних центрів в Україні та за кордоном, складові зовнішнього іміджу України, а також тексти медійних каналів США, Британії, Франції, Німеччини та України за 2013– 2018 рр. Метою дослідження є виявлення та комплексний аналіз особливостей інформаційно-аналітичного забезпечення євроінтеграційних процесів в Україні. Методи дослідження. Для досягнення мети й ефективного вирішення завдань

дисертації під час вивчення теоретичних засад інформаційно-аналітичної діяльності використано: загальнонаукові методи: емпіричного пізнання, структурнофункціонального аналізу, узагальнення та абстрагування, моделювання, класифікації та структурування; практичні методи: моніторинг, компаративний та кількісний контент-аналіз, комунікативно-інтерпретативний метод, data mining та лінгвістичний аналіз. У роботі виявлено та комплексно проаналізовано особливості інформаційно-аналітичного забезпечення євроінтеграційних процесів в Україні, складові інформаційно-аналітичного забезпечення зовнішньополітичної діяльності, інформаційно-аналітичну діяльність та роботу як складові зовнішньої та внутрішньої політики держави, вивчено механізми вибудовування іміджевої політики України з огляду на європейський вектор розвитку та євроінтеграційне спрямування зовнішньої та внутрішньої політики держави, проаналізовано та здійснено спробу побудувати типологічну структуру каналів поширення євроінтеграційних ідей. Новітність нововпровадженого зумовлена утворенням системного підходу та аналізом процесу інформаційно-аналітичного супроводу євроінтеграційних процесів в Україні. Результати дослідження можуть бути використані не лише в навчальному процесі під час викладання дисциплін, пов'язаних з аспектами теорії та історії соціальних комунікацій, або для поглиблення тих чи інших аспектів подальших наукових досліджень, а й у практичній діяльності під час розробки стратегій інформаційної діяльності України на зовнішньому та внутрішньому рівнях.

19.21 Масова комунікація

19.06.20.0155/0419U005205

Єр'омін Микола Борисович
Універсальний код кінематографу у міжнародній політичній комунікації.: Дис...Кандидат політичних наук/ Чернівецький національний університет

імені Юрія Федьковича - Захищена; 2.-1.2019

УДК: 327:140.8; 316.77.001.12:008

243 с. - Бібліогр.:301 назв

В дисертації проаналізовано сутність такого явища, як універсальний код кінематографу та його вплив на систему міжнародних відносин у ретроспективному та сучасному його варіантах. Явищу дано авторське визначення - комплекс зрозумілих реципієнтам інформації, незалежно від їхнього володіння мовами, інструментів невербальної комунікації, використовуваний найбільш вдало у аудіовізуальному медіа. Введено також термін атипового «бумерангу» міжнародної політичної комунікації - випадків неконтрольованого перебігу комунікації без повного осягнення ролі такого та поправку на національну специфіку. Варто підкреслити місце роботи в системі інформаційної безпеки, її наближення до зростаючого в актуальності сегменту media awareness.

20 ІНФОРМАТИКА

20.23 Інформаційний пошук

20.06.20.0156/0219U100423

Друга черга впровадження платформи для веб-представлення установами результатів їх діяльності: Заключний звіт/Центр практичної інформатики Національної академії наук України; Керівник Платонов Олександр Дмитрович - ДР 0118U004790, УДК 002.53:004.89

65

Метою другої черги впровадження платформи є автоматизоване представлення на Головному порталі НАН України даних про систему книжкових видань і статей у періодичних виданнях, авторами (співавторами) яких є працівники наукових установ НАН України, а також про систему наукових і науково-прикладних розробок цих установ.

20.06.20.0157/0219U100436

Розроблення і впровадження першої черги веб-платформи для забезпечення системи наукових і науково-популярних заходів НАН України (конференції, семінари, читання, фестивалі тощо): Заключний звіт/Центр практичної інформатики Національної академії наук України; Керівник Платонов Олександр Дмитрович - ДР 0118U004389, УДК 002.53:004.89

47

Буде створено типовий сайт наукового заходу в структурі Головного порталу НАН України, інтегрований з Типового сайту наукового заходу в структурі Головного порталу НАН України, інтегрований з інфраструктурою гостей облікових записів

20.54 Комп'ютерні науки та інформаційні технології

20.06.20.0158/0419U005242

Осауленко Вячеслав Миколайович Моделі біологічних нейронних мереж для просторово-часової асоціативної пам'яті: Дис...Кандидат технічних наук/ Національний технічний університет України "Київський політехнічний інститут імені Ігоря Сікорського" - Захищена; 2.-1.2019

УДК: ; 004.8

158 с. - Бібліогр.:177 назв

Осауленко В.М. Моделі біологічних нейронних мереж для просторово-часової асоціативної пам'яті. - На правах рукопису. Дисертація на здобуття наукового ступеня кандидата технічних наук за спеціальністю 05.13.23 – системи та засоби штучного інтелекту Національний технічний університет України “Київський політехнічний інститут імені Ігоря Сікорського” МОН України, Київ, 2019 р. Дана робота використовує результати дослідження біологічних нейронних мереж для вдосконалення попередніх та побудови нових моделей просторо-часової асоціативної пам'яті. Запропоновано нову модель просторової асоціативної пам'яті на основі сігма-пай нейрона, що враховує дендритні обчислення та має високу

ємність пам'яті, що за певними показниками перевершує класичну модель Вілшоу. Показано, що використання нейрона сігма-пай та розрідженої активації покращує на порядок ємність пам'яті переходів послідовності відомої моделі ієрархічно темпоральної пам'яті (НТМ) при однаковій кількості зв'язків. Запропоновано нову модель представлення послідовності в бінарне розріджено-розподілене представлення, яка включає здатність нейрона до активації і якісно відтворює біологічні ефекти, такі як збереження схожості, чутливість до порядку, доповнення послідовності та часову схожість. Представлені моделі просторово-часової асоціативної пам'яті показують гірші результати розпізнавання образів для задач робототехніки в порівнянні з підходом глибоких нейронних мереж, проте вони біологічно подібні, мають привабливі обчислювальні властивості і тому варті подальших досліджень. Ключові слова: асоціативна пам'ять, дендритні обчислення, прогнозування послідовностей, розпізнавання послідовностей, сігма-пай нейрон, розріджено розподілене представлення

27 МАТЕМАТИКА

27.31 Диференціальні рівняння з частинними похідними

27.06.20.0159/0219U100413

Еліптичні диференціальні рівняння у просторах Хермандера: Заключний звіт/Інститут математики Національної академії наук України; Керівник Аноп Анна Вікторівна - ДР 0118U005265, УДК 517.951

24

Метою проекту є розробка нової математичної теорії еліптичних диференціальних рівнянь та еліптичних крайових задач у просторах Хермандера та її застосувань до сучасної математичної фізики.

27.06.20.0160/0519U001866

Резуєнко Олександр Вячеславович Якісні властивості динамічних систем, що породжені нелінійними диференціальними рівняннями у частинних похідних з загаюванням: Дис...Доктор фізико-математичних наук/ Фізико-технічний інститут низьких температур імені Б. І. Веркіна Національної академії наук України - Захищена; 2--1.2019

УДК: 517.957

370 с. - Бібліогр.:226 назв

У дисертаційній роботі розробляються методи дослідження моделей із загаюваннями різних типів: постійні та залежні від стану, дискретні та розподілені, локальні та нелокальні за просторовими координатами. Досліджується якісна поведінка систем - стійкість за О.М.Ляпуновим, існування наближених інерційних многовидів, інерційних многовидів із загаюванням та глобальних атракторів. Центральна частина наших досліджень присвячена загаюванням, що залежать від стану (ЗЗС). Вперше запропоновані методи доведення коректної розв'язності в сенсі Ж.Адамара для рівнянь у частинних похідних із ЗЗС. Результати отримані у різних напрямках: підхід у метричних просторах та підхід із многовидом розв'язків. Пропонується і альтернативний підхід, який ґрунтується на новій ідеї, яка пов'язана з так званою "ігноруючою умовою" на загаювання, що залежить від стану. Запропоновані декілька узагальнень ігноруючої умови. Результати застосовані зокрема до такої біологічної задачі, як вірусна динаміка всередині організму.

27.35 Математичні моделі природничих наук і технічних наук. Рівняння математичної фізики

27.06.20.0161/0419U005245

Сазонова Олена Станиславівна Асиметричні та континуальні аналоги бімодальних розподілів: Дис...Кандидат фізико-математичних наук/ Фізико-технічний інститут низьких температур

імені Б. І. Веркіна Національної академії наук України - Захищена; 2.-.-1.2019

УДК: 517.958:52/59

132 с. - Бібліогр.:109 назв

Дисертаційна робота присвячена побудові явних наближених розв'язків нелінійного рівняння Больцмана для моделі твердих куль. Розв'язки будуються у вигляді асиметричних та континуальних аналогів бімодальних розподілів з максвелівськими модами різних типів: глобальними та стаціонарними неоднорідними.

Величинами, що характеризують ступінь точності тих чи інших наближених розв'язків, є відхилення між лівою та правою частинами рівняння, які обчислюються як рівномірно-інтегральна або чисто-інтегральна норми різниці між ними. Знайдені нові бімодальні розподіли, що мають вигляд лінійної комбінації стаціонарних неоднорідних максвеліанів при деяких припущеннях про зв'язок між кутовими швидкостями та температурами потоків. Запропонований новий підхід до пошуку наближених розв'язків, заснований на припущенні, що масова швидкість глобальних та локальних максвеліанів приймає не фіксовані дискретні значення, а стає довільним параметром, що приймає будь-які значення з простору R^3 . Побудовано новий клас наближених розв'язків у вигляді континуальних розподілів.

27.39 Функціональний аналіз і теорія оператора

27.06.20.0162/0219U100474

Дослідження аналітичних структур у спектрі алгебр голоморфних функцій банахового простору та в обернених спектральних задачах: Заключний звіт/ДВНЗ "Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника"; Керівник Загороднюк Андрій Васильович - ДР 0116U003562, УДК 517.982.4

92

Вивчення структур аналітичного многовиду на спектрах різних алгебр голоморфних та нескінченно гладких функцій банахового простору;

дослідження гомоморфізмів, диференціювань, функціонального числення зі значеннями в цих алгебрах; опис аналітичних залежностей потенціалу оператора Штурма-Ліувілля, коли потенціал є узагальненою функцією певного класу Соблева та оператора Дірака.

27.41 Обчислювальна математика

27.06.20.0163/0519U001856

Семенов Василь Юрійович Розв'язання систем нелінійних алгебраїчних рівнянь та задач мінімізації функцій: елементи теорії та застосування: Дис...Доктор фізико-математичних наук/ Інститут кібернетики імені В.М. Глушкова Національної академії наук України - Захищена; 2.-.-1.2019

УДК: 519.61

288 с. - Бібліогр.:160 назв

В дисертаційній роботі запропоновані методи локалізації усіх коренів систем нелінійних алгебраїчних рівнянь, що складаються із двічі неперервно диференційованих функцій. Також, на основі методу пошуку усіх коренів систем нелінійних алгебраїчних рівнянь розроблено метод глобальної мінімізації функцій багатьох змінних. За допомогою розроблених методів знаходження коренів нелінійних рівнянь розроблено нові ефективні за швидкістю методи обчислення випромінювальних спектральних частот мовних сигналів. Встановлено умови ортогональності та мінімізації відношення Рітца для вейвлетів, заснованих на поліномах Якобі. На основі принципу максимізації функції апостеріорної ймовірності розроблено метод демодуляції та оцінювання параметрів каналу зв'язку за допомогою багаточасткової фільтрації, метод демодуляції сигналів з неперервною фазою, що базується на використанні виключно значень фази сигналу, метод сліпого розділення сигналів із амплітудно-фазовою модуляцією. Також в роботі запропоновано метод напівавтоматичної класифікації даних на основі мінімізації функціоналу Тихонова із використанням

дискретного лапласіана та квазіоптимального вибору параметра регуляризації, який був перевірений для різних типів даних. Розроблено метод автоматичної ідентифікації статі диктора на основі моделі гауссівських сумішей шляхом максимізації функціоналу правдоподібності.

28 КІБЕРНЕТИКА

28.19 Теорія кібернетичних систем керування

28.06.20.0164/0419U005246

Обіход Ярослав Якович Методи керування інтелектуальних телекомунікаційних мереж: Дис...Кандидат технічних наук/Український державний університет залізничного транспорту - Захищена; 2.-.-1.2019

УДК: 681.51.011

182 с. - Бібліогр.:105 назв

Об'єкт досліджень - процес керування систем керування інтелектуальних телекомунікаційних мереж. Метою дисертаційної роботи є підвищення ефективності функціонування інтелектуальних телекомунікаційних мереж за рахунок розробки та впровадження методів керування в системах прийняття рішень мережах когнітивного радіо. Наукова новизна отриманих результатів. Вперше розроблено метод множинного виявлення мобільних користувачів на основі оптимізації рою частинок в когнітивній радіомережі, який дозволяє, на відміну від існуючих, підвищити ефективність виявлення мобільних користувачів інтелектуальних телекомунікаційних мереж. Вперше розроблено метод вибору каналів когнітивного радіо при множинному доступі первинних та вторинних користувачів, який дозволяє, на відміну від існуючих, впровадити технології «ENERGY HARVESTING» під керуванням нейронної мережі. Це дозволяє зменшити ймовірність помилок при передачі інформації вторинними користувачами та реалізувати процедуру

вибору каналу для великої кількості вторинних користувачів на основі конкуруючого набору. Удосконалено метод керування середовищем когнітивного радіо за рахунок розширення мережі, який відрізняється від існуючих введенням когнітивних функцій до системи керування середовищем WRAN, реалізованого під керуванням нейронної мережі, що дозволяє підвищити ефективність функціонування інтелектуальних телекомунікаційних мереж. Практичне значення отриманих результатів. Результати імітаційного моделювання показали, що при керуванні середовищем когнітивного радіо з використанням нейронної мережі дозволяє забезпечити адаптацію до змін навколишнього середовища і збільшення швидкості передачі даних в 1,67 рази. При множинному виявленні мобільних користувачів на основі оптимізації рою частинок в когнітивній радіомережі покращує виявлення мобільних користувачів інтелектуальних телекомунікаційних мереж від 10 до 35 % в залежності від кількості локацій. При виборі каналу когнітивного радіо при множинному доступі первинних та вторинних користувачів дозволяє зменшити ймовірність помилок при виявленні вільних каналів і зменшити помилки при передачі вторинних користувачів. Результати дисертаційної роботи знайшли практичне застосування в Національній академії Національної Гвардії України при здійсненні професійної, науково-технічної та дослідницько-інноваційної діяльності щодо впровадження удосконаленого методу керування середовищем когнітивної радіосистеми з використанням нейронних мереж та у ТОВ «АРТІКС ЦИФРОВІ ТЕХНОЛОГІЇ» при розробці рекомендацій з організації та впровадження щодо системи радіозв'язку на основі стандарту IEEE 802.22.2.

28.23 Штучний інтелект

28.06.20.0165/0219U100442

Розробка і дослідження робототехнологічної системи автоматичного неруйнівного вихрострумowego контролю виробів зі складною геометрією.: Заключний звіт/Інститут електрозварювання ім. Є.О. Патона Національної академії наук України; Керівник Шаповалов Євген Вікторович - ДР 0115U006760, УДК 004.896

287

Розробити та дослідити робототехнологічну систему автоматичного неруйнівного вихрострумowego контролю виробів зі складною геометрією, що дозволяє виявляти поверхневі та підповерхневі дефекти.

28.06.20.0166/0419U005190

Троян Оксана Анатоліївна Інформаційна технологія розроблення та ідентифікації латентних зображень: Дис...Кандидат технічних наук/ Національний університет "Львівська політехніка" - Захищена; 2--1.2019

УДК: 004.93'1;004.932; 004.89:004.4

189 с. - Бібліогр.:176 назв

Дисертаційна робота присвячена розв'язанню важливого наукового завдання –підвищення рівня захищеності друкованих документів завдяки використанню латентних елементів в інформаційній технології, яка включає методи формування тонкої графіки, фрактальних елементів, муару. Здійснено аналіз проблем сучасного стану захищеності документів за рахунок чого виявлено потребу розроблення нових методів та засобів графічних елементів та створення на їх основі ефективних спеціалізованих засобів захисту.

Розроблено методи та засоби формування латентних зображень для контролю та виявлення спотворень у документах. Здійснено побудову тонкої графіки на основі локальних викривлень ліній захисної сітки, зміни товщини ліній, заповнення контуру та поділу ліній. Для підвищення рівня захищеності друкованих документів в роботі запропоновано використання фрактальних сіток

створених у векторному форматі. Розроблено моделі графічних пасток на основі муару, які стають видимими при копіюванні за рахунок налипання та зміщення ліній в зображеннях, що забезпечує створення захищеного документу високої якості із врахуванням умов друкування на етапі формування документу до друку. Вперше розроблено інформаційну технологію, яка включає методи формування тонкої графіки, фрактальних та латентних елементів, муару чим забезпечується підвищення ідентифікації оригінальності документів. Ідентифікацію реалізовано методом піксельного порівняння оригіналу та копій. До інформаційних характеристик друкованого документу належать оптична густина, % растрової крапки, рівномірність нанесення фарби, розтиснення, трепінг, які вимірювались спеціальним устаткуванням на оригіналах та копіях і з них виведені критеріальні ознаки порогових характеристик. На основі вимірних значень встановлено похибки для оригіналів та фальсифікованих документів. Здійснено ідентифікацію для запобігання порушення цілісності та попередження фальсифікації документів.

28.06.20.0167/0419U005190

Троян Оксана Анатоліївна Інформаційна технологія розроблення та ідентифікації латентних зображень: Дис...Кандидат технічних наук/ Національний університет "Львівська політехніка" - Захищена; 2--1.2019

УДК: 004.93'1;004.932; 004.89:004.4

189 с. - Бібліогр.:176 назв

Дисертаційна робота присвячена розв'язанню важливого наукового завдання –підвищення рівня захищеності друкованих документів завдяки використанню латентних елементів в інформаційній технології, яка включає методи формування тонкої графіки, фрактальних елементів, муару. Здійснено аналіз проблем сучасного стану захищеності документів за рахунок чого виявлено потребу розроблення нових методів та засобів графічних елементів та створення на їх основі ефективних

спеціалізованих засобів захисту. Розроблено методи та засоби формування латентних зображень для контролю та виявлення спотворень у документах. Здійснено побудову тонкої графіки на основі локальних викривлень ліній захисної сітки, зміни товщини ліній, заповнення контуру та поділу ліній. Для підвищення рівня захищеності друкованих документів в роботі запропоновано використання фрактальних сіток створених у векторному форматі. Розроблено моделі графічних пасток на основі муару, які стають видимими при копіюванні за рахунок налипання та зміщення ліній в зображеннях, що забезпечує створення захищеного документу високої якості із врахуванням умов друкування на етапі формування документу до друку. Вперше розроблено інформаційну технологію, яка включає методи формування тонкої графіки, фрактальних та латентних елементів, муару чим забезпечується підвищення ідентифікації оригінальності документів. Ідентифікацію реалізовано методом піксельного порівняння оригіналу та копій. До інформаційних характеристик друкованого документу належать оптична густина, % растрової крапки, рівномірність нанесення фарби, розтиснення, трепінг, які вимірювались спеціальним устаткуванням на оригіналах та копіях і з них виведені критеріальні ознаки порогових характеристик. На основі вимірних значень встановлено похибки для оригіналів та фальсифікованих документів. Здійснено ідентифікацію для запобігання порушення цілісності та попередження фальсифікації документів.

28.06.20.0168/0419U005242

Осауленко Вячеслав Миколайович Моделі біологічних нейронних мереж для просторово-часової асоціативної пам'яті: Дис...Кандидат технічних наук/ Національний технічний університет України "Київський політехнічний інститут імені Ігоря Сікорського" - Захищена; 2.-.1.2019

УДК: ; 004.8

158 с. - Бібліогр.:177 назв

Осауленко В.М. Моделі біологічних нейронних мереж для просторово-часової асоціативної пам'яті. - На правах рукопису. Дисертація на здобуття наукового ступеня кандидата технічних наук за спеціальністю 05.13.23 – системи та засоби штучного інтелекту Національний технічний університет України "Київський політехнічний інститут імені Ігоря Сікорського" МОН України, Київ, 2019 р. Дана робота використовує результати дослідження біологічних нейронних мереж для вдосконалення попередніх та побудови нових моделей просторо-часової асоціативної пам'яті. Запропоновано нову модель просторової асоціативної пам'яті на основі сігма-пай нейрона, що враховує дендритні обчислення та має високу ємність пам'яті, що за певними показниками перевершує класичну модель Вілшоу. Показано, що використання нейрона сігма-пай та розрідженої активації покращує на порядок ємність пам'яті переходів послідовності відомої моделі ієрархічно темпоральної пам'яті (НТМ) при однаковій кількості зв'язків. Запропоновано нову модель представлення послідовності в бінарне розріджено-розподілене представлення, яка включає здатність нейрона до активації і якісно відтворює біологічні ефекти, такі як збереження схожості, чутливість до порядку, доповнення послідовності та часову схожість. Представлені моделі просторово-часової асоціативної пам'яті показують гірші результати розпізнавання образів для задач робототехніки в порівнянні з підходом глибоких нейронних мереж, проте вони біологічно подібні, мають привабливі обчислювальні властивості і тому варті подальших досліджень. Ключові слова: асоціативна пам'ять, дендритні обчислення, прогнозування послідовностей, розпізнавання послідовностей, сігма-пай нейрон, розріджено розподілене представлення

28.06.20.0169/0419U005259

Бречко Вероніка Олександрівна Моделі та структури даних на основі асоціативної

пам'яті для комп'ютерних систем проектування структур технологічних процесів: Дис...Кандидат технічних наук/ Національний технічний університет "Харківський політехнічний інститут" - Захищена; 2.-.1.2019

УДК: 004.8.032.26; 004.4:061.68

154 с. - Бібліогр.:120 назв

Дисертаційна робота присвячена вирішенню науково-практичної задачі, яка полягає в розробленні та дослідженні моделей та структур даних на основі асоціативної пам'яті для комп'ютерних систем проектування структур технологічних процесів. В дисертаційній роботі запропоновано архітектури, алгоритми навчання та функціонування і програмні компоненти, що реалізують розроблені нейронні мережі N-направленої асоціативної пам'яті, багатопарової асоціативної пам'яті та асоціативної пам'яті з керуючими нейронами, що використовується в базі даних для проектування структури технологічного процесу; розроблено структуру даних на основі нейронних мереж асоціативної пам'яті, яка дозволяє більш ефективно моделювати технологічні процеси. Проведені експериментальні дослідження вдосконаленої комп'ютерної системи проектування структур технологічних процесів як на рівні математичного моделювання, так і на реальному об'єкті, підтвердили достовірність запропонованих рішень.

28.29 Системний аналіз.

28.06.20.0170/0419U005243

Шолохов Олексій Вікторович Робастне еліпсоїдальне оцінювання станів лінійних керованих систем з обмеженими збуренням та завадою: Дис...Кандидат фізико-математичних наук/ Навчально-науковий комплекс "Інститут прикладного системного аналізу" Національного технічного університету України "Київський політехнічний інститут імені Ігоря Сікорського" - Захищена; 2.-.1.2019

УДК: 005;519.7;303.732

145 с. - Бібліогр.:218 назв

В дисертації розроблено метод робастного еліпсоїдального оцінювання станів лінійних керованих систем з обмеженими збуренням та завадою вимірювання змінних стану в умовах нестатистично заданої невизначеності, робастний при порушенні апріорних припущень щодо зовнішнього збурення і похибки вимірювання змінної стану системи, що збурюється по одному каналу і спостерігається за однією змінною. Метод складається з послідовних етапів, на кожному з яких висовуються та доводяться твердження методу оцінювання. В кінці дано вирішення задачі оцінювання положення нерухомого об'єкту та задачі оцінювання кутової орієнтації штучного супутника Землі. На підставі розробленого методу оцінювання було створено і впроваджено у виробництво методики оцінювання станів технічних виробів в процесі їх налаштування для підвищення їх технічних та експлуатаційних характеристик. Ключові слова: лінійна керована спостережувана система; фазовий простір станів; зовнішнє збурення; множина досяжності; сума множин за Мінковським; еліпсоїдальна апроксимація; оператор стискання; завада вимірювання; похибка вимірювання; «гіпершар»; перетин множин; робастність; порушення апріорних припущень; багатовимірний об'єм еліпсоїду; слід матриці еліпсоїду.

28.06.20.0171/0419U005241

Лазаренко Сергій Вікторович Методи аналізу нелінійних дискретних систем із антисипацією: Дис...Кандидат фізико-математичних наук/ Національний технічний університет України "Київський політехнічний інститут імені Ігоря Сікорського" - Захищена; 2.-.1.2019

УДК: 005;519.7;303.732; 519.81;519.816

144 с. - Бібліогр.:129 назв

На правах рукопису. Дисертація на здобуття наукового ступеня кандидата фізико-математичних наук за спеціальністю 01.05.04 – системний аналіз і теорія оптимальних рішень. – Національний технічний університет України «Київський політехнічний інститут імені Ігоря Сікорського», МОН

України, Київ, 2019. Дисертація присвячена розвиненню математичних та розробці програмних засобів аналізу дискретних нелінійних систем із антисипацією. Досліджено простір параметрів дискретної нелінійної системи із сильною антисипацією першого порядку. Досліджено їх граничні множини на предмет фрактальних властивостей. Апаратом символічної динаміки отримані співвідношення для оцінки розмірності Хаусдорфа зверху граничних множин динамічних систем із багатозначним оператором еволюції у яких нелінійні селектори не перетинаються, та для частинного випадку із самоперетинами. Доведено єдиність та необхідну умову існування розв'язку відповідного співвідношення для випадку із самоперетинами. Узагальнено методи побудови карт динамічних режимів та старшого показника Ляпунова на системи із багатозначними операторами еволюції із скороченням часових обчислювальних складностей. Отримані та доведені просторово-часові обчислювальні складності їх моделювання, запропоновано й обґрунтовано представлення їх станів мультимножинами для мінімізації цих обчислювальних витрат.–Лазаренко С.В. Методи аналізу нелінійних дискретних систем із антисипацією. Ключові слова: системи із випередженням, динамічна система, фрактальна розмірність, показники Ляпунова, оператор Хатчинсона, багатозначні оператори, символічна динаміка, обчислювальна складність.

28.06.20.0172/0419U005241

Лазаренко Сергій Вікторович Методи аналізу нелінійних дискретних систем із антисипацією: Дис...Кандидат фізико-математичних наук/ Національний технічний університет України "Київський політехнічний інститут імені Ігоря Сікорського" - Захищена; 2.-.-1.2019

УДК: 005;519.7;303.732; 519.81;519.816
144 с. - Бібліогр.:129 назв

На правах рукопису. Дисертація на здобуття наукового ступеня кандидата фізико-математичних наук за

спеціальністю 01.05.04 – системний аналіз і теорія оптимальних рішень. – Національний технічний університет України «Київський політехнічний інститут імені Ігоря Сікорського», МОН України, Київ, 2019. Дисертація присвячена розвиненню математичних та розробці програмних засобів аналізу дискретних нелінійних систем із антисипацією. Досліджено простір параметрів дискретної нелінійної системи із сильною антисипацією першого порядку. Досліджено їх граничні множини на предмет фракт-Лазаренко С.В. Методи аналізу нелінійних дискретних систем із антисипацією. альних властивостей. Апаратом символічної динаміки отримані співвідношення для оцінки розмірності Хаусдорфа зверху граничних множин динамічних систем із багатозначним оператором еволюції у яких нелінійні селектори не перетинаються, та для частинного випадку із самоперетинами. Доведено єдиність та необхідну умову існування розв'язку відповідного співвідношення для випадку із самоперетинами. Узагальнено методи побудови карт динамічних режимів та старшого показника Ляпунова на системи із багатозначними операторами еволюції із скороченням часових обчислювальних складностей. Отримані та доведені просторово-часові обчислювальні складності їх моделювання, запропоновано й обґрунтовано представлення їх станів мультимножинами для мінімізації цих обчислювальних витрат. Ключові слова: системи із випередженням, динамічна система, фрактальна розмірність, показники Ляпунова, оператор Хатчинсона, багатозначні оператори, символічна динаміка, обчислювальна складність.

29 ФІЗИКА

29.01 Загальні питання фізики

29.06.20.0173/0419U005230

Івченко Дмитро Олександрович
Термодинамічні властивості розчинів

диметилового етеру у триетиленгліколі (експеримент, методи моделювання): Дис...Кандидат технічних наук/ Одеська національна академія харчових технологій - Захищена; 2.-.1.2019

УДК: 53

153 с. - Бібліогр.:161 назв

Дисертація присвячена комплексному експериментально-розрахунковому вивченню термодинамічних властивостей систем, що моделюють властивості розчинів холодоагент / мастило (РХМ), включаючи: фазові рівноваги, густину рідкої фази, поверхневий натяг, теплоємність і ентальпію розчинів DME / TEG; створенню методик прогнозування поверхневого натягу галоїдопохідних холодоагентів, їх сумішей і РХМ; розрахунку псевдокритичних параметрів РХМ; дослідженню впливу домішок мастила на показники енергетичної ефективності компресорної системи. Показано, що присутність домішок мастила в холодоагенті призводить до значного зниження холодопродуктивності і холодильного коефіцієнта, досліджено вплив концентрації мастила в холодоагенті перед дросельним пристроєм, а також величини перегріву робочого тіла у випарнику на показники енергетичної ефективності циклу. Показано, що підбір оптимального сорту мастила має не менше значення, ніж вибір альтернативного холодоагенту.

29.03 Загальні проблеми фізичного експерименту

29.06.20.0174/0519U001846

Курський Юрій Сергійович Теоретична модель вимірювань в нелінійних динамічних системах: Дис...Доктор фізико-математичних наук/ Харківський національний університет радіоелектроніки - Захищена; 2.-.1.2019

УДК: 53.087/.088; 530.1:51-72

299 с. - Бібліогр.:277 назв

Об'єкт — процеси в нелінійних динамічних системах. Мета — розробляння принципів положень теорії дослідження нелінійних динамічних

систем на основі моделей вимірювань в нелінійних динамічних системах. Методи — розрахунково-теоретичні та чисельні методи досліджень, які були адаптовані для вирішення поставлених у дисертаційній роботі завдань, кількісні та якісні методи теорії динамічних систем, теорії динамічного хаосу та синергетики. Результати — розроблено фізико-математичні основи вимірювань в нелінійних динамічних системах, теоретичну модель вимірювань та експериментальні моделі дослідження фізичних і біофізичних систем на основі нелінійної моделі вимірювань. Галузь застосування — фізичні дослідження, приладобудування.

29.05 Фізика елементарних частинок. Теорія полів

29.06.20.0175/0219U000643

Дослідження природи нейтрино і слабкої взаємодії у подвійному бета-розпаді атомних ядер: Заключний звіт/Інститут ядерних досліджень НАН України; Керівник Даневич Федір Анатолійович - ДР 0118U005411, УДК 539.16, 539.143/.144, 539.1.08, 539.12.01;539.12:530.131, 539.123.17;539.124.17;539.125.17;539.126.17

88

Дослідження маси та масових станів нейтрино у процесах подвійного бета-розпаду атомних ядер ^{100}Mo і ^{106}Cd , нові дані про подвійний бета-розпад атомних ядер ^{82}Se , ^{96}Zr , ^{100}Mo , ^{106}Cd , ^{116}Cd , ^{130}Te , ^{162}Er , ^{170}Er , ^{144}Sm , ^{154}Sm , ^{150}Nd , ^{176}Yb , ^{168}Yb , розробка детекторів подвійного бета-розпаду

29.06.20.0176/0219U000645

Дослідження подвійного бета-розпаду ядер ^{106}Cd та ^{150}Nd : Заключний звіт/Інститут ядерних досліджень НАН України; Керівник Поліщук Оксана Григорівна - ДР 0117U003532, УДК 539.123.17;539.124.17;539.125.17;539.126.17

Дослідження подвійного бета-розпаду ядер $^{106,116}\text{Cd}$ на основний та збуджені рівні дочірніх ядер на новому рівні чутливості, а можливо, і ресстрація двонейтринного електронного поглинання з вильотом позитрона для ^{106}Cd . Вимірювання періодів напіврозпаду відносно двонейтринної моди та встановлення нових обмежень на безнейтринний подвійний бета-розпад ядер $^{106,116}\text{Cd}$, ^{150}Nd .

29.06.20.0177/0219U000643

Дослідження природи нейтрино і слабкої взаємодії у подвійному бета-розпаді атомних ядер: Заключний звіт/Інститут ядерних досліджень НАН України; Керівник Даневич Федір Анатолійович - ДР 0118U005411, УДК 539.16, 539.143/.144, 539.1.08, 539.12.01;539.12:530.131, 539.123.17;539.124.17;539.125.17;539.126.17

Дослідження маси та масових станів нейтрино у процесах подвійного бета-розпаду атомних ядер ^{100}Mo і ^{106}Cd , нові дані про подвійний бета-розпад атомних ядер ^{82}Se , ^{96}Zr , ^{100}Mo , ^{106}Cd , ^{116}Cd , ^{130}Te , ^{162}Er , ^{170}Er , ^{144}Sm , ^{154}Sm , ^{150}Nd , ^{176}Yb , ^{168}Yb , розробка детекторів подвійного бета-розпаду

29.06.20.0178/0519U001846

Курський Юрій Сергійович Теоретична модель вимірювань в нелінійних динамічних системах: Дис...Доктор фізико-математичних наук/ Харківський національний університет радіоелектроніки - Захищена; 2.-.1.2019

УДК: 53.087/.088; 530.1:51-72

299 с. - Бібліогр.:277 назв

Об'єкт — процеси в нелінійних динамічних системах. Мета — розробляння принципових положень теорії дослідження нелінійних динамічних систем на основі моделей вимірювань в нелінійних динамічних системах. Методи — розрахунково-теоретичні та чисельні методи досліджень, які були адаптовані

для вирішення поставлених у дисертаційній роботі завдань, кількісні та якісні методи теорії динамічних систем, теорії динамічного хаосу та синергетики. Результати — розроблено фізико-математичні основи вимірювань в нелінійних динамічних системах, теоретичну модель вимірювань та експериментальні моделі дослідження фізичних і біофізичних систем на основі нелінійної моделі вимірювань. Галузь застосування — фізичні дослідження, приладобудування.

29.06.20.0179/0519U001865

Вахненко Олексій Олексійович Нелінійна динаміка багатоконпонентних структурованих низьковимірних систем: Дис...Доктор фізико-математичних наук/ Інститут теоретичної фізики ім. М. М. Боголюбова - Захищена; 2.-.1.2019

УДК: 530.1:51-72

333 с. - Бібліогр.:255 назв

Пояснено усі відомі експериментальні ефекти з неklasичного резонансного відгуку геофізичних осадових порід. Передбачено динамічний ефект дискретної пам'яті. Побудовано та досліджено велику низку інтегрованих нелінійних динамічних моделей багатоконпонентних просторово структурованих низьковимірних систем, прийнятних для застосувань до об'єктів різноманітної фізичної природи.

29.15 Ядерна фізика

29.06.20.0180/0219U100404

Участь ННЦ ХФТІ в експерименті CMS на Великому адронному колайдері (ЦЕРН): обробка даних і роботи з розвитку адронної калориметрії детектора CMS. Обслуговування і модернізація підсистем детектора LHCb: Заключний звіт/Національний науковий центр "Харківський фізико-технічний інститут" Національної академії наук України; Керівник Левчук Леонід Геннадійович - ДР 0118U001874, УДК 539.12.04

Забезпечення участі вчених ННЦ ХФТІ в експерименті CMS - одному з найбільших

експериментів на Великому адронному колайдері (БАК) в ЦЕРН. Обслуговування калориметричної системи LHCb протягом р-р зіткнень RUN2 та вивчення старіння її складових під дією радіаційних навантажень

29.06.20.0181/0219U100467

Критичні явища та фазові перетворення в матеріалах реакторобудування під впливом опромінення - перший рік виконання проекту: Заключний звіт/Інститут електрофізики і радіаційних технологій НАН України; Керівник Бабіч Артем Володимирович - ДР 0117U007242, УДК 539.1.08

46

Теоретичне та експериментальне дослідження фазових перетворень та критичних явищ, які відбуваються в матеріалах реакторобудування під дією іонізуючого опромінення. Планується дослідити еволюцію дислокаційних структур в цирконієвих сплавах. Вивчити вплив опромінення на пластичні, зокрема надпластичні, властивості матеріалів. Буде продовжено створення нових та восканалення вже існуючих теоретичних моделей для опису фазових перетворень в речовині під дією опромінення.

29.19 Фізика твердих тіл

29.06.20.0182/0219U003188

Електронні та магнітні властивості сильнокорельованих наноструктурованих систем: Заклучний звіт/Донецький фізико-технічний інститут ім. О.О. Галкіна НАН України; Керівник Криворучко Володимир Миколайович - ДР 0114U006062, УДК 548:537.621;538.955-405;539.21:537.621

196

Встановлення фундаментальних закономірностей формування електронних та магнітних властивостей сильнокорельованих систем, пов'язаних з електронною нестабільністю, особливістю зонної структури, характером елементарних збуджень, фазовою сепарацією, ефектами перколяції, розміру, близькості і таке інше для

цілеспрямованого створення матеріалів з унікальними фізичними характеристиками.

29.06.20.0183/0219U001390

Стаціонарні властивості планарних надпровідних контактів типу SIS'IS: Заклучний звіт/Східноєвропейський національний університет імені Лесі Українки; Керівник Сахнюк Василь Євгенович - ДР 0118U005518, УДК 538.945, 548:537.621;538.955-405;539.21:537.621, 548:537.611.44

Дослідження стаціонарних властивостей планарних шаруватих надпровідних структур типу SIS'IS (де S' - надпровідник з відмінними від надпровідника S властивостями, I - плівка ізолятора).

29.06.20.0184/0219U003197

Пептиди з фотокерованою біологічною активністю – інгібітори внутрішньоклітинних процесів, задіяних у виникненні захворювань на рак.: Заклучний звіт/Київський національний університет імені Тараса Шевченка; Керівник Комаров Ігор Володимирович - ДР 0118U001128, УДК 537.311.322

31

Дизайн, синтез, дослідження біологічної активності та розробка підходів використання у терапії захворювань на рак таких пептидів, які містять здатний до фотоізомеризації діарилетеновий фрагмент і є аналогами відомих пептидних інгібіторів PIN1 та p53-MDM2 протеїн-протеїнової взаємодії.

29.06.20.0185/0419U004691

Ліщук Павло Олександрович Особливості теплового транспорту в поруватих напівпровідникових структурах на основі кремнію: Дис...Кандидат фізико-математичних наук/ Київський національний університет імені Тараса Шевченка - Захищена; 1.-.1.2019

УДК: 536.2

136 с. - Бібліогр.:173 назв

Дисертаційна робота присвячена експериментальним дослідженням особливостей теплового транспорту в

напівпровідникових структурах на основі поруватого кремнію (ПК) фотоакустичними (ФА) газомікрофонними методами. Запропоновано модель формування ФА відгуку в структурах з різною конфігурацією пор при застосуванні ФА методів у фронтальній конфігурації, яка дозволяє визначити їх коефіцієнт теплопровідності (ТП) в більш широкому діапазоні значень, ніж модель «критичної частоти». Встановлено, що збільшення рівня легування вихідних пластин кремнію на 4 порядки зменшує ТП утвореного масиву нанониток у 25 разів. Показано, що приріст ТП при інкорпоруванні рідини в пори у системах з фрактальною морфологією значно вищий, ніж у системах з впорядкованою структурою. Експериментально встановлено залежність ТП аморфізованого ПК різної поруватості від частки аморфізації. Показано, що застосування ФА методу дозволяє визначити коефіцієнт ТП зразків з високими значеннями поруватості та частки аморфізації (> 70 %). Експериментально отримано залежність ТП мультишарової системи на основі ПК від просторового розподілу періодично розташованих субмікронних шарів ПК різної поруватості. Запропоновано модель, яка вказує на наявність теплового опору інтерфейсу між шарами ПК різної поруватості. Отримано залежність величини цього опору від різниці поруватості між шарами ПК.

29.06.20.0186/0419U004745

Поліщук Юлія Олегівна Еволюція структури високодисперсних матеріалів ZrO₂ та ZnS в процесі синтезу та відпалів: Дис...Кандидат фізико-математичних наук/ Інститут фізики напівпровідників імені В.Є.Лашкарьова НАН України - Захищена; 1.-.1.2019

УДК: 539.2;538.9-405;548

129 с. - Бібліогр.:160 назв

В дисертації викладено результати дослідження порошкоподібних структур ZrO₂ та нанокристалів ZnS:Cu і ZnS:Mg. Розглянуті основні методи аналізу порошкоподібних структур. Розглянуто

методи ідентифікації фаз та методи кількісного та якісного аналізу з використанням кристалографічних баз даних і методи розрахунку розмірів області когерентного розсіяння. В роботі було досліджено вплив температури відпалу, режиму охолодження та легування різними домішками на структурні властивості порошоків на основі ZrO₂ та ZnS. При аналізі порошоків на основі ZrO₂ було встановлено, що швидкість охолодження не має впливу на структурні особливості досліджуваних зразків. Встановлено, що при постійній температурі відпалу збільшення вмісту Y стимулює фазовий перехід від моноклінної фази, через тетрагональну до кубічної, а також призводить до зменшення розмірів нанокристалів (ОКР). У зразках на основі ZrO₂ легуваних різною кількістю Cu, зміна температури відпалу стимулює проникнення міді, що відбувається внаслідок руйнування Cu-вмісних поверхневих комплексів; та вихід міді, що призводить до t-c-m перетворень та появи на поверхні зерна CuO. Ці два основні процеси також залежать від вмісту Cu. Дослідження кристалічної структури порошоків ZnS методами РД добре узгоджуються з даними методу ЕПР. При цьому було виявлено, що метод ЕПР більш чутливий до кубічної фази та дозволяє встановити наявність локального спотворення кристалічної решітки. Для порошоків на основі сульфідів цинку досліджувалися вплив співвідношенням Zn/S у шихті, та легування. Було встановлено, що розміри ОКР не залежать від складу шихти а внесок кубічної фази зростає зі збільшенням вмісту сірки в шихті. Відпал порошоків ZnS:Mn при 800°C призводить до додаткового легування зерен з металевого Mn, перерозподілу домішки в об'ємі зерна, а також до окислення ZnS. В результаті відпалу також відбувається зміна розміру ОКР. Досліджено вплив відпалу при 800°C на структурні характеристики порошкоподібного ZnS:Cu. Встановлено, що відпал призводить до зміни складу порошку ZnS, що залежить від часу нагрівання та температури відпалу: зменшення вмісту гексагональної фази ZnS та збільшення

кубічної фази, поява і збільшення вмісту фази ZnO. Показано, що процес окислення є анізотропним і більш вираженим для гексагональної фази ZnS. Зміна розміру ОКР в обох фазах ZnS визначає анізотропний характер фазового перетворення ZnS

29.06.20.0187/0419U004736

Прокопов Олександр Ігорович
Особливості електротранспортних властивостей інтеркальованих сполук графіту з хлоридом йоду та бромом: Дис...Кандидат фізико-математичних наук/ Київський національний університет імені Тараса Шевченка - Захищена; 1.-1.2019
УДК: 539.2;538.9-405;548
142 с. - Бібліогр.:105 назв

Дисертаційна робота стосується дослідження електротранспортних властивостей інтеркальованих сполук графіту (ІСГ) на основі дрібнокристалічного анізотропного графіту (ДАГ) з полярними та неполярним інтеркалянту та вплив фазових перетворень в шарах інтеркалянту на транспортні властивості таких ІСГ. Поведінка електричних властивостей таких акцепторних ІСГ розглядається в рамках двовимірної моделі електронної структури. Встановлено параметри структури таких ІСГ, а також значення коефіцієнта акомодатії, оцінено енергію Фермі. Також у рамках теорії слабкої локалізації та взаємодії носіїв заряду проаналізовано поведінку електричних властивостей в області низьких температур. Досліджено вплив взаємодії між шарами на величину питомого опору таких ІСГ. Встановлені аномалії транспортних властивостей ІСГ показали, що для ІСГ з полярним інтеркалянтом (хлорид алюмінію) структурні фазові переходи не призводять до зміни частки заряду, яку шари інтеркалянту передають шарам графіту, і, отже, не змінюють густини станів на рівні Фермі $N(E_F)$. Для цих ІСГ зміни опору пов'язані тільки зі зміною ефективного часу релаксації носіїв заряду.

29.27 Фізика плазми

29.06.20.0188/0219U000635

Вплив іонізуючих випромінювань на сучасні мікро- та наноматеріали сенсорної техніки: Заключний звіт/Національний університет "Львівська політехніка"; Керівник Большакова Інесса Антонівна - ДР 0117U004461, УДК 539.21:539.12.04;548:539.12.04;538.95-405:539.12.04, 533.95;533.95:537.84;621.039.61:533.95, 539.12.04; 621.039.58; 621.039.75; 614.876; 613.648; 612.014.481/482, 621.317.3-114; 621.317.4-114

119

Підвищення граничного рівня радіаційного опромінення матеріалів сенсорної електроніки, призначених для використання в системах магнітної діагностики термоядерних реакторів нового покоління при високих дозах іонізуючого опромінення

29.06.20.0189/0519U001853

Алексєнко Сергій Вікторович Науково-методологічні основи моделювання зледеніння аеродинамічних поверхонь літальних апаратів: Дис...Доктор технічних наук/ Національний авіаційний університет - Захищена; 2.-1.2019

УДК: 533.9; 532;533

373 с. - Бібліогр.:228 назв

Створено наукові та методологічні основи для розробки математичних моделей, методик, алгоритмів і програм, що описують процеси гідроаеродинаміки і тепломасопереносу, з урахуванням фазових переходів, що відбуваються при зледенінні літальних апаратів. Проведена серія експериментальних досліджень процесу замерзання вологи, що випадає на обтічну поверхню, яка включає вивчення мікрофізики процесу взаємодії переохолоджених крапель води з поверхнею, структури криги, що утворюється на поверхні, а також процесу замерзання переохолодженої поверхневої краплі. На основі проведених експериментів вдосконалена методика моделювання наростання криги. Проведені системні багатопараметричні дослідження в діапазоні льотних та метеорологічних

параметрів, в яких можливе виникнення зледеніння. Розроблене програмно-методичне забезпечення може бути використано наряду з льотними випробуваннями, а також наземними експериментами для моделювання процесу утворення крижаних наростів, у тому числі криги, що утворюється при роботі системи протизледеніння, теплової системи протизледеніння в умовах появи «бар'єрної» криги в заданих метеорологічних умовах і оцінки впливу таких наростів на експлуатаційні характеристики літальних апаратів. Отримані результати можуть знайти застосування під час проектування систем захисту від зледеніння, забезпечення безпеки польотів, в процесі сертифікації літальних апаратів для польоту в умовах зледеніння, розслідування аварійних випадків.

29.31 Оптика

29.06.20.0190/0219U100372

ІФН-2017/1: Заключний звіт/Інститут фізики напівпровідників імені В.Є.Лашкарьова НАН України; Керівник Беляев Олександр Євгенович - ДР 0118U003818, УДК 535.31;681.7;53.082.5

76

ІФН-2017/1

29.33 Лазерна фізика

29.06.20.0191/0219U100388

Перспективні високоградієнтні малогабаритні прискорювачі для використання в фізиці високих енергій, промисловості та медицині: Заключний звіт/Національний науковий центр "Харківський фізико-технічний інститут" НАН України; Керівник Сотніков Геннадій Васильович - ДР 0118U100310, УДК 535:621.373.8;535:621.375.8,

621.385.6.029.6, 537.87; 621.371

40

Мета проекту складається з двох напрямків. Перший дослідження прискорення електронів кільватерними

полями, які збуджуються в діелектричних і плазмово-діелектричних структурах з прямокутним поперечним перерізом послідовністю згустків релятивістських електронів, отримуваних на резонансному електронному прискорювачі «Алмаз». Для збільшення амплітуди кільватерного поля ми будемо використовуватися три відомих підходи: когерентне додавання кільватерних полів згустків послідовності; когерентне додавання радіальних мод кільватерних полів (ця риса особливо значна для прямокутних хвилеводів), накопичення кільватерних полів усіх згустків, уникаючи винос поля з груповою швидкістю (резонаторна концепція). Для виконання досліджень будуть сконструювано та модернізовано експериментальні установки на основі прямокутних хвилеводів R26, R22 і R13 с різним діелектричним заповненням (тефлон, кварц) і лінійного прискорювача електронів «Алмаз-2»; будуть досліджено амплітудно-частотні характеристик збуджуваного кільватерного поля; буде сконструювано і створено макет кільватерного прискорювача на основі п'ятишарового прямокутного діелектричного резонатору з двома вакуумними каналами для ведучого і прискорюючого згустків; буде вимірювано коефіцієнт трансформації в цій структурі. Другий мета даної роботи є створення сучасної експериментальної бази на основі тераваттної лазерної системи для її застосування в прискорювачах на діелектричних структурах з використанням поверхневих хвиль і на чіпах. На першому етапі планується підвищити потужність існуючої лазерної установки до тераваттного рівня, оптимізація її характеристик. На другому етапі плануються розробка нових технологій для створення мініатюрних прискорюючих систем та проведення первинних експериментів з прискорення часток.

29.35 Радіофізика. Фізичні основи електроніки

29.06.20.0192/0219U100388

Перспективні високоградієнтні малогабаритні прискорювачі для використання в фізиці високих енергій, промисловості та медицині: Заключний звіт/Національний науковий центр "Харківський фізико-технічний інститут" НАН України; Керівник Сотніков Геннадій Васильович - ДР 0118U100310, УДК 535:621.373.8;535:621.375.8, 621.385.6.029.6, 537.87; 621.371
40

Мета проекту складається з двох напрямків. Перший дослідження прискорення електронів кільватерними полями, які збуджуються в діелектричних і плазмово-діелектричних структурах з прямокутним поперечним перерізом послідовністю згустків релятивістських електронів, отримуваних на резонансному електронному прискорювачі «Алмаз». Для збільшення амплітуди кільватерного поля ми будемо використовуватися три відомих підходи: когерентне додавання кільватерних полів згустків послідовності; когерентне додавання радіальних мод кільватерних полів (ця риса особливо значна для прямокутних хвилеводів), накопичення кільватерних полів усіх згустків, уникаючи винос поля з груповою швидкістю (резонаторна концепція). Для виконання досліджень будуть сконструйовано та модернізовано експериментальні установки на основі прямокутних хвилеводів R26, R22 і R13 с різним діелектричним заповненням (тефлон, кварц) і лінійного прискорювача електронів «Алмаз-2»; будуть досліджено амплітудно-частотні характеристик збуджуваного кільватерного поля; буде сконструйовано і створено макет кільватерного прискорювача на основі п'ятишарового прямокутного діелектричного резонатору з двома вакуумними каналами для ведучого і прискорюючого згустків; буде вимірювано коефіцієнт трансформації в цій структурі. Другий мета даної роботи є створення сучасної експериментальної бази на основі тераваттної лазерної системи для її застосування в прискорювачах на діелектричних структурах з використанням поверхневих хвиль і на чіпах. На першому етапі планується

підвищити потужність існуючої лазерної установки до тераваттного рівня, оптимізація її характеристик. На другому етапі плануються розробка нових технологій для створення мініатюрних прискорюючих систем та проведення первинних експериментів з прискорення часток.

29.06.20.0193/0219U003293

Макроекономічна стратегія реалізації європейського вектору економічного розвитку України: концептуальні засади, виклики та протиріччя: Заключний звіт/Київський національний університет імені Тараса Шевченка; Керівник Осецький Валерій Леонідович - ДР 0116U004822, УДК 537.86:519.22
168

Комплексний аналіз українсько-європейської соціально-економічної та політичної взаємодії, що протікає на тлі кардинальних еволюційних змін, необхідності підвищення соціально-економічної безпеки та набуття нової якості економічного і гуманітарного розвитку

29.06.20.0194/0219U100388

Перспективні високоградієнтні малогабаритні прискорювачі для використання в фізиці високих енергій, промисловості та медицині: Заключний звіт/Національний науковий центр "Харківський фізико-технічний інститут" НАН України; Керівник Сотніков Геннадій Васильович - ДР 0118U100310, УДК 535:621.373.8;535:621.375.8, 621.385.6.029.6, 537.87; 621.371
40

Мета проекту складається з двох напрямків. Перший дослідження прискорення електронів кільватерними полями, які збуджуються в діелектричних і плазмово-діелектричних структурах з прямокутним поперечним перерізом послідовністю згустків релятивістських електронів, отримуваних на резонансному електронному прискорювачі «Алмаз». Для збільшення амплітуди кільватерного поля ми будемо використовуватися три відомих

підходи: когерентне додавання кільватерних полів згустків послідовності; когерентне додавання радіальних мод кільватерних полів (ця риса особливо значна для прямокутних хвилеводів), накопичення кільватерних полів усіх згустків, уникаючи винос поля з груповою швидкістю (резонаторна концепція). Для виконання досліджень будуть сконструювано та модернізовано експериментальні установки на основі прямокутних хвилеводів R26, R22 і R13 з різним діелектричним заповненням (тефлон, кварц) і лінійного прискорювача електронів «Алмаз-2»; будуть досліджено амплітудно-частотні характеристик збуджуваного кільватерного поля; буде сконструювано і створено макет кільватерного прискорювача на основі п'ятишарового прямокутного діелектричного резонатору з двома вакуумними каналами для ведучого і прискорюючого згустків; буде вимірювано коефіцієнт трансформації в цій структурі. Другий мета даної роботи є створення сучасної експериментальної бази на основі тераваттної лазерної системи для її застосування в прискорювачах на діелектричних структурах з використанням поверхневих хвиль і на чіпах. На першому етапі планується підвищити потужність існуючої лазерної установки до тераваттного рівня, оптимізація її характеристик. На другому етапі плануються розробка нових технологій для створення мініатюрних прискорюючих систем та проведення первинних експериментів з прискорення часток.

30 МЕХАНІКА

30.17 Механіка рідини і газу

30.06.20.0195/0519U001853

Алексєєнко Сергій Вікторович Науково-методологічні основи моделювання зледеніння аеродинамічних поверхонь літальних апаратів: Дис...Доктор технічних наук/ Національний авіаційний університет - Захищена; 2--1.2019

УДК: 533.9; 532;533

373 с. - Бібліогр.:228 назв

Створено наукові та методологічні основи для розробки математичних моделей, методик, алгоритмів і програм, що описують процеси гідроаеродинаміки і тепломасопереносу, з урахуванням фазових переходів, що відбуваються при зледенінні літальних апаратів. Проведена серія експериментальних досліджень процесу замерзання вологи, що випадає на обтічну поверхню, яка включає вивчення мікрофізики процесу взаємодії переохолоджених крапель води з поверхнею, структури криги, що утворюється на поверхні, а також процесу замерзання переохолодженої поверхневої краплі. На основі проведених експериментів вдосконалена методика моделювання наростання криги. Проведені системні багатопараметричні дослідження в діапазоні льотних та метеорологічних параметрів, в яких можливе виникнення зледеніння. Розроблене програмно-методичне забезпечення може бути використано наряду з льотними випробуваннями, а також наземними експериментами для моделювання процесу утворення крижаних наростів, у тому числі криги, що утворюється при роботі системи протизледеніння, теплової системи протизледеніння в умовах появи «бар'єрної» криги в заданих метеорологічних умовах і оцінки впливу таких наростів на експлуатаційні характеристики літальних апаратів. Отримані результати можуть знайти застосування під час проектування систем захисту від зледеніння, забезпечення безпеки польотів, в процесі сертифікації літальних апаратів для польоту в умовах зледеніння, розслідування аварійних випадків.

30.19 Механіка деформованого твердого тіла

30.06.20.0196/0219U003419

Математичний аналіз процесів початкового руйнування пружних і пружнопластичних тіл: Заключний

звіт/Уманський державний педагогічний університет імені Павла Тичини; Керівник Кіпніс Леонід Абрамович - ДР 0116U004803, УДК 539.3

322

Установлення законів розвитку вузьких зон передруйнування у кутових точках ізотропних пружних і пружнопластичних тіл та характеру зміни рівня концентрації напружень біля цих точок у залежності від геометричних і механічних параметрів

30.06.20.0197/0219U100427

Об'єктно-орієнтовані розрахункові моделі і програмні засоби для ефективного прогнозування пружних і фононних властивостей тривимірних нанокompозитів: Заключний звіт/Інститут прикладних проблем механіки і математики ім. Я.С. Підстригача НАН України; Керівник Михаськів Віктор Володимирович - ДР 0117U001832, УДК 539.3

96

Створення методико-програмного комплексу для ефективної оцінки пружних і фононних властивостей матричних нанокompозитів і періодично структурованих композитних метаматеріалів тривимірної конфігурації з використанням вдосконалених формулювань та алгоритмів числового методу граничних елементів (МГЕ). Реалізація мети включає нанорівневу модифікацію моделей мікромеханіки для реалістичного опису поведінки залучених об'єктів, адаптовану до цих моделей числову симуляцію і програмне забезпечення статичних задач і задач у частотній області, демонстрацію можливостей числового аналізу на вхідних даних зі специфікою матеріальної і просторової побудови нанокompозитів і метаматеріалів.

30.06.20.0198/0419U005257

Потопальська Ксенія Євгенівна
Прогнозування надійності елементів конструкцій з локальними корозійними пошкодженнями на основі статистичної оцінки статичної та циклічної міцності:

Дис...Кандидат технічних наук/
Національний технічний університет "Харківський політехнічний інститут" -
Захищена; 2.-1.2019

УДК: 539.4:620.2

156 с. - Бібліогр.:167 назв

Дисертація на здобуття наукового ступеня кандидата технічних наук за спеціальністю 05.02.09 – динаміка та міцність машин. – Національний технічний університет "Харківський політехнічний інститут", Харків, 2019. Дисертаційна робота присвячена розв'язанню актуальної науково-прикладної задачі, яка полягає у розвитку методів комп'ютерного аналізу залишкової міцності та прогнозування надійності елементів конструкцій енергетичного машинобудування, які за час тривалої експлуатації отримали корозійне зношення чи локальні пошкодження. Дослідження здійснені в рамках статистичних методів моделювання, а оцінка характеристик напружено-деформованого стану пошкоджених елементів конструкцій проводилась на основі методу скінчених елементів у тривимірній постановці. Розроблено підхід для теоретичної статистичної оцінки процесів накопичення втоми, який покладено в основу розрахункового методу прогнозу надійності елементів конструкцій, які мають набуті пошкодження корозійної природи на основі статистичної оцінки концентрації напружено-деформованого стану і процесів накопичення втоми. Здійснено комплексні дослідження можливих рівнів концентрації напружень у пошкоджених ділянках конструкцій з урахуванням експлуатаційної варіації навантаження та стохастичного характеру розвитку пошкодження корозійної природи. Виконано практичні розрахункові дослідження надійності елементів конструкцій, які використовуються у транспортуванні енергоносіїв та енергетичному машинобудуванні, що дало можливість розробити рекомендації щодо можливого подовження строку їхньої роботи та можливості відновлення працездатності.

30.06.20.0199/0419U005247

Димань Маріанна Михайлівна
Деформівність систем остеосинтезу
кінцівок з врахуванням виду навантажень:
Дис...Кандидат технічних наук/
Національний технічний університет
України "Київський політехнічний
інститут імені Ігоря Сікорського" -
Захищена; 2--1.2019

УДК: 539.3

207 с. - Бібліогр.:282 назв

Розроблений метод випробування засобів фіксації переломів кісток при навантаженнях з одночасним вимірюванням зміщень точок переломів. Застосований безконтактний спосіб цифрового фотозйомки, що дозволяє реєструвати просторові переміщення точок та не утворює додаткових навантажень на об'єкт випробування. Результат зіставлення даних отриманих методом цифрової фотозйомки з даними, отриманими шляхом безпосереднього вимірювання переміщень безконтактним методом за допомогою оптичної системи, показав задовільну точність методу цифрової фотозйомки. Розбіжність між контрольними вимірами і вимірами за допомогою каліброваного приладу знаходяться на рівні (1 ... 4)%.

Розроблений та створений пристрій для навантаження кісток із системами остеосинтезу при одночасній дії осевого навантаження, поперечної сили та крутильного моменту. При цьому методом цифрового фотографування вимірювали просторові переміщення різних точок перелому. Розроблені методики та програми випробувань великогомілкових, таранних, п'ясних та стегнових кісток з модельованими переломами та системами фіксації. Одержані характеристики міцності та жорсткості систем фіксації кісток з переломами та системами остеосинтезу при одноразових та циклічних навантаженнях. При цьому поряд із загальною жорсткістю системи остеосинтезу враховувались просторові переміщення окремих точок переломів. На основі запропонованої методики в середовищі Solid Work створено програмні файли, які базуються на методі скінчених елементів і дають можливість оцінки параметрів напружено-деформованого

стану цілих та синтезованих пластинами пошкоджених кісток. Розроблена методика дає змогу оцінювати напружено-деформований стан кістки при різних типах переломів та обирати найбільш стабільну, оптимальну систему фіксації перелому. Одержані критеріальні співвідношення для розрахунку рівнів навантажень, за яких не виникають недопустимі переміщення та взаємні повороти частин переломів. Необхідні для розрахунків приведені переміщення визначаються за результатами простих випробувань при окремій дії стиску, згину та кручення зразків кісток з модельованими переломами та засобами фіксації. За результатами простих видів навантажень (стиск, згин, кручення), розраховано приведені переміщення для пластин для фіксації переломів великогомілкових кісток. За визначеними приведеними переміщеннями розраховані рівні допустимих навантажень при сумісній дії стиску, згину та кручення і визначені області дії допустимих навантажень. При дії зазначених навантажень лінійні та кутові переміщення в переломах знаходяться в межах фізіологічно обґрунтованих величин (взаємне переміщення в межах 1 мм, кут повороту в межах 3 градусів). Проведено випробування з вимірюванням просторових переміщень найбільш небезпечних точок перелому при складному навантаженні (стиск, згин та кручення). Порівняння результатів випробувань з розрахунками, проведеними з використанням даних простих випробувань (роздільна дія стику, згину та кручення), показало задовільний збіг результатів. Запропоновані способи дають можливість прискорених порівняльних оцінок жорсткості різних систем остеосинтезу на натурних зразках з модельованими переломами.

30.51 Комплексні та спеціальні розділи механіки

30.06.20.0200/0519U001861

Момот Андрій Іванович Ефективні взаємодії та флуктуації у заповищеній слабоіонізованій плазмі: Дис...Доктор фізико-математичних наук/ Інститут теоретичної фізики ім. М. М. Боголюбова - Захищена; 2-. -1.2019

УДК: 533.9

297 с. - Бібліогр.:267 назв

У роботі розглядається заповищена слабоіонізована плазма, динаміка якої описувалася або на основі кінетичного рівняння з інтегралом зіткнень Батнагара -- Гросса -- Крука (БГК), або, у випадку частих зіткнень, з допомогою дрейфово-дифузійного наближення. На основі кінетичного підходу розвинуто модель точкових стоків і знайдено вирази для ефективного потенціалу зарядженої порошокинки, в тому числі за присутності постійного зовнішнього магнітного або електричного поля. Чисельно розв'язана задача про ефективний потенціал порошокинки і взаємодію між двома макрочастинками у плазмі з частими зіткненнями. В рамках моделі Пуассона -- Больцмана, обчислено розподіл потенціалу навколо зарядженої сферичної частинки у неізотермічній плазмі. Досліджено силу тертя, яка діє на провідну порошокинку, що стаціонарно рухається у плазмі з частими зіткненнями. Узагальнено кінетичну теорію великомасштабних флуктуацій у плазмі на випадок присутності зовнішнього постійного електричного поля. Дисперсійне рівняння для такої плазми розв'язано чисельно в області іонно-звукових хвиль. Запропоновано новий підхід до послідовного кінетичного опису великомасштабних флуктуацій у заповищеній плазмі з урахуванням флуктуацій заряду порошокинки внаслідок їх заряджання плазмовими струмами.

31 ХІМІЯ

31.15 Фізична хімія

31.06.20.0201/0219U000512

Нові функціональні наноматеріали і наноконпозити на основі гетерометалічних систем: Заключний звіт/Київський

національний університет імені Тараса Шевченка; Керівник Фрицький Ігор Олегович - ДР 0116U002558, УДК 541.1:001.18

475

Створення нових функціональних наноматеріалів і наноконпозитів на основі гетерометалічних систем.

31.06.20.0202/0219U100269

Енергетичні моделі міжмолекулярних взаємодій у кристалах вибухових нітроароматичних сполук: Заключний звіт/Науково-технологічний комплекс "Інститут монокристалів" Національної академії наук України; Керівник Омельченко Ірина Владиславівна - ДР 0117U001685, УДК 548.3

92

Роботу спрямовано на аналіз супрамолекулярної енергетичної архітектури кристалів ряду вибухових нітроароматичних сполук на базі енергій міжмолекулярних взаємодій, та теоретичне моделювання їх залежності від впливу механічних деформацій

31.06.20.0203/0219U100313

Соматичні та гермінальні мутації, які асоційовані із імунологічними порушеннями, при раку грудної залози та яєчників у пацієнток з України. Другий рік виконання проекту: Заключний звіт/Відділення цільової підготовки Київського національного університету імені Тараса Шевченка при Національній академії наук України; Керівник Кашуба Володимир Іванович - ДР 0118U003838, УДК 544.77, 546

43

Дослідження асоціації геномних реорганізацій HLA-регіону і поліморфних варіантів генів іммуної відповіді з клінічним перебігом РГЗ і РЯ та ефективністю терапії цих патологій у хворих з України.

31.06.20.0204/0219U100302

Вплив анізотричних наночастинок на електро- і фотоіндуковані перетворення в

рідких кристалах. Другий рік виконання проекту.: **Заключний звіт/Відділення цільової підготовки Київського національного університету імені Тараса Шевченка при Національній академії наук України; Керівник Лисецький Лонгін Миколайович - ДР 0118U003836, УДК 544.77, 546**

71

Метою проекту є розширення наукової співпраці та ширше залучення талановитих студентів старших курсів і аспірантів до наукової діяльності і виконання кваліфікаційних робіт в установах НАН України. Під час виконання наукових досліджень передбачається визначення фізичних механізмів та умов реалізації електро- і фотоіндукованих перетворень в дисперсних системах анізотричних наночастинок в рідких кристалах та з'ясування можливості створення стабільних композитних наноматеріалів на цій основі

31.17 Неорганічна хімія. Комплексні сполуки

31.06.20.0205/0219U100304

"Зелений синтез" та оцінка біобезпечності квантум-дот наночастинок сульфідів срібла (I). Другий рік виконання проекту: **Заключний звіт/Відділення цільової підготовки Київського національного університету імені Тараса Шевченка при Національній академії наук України; Керівник Ємець Алла Іванівна - ДР 0118U003799, УДК 544.77, 546**

51

Виконання роботи передбачає, ґрунтуючись на принципах "зеленої нанотехнології", розробити технологію синтезу наночастинок сульфідів срібла (I) за допомогою речовин, які можуть міститись у фітоекстрактах, культуральній рідині грибів та бактерій.

31.06.20.0206/0219U100299

Встановлення фізичних механізмів збудження молекул кисню у функціональних наносистемах для

застосування у медицині. Другий рік виконання проекту: **Заключний звіт/Відділення цільової підготовки Київського національного університету імені Тараса Шевченка при Національній академії наук України; Керівник Чехун Василь Федорович - ДР 0118U003798, УДК 544.77, 546**

94

Метою проекту є розробка та встановлення механізму дії нових наносистем, які містять золоті наночастинок та порфіринові і хлоринові фотосенсибілізатори, інкорпоровані в біосумісні розгалужені полімерні матриці керованої структури; та вивчення їх ефективності для ФДТ.

31.19 Аналітична хімія

31.06.20.0207/0219U001617

Підвищення чутливості та інформативності спектральних та вольтамперометричних методів контролю функціональних матеріалів та фармпрепаратів.: **Заключний звіт/Державна наукова установа "Науково-технологічний комплекс "Інститут монокристалів" Національної академії наук України"; Керівник Беліков Костянтин Миколайович - ДР 0118U000754, УДК 543**

77

Вдосконалення спектральних та вольтамперометричних методів контролю складу функціональних матеріалів та фармпрепаратів.

31.21 Органічна хімія

31.06.20.0208/0419U005304

Стрижак Олександр Васильович Фосфорилування 1,3-азолів хлоридами п'ятивалентного фосфору: Дис...Кандидат хімічних наук/ Київський національний університет імені Тараса Шевченка - Захищена; 2.-.-1.2019

УДК: 547

159 с. - Бібліогр.:105 назв

Дисертацію присвячено синтезу фосфонових та фосфінових кислот ряду імідазолу та тіазолу, а також їх похідних за допомогою реакції прямого С-2 фосфорилування відповідних азолів під дією хлоридів фосфору (V). Отримані сполуки були використані для подальшого синтезу композитних матеріалів на основі аміносиликагелю. Встановлено, що 1-арил та 1-гетарилімідазоли та бензімідазоли реагують з хлоридами фосфонових кислот, утворюючи відповідні похідні імідазол-2-ілфосфінових кислот. Розроблено метод синтезу С-2 фосфорильованих імідазолів, незаміщених у положенні 1. Знайдено, що хлорид меркурію (II) є каталізатором С-2 фосфорилування тіазолів хлоридами фосфонових кислот. Показано, що реакція оксихлориду фосфору з 1-алкілбензімідазолами неочікувано приводить до утворення біс-бензімідазол-2-ілів. Бензотіазол у аналогічних умовах дає продукт перехресного здвоєння з розчинником – піридином, 2-(2-піридил)-бензотіазол.

31.06.20.0209/0419U005305

Носик Павло Сергійович
Дифлуороциклопропанування функціоналізованих алкенів з використанням реагенту Руперта-Пракаша: Дис...Кандидат хімічних наук/ Київський національний університет імені Тараса Шевченка - Захищена; 2.-.1.2019

УДК: 547

202 с. - Бібліогр.:196 назв

Дисертація присвячена синтезу гем дифлуороциклопропанів із функціоналізованих електронозбагачених та електронозбіднених алкенів за допомогою реагента Руперта-Пракаша (TMSCF₃ – NaI в розчині ТГФ) в умовах протоколу «повільного додавання», а також встановленню можливих для гем дифлуоро-циклопропанів перетворень за функціональними групами, що відбуваються зі збереженням системи циклопропану. Повільне додавання TMSCF₃ дозволяє уникнути його руйнування в реакційній суміші. Завдяки використанню даної методики були отримані гем ди-флуоро-циклопропани на

основі різноманітних акрилатів і малоактивних Вос-аміноолефінів, а також проведено дифлуоро-циклопропанування 2 піразоліл-акрилатів (але не 3 піразоліл-) і 3 піразолілалілацетатів. Згодом спиртова група 1 (гідрокси-метил)-2-піразоліл-3,3-дифлуороциклопропанів була, через стадії мезилату і фталіміду, заміщена на амінофункцію.

31.23 Біоорганічна хімія. Природні органічні сполуки та їхні синтетичні аналоги

31.06.20.0210/0419U005280

Стороженко Галина Валеріївна Роль сфінголіпідів у порушенні обміну кардіоліпіну та функціонального стану клітин і тканин у процесі старіння.: Дис...Кандидат біологічних наук/ Харківський національний університет імені В.Н. Каразіна - Захищена; 2.-.1.2019

УДК: 577.115;577.125;547.915.5;
612.66/.68;591.139

182 с. - Бібліогр.:318 назв

У дисертаційній роботі встановлений взаємозв'язок між вмістом кардіоліпіну (КЛ), цераміду (ЦЕР) і фізіологічним станом тканин щурів лінії Вістар. Доведено, що вікове або експериментально індуковане накопичення ЦЕР супроводжується зниженням рівня КЛ в серці, печінці та мозку щурів. Так, встановлено зниження вмісту КЛ в серці та печінці 3-місячних щурів, при дії етанолу, збагачення насиченими жирними кислотами раціону, або внутрішньом'язовому введенні доксорубіцину. В той же час утримання щурів на калорійно-обмеженому раціоні, який попереджав накопичення ЦЕР з віком, запобігало зниженню рівня КЛ у серці, печінці та корі мозку 24-місячних щурів, зберігаючи вміст цього ліпиду на рівні 3-місячних тварин. Крім того, встановлено зниження вмісту КЛ при культивуванні клітин 3-місячних щурів у присутності екзогенних С₂-, С₁₆-, С₁₈-церамідів, або препаратів які індукують накопичення ЦЕР – пальмітинової кислоти та доксорубіцину. Зменшення вмісту КЛ в

гіпокампі 3-місячних щурів, викликане введенням С16-цераміду, супроводжувалось появою депресивно-подібних розладів поведінки щурів, подібних до спостережуваних у щурів старечого віку: зростанням тривожності, пригніченням локомоторної та дослідницької активності, ослаблення інстинктів догляду за собою. В той же час збільшення вмісту КЛ в мозку 24-місячних щурів шляхом введення N-ацетилцистеїну, який інгібує продукцію ЦЕР, призводило до корекції депресивно-подібної поведінки щурів. Додавання екзогенного КЛ до середовища культивування гепатоцитів, м'язової тканини і кори мозку старих щурів призводило до збільшення інсулін-стимульованого поглинання клітинами міченої глюкози та синтезу глікогену, що може свідчити про відновлення фізіологічного стану клітин та тканин старих тварин.

31.25 Хімія високомолекулярних сполук

31.06.20.0211/0219U001622

Біологічно активні матеріали на основі водних полімерних дисперсій з використанням природно поновлюваних складників для підвищення ефективності сільськогосподарського виробництва: Заключний звіт/Інститут хімії високомолекулярних сполук НАН України; Керівник Савельєв Юрій Васильович - ДР 0117U000996, УДК 678.01;544.23.02/.03;544.25.02/.03

45

Створення нових екологічно безпечних біологічно активних іономерних вуглеводнево- та олієвмісних поліуретанових композитів на основі рослинних полісахаридів та екзополісахаридів і рослинних олій та природних біологічно активних сполук

31.06.20.0212/0219U001618

Пошук шляхів підвищення закручуючої здатності хіральних компонентів сегнетоелектричних рідкокристалічних

матеріалів.: Заклучний звіт/Державна наукова установа "Науково-технологічний комплекс "Інститут монокристалів" Національної академії наук України"; Керівник Ващенко Валерій Володимирович - ДР 0118U000755, УДК 544.23;544.25;678

57

Пошук шляхів підвищення закручуючої здатності хіральних симетричних дієстерів п-терфенилдікарбонової кислоти як компонентів сегнетоелектричних рідкокристалічних матеріалів.

31.06.20.0213/0219U100455

Розроблення портативної біосенсорної системи для експрес-діагностики інфаркту міокарда та інших захворювань: Заклучний звіт/Інститут молекулярної біології і генетики Національної академії наук України; Керівник Дзядевич Сергій Вікторович - ДР 0117U006589, УДК 678.01;544.23.02/.03;544.25.02/.03

51

Розроблення портативної біосенсорної системи, здатної швидко, точно та недорого визначати активність креатинкінази та концентрації АТФ і глюкози у сироватці крові, для діагностики і контролю перебігу інфаркту міокарду та інших захворювань.гемодіалізу).

31.27 Біологічна хімія

31.06.20.0214/0219U000633

Дослідити особливості імунного потенціалу та антиоксидантного захисту корокових риб упродовж річного циклу вирощування: Заклучний звіт/Інститут біології тварин НААН; Керівник Віщур О.І. - ДР 0118U003591, УДК 577.16

25

З'ясування сезонних особливостей функціонування імунної й антиоксидантної систем у коропа та сазана з метою визначення найбільш критичних періодів для застосування імуноотропних засобів

31.06.20.0215/0419U005278

АЛСАРДІА МОХАММАД МОРШЕД АЙЕД Дослідження механізмів «відновлення» певних біохімічних показників біологічно активними сполуками після дії токсичних доз іонів міді.: Дис...Кандидат біологічних наук/ Харківський національний університет імені В.Н. Каразіна - Захищена; 2-.-1.2019
УДК: 577.1

147 с. - Бібліогр.:196 назв

В роботі досліджували механізми прояву окисного стресу у тварин на тлі інтоксикації іонами міді після багатократного послідовного впливу сірчаноокислої міді в дозі 1 мкг / 100 г маси тіла. Було показано, що багаторазове послідовне введення сірчаноокислої міді з інтервалом між введенням 48 годин у дозі 1 мкг / 100 г маси тіла, яка становила 30 % від летальної дози, супроводжувалося втратою маси тіла, зниженням температури тіла на $0,5 \pm 1$ 0С і зниженням працездатності. У цих тварин вміст гідроперекисів ліпідів як в мітохондріях печінки, так і сироватці крові був збільшений порівняно з контролем на 45-90 %. При цьому активність глутатіонпероксидази як в мітохондріях і мікросомах печінки, так і сироватці була зменшена на 35-40 %. Активність γ -глутамілтрансферази була збільшена на 263 % порівняно з контролем. Разом з тим, такі показники активності печінки, як активність аланінамінотрансферази і аспартатамінотрансферази залишалися в межах контрольних значень. Незмінним у тварин після інтоксикації сірчаноокислою міддю залишався і вміст триацилгліцеридів, креатину й альбуміну. Ці результати дозволяють стверджувати, що після триразового введення експериментальним тваринам сірчаноокислої міді мала місце початкова стадія розвитку фіброзу печінки, і на початкових стадіях змінювалися, насамперед, показники про-антиоксидантної системи та активність ГГТ. Введення експериментальним тваринам «мікс-фактора» і НКМ на тлі інтоксикації сірчаноокислою міддю супроводжувалося нормалізацією або збереженням кількості гідроперекисів ліпідів у сироватці крові, в той час як їх

вміст на тлі інтоксикації був збільшеним на 90 %. Активність глутатіонпероксидази, яка була знижена, також відповідала нормі після введення «мікс-фактора», а після введення цим тваринам НКМ навіть перевищувала контрольний рівень в сироватці крові. «Мікс-фактор» відновлював рівень вмісту гідроперекисів у сироватці крові та мітохондрій печінки й активність глутатіонпероксидази у 22- і 30-міс. тварин до рівня 12-міс. тварин. Виявлено збільшення працездатності і зменшення смертності тварин.

34 БІОЛОГІЯ

34.19 Цитологія

34.06.20.0216/0219U100393

Взаємодії клітинних популяцій при адаптації кісткового скелета і кровотворних органів до змін механічних навантажень у наземних хребетних: Заключний звіт/Інститут зоології ім. І. І. Шмальгаузена; Керівник Родіонова Наталія Василівна - ДР 0116U002113, УДК 576.3

57

З'ясувати клітинні механізми моделювання і ремоделювання кісткових структур, зв'язок цих процесів з судинно-клітинним комплексом та органами гемопоезу при зміні механічних навантажень у наземних хребетних.

34.25 Вірусологія

34.06.20.0217/0219U001636

Створення фармацевтичного препарату на основі інтерферону та наночастинок діоксиду церію та його доклінічні дослідження: Заключний звіт/Державна наукова установа "Державний центр інноваційних біотехнологій"; Керівник Оксамитний Віктор Миколайович - ДР 0117U000576, УДК 615.281

64

Мета роботи є розробка лікарського засобу на основі інтерферону та наночастинок

діоксиду церію з широким спектром біологічних властивостей..

34.27 Мікробіологія

34.06.20.0218/0219U001615

Оптимізація мікробного біорізноманіття ґрунтів агроecosystem. Методичні рекомендації.: Заключний звіт/Інститут агроecології і природокористування Національної академії аграрних наук України; Керівник - ДР 0119U001189, УДК 631.461:579.64

40

Оптимізація мікробного біорізноманіття ґрунтів агроecosystem

34.31 Фізіологія рослин

34.06.20.0219/0219U100470

Популяційно-генетичний аналіз впливу змін клімату на інвазійність адвентивних рослин в Степовому Придніпров'ї: Заключний звіт/Дніпровський національний університет імені Олеся Гончара; Керівник Лихолат Юрій Васильович - ДР 0118U002151, УДК 581.1

86

Мета проекту - встановлення популяційно-генетичних та цитогенетичних механізмів зростання інвазійності адвентивних рослинних видів для обґрунтування заходів стосовно їх контролю за кліматичних змін у Степовому Придніпров'ї

34.33 Зоологія

34.06.20.0220/0219U100428

Видова, екоморфологічна та структурна різноманітність комплексів ряду практично важливих груп хеліцерових у природних та антропогенних ландшафтах України: Заключний звіт/Інститут зоології ім. І. І. Шмальгаузена; Керівник Акімов Ігор Андрійович - ДР 0116U003015, УДК 592

94

Метою роботи є створення бази для розробки теоретичних основ методу, який дасть змогу оцінювати стан природних та антропогенних ландшафтів України, характер та вектори екологічних процесів, що в них відбуваються, через дані про склад і структуру угруповань наземних хеліцерових членистоногих, про ступінь їх порушення внаслідок господарської або рекреаційної діяльності людини.

34.35 Екологія

34.06.20.0221/0419U005260

Гунчак Михайло Володимирович Екотоксикологічне та економічне обґрунтування систем захисту яблуні від шкідливих організмів у Передкарпатській провінції Карпатської гірської зони України: Дис...Кандидат сільськогосподарських наук/ Інститут захисту рослин НААН - Захищена; 2.-.- 1.2019

УДК: 574

228 с. - Бібліогр.:220 назв

Об'єкт досліджень – токсикологічні ризики захисту яблуневого саду від шкідливих організмів. Мета – екотоксикологічне та економічне обґрунтування різних систем захисту яблуні від шкідливих організмів в Передкарпатській провінції Карпатської гірської зони України. Методи дослідження – лабораторний, польовий, комп'ютерного моделювання, математично-статистичний, розрахунковий. На основі проведеного моніторингу фітосанітарного стану яблуневих агроecosystem уточнено видовий склад шкідників і збудників хвороб Передкарпатської провінції Карпатської гірської зони України та встановлено домінуючі види фітофагів та хвороб. Здійснено класифікацію пестицидів сучасного асортименту за полярністю та визначено ступінь небезпечності їх застосування для захисту яблуні за інтегральною класифікацією. Проведено оцінку екотоксикологічного ризику застосованих систем захисту плодового саду за агроекотоксикологічним індексом. Розроблено та адаптовано до

погодно-кліматичних умов регіону досліджень системи хімічного, біологічного та біолого-хімічного захисту яблуні від шкідників і хвороб, які дали змогу отримати урожайність до 26 т/га. Запропоновано товаровиробникам регіону екологічно безпечні та економічно обґрунтовані системи захисту яблуні, які включають застосування пестицидів сучасного асортименту за полярністю та за ступенем небезпечності їх застосування, що дало змогу зменшити пестицидне навантаження на екосистему яблуневого саду. Оцінено технічну та економічну ефективність інтенсивної та удосконаленої систем хімічного, біологічного та біолого-хімічного захисту яблуні від шкідливих організмів, які дали змогу отримати прибуток до 110 тис. грн/га, за рентабельності до 127 %. Встановлено поріг окупності застосованих систем захисту, який дав можливість оцінити доцільність застосування систем захисту та показав, що для окупності захисних заходів потрібно отримати прибавку врожаю в розмірі від 22,3% плодів яблуні І-го сорту до 43,8% нестандартних плодів. Ключові слова: яблуня, захист рослин, хімічний, біологічний, інтегрований захист, економічна ефективність, екотоксикологія, фітосанітарний моніторинг.

34.06.20.0222/0419U005325

Буднік Зінаїда Миколаївна Оцінювання екологічного стану басейнів та якості води річок (на прикладі р. Іква): Дис...Кандидат сільськогосподарських наук/ Національний університет водного господарства та природокористування - Захищена; 2.-1.2019

УДК: 574

256 с. - Бібліогр.:272 назв

Дисертаційну роботу присвячено оцінюванню екологічного стану басейнів та якості води р. Іква. У роботі було вивчено вплив природних та антропогенних чинників на якість поверхневих вод. Наведено характеристику природних умов на екологічний стан басейну річки. Уперше виконано оцінювання водозбірної

території, русла та заплави р. Іква. Встановлено їх роль у функціонуванні водної екосистеми. Здійснено оцінювання агроекологічного стану ґрунтового покриву за показниками екологічної стійкості, рівня родючості та санітарно-гігієнічну оцінку ґрунту. Визначено, що найгірші показники екологічної стійкості та рівня родючості. Досліджено зв'язок між показниками якості води та агроекологічним станом ґрунтів р. Іква. Здійснено прогнозування якості води р. Іква до 2030 року. Удосконалено принципи управління та розроблено заходи з оптимізації басейну р. Іква, що передбачає створення Басейнної ради, що обумовлено необхідністю інтеграції водної політики України до міжнародних зобов'язань.

34.39 Фізіологія людини і тварин. Моделювання розумових процесів

34.06.20.0223/0219U100462

Вікові особливості системної адаптації до нічних робіт: Заключний звіт/Державна установа "Інститут медицини праці імені Ю.І.Кундієва Національної медичної академії наук України"; Керівник Чернюк Володимир Іванович - ДР 0116U000500, УДК 612.766.1;612.825.8

304

виявити вікові особливості системної адаптації людини до виконання нічних робіт, їх вплив на функціональний стан працюючих і розробити заходи профілактики

34.06.20.0224/0419U005280

Стороженко Галина Валеріївна Роль сфінголіпідів у порушенні обміну кардіоліпіну та функціонального стану клітин і тканин у процесі старіння.: Дис...Кандидат біологічних наук/ Харківський національний університет імені В.Н. Каразіна - Захищена; 2.-1.2019

УДК: 577.115;577.125;547.915.5;
612.66/.68;591.139

182 с. - Бібліогр.:318 назв

У дисертаційній роботі встановлений взаємозв'язок між вмістом кардіоліпіну (КЛ), цераміду (ЦЕР) і фізіологічним станом тканин щурів лінії Вістар. Доведено, що вікове або експериментально індуковане накопичення ЦЕР супроводжується зниженням рівня КЛ в серці, печінці та мозку щурів. Так, встановлено зниження вмісту КЛ в серці та печінці 3-місячних щурів, при дії етанолу, збагачення насиченими жирними кислотами раціону, або внутрішньом'язовому введенні доксорубіцину. В той же час утримання щурів на калорійно-обмеженому раціоні, який попереджав накопичення ЦЕР з віком, запобігало зниженню рівня КЛ у серці, печінці та корі мозку 24-місячних щурів, зберігаючи вміст цього ліпиду на рівні 3-місячних тварин. Крім того, встановлено зниження вмісту КЛ при культивуванні клітин 3-місячних щурів у присутності екзогенних С2-, С16-, С18-церамідів, або препаратів які індукують накопичення ЦЕР – пальмітинової кислоти та доксорубіцину. Зменшення вмісту КЛ в гіпокампі 3-місячних щурів, викликане введенням С16-цераміду, супроводжувалось появою депресивно-подібних розладів поведінки щурів, подібних до спостережуваних у щурів старечого віку: зростанням тривожності, пригніченням локомоторної та дослідницької активності, ослаблення інстинктів догляду за собою. В той же час збільшення вмісту КЛ в мозку 24-місячних щурів шляхом введення N-ацетилцистеїну, який інгібує продукцію ЦЕР, призводило до корекції депресивно-подібної поведінки щурів. Додавання екзогенного КЛ до середовища культивування гепатоцитів, м'язової тканини і кори мозку старих щурів призводило до збільшення інсулін-стимульованого поглинання клітинами міченої глюкози та синтезу глікогену, що може свідчити про відновлення фізіологічного стану клітин та тканин старих тварин.

34.45 Фармакологія

34.06.20.0225/0419U005253

Джигалюк Ольга Вікторівна
Кардіопротекторні властивості похідних 4-оксо(аміно-) хіназоліну при експериментальній ішемії міокарду: Дис...Кандидат медичних наук/ ДУ "Інститут фармакології та токсикології НАМН України" - Захищена; 2.-.1.2019

УДК: 615

182 с. - Бібліогр.:223 назв

Дисертаційна робота присвячена актуальній пробемі експериментальної фармакології – пошуку та вивченню речовин з кардіопротекторним ефектом, перспективних для створення нового лікарського засобу для терапії ІХС, конкурентоспроможного з аміодароном, мексидолом та тіотриазоліном. У скринінговому дослідженні, проведеному на моделі діатермокоагуляційного ІМ у щурів, встановлено, що сполука-лідер ПК-66 в оптимальній дозі 10 мг/кг в/о, як при профілактичному, так і лікувальному введенні в організм, за спроможністю знижувати показник летальності тварин у критичні періоди експерименту не поступалась аміодарону (10 мг/кг, в/о), мексидолу (100 мг/кг, в/о) та тіотриазоліну (100 мг/кг, в/о). При цьому її захисна дія на ішемізоване серце, як і препаратів-порівняння, супроводжувалась на ЕКГ більш виразним зниженням амплітуди S-T над ізоелектричною лінією, що корелювало із підвищенням фізичної витривалості тварин, які вижили. Встановлена залежність «структура-дія» серед досліджуваних сполук. Кардіопротекторний ефект ПК-66, як і аміодарону та мексидолу, в умовах норадреналінової міокардіодистрофії проявився зниженням показника летальності щурів, зростанням тривалості плавального тесту та послабленням ознак деструктивних та дистрофічних процесів в ішемізованому серці. ПК-66, подібно до аміодарону, при профілактичному введенні кролям сприяє нормалізації показників кардіальної та системної гемодинаміки в умовах кофеїн-адреналінового інфаркт міокарду.

34.06.20.0226/0419U005249

Джигалюк Ольга Вікторівна
Кардіопротекторні властивості похідних 4-
оксо(аміно-) хіназоліну при
експериментальній ішемії міокарду:
Дис...Кандидат медичних наук/ ДУ
"Інститут фармакології та токсикології
НАМН України" - Захищена; 2.-.1.2019

УДК: 615

182 с. - Бібліогр.:223 назв

Дисертаційна робота присвячена
актуальній проблемі експериментальної
фармакології – пошуку та вивченню
речовин з кардіопротекторним ефектом,
перспективних для створення нового
лікарського засобу для терапії ІХС,
конкурентоспроможного з аміодароном,
мексидолом та тіотриазоліном. У
скринінговому дослідженні, проведеному
на моделі діатермокоагуляційного ІМ у
щурів, встановлено, що сполука-лідер ПК-
66 в оптимальній дозі 10 мг/кг в/о, як при
профілактичному, так і лікувальному
введенні в організм, за спроможністю
знижувати показник летальності тварин у
критичні періоди експерименту не
поступалась аміодарону (10 мг/кг, в/о),
мексидолу (100 мг/кг, в/о) та тіотриазоліну
(100 мг/кг, в/о). При цьому її захисна дія на
ішемізоване серце, як і препаратів-
порівняння, супроводжувалась на ЕКГ
більш виразним зниженням амплітуди S-T
над ізоелектричною лінією, що
корелювало із підвищенням фізичної
витривалості тварин, які вижили.
Встановлена залежність «структура-дія»
серед досліджуваних сполук.

34.06.20.0227/0419U005254

Кабачна Ірина Володимирівна
Нейропротекція наркоз-індукованих
порушень головного мозку похідними
сірко- та азотумісних гетероциклів:
Дис...Кандидат медичних наук/ ДУ
"Інститут фармакології та токсикології
НАМН України" - Захищена; 2.-.1.2019

УДК: 615

201 с. - Бібліогр.:239 назв

Дисертація присвячена вирішенню задачі
підвищення ефективності поліпшення
анестезіологічної безпеки під час
оперативних втручань і розширення
асортименту засобів первинної та

вторинної нейропротекції шляхом
цілеспрямованого синтезу потенційних
нейропротекторів з аналептичною дією.
Вперше доведено, що оригінальні похідні
сірко- та нітрогенвмісні гетероцикли
(гетерозиди) мають нейропротективну дію
з аналептичним ефектом і попереджають
розвиток когнітивно-мнестичної
дисфункції на моделі експериментальних
наркозів кетаміном, пропофолом,
тіопенталом натрію та встановлено їх
перевагу перед сульфокамфокаїном та
пірацетамом. Вперше встановлено, що
застосування оригінальних похідних сірко-
та азотумісних гетероциклів (гетерозиди)
привело до дозозалежного скорочення
тривалості наркозу, відновлення
активності дихального центру та
поведінкових реакцій тварин на різних
моделях наркозів, стабілізує метаболізм
постнаркозної кетамінової, пропофолової,
тіопенталової та алкогольної інтоксикації
та попереджає розвиток
нейродегенеративних ускладнень в пост
наркозному періоді. Встановлено зв'язок їх
нейропротективної здатності зі
співвідношенням про- та
антиоксидантного потенціалів тканин
головного мозку, а також роль цих
потенціалів в інтенсивності процесів
нейродеструкції після застосування
кетаміну, пропофолу та натрій
оксибутирату.

34.06.20.0228/0419U005289

Дорошенко Оксана Григорівна
Експериментальне вивчення рослинного
збору із діуретичною та
нефропротекторною дією: Дис...Кандидат
фармацевтичних наук/ Національний
фармацевтичний університет - Захищена;
2.-.1.2019

УДК: 615

228 с. - Бібліогр.:330 назв

Дисертаційна робота Дорошенко О. Г.
присвячена експериментальному
вивченню фармакологічних та
фітохімічних властивостей оригінального
рослинного збору лікарських рослин з
діуретичною і нефропротекторною
активністю. Вивчено якісний склад та
встановлено кількісний вміст основних

біологічно активних речовин збору-лідера за діуретичною активністю, визначеного у результаті скринінгового дослідження трьох оригінальних зборів лікарських рослин. Визначена умовно-ефективна доза збору-лідера за діуретичною дією, яка склала 10 мл/кг, яку використано для подальших досліджень. Встановлено, що збір-лідер проявляє виражену нефропротекторну дію, а також має антиоксидантні, протизапальні та антимікробні властивості. Проведені дослідження доводять перспективність подальшого вивчення досліджуваного збору з метою розширення переліку вітчизняних діуретичних і нефропротекторних засобів рослинного походження.

34.06.20.0229/0519U001869

Товчига Ольга Володимирівна
Антидіабетична та органотропна дія засобів із яглиці звичайної (*Aegorodium podagraria* L.) та їх комбінацій із антигіперглікемічними, діуретичними та гіпоурикемічними препаратами: Дис...Доктор фармацевтичних наук/ Національний фармацевтичний університет - Захищена; 2.-1.2019

УДК: 615

630 с. - Бібліогр.:660 назв

Доведено доцільність застосування екстракту та настойки ЯЗ як антидіабетичних засобів із супутніми органопротекторними (нефро- та гепатопротекторними), метаботропними (нормоурикемічними, нормоліпідемічними) та сприятливими психотропними властивостями. За сукупністю даних, отриманих у дослідках на щурах та мишах, встановлено, що позбавлена екстрагенту настойка ЯЗ є ефективною на моделях порушень обміну вуглеводів із різним патогенезом, що асоційовано з дією гідроксикоричних кислот та флавоноїдів, у комбінації з метформіном (МЕТФ) дозволяє зменшити його ефективну дозу (пермісивна дія) за відсутності зростання токсичності, збагачення фармакодинаміки (ренальні ефекти, вплив на обмін сечової кислоти), низького ризику надмірної гіпоглікемічної

дії. Екстракт ЯЗ, який сприятливо поєднує здатність усувати дефіцит калію із нормоурикемічною та урикозуричною дією, асоційованою з фенольними сполуками, протидіє відповідним побічним ефектам гідрохлоротіазиду (ГХТЗ). Обидва ФП ЯЗ підвищують ефективність алопуринолу (АЛ) за високої безпечності таких комбінацій та виявлення у них окремих сприятливих психотропних ефектів, важливих у зв'язку з неіндиферентністю пуринового обміну для функціонального стану ЦНС. Комплекс отриманих результатів обґрунтовує доцільність створення ЛП або дієтичних добавок на основі сировини ЯЗ, їх комбінацій із МЕТФ, ГХТЗ, АЛ

34.06.20.0230/0419U005298

Ткаченко Ірина Валер'янівна
Обґрунтування науково-практичних підходів до управління системою маркетингу взаємовідносин суб'єктів фармацевтичної діяльності: Дис...Кандидат фармацевтичних наук/ Національний фармацевтичний університет - Захищена; 2.-1.2019

УДК: 615; 615.1

285 с. - Бібліогр.:205 назв

Дисертація присвячена обґрунтуванню системи маркетингу взаємовідносин у фармації, розробці моделі складових маркетингу взаємовідносин суб'єктів фармацевтичної діяльності, визначено їх основні завдання, що сприяє комплексному застосуванню цієї маркетингової концепції у фармацевтичній галузі. Уперше з метою формування нематеріального активу, як чинника додаткової складової конкурентоспроможності, побудовано концептуальну модель маркетингової ділової мережі взаємовідносин фармацевтичного підприємства із ключовими партнерами з використанням соціально-ринкового підходу й урахуванням багаторівневої структури чинників впливу на взаємовідносини учасників мережі. Уперше розроблено науково-практичні підходи до комплексної оцінки лояльності клієнтів аптечного закладу на основі концепції Servqual.

Розроблено методику й алгоритм оцінки якості обслуговування й лояльності клієнтів аптечного закладу та шкалу для інтерпретації якості обслуговування. Запропоновано науково-практичні підходи до оцінки лояльності клієнта аптечного закладу за компонентами лояльності. Розроблено методику й алгоритм оцінки лояльності клієнта до аптечного закладу за компонентами лояльності. Доведено можливість і доцільність використання сукупності методів оцінки лояльності клієнта, які дозволяють отримати зіставні результати і визначити її діапазон. Побудовано поліноміальну регресійну модель другого порядку для прогнозування інтегрального показника *servqual*-розриву якості обслуговування в аптечному закладі з високим ступенем апроксимації, що дозволяє підвищити обґрунтованість прийняття управлінських рішень і ефективність роботи аптечного закладу. Запропоновано методичні підходи до оцінки ефективності упровадження маркетингових розробок із визначення якості обслуговування, формування й оцінки лояльності відвідувачів аптечного закладу. Доведено наявність соціально-економічного ефекту в аптечному закладі при упровадженні запропонованих маркетингових розробок.

34.49 Радіаційна біологія

34.06.20.0231/0419U005314

Іванова Ольга Миколаївна Розробка системи реконструкції доз опромінення суб'єктів з Державного реєстру України осіб, які постраждали внаслідок Чорнобильської катастрофи: Дис...Кандидат біологічних наук/ Державна установа "Національний науковий центр радіаційної медицини Національної академії медичних наук України" - Захищена; 2.-.1.2019

УДК: 57+61]::539.1.04

184 с. - Бібліогр.:218 назв

Дисертація присвячена створенню системи реконструкції доз опромінення населення, яке мешкає на радіоактивно забруднених територіях України, та впровадженню отриманих результатів у бази даних

«Державного реєстру України осіб, які постраждали внаслідок Чорнобильської катастрофи» (ДРУ) для дозиметричного супроводу радіоепідеміологічних та клінічних досліджень. Розроблена система є сукупністю взаємопов'язаних між собою процедур оцінки параметрів, що впливають на величину доз опромінення населення радіоактивно забруднених територій. Вхідною інформацією для неї є індивідуальні дані про особу, що передаються з ДРУ, та результати радіоекологічного і дозиметричного моніторингу, які проводились у населеному пункті проживання цієї особи. Проведено реконструкцію та передано до ДРУ дози опромінення 341 436 мешканців десяти адміністративних районів України. Створено базу даних індивідуалізованих доз опромінення за період 1986–2018 р., яка містить: річні та накопичені ефективні дози, річні та накопичені поглинуті дози на червоний кістковий мозок від радіонуклідів стронцію та поглинуті дози на щитоподібну залозу від радіонуклідів йоду. Результати роботи використано у низці міжнародних радіоепідеміологічних досліджень.

37 ГЕОФІЗИКА

37.15 Геомagnetизм і вищі шари атмосфери. Земний магнетизм (геомagnetизм) Дослідження вищих шарів атмосфери космічними засобами

37.06.20.0232/0219U100424

Дослідження хвильових процесів в іоносфері методом некогерентного розсіяння: Заключний звіт/Інститут іоносфери НАН та МОН України; Керівник Панасенко Сергій Валентинович - ДР 0118U006481, УДК 550.38;551.510.53
46

Дослідження добових і сезонних варіацій параметрів хвильових процесів в іоносфері, що спостерігаються за допомогою радарів некогерентного розсіяння та іонозондів України та EISCAT, у спокійних і збурених умовах

37.06.20.0233/0219U100452

Розробка програмно-апаратного комплексу для обробки даних радара некогерентного розсіяння в режимі дослідження середньої іоносфери: **Заключний звіт/Інститут іоносфери НАН та МОН України; Керівник Ляшенко Михайло Володимирович - ДР 0117U000583, УДК 550.388.2;551.510.535**

90

Метою роботи є створення програмно-апаратного комплексу для виконання аналого-цифрового перетворювання та обробки сигналу радара некогерентного розсіяння під час експериментів з досліджень параметрів середньої іоносфери.

37.06.20.0234/0219U100451

Розробка апаратно-програмної підсистеми прийому, запису та обробки сигналів некогерентного розсіяння для радіофізичних досліджень області F іоносфери: **Заключний звіт/Інститут іоносфери НАН та МОН України; Керівник Панасенко Сергій Валентинович - ДР 0117U000582, УДК 550.388.2;551.510.535**

115

Метою роботи є створення спеціалізованої апаратно-програмної підсистеми прийому, запису та обробки інформації, отриманої за допомогою радара некогерентного розсіяння Інституту іоносфери, розробці спеціальних алгоритмів і програм обробки даних для підвищення точності та надійності оцінки параметрів іоносфери.

38 ГЕОЛОГІЯ

38.35 Мінералогія

38.06.20.0235/0219U001108

Формування комплексної бази даних діагностичних гемологічних фізико-хімічних характеристик дорогоцінного каміння з колекцій ДГЦУ: **Заключний звіт/Державний гемологічний центр**

України; Керівник Беліченко О.П. - ДР 0117U002152, УДК 549, 671; 739

103

Комплексні гемологічні фізичні, хімічні та мікроскопічні дослідження колекцій дорогоцінного каміння ДГЦУ (дорогоцінне каміння 2-4 порядків). Створення комплексної бази даних діагностичних гемологічних фізико-хімічних характеристик дорогоцінного каміння з колекцій ДГЦУ дорогоцінного каміння з колекцій ДГЦУ.

38.06.20.0236/0219U001111

Розробка системи підвищення інвестиційної привабливості та проектування індустріального парку родовищ лабрадоритів Українського щита на основі гемологічної оцінки якісних критеріїв сировини при пошуково-розвідувальних роботах.: **Заклучний звіт/Державний гемологічний центр України; Керівник Гелета О.Л., Сергієнко І.А. - ДР 0117U002411, УДК 549(1/9)**

43

Дослідити споживчі характеристики лабрадоритів Українського щита та створити методiku гемологічної оцінки споживчої якості лабрадоритів при пошуково-розвідувальних роботах; створити систему підвищення інвестиційної привабливості розробки родовищ лабрадоритів України; створити проект індустріального парку родовищ лабрадоритів України.

38.37 Петрографія

38.06.20.0237/0219U100425

Створення інтернет-порталу "Донні відклади Чорного моря" для презентації архівних та сучасних даних з морської геології: **Заклучний звіт/Інститут геологічних наук НАН України; Керівник Нікітіна Анна Олексіївна - ДР 0117U007380, УДК 552:551.35;551.214**

17

Систематизація накопиченого кернавого і узагальнення великого обсягу наукового матеріалу та інформації, цифрування існуючих картографічних та

інформаційних матеріалів експедиційних досліджень та створення інтернет сторінки для презентації цих матеріалів.

38.53 Геологія родовищ нафти, газу і конденсатів

38.06.20.0238/0219U100403

Літолого-стратиграфічні дослідження перспективних на нафту і газ осадових комплексів фанерозою Заходу та Півдня України: Заключний звіт/Український державний геологорозвідувальний інститут; Керівник Дем'яненко Іван Іванович - ДР 0107U009579, УДК 553.98;552.578.2

258

Удосконалити геологічну модель(літолого-стратиграфічну, седментаційну) осадових комплексів фанерозою Заходу та Півдня України

38.06.20.0239/0419U005232

Артим Інна Володимирівна
Тектонофізичне моделювання тріщинуватості нафтогазоперспективних порід-колекторів Внутрішньої зони Передкарпатського прогину: Дис...Кандидат геологічних наук/ Івано-Франківський національний технічний університет нафти і газу - Захищена; 2--1.2019

УДК: 553.98;552.578.2

159 с. - Бібліогр.:171 назв

Об'єкт дослідження – геодинамічні процеси розвитку структур, з якими пов'язані родовища нафти і газу в межах Внутрішньої зони Передкарпатського прогину. Мета дослідження – підвищення ефективності освоєння нафтогазоперспективних відкладів Внутрішньої зони Передкарпатського прогину. Методи дослідження – експериментальні петрофізичні дослідження кернового матеріалу порід-колекторів Передкарпатського прогину, статистичні методів обробки й аналізу результатів експериментальних досліджень та комп'ютерне моделювання предмета досліджень. Вперше створено

тектонофізичну модель для оцінки зон поширення та ступеня інтенсивності тріщинуватості нафтогазоперспективних пластів Внутрішньої зони Передкарпатського прогину. Практичне використання даної моделі дає змогу допошукувати скупчення нафти і газу. Ступінь впровадження – впроваджено підприємствами з метою підвищення імовірності прогнозування нафтогазоперспективних ділянок для пошукового буріння і в навчальний процес підготовки студентів. Галузь використання – геологічні та геофізичні підприємства, які здійснюють прогнозування нафтогазоперспективних ділянок для пошукового буріння.

38.57 Методи пошуку і розвідування родовищ корисних копалин

38.06.20.0240/0219U100429

Наукове обґрунтування нафтогазоносності імпактних структур України комплексом приповерхневих структурно-термо-атмогеохімічних досліджень (СТАГД): Заключний звіт/Інститут геологічних наук НАН України; Керівник Багрій Ігор Дмитрович - ДР 0114U001523, УДК 550.8:553.98;553.98.048

578

Оцінка перспектив виявлення в імпактних структурах України покладів вуглеводнів (ВВ) та удосконалення методики пошуків родовищ нафти і газу комплексом експресних приповерхневих методів

39 ГЕОГРАФІЯ

39.21 Економічна і соціальна географія

39.06.20.0241/0419U005209

Растворова Марія Олександрівна
Суспільно-географічне дослідження управління розвитком міста (на прикладі міста Запоріжжя): Дис...Кандидат географічних наук/ Київський

національний університет імені Тараса Шевченка - Захищена; 2.-.1.2019

УДК: ; 911.3; 911.3:316

250 с. - Бібліогр.:264 назв

У дисертаційній роботі розкрито сутність управління розвитком міста як об'єкту суспільно-географічного дослідження, систематизовано сучасні напрями зарубіжних досліджень в царині управління розвитком міста, обґрунтовано методику суспільно-географічного дослідження управління розвитком міста. Здійснено аналіз чинників розвитку міста Запоріжжя та їх взаємовпливу. Проаналізовано функціональне зонування міста Запоріжжя в розрізі адміністративних районів. Досліджено особливості сприйняття трансформацій міського простору міста Запоріжжя (2000-2016 роки) мешканцями міста Запоріжжя (респондентами). Виділено історико-географічні зрізи формування територіальної ідентичності мешканців міста Запоріжжя. На основі територіальної ідентичності мешканців міста Запоріжжя, аналізі перспективних напрямків розвитку міста Запоріжжя, світових тенденцій розвитку міст та принципів, викладених у документах щодо розвитку міст, запропоновано напрями розвитку міста Запоріжжя. Запропоновано та обґрунтовано суспільно-географічний механізм управління розвитком міста та його інституційне забезпечення.

41 АСТРОНОМІЯ

41.25 Туманності. Міжзоряне середовище

41.06.20.0242/0219U100401

Чисельні симуляції еволюції залишків молодих наднових зір як можливих об'єктів спостережень мережею черенковських телескопів (СТА), поляризаційні карти та гамма випромінювання залишка наднової 1006 року.: Заключний звіт/Інститут прикладних проблем механіки і математики ім. Я.С. Підстригача НАН України; Керівник Пелих Володимир

Олександрович - ДР 0118U004780, УДК 524.354

22

З використанням кластера ІППММ ім. Я. С. Підстригача НАН України та української грід-мережі провести чисельне моделювання ранніх стадій еволюції залишків наднових зір та випромінювання від акреційного диска чорної діри Керра з метою порівняння теоретичних моделей їх динаміки та випромінювання із очікуваними спостережуваними даними від міжнародного консорціуму з побудови та експлуатації мережі черенковських телескопів (СТА). Провести аналіз даних спостережень залишка наднової SN1006 в радіо та гамма-діапазонах. Дослідити "порожнистий" тригер, який може бути використаний для швидкого пошуку мюонних кілець. Оновити та налаштувати основні пакети (CORSIKA, simtel_array, staripe) для роботи з малим черенковським телескопом SST-1M, який розроблено для міжнародного проекту СТА Observatory, членом якого є Україна. Встановити закономірності процесів формування морфології росту, структури і електронних властивостей власнодефектних та "ядро-оболонка" наносистем металооксидів для газосенсорних систем.

44 ЕНЕРГЕТИКА

44.09 Енергоресурси.

Енергетичний баланс.

Енергетичний потенціал:

Теоретичний, технічний, екологічний, економічний; оптимістична і песимістична оцінка потенціалу

44.06.20.0243/0219U100416

Дослідити особливості функціонування і умови забезпечення оптимальності комбінованих систем енергопостачання на основі відновлюваних джерел енергії різних видів з урахуванням випадкових процесів генерування та споживання енергії: Заключний звіт/Інститут відновлювальної енергетики НАН

України; Керівник Кузнецов Микола Петрович - ДР 0118U003385, УДК 620.91/.98

76

Вирішення задачі комплексного (автономного чи частково централізованого) забезпечення електричною та тепловою енергією об'єктів, для яких умови енергопостачання залежать від змінних у часі обставин, базуючись на використанні відновлюваних джерел енергії (ВДЕ) різних типів.

44.29 Електроенергетика

44.06.20.0244/0219U100439

Реформування ринку теплової енергії в житлово-комунальному господарстві в контексті підвищення енергетичної безпеки та якості життя населення України.: Заключний звіт/Тернопільський національний економічний університет; Керівник Брич Василь Ярославович - ДР 0117U000413, УДК 658.264

394

Розробка сучасної концепції реформування ринку теплової енергії житлово-комунального господарства України в контексті підвищення енергетичної безпеки, соціальних стандартів та якості життя населення України.

44.06.20.0245/0419U005258

Болотний Микола Петрович
Удосконалення математичних моделей оцінки технічного стану силових трансформаторів для підвищення достовірності визначення ризику порушення нормального режиму в підсистемах електроенергетичних систем: Дис...Кандидат технічних наук/ Національний технічний університет України "Київський політехнічний інститут імені Ігоря Сікорського" - Захищена; 2--1.2019

УДК: 621.311.17:621.313; 621.311.4

261 с. - Бібліогр.:180 назв

Дисертаційна робота присвячена розв'язанню актуальної задачі розробки математичного та програмного забезпечення для визначення ризику

порушення нормального режиму в підсистемах ЕЕС при виведенні з експлуатації силових трансформаторів. Використання запропонованих методів, математичних моделей і програмного забезпечення здатне значно підвищити надійність функціонування підсистем ЕЕС та власних потреб електростанції за рахунок: - підвищення достовірності визначення технічного стану силового трансформатора та ризику його відмови, що дає можливість своєчасно приймати обґрунтовані рішення щодо подальшої стратегії експлуатації на заданому інтервалі часу; - зниження ризику порушення нормального режиму в підсистемах ЕЕС та системах електропостачання власних потреб станції.

44.31 Теплоенергетика.

Теплотехніка

44.06.20.0246/0219U100417

Розробити схемо-технічні рішення модернізації існуючих та перспективних гібридних систем електро- та теплопостачання з використанням відновлюваних джерел енергії: Заключний звіт/Інститут відновлювальної енергетики НАН України; Керівник Кудря Степан Олександрович - ДР 0117U000703, УДК 620.9

73

Метою досліджень є вирішення задачі комплексного енергозабезпечення електричною та тепловою енергією відокремленого (автономного або віддаленого) об'єкта, коли використання виключно централізованого енергопостачання ускладнене або економічно недоцільне, шляхом модернізації гібридних енергосистем, що базуються на комплексному використанні відновлюваних джерел енергії (ВДЕ) різних типів і є автономними або частково суміщеними з централізованим енергопостачанням.

44.06.20.0247/0419U005235

Мотовий Ігор Віталійович Калоричні властивості нанофлюїдів, перспективних для застосування в холодильній техніці.: Дис...Кандидат технічних наук/ Одеська національна академія харчових технологій - Захищена; 2.-.1.2019

УДК: 620.9:662.92; 658.264

191 с. - Бібліогр.:154 назв

Дисертація присвячена експериментальному дослідженню термодинамічних властивостей модельної системи ізопропіловий спирт/наночастинки Al_2O_3 , реального робочого тіла холодильних машин (розчини холодоагенту R600a/компресорне масло), а також багатокомпонентних теплоносіїв на основі водних розчинів пропіленгліколю з домішками наночастинок Al_2O_3 . У дисертаційній роботі вивчено вплив наночастинок Al_2O_3 на тиск і густину ізопропілового спирту, 20 проведена оцінка впливу фулеренів C_{60} на теплоємність компресорного масла. Проведені експерименти показали, що домішки наночастинок Al_2O_3 сприяють зменшенню теплоємності ізопропілового спирту як в рідкій, так і твердій фазах, а також призводять до підвищення значення температури плавлення і зниження теплоти плавлення.

45 ЕЛЕКТРОТЕХНІКА

45.01 Загальні питання електротехніки

45.06.20.0248/0219U100405

Математичне моделювання усталених режимів та перехідних процесів електротехнічних систем для прогнозування їх динаміки з використанням оптимізації, макромодельовання та паралельних обчислень: Заключний звіт/Національний університет "Львівська політехніка"; Керівник Стахів Петро Григорович - ДР 0116U002847, УДК 621.3

171

Вирішення проблеми прогнозування поведінки електротехнічних систем як в стаціонарних режимах роботи, так і при

різних збуреннях, засноване на теорії динамічних систем, яке передбачає використання математичного макромодельовання та паралельних обчислень.

45.09 Електротехнічні матеріали

45.06.20.0249/0219U001634

Німецько-Український Центр координації великомасштабних експериментів (GUC-LSE): Заключний звіт/Фізико-технічний навчально-науковий центр НАН України; Керівник Кордюк Олександр Анатолійович - ДР 0118U004791, УДК 538.945, 621.315.55/.58:538.945

57

Здійснення тестування роботи німецько-українського центру по координації двосторонніх експериментів на великомасштабних експериментальних установках Гельмгольц-центру Дрезден-Розендорф та отримання наукових результатів з підвищення критичних параметрів надпровідників на основі заліза шляхом іонної імплантації

45.51 Світлотехніка

45.06.20.0250/0219U001633

Розроблення і створення систем діагностики та сертифікації енергозберігаючих твердотільних джерел світла: Заключний звіт/Інститут фізики напівпровідників імені В.Є.Лашкарьова НАН України; Керівник Сорокін Віктор Михайлович - ДР 0117U004719, УДК 621.32; 628.9.02/.04

14

Розробити методи та засоби характеристики систем відбору тепла від потужних світлодіодних модулів, побудованих на основі COB (chip on board) технології, для виявлення ресурсу роботи енергоощадних світлодіодних освітлювальних приладів на основі цих модулів.

47 ЕЛЕКТРОНІКА. РАДІОТЕХНІКА

47.14 Проектування і конструювання електронних приладів та радіоелектронної апаратури

47.06.20.0251/0519U001862

Бойко Оксана Василівна Функціонально-інтегровані сенсори термічного аналізу на структурах твердотільної електроніки: Дис...Доктор технічних наук/ Національний університет "Львівська політехніка" - Захищена; 2.-.-1.2019

УДК: 621.373.8.001.63;

621.373.8.001.66; 621.375.8.001.63;

621.375.8.001.66; 681.587;

004.3'144:681.587; 004.312.46

351 с. - Бібліогр.:263 назв

С) та відповідають критеріям та вимогам мікроелектронних пристроїв Інтернету речей: однополярне низьковольтне живлення, мінімальне енергоспоживання, функціонування в широкому діапазоні вхідних та вихідних напруг (rail-to-rail режими роботи), універсальність та стабільність функціонування при зміні зовнішніх впливів.°Дисертація спрямована на розроблення наукових і практичних засад побудови та дослідження функціонально-інтегрованих сенсорів термічного аналізу на основі компонентів твердотільної мікроелектроніки та багатофункціональних сигнальних перетворювачів. Враховуючи динаміку розвитку сенсорів термічного аналізу, які широко використовуються в галузях матеріалознавства, фізики, біофізики, медицини, виникає потреба у створенні нових функціонально-інтегрованих, закінчених аналогових фронт-енд пристроїв з підтримкою Інтернету речей. Розроблено нові підходи до побудови мікроелектронних сенсорів термічного аналізу на основі структур твердотільної електроніки (зокрема транзисторних), новизною якої є функціональне інтегрування – використання єдиної мікроелектронної структури перетворювача для керованого нагріву досліджуваного зразка чи середовища згідно заданого алгоритму модуляції теплового потоку, вимірювання

температури чи різниці температур між досліджуваним та опорним зразками, а також вимірювання зміни магнітних, механічних, оптичних чи імпедансних характеристик досліджуваного зразка в процесі модуляції його температури. Запропоновано подальший розвиток методів електротеплової аналогії для синтезу схем заміщення SPICE моделей сенсорів термічного аналізу, інформативними величинами яких є температура фазових переходів (плавлення, склування, кристалізації тощо) досліджуваної речовини та кількість теплової енергії, яка поглинається чи виділяється в процесі такого переходу. Метод реалізовано на новому універсальному SPICE компоненті – Thermicar, який моделює фазовий перехід досліджуваної сенсором речовини з можливістю акумуляції теплової енергії. Встановлено критерії оцінки точності функціонування сенсорів різницевої температури на транзисторних каскадах на основі мінімізації похибки лінійної апроксимації та розроблено методи оптимізації режиму роботи таких сенсорів. Вперше синтезовано структуру функціонально-інтегрованого сенсора температури на основі органічних світловипромінювальних та фоточутливих матеріалів, що поєднує джерело випромінювання, оптично-активне середовище та детектор випромінювання і характеризується високою температурною чутливістю (30 нм/°С). Розроблено нові функціонально-інтегровані сенсори термічного аналізу, що поєднують дослідження термічних і магнітних чи механічних властивостей досліджуваних об'єктів. Пристрої характеризуються високими значеннями роздільної здатності вимірювання температури (менше 0,001

47.55 Електроакустика, ультразвукова та інфразвукова техніка

47.06.20.0252/0419U005330

Олійник Юрій Анатолійович Методи ультразвукової товщинометрії 3

використанням фазоманіпульованих сигналів та їх реалізація: Дис...Кандидат технічних наук/ Національний технічний університет України "Київський політехнічний інститут імені Ігоря Сікорського" - Захищена; 2.-.-1.2019

УДК: 534.29-7/-8; 621.395.623.8; 681.8.085; 534.84

174 с. - Бібліогр.:113 назв

Дисертаційна робота присвячена розвитку і вдосконаленню ультразвукового лунаїмпульсного методу товщинометрії. В дисертації розроблений та досліджений теоретично і експериментально амплітудно-фазовий метод лунаїмпульсної ультразвукової товщинометрії, який ґрунтується на використанні зондуючого ФМ-сигналу, селекції моментів фазової маніпуляції сигналів за їх амплітудною характеристикою та вимірюванні часових інтервалів за стрибками значень фазової характеристики сигналів. Запропоновано удосконалення амплітудно-фазового методу лунаїмпульсної ультразвукової товщинометрії з використанням ФМ-сигналів за рахунок уточнення отриманої часової затримки лунаїсигналів шляхом вимірювання і врахування фазових зсувів сигналу-носія. Досліджено та удосконалено метод лунаїмпульсної УЗТ, який ґрунтується на визначенні часових інтервалів між донними імпульсами за положенням в часі г-статистики, яка визначається за фазовою характеристикою сигналу-носія. Представлено результати моделювання, що підтвердило можливість використання зваженої -статистики для підвищення відношення сигнал/шум на виході фазового виявляча сигналів. Наведено конструкцію розробленого дослідного зразка засобу лунаїмпульсної УЗТ та програмно-алгоритмічне забезпечення системи, що реалізує запропоновані методи лунаїмпульсної УЗТ.

50 АВТОМАТИКА І ТЕЛЕМЕХАНІКА. ОБЧИСЛЮВАЛЬНА ТЕХНІКА

50.07 Теоретичні основи обчислювальної техніки

50.06.20.0253/0219U100426

Розвиток і підтримка в ННЦ ХФТІ базових грід-сервісів для обслуговування української національної грід-інфраструктури у 2018 р.: Заключний звіт/Національний науковий центр "Харківський фізико-технічний інститут" НАН України; Керівник Горбенко Євген Степанович - ДР 0118U001591, УДК 004.3-185.4; 004.7-185.4

32

Шляхом розвитку в ННЦ ХФТІ базових грід-сервісів для потреб українського національного грід-середовища (зокрема, порталу обліку використання грід-ресурсів) надання необхідних сервісних послуг користувачам грід-інфраструктури України, а також забезпечення взаємодії національної грід-мережі України з міжнародним грід-середовищем (зокрема із структурами EGI та WLCG)

50.06.20.0254/0219U100475

Обробка даних з Великого адронного колайдера в Т2-центрі ННЦ ХФТІ грід-інфраструктури експерименту CMS (ЦЕРН) у 2018 р.: Заключний звіт/Національний науковий центр "Харківський фізико-технічний інститут" НАН України; Керівник Левчук Леонід Геннадійович - ДР 0118U006591, УДК 004.3-185.4; 004.7-185.4

36

Підтримка і розвинення обчислювального комплексу (ОК) ННЦ ХФТІ як Т2-центру для обробки даних експерименту CMS на Великому адронному колайдері (ВАК) в ЦЕРН у 2018 році; наближення апаратних параметрів комплексу до вимог грід-інфраструктури експерименту CMS до центрів її 2-го ярусу; виконання фізичного аналізу даних цього експерименту за допомогою грід-обчислень

50.09 Елементи, вузли і пристрої автоматики, телемеханіки та обчислювальної техніки

50.06.20.0255/0519U001862

Бойко Оксана Василівна Функціонально-інтегровані сенсори термічного аналізу на структурах твердотільної електроніки: Дис...Доктор технічних наук/ Національний університет "Львівська політехніка" - Захищена; 2.-.-1.2019

УДК: 621.373.8.001.63;

621.373.8.001.66; 621.375.8.001.63;

621.375.8.001.66; 681.587;

004.3'144:681.587; 004.312.46

351 с. - Бібліогр.:263 назв

Дисертація спрямована на розроблення наукових і практичних засад побудови та дослідження функціонально-інтегрованих сенсорів термічного аналізу на основі компонентів твердотільної мікроелектроніки та багатофункціональних сигнальних перетворювачів. Враховуючи динаміку розвитку сенсорів термічного аналізу, які широко використовуються в галузях матеріалознавства, фізики, біофізики, медицини, виникає потреба у створенні нових функціонально-інтегрованих, закінчених аналогових фронт-енд пристроїв з підтримкою Інтернету речей. Розроблено нові підходи до побудови мікроелектронних сенсорів термічного аналізу на основі структур твердотільної електроніки (зокрема транзисторних), новизною якої є функціональне інтегрування – використання єдиної мікроелектронної структури перетворювача для керованого нагріву досліджуваного зразка чи середовища згідно заданого алгоритму модуляції теплового потоку, вимірювання температури чи різниці температур між досліджуваним та опорним зразками, а С) та відповідають критеріям та вимогам мікроелектронних пристроїв Інтернету речей: однополярне низьковольтне живлення, мінімальне енергоспоживання, функціонування в широкому діапазоні входних та вихідних напруг (rail-to-rail режими роботи), універсальність та стабільність функціонування при зміні зовнішніх впливів. Також вимірювання зміни магнітних, механічних, оптичних чи імпедансних характеристик досліджуваного зразка в процесі модуляції його температури. Запропоновано подальший розвиток методів

електротеплової аналогії для синтезу схем заміщення SPICE моделей сенсорів термічного аналізу, інформативними величинами яких є температура фазових переходів (плавлення, склування, кристалізації тощо) досліджуваної речовини та кількість теплової енергії, яка поглинається чи виділяється в процесі такого переходу. Метод реалізовано на новому універсальному SPICE компоненті – Thermicap, який моделює фазовий перехід досліджуваної сенсором речовини з можливістю акумуляції теплової енергії. Встановлено критерії оцінки точності функціонування сенсорів різницевої температури на транзисторних каскадах на основі мінімізації похибки лінійної апроксимації та розроблено методи оптимізації режиму роботи таких сенсорів. Вперше синтезовано структуру функціонально-інтегрованого сенсора температури на основі органічних світловипромінювальних та фоточутливих матеріалів, що поєднує джерело випромінювання, оптично-активне середовище та детектор випромінювання і характеризується високою температурною чутливістю (30 нм/°С). Розроблено нові функціонально-інтегровані сенсори термічного аналізу, що поєднують дослідження термічних і магнітних чи механічних властивостей досліджуваних об'єктів. Пристрої характеризуються високими значеннями роздільної здатності вимірювання температури (менше 0,001

50.37 Обчислювальні центри (ОЦ)

50.06.20.0256/0419U005259

Бречко Вероніка Олександрівна Моделі та структури даних на основі асоціативної пам'яті для комп'ютерних систем проектування структур технологічних процесів: Дис...Кандидат технічних наук/ Національний технічний університет "Харківський політехнічний інститут" - Захищена; 2.-.-1.2019

УДК: 004.8.032.26; 004.4:061.68

154 с. - Бібліогр.:120 назв

Дисертаційна робота присвячена вирішенню науково-практичної задачі, яка полягає в розробленні та дослідженні

моделей та структур даних на основі асоціативної пам'яті для комп'ютерних систем проектування структур технологічних процесів. В дисертаційній роботі запропоновано архітектури, алгоритми навчання та функціонування і програмні компоненти, що реалізують розроблені нейронні мережі N-направленої асоціативної пам'яті, багатозарової асоціативної пам'яті та асоціативної пам'яті з керуючими нейронами, що використовується в базі даних для проектування структури технологічного процесу; розроблено структуру даних на основі нейронних мереж асоціативної пам'яті, яка дозволяє більш ефективно моделювати технологічні процеси. Проведені експериментальні дослідження вдосконаленої комп'ютерної системи проектування структур технологічних процесів як на рівні математичного моделювання, так і на реальному об'єкті, підтвердили достовірність запропонованих рішень.

50.06.20.0257/0419U005300

Висоцька Олена Олександрівна Методи біометричної автентифікації користувачів інформаційних систем за їх клавіатурним та рукописним почерком: Дис...Кандидат технічних наук/ Національний авіаційний університет - Захищена; 2.-.-1.2019

УДК: 004.7

272 с. - Бібліогр.:200 назв

В роботі спочатку проаналізовані існуючі типи АК ІС; вдосконалено класифікацію біометричних систем розпізнавання; обрані біометричні характеристики, оптимальні для автентифікації, за їх допомогою, користувачів ІС, а саме клавіатурний почерк (КП) та рукописний почерк (РП); виконано порівняльний аналіз найбільш поширених методів розпізнавання за обраними біометричними характеристиками. Проаналізовані існуючі види нейронних мереж та обраний найбільш придатний їх різновид для вирішення задачі АК, а саме імовірнісна нейронна мережа (ІНМ). Запропоновані та програмно реалізовані методи АК ІС за їх КП та РП за допомогою ІНМ. Важливою складовою вдосконалених методів є

розроблені методи первинної обробки зразків почерку, використання яких збільшує імовірність правильного розпізнавання (ІПР) користувачів ІС.

50.39 Обчислювальні мережі (ОМ)

50.06.20.0258/0219U100409

Теоретичні основи та апаратні засоби підвищення продуктивності роботи безпроводних сенсорних мереж: Заключний звіт/Тернопільський національний економічний університет; Керівник Яцків Василь Васильович - ДР 0117U000414, УДК 004.4; 004.4:004.7

163

Розробка методів і засобів обробки та передачі даних в безпроводних сенсорних мережах, спрямованих на підвищення надійності і продуктивності їх роботи та розширення функціональних можливостей.

50.06.20.0259/0219U100457

Вдосконалення використання інструментів Інтернет-технологій в діяльності підприємства: Заключний звіт/Тернопільський національний економічний університет; Керівник Пилипів Ігор Васильович - ДР 0117U003883, УДК 004.7.03; 004.73

108

Визначення напрямів вдосконалення і просування Інтернет-сайту компанії, розробка рекомендацій щодо просування Інтернет-крамниці компанії.

50.41 Програмне забезпечення обчислювальних машин, комплексів і мереж

50.06.20.0260/0219U001641

Створення і підтримка програмно-сервісних засобів розробки прикладного програмного забезпечення: Заключний звіт/Навчально-науковий комплекс "Інститут прикладного системного аналізу" НТУУ "КПІ"; Керівник Петренко Анатолій Іванович - ДР 0118U001404, УДК 004.49; 004.056.57

Проведення теоретичного обґрунтування, розробка та розвиток сервіс-орієнтованої архітектури (SOA) і моделей систем сервісів для вирішення завдань пошуку, композиції і оркестрування сервісів та побудови їх робочих потоків (workflows) для реалізації конкретних прикладних додатків у зв'язку з загальною тенденцією переносу Grid-рішень у хмарне середовище.

50.06.20.0261/0219U001642

Підтримка та вдосконалення базового координаційного грид-центру засвідчення сертифікатів користувачів і грид-сайтів: **Заключний звіт/Навчально-науковий комплекс "Інститут прикладного системного аналізу" Національного технічного університету України "Київський політехнічний інститут імені Ігоря Сікорського"**; Керівник Кисельов Геннадій Дмитрович - ДР 0118U001403, УДК 004.49; 004.056.57

24

Підтримка та подальший розвиток сервісів засвідчення сертифікатів користувачів і грид-сайтів Української грид-інфраструктури та дослідження сервісів інженерного проектування.

50.06.20.0262/0419U005261

Барановський Дмитро Миколайович Апаратно-програмний комплекс для моніторингу та управління глікемічним профілем: Дис...к.т.н./ Вінницький національний технічний університет - Захищена; 2.-.1.2019

УДК: 004.49; 004.056.57; 615.47:616-072.7

199 с. - Бібліогр.:118 назв

Об'єктом дослідження є процес моніторингу та управління глікемічним профілем хворого на ЦД 1-го типу. Метою дослідження є підвищення інформативності процесу моніторингу та управління глікемічним профілем у хворих на цукровий діабет I типу шляхом розроблення методу, моделі та апаратно-програмного комплексу. Методи дослідження: методи математичного

моделювання для побудови математичних моделей; метод імітаційного моделювання для розроблення алгоритму управління глікемічним профілем; методи теорії біотехнічних систем для розроблення структурно-функціональної організації АПК, теоретичні та експериментальні методи для розроблення блоку психологічної підтримки та експериментальні дослідження – для впровадження і апробації моделей, методу і комплексу. Теоретичні результати: вперше розроблено метод визначення психологічного персоніфікованого стану пацієнта, як обов'язкової складової лікувально-діагностичного процесу важкохворих на ЦД I типу, представленої структурно-функціональною взаємодією психолога з особистісною мотиваційно-сисловою сферою пацієнта, і визначаємої за критерієм, який відображає особливості емоційного регулювання соматичного стану хворого шляхом оцінювання його персоніфікованого реагування на хворобу та критерієм об'єктивного визначення поточного психологічного стану пацієнта; вперше запропоновано комбінований метод моніторингу і визначення рівня глюкози в крові людини, представлений сукупністю методів визначення рівня глюкози у повітрі, що видихає пацієнт, методу оцінювання емоційного стресу за параметрами фотоплетизмограми і методу подібності форми фотоплетизмограми зразковим шаблонам, який повністю відповідає критерію неінвазивності, зберігаючи неруйнівність шкірного покриву і представлений, інтерактивним процесом оцінювання фізіологічних параметрів глікемічного профілю, що забезпечує безперервний моніторинг та управління глікемічним профілем хворого; удосконалено математичну модель процесу моніторингу та управління глікемічним профілем хворого на цукровий діабет I типу в частині мінімізації часової затримки надходження сигналу про зміни дози інсуліну з 5 – 15 хвилин до 3 – 4 хвилин шляхом неперервного контролю показників біосенсора глюкози в моніторинговому режимі та корегуванням рівня глюкози в крові після прийому їжі, фізичних

навантажень або під час хвороби, що дозволило визначати і здійснювати подачу інсуліновою помпою малих, але частих доз інсуліна і забезпечило ефективну підтримку концентрації глюкози в крові хворого в діапазоні «норми» на протязі тривалого часу; удосконалено шляхом застосування математичної моделі моніторингу та управління глікемічним профілем, процес оцінювання відмінностей між параметрами, λ (визначає кількість глюкози, утилізованої в 1 ОД інсуліну) і μ (відображає вивод глюкози через нирки при перевищенні критичного рівня), який виявив відсутність значимих розбіжностей, що підтвердило інформативність тільки одного значимого параметру α (чутливість до глюкози), який відповідає рівню глюкози і визначає швидкість вироблення інсуліну в межах встановленого діапазону норми, що підтверджує діагноз ЦД I типу. Практичні результати полягають у розробленні апаратно-програмного комплексу для моніторингу та управління глікемічним профілем, який забезпечує безперервний моніторинг рівня глюкози, формує персоналізовані керуючі впливи за принципом біологічного зворотного зв'язку, враховує кількісні закономірності фізіологічних процесів і здійснює неперервну контролюєму дифузію інсуліна в режимі малих доз. Ступінь впровадження - результати дисертаційної роботи впроваджено в практичну діяльність КНП «Центр первинної медико-санітарної допомоги Компаніївської районної ради», у Вінницькому обласному клінічному високоспеціалізованому ендокринологічному центрі, у навчальний процес кафедри біомедичної інженерії Вінницького національного технічного університету при викладанні відповідних дисциплін. Сфера (галузь) використання - медицина.

50.43 Системи автоматичного керування, регулювання і контролю

50.06.20.0263/0419U005283

Солдатова Марія Олександрівна
Автоматизація процесу стабілізації програмного руху безпілотного літального апарату (БПЛА): Дис...Кандидат технічних наук/ Національний технічний університет України "Київський політехнічний інститут імені Ігоря Сікорського" -
Захищена; 2.-.1.2019

УДК: 681.5.09

169 с. - Бібліогр.:124 назв

Робота присвячена розробці спеціалізованого математичного апарату та алгоритмічного забезпечення вирішення задачі мінімізації енергетичних витрат БПЛА за рахунок оптимальної системи автоматичної стабілізації програмного руху БПЛА. Для розв'язання даної задачі розроблено процедуру оцінювання параметрів лінійних динамічних моделей БПЛА, на основі сумісного використання сплайн-функції та функції Уолша. Запропоновано оригінальний метод перетворення одного класу лінійних нестационарних моделей БПЛА в еквівалентні їм лінійні стаціонарні моделі. На основі запропонованої в роботі процедури синтезу, яка використовує принцип мінімуму в поєднанні з математичним апаратом функцій Уолша, вирішена задача синтезу розімкнутих оптимальних по витраті палива законів стабілізації програмного руху одного класу нестационарних БПЛА, а також для нестационарних БПЛА з монотонними і знакопостійними параметрами у випадку узагальненого квадратичного критерію синтезовано оптимальні закони стабілізації в аналітичній формі, зручній для їх практичної реалізації. Вперше запропоновано метод невизначених коефіцієнтів для реалізації процедури модального синтезу лінійних динамічних систем, а також процедуру оптимізації процесів стабілізації лінійних динамічних систем з параметричною невизначеністю на основі модального синтезу і принципу гарантованою динаміки, що дає можливість синтезу робастного стабілізатора програмного руху БПЛА. Розроблені оптимальні алгоритми стабілізації програмного руху БПЛА впроваджені в Науково-виробничому об'єднанні «АВІА»(м. Кременчук) Крім

того, частина методів увійшла в програму навчання студентів на кафедрі технічної кібернетики, факультету інформатики та обчислювальної техніки Національного технічного університету України «Київський політехнічний інститут імені Ігоря Сікорського».

50.06.20.0264/0419U005282

Дубік Роман Миколайович Моделювання і робастне керування процесу контактної мембранної дистиляції: Дис...Кандидат технічних наук/ Національний технічний університет України "Київський політехнічний інститут імені Ігоря Сікорського" - Захищена; 2.-.-1.2019

УДК: 681.5.09

181 с. - Бібліогр.:89 назв

Дисертація присвячена питанням підвищення ефективності керування установкою контактної мембранної дистиляції шляхом вдосконалення керування процесом при невизначеності функціональних властивостей мембрани. В результаті проведеного аналізу встановлено, що для процесу контактної мембрани дистиляції характерні невизначеності, такі як сумарний термічний опір та пористість, які суттєво впливають на керування процесом. Розроблена математична модель процесу, яка враховує просторовий розподіл швидкостей і температур в каналах мембранного модуля і в мембранних порах, а також модель для цілей керування, що враховує функціональні невизначеності мембрани. Поставлена і вирішена завдання робастного керування процесом. Розроблені варіанти систем автоматичного керування процесом контактної мембранної дистиляції, основна відмінність яких полягає в способі вимірювання перепаду температур, що впливає на пропускну здатність мембрани. Розроблена система керування процесом на основі робастного регулятора, що забезпечує керування процесом в умовах невизначеності і дозволяє при необхідності зупиняти установку на очистку чи заміну мембрани. Розроблений програмний модуль «Моделювання та оптимальне керування процесом контактної

мембранної дистиляції» впроваджений на ПрАТ «РОСИЧ» у складі системи автоматичного керування концентрування освітлених яблучних соків. У навчальний процес кафедри автоматизації хімічних виробництв Національного технічного університету України «Київський політехнічний інститут ім. Ігоря Сікорського» впроваджені математичні моделі процесу контактної мембранної дистиляції, системи оптимального і робастного керування процесом контактної мембранної дистиляції.

50.49 Автоматизовані системи організаційного керування

50.06.20.0265/0219U001630

Методологічні засади створення мережі ситуаційних центрів органів державної влади України та інформаційних технологій підтримки прийняття рішень в розподіленому середовищі: Заключний звіт/Інститут проблем математичних машин і систем НАН України; Керівник Морозов Анатолій Олексійович - ДР 0115U003014, УДК 658.012.011.56:...

359

Створення теоретичного фундаменту методів, засобів і технологій для автоматизованих процесів підтримки прийняття рішень у державному управлінні (в економічній, соціальній, фінансовій, оборонній, науково-технологічній, промисловій, медичній, екологічній, аграрній сферах тощо).

52 ГІРНИЧА СПРАВА

52.13 Техніка і технологія розроблення родовищ твердих корисних копалин

52.06.20.0266/0519U001860

Бровко Дмитро Вікторович Прогнозування надійності будівель і споруд поверхневого комплексу шахт в умовах недостатньої інформації про їх технічний стан: Дис...Доктор технічних наук/ Національний технічний університет

"Дніпровська політехніка" - Захищена; 2.-
1.2019

УДК: 552.5; 624.01

345 с. - Бібліогр.:197 назв

Бровко Д.В. Прогнозування надійності будівель і споруд поверхневого комплексу шахт в умовах недостатньої інформації про їх технічний стан. – Кваліфікаційна наукова робота на правах рукопису. Дисертація на здобуття наукового ступеня доктора технічних наук за спеціальністю 05.15.04 – «Шахтне та підземне будівництво». – Національний технічний університет «Дніпровська політехніка», Дніпро, 2019. Дисертаційна робота присвячена вирішенню важливої наукової проблеми в області безпечної експлуатації будівель поверхні шахт, а саме розвитку теоретичних основ та методики прогнозування надійності елементів будівель і споруд поверхневого комплексу шахт в умовах недостатньої інформації про їх технічний стан з використанням математичного апарату та імовірнісно-статистичних методів технічної діагностики. Уперше встановлено закономірності появи дефектів і їх розвитку в результаті різного роду процесів накопичення пошкоджень при великій кількості елементів конструкцій та встановлено залежності зносу елементів конструкцій будівлі від величини ентропії. На основі комплексного аналізу проведених досліджень запропоновано нову концепцію керування конструкційною безпекою гірничотехнічних об'єктів, в основу якої покладено критерії оцінювання їх стійкого стану – параметр конструктивної безпеки системи й надійність елементів у часі – для попередження катастрофічних і важких наслідків при експлуатації. Ключові слова: будівлі та споруди поверхні шахт, елементи конструкцій, технічний стан, накопичення пошкоджень, моделювання дефектів, надійність гірничотехнічних об'єктів, безпечна експлуатація.

52.39 Розроблення родовищ будівельних і дорожніх матеріалів, вогнетривів,

керамічної, скляної та мінеральної технічної сировини

52.06.20.0267/0219U100406

Порівняльне дослідження впливу структури аноду на ефективність роботи керамічної паливної комірки: Заключний звіт/Інститут проблем матеріалознавства ім. І.М.Францевича НАН України; Керівник Бродніковська Ірина Володимирівна - ДР 0117U006187, УДК 622.35
69

Встановлення закономірностей впливу структури аноду керамічної паливної комірки (КПК) на ефективність її роботи та апробація порошоків діоксиду цирконію українського виробництва при виготовленні КПК.

53 МЕТАЛУРГІЯ

53.03 Теорія металургійних процесів

53.06.20.0268/0219U100445

Фізико-хімічне прогнозування складної взаємодії в системі газ-шлак-метал з метою проектування процесу виплавки високоміцних алюмомарганцевих сталей: Заключний звіт/Інститут електрозварювання ім. Є.О. Патона Національної академії наук України; Керівник Лісова Людмила Олександрівна - ДР 0118U100040, УДК 669.017:536
127

Основною метою проекту є отримання нових знань про фізико-хімічні особливості взаємодії в складній системі газ-шлак-метал стосовно умов виплавки новітніх високоміцних алюмомарганцевих сталей, що надасть можливість проектування ефективного технологічного процесу їх виробництва.

53.06.20.0269/0219U100443

Дослідження особливостей кристалізації та розроблення наукових засад управління процесами твердіння при отриманні

металевих матеріалів і виплавці злитків з використанням адитивних технологій, що базуються на плазмово-дуговому, електрошлаковому та індукційному нагріві.: Заключний звіт/Інститут електрозварювання ім. Є.О. Патона Національної академії наук України; Керівник Шаповалов Віктор Олександрович - ДР 0115U006676, УДК 669.053.4.001

146

Розробка наукових і технологічних засад управління процесами твердіння при отриманні металевих матеріалів (стрічка і луска надшвидкого гартування, монокристали тугоплавких матеріалів) та виплавці злитків з використанням адитивних технологій, що базуються на плазмово-дуговому, електрошлаковому та індукційному джерелах нагріву.

53.39 Порошкова металургія

53.06.20.0270/0519U001872

Бичков Андрій Сергійович Концепція підвищення експлуатаційних характеристик конструкцій агрегатів вітчизняних цивільних літаків спеціальними методами порошкової металургії: Дис...Доктор технічних наук/ Національний авіаційний університет - Захищена; 2.-1.2019

УДК: 669:621.315.562

238 с. - Бібліогр.:259 назв

Дисертацію присвячено розробці концепції підвищення експлуатаційних характеристик конструкцій агрегатів цивільних літаків спеціальними методами порошкової металургії (ПМ). Містить наукові основи загальної методології оцінки ефективності методів ПМ стосовно використання в конструкціях агрегатів літаків; критеріальні оцінки перспективності розширення застосування спечених матеріалів на основі алюмінію та титану та ефективності іонно-плазмових і газотермічних порошкових покриттів; аналіз ефективності застосування порошкових матеріалів у вузлах тертя; основи інженерного прогнозування ефективних обсягів застосування матеріалів ПМ в авіаційних конструкціях.

Синтезовано класифікаційні схеми основних видів складів антифрикційних і фрикційних матеріалів, розроблено блок-схеми формування їх експлуатаційних характеристик. Проаналізовано можливості підвищення експлуатаційних характеристик деталей з захисними газотермічними порошковими покриттями.

55 МАШИНОБУДУВАННЯ

55.01 Загальні питання машинобудування

55.06.20.0271/0519U001223

Фірсов Олександр Володимирович Історичний аналіз діяльності вченого-конструктора, вихідця з України Б. Г. Луцького в галузі моторобудування та його впливу на розвиток світової та української техніки.: Дис...д.і.н./ Державна установа "Інститут досліджень науково-технічного потенціалу та історії науки ім. Г.М. Доброва НАН України" - Захищена; 17.12.2019

УДК: 621.001.12/.18

534 с. - Бібліогр.:1336 назв

Дисертаційна робота є комплексним науково-історичним дослідженням життєвого шляху, наукової, конструкторської та винахідницької діяльності вихідця з України Б. Г. Луцького, його особистого внеску в розвиток світового моторобудування, а також впливу на розвиток світової та української техніки. Вперше обґрунтовано пріоритет Б. Г. Луцького в створенні численних конструкцій двигунів внутрішнього згоряння, транспортних засобів та літаків. Доведено, що його діяльність призвела до якісних змін, які стали ключовими в розвитку моторобудування, автомобілебудування та літакобудування. Актуальність роботи зумовлена вагомим науковим та інженерним значенням Б. Г. Луцького для світової науки і техніки, відсутністю спеціального комплексного дослідження його наукової, конструкторської та винахідницької діяльності, необхідністю відтворення максимально об'єктивної і

повної біографії конструктора, аналізу його творчого доробку. На основі розширеного пласту історичних знань, аналізу патентів на винаходи, архівних та документальних матеріалів створено цілісну документально обґрунтовану картину розвитку світового моторобудування в другій половині XIX - першій чверті XX ст. Розроблено періодизацію світового розвитку двигунів внутрішнього згоряння у відповідних хронологічних межах, яка дозволила виділити основні етапи їх розвитку та якісні зміни, що відбувалися на цих етапах.

55.03 Машинознавство і деталі машин

55.06.20.0272/0419U005336

Лобойко Дар'я Ігорівна Удосконалення технології неперервного прокатування на основі використання критерію поздовжньої стійкості штаби: Дис...Кандидат технічних наук/ Донбаська державна машинобудівна академія - Захищена; 2.-.-1.2019

УДК: 621.01; 621.81

187 с. - Бібліогр.:145 назв

Об'єкт дослідження. Процеси холодного неперервного прокатування з натягінням тонкого плоского прокату. Метою роботи є підвищення стабільності і надійності процесів прокатування листів на основі подальшого розвитку теоретичних основ та методики оцінки поздовжньої стабільності процесу тонколистового прокатування з натягінням. Методи досліджень – в основу теоретичних досліджень були покладені методи теорії пластичності, що включають чисельні рекурентні рішення кінцево-різницевої форм умов статико-динамічної рівноваги виділених елементарних об'ємів осередку деформації, імітаційного математичного моделювання, інженерні підходи, а також розробку практичних рекомендацій з удосконалення режимів натягіння та обтиснення на неперервних листових станах; фізичне моделювання досліджуваних технологій і обладнання в лабораторних умовах, вимір геометричних

характеристик. Теоретичні і практичні результати – розроблено методику призначення раціональних режимів натягіння на неперервних станах на основі оцінки поздовжньої стабільності штаби в осередку деформації з натягінням при врахуванні дії внутрішніх поздовжніх сил пластично деформованого металу; методика визначення максимальної величини натягіння по проходах при різних параметрах і умовах прокатування на неперервних станах; лабораторна установка, яка призначена для дослідження впливу величини заднього натягіння на поздовжню стабільність процесу прокатки; спосіб прокатування плоских виробів в гарячому або холодному стані: листів, смуг, стрічок, фольги і може бути використаний на безперервних або реверсивних станах; побудовані раціональні режими натягіння на неперервних листових станах холодного прокатування. Новизна – вперше в якості критерію оцінки поздовжньої стабільності розкату і граничних умов прокатки запропоновано використовувати середню результуючу внутрішніх поздовжніх сил; вперше встановлено вплив натягіння на межу поздовжньої стабільності металу в осередку деформації, а також на середнє результуюче значення внутрішніх поздовжніх сил і встановлено, що зі збільшенням натягіння поздовжня стабільність розкату зменшується; отримала подальший розвиток модель плавної зміни питомих сил тертя по довжині осередку деформації, що відповідає граничним умовам процесу прокатування та враховує положення нейтрального перерізу, кінематичні умови в пластичній зоні; вперше встановлено, що зі збільшенням натягіння штаби в міжклітьовому проміжку погіршується стійкість процесу оскільки зменшується середня результуюча внутрішніх поздовжніх сил по абсолютній величині, це дає можливість розробити раціональні режими натягіння. Впровадження – методика визначення поздовжньої стійкості процесу прокатування, запропонована в роботі має практичну цінність і може бути використана на виробництві при удосконаленні існуючих і

розробці нових режимів натяжіннь і обтиснень тонких листів на безперервних станах холодного прокатування, що підтверджено актом. Область – обробка металів тиском.

55.15 Ливарне виробництво

55.06.20.0273/0419U005251

Ковальчук Олександр Григорович
Особливості виготовлення виливків з диференційними властивостями поверхні: Дис...Кандидат технічних наук/ Національний технічний університет України "Київський політехнічний інститут імені Ігоря Сікорського" -
Захищена; 2.-.-1.2019

УДК: 621.742.4

142 с. - Бібліогр.:105 назв

У дисертаційній роботі вирішено актуальну проблему економії дорогих легувальних елементів для виготовлення зносостійких і жаростійких виливків із сплавів на основі заліза використанням технології поверхневого легування замість традиційних технологій об'ємного легування. При цьому окремі частини вилівка набувають саме тих властивостей, які в подальшому забезпечують їх тривалу експлуатацію. Встановлено, що основними технологічними параметрами процесу є фракції феросплавів, температури їх плавлення та температура заливання сплаву, що забезпечують просочування рідкого металу через легувальне покриття з подальшим його розплавленням і замішуванням в потоці рідкого металу. За результатами дослідження визначено, що для отримання зносостійкого шару необхідно використовувати високовуглецевий феромарганець з додаванням феротитану, ферохрому та феробору, для жаростійкого шару – ферохром та алюміній. Найкращі експлуатаційні властивості поверхневого легуваного шару отримано з використанням зв'язувального компоненту для легувального покриття – рідке скло розбавлене водою до густини 1200 кг/м³. Економічний ефект від впровадження розробленої технології виготовлення ливарної продукції зносостійких литих

деталей складає 13150 грн на одну тонну литва, а жаростійких литих деталей – 23800 грн на одну тонну литва.

55.22 Оброблення поверхонь і нанесення покриттів

55.06.20.0274/0219U100431

Перспективні композиційні матеріали на основі інтерметалідів систем Ni-Al, Ni-Ti, Ti-Al, Fe-Al для захисту та відновлення деталей двигунів автомобільної, авіаційної та гідроенергетичної промисловості: Заключний звіт/Інститут проблем матеріалознавства ім. І.М.Францевича НАН України; Керівник Полярус Олена Миколаївна - ДР 0117U006184, УДК 621.795.3; 667.6; 666.29; 678.026.3

111

розробити нові композиційні матеріали і покриття з підвищеними експлуатаційними характеристиками для захисту та відновлення різноманітних деталей двигунів автомобільної, авіаційної, гідроенергетичної промисловості

55.39 Хімічне і нафтове машинобудування

55.06.20.0275/0219U100398

Дослідження еволюції структури ударостійких гетерофазних матеріалів за наявності локалізованої дисипації енергії під дією динамічного навантаження: Заключний звіт/Інститут проблем матеріалознавства ім. І.М.Францевича НАН України; Керівник Штерн Михайло Борисович - ДР 0116U004767, УДК 66.002.5; 665.6.002.5

307

Поглиблення наукових уявлень про механізми пом'якшення наслідків динамічної дії на об'єкти різної природи за рахунок використання гібридних захисних конструкцій, включаючи шарові композиційні матеріали, що поряд із ударно - міцними керамічними елементами, містять, як полімерні шари, так і шари комірчастої структури, що

сприяють дисипації енергії високошвидкісного навантаження та деформування

55.41 Локомотивобудування і вагонобудування

55.06.20.0276/0219U001637

Створення концептуально нових вантажних вагонів модульного типу, як основа забезпечення позицій України на ринках залізничних вантажоперевезень та машинобудування: **Заключний звіт/Східноукраїнський національний університет імені Володимира Даля; Керівник Дьомін Юрій Васильович - ДР 0117U000564, УДК 629.4.001.63;629.4.001.24 363**

Розроблення теоретичних положень, методологічних основ та практичних засобів створення концептуально нових (фізичний принцип функціонування) модулів кузова, ходової частини, розвантаження вантажних вагонів та конструкції пружнодисипативних зв'язків.

55.42 Двигунобудування

55.06.20.0277/0219U003422

Розробка енергоефективних суднових систем автоматизації процесів генерування й перетворення електроенергії та їх моделей для покращення якості електроенергії та електромагнітної сумісності.: **Заклучний звіт/Національний університет кораблебудування імені адмірала Макарова; Керівник Павлов Геннадій Вікторович - ДР 0117U000346, УДК 621.43 341**

Метою роботи є розробка теоретичних положень побудови та моделювання розподілених систем керування реального часу суднових електроенергетичних систем, мікропроцесорних засобів автоматизації з урахуванням вимог електромагнітної сумісності та апаратно-програмних засобів моделювання процесів керування судновими

електроенергетичними установками, ефективних алгоритмів керування дизель-генераторними агрегатами для підвищення якості електроенергії та енергоефективності, а також розробка систем активної фільтрації та дослідних зразків, теоретичних положень побудови і розрахунку високо економічних резонансних перетворювачів з чисельно-імпульсним й фазовим регулюванням для живлення суднових систем автоматики та спеціальних систем.

55.06.20.0278/0219U100453

Розроблення та дослідження перспективних систем управління газовими ДВЗ з примусовим запалюванням, на базі конвертованих тракторних дизелів: **Заклучний звіт/Державне підприємство "Державний автотранспортний науково-дослідний та проектний інститут"; Керівник Ковальов Сергій Олександрович - ДР 0119U100202, УДК 621.432 96**

розроблення і дослідження перспективної електронної системи управління і регулювання газовими ДВЗ з примусовим запалюванням, конвертованими на базі тракторних дизелів.

55.06.20.0279/0419U001713

Колобов Костянтин Сергійович **Удосконалення способу експрес-діагностування технічного стану транспортних дизелів: Дис...к.т.н./ Національний транспортний університет - Захищена; 16.12.2019 УДК: 621.4 259 с. - Бібліогр.:141 назв**

Дисертація присвячена підвищенню ефективності експлуатації колісних транспортних засобів удосконаленням способу експрес-діагностування технічного стану транспортних дизелів. Розроблена методика побудови оптимізованого алгоритму діагностування на основі діагностичної моделі дизеля. В роботі доведено, що температура відпрацьованих газів є стабільним та інформативним показником, який дозволяє

в експлуатації діагностувати технічний стан дизеля за температурою відпрацьованих газів.

55.47 Авіабудування

55.06.20.0280/0419U005180

Некрасова Марія Володимирівна Гібридна інерціальна навігаційна система для об'єктів з високою кутовою динамікою: Дис...Кандидат технічних наук/ Національний технічний університет України "Київський політехнічний інститут імені Ігоря Сікорського" Інститут енергозбереження та енергоменеджменту - Захищена; 2.-.1.2019

УДК: 629.7.015.3; 629.73.002.3

133 с. - Бібліогр.:97 назв

Розроблені методи підвищення точності функціонування БІНС для об'єктів, що швидко обертаються, на основі застосування надлишкової кількості акселерометрів. В рамках цього дослідження розроблена структура акселерометричної БІНС, обрана кількість та принцип розміщення надлишкової кількості акселерометрів. Розроблений метод функціонування такої БІНС в умовах швидкого обертання. Побудована модель похибок та отримані точнісні характеристики методу АБІНС. Досліджена область його ефективного застосування. Сформовані вимоги до акселерометрів, згідно вимогам до системи. Вдосконалений метод калібровки системи акселерометрів, в якому окрім стандартних похибок, враховуються ще похибки розміщення акселерометра в блоці. Розроблений метод корекції кутів для об'єктів, що швидко обертаються, з застосуванням експериментальних вимірювань акселерометрів. Це дозволяє підвищити точність автономної навігації для таких об'єктів. Проведене моделювання алгоритма АБІНС в умовах обертання об'єкту

55.06.20.0281/0419U005180

Некрасова Марія Володимирівна Гібридна інерціальна навігаційна система для об'єктів з високою кутовою динамікою:

Дис...Кандидат технічних наук/ Національний технічний університет України "Київський політехнічний інститут імені Ігоря Сікорського" Інститут енергозбереження та енергоменеджменту - Захищена; 2.-.1.2019

УДК: 629.7.015.3; 629.73.002.3

133 с. - Бібліогр.:97 назв

Розроблені методи підвищення точності функціонування БІНС для об'єктів, що швидко обертаються, на основі застосування надлишкової кількості акселерометрів. В рамках цього дослідження розроблена структура акселерометричної БІНС, обрана кількість та принцип розміщення надлишкової кількості акселерометрів. Розроблений метод функціонування такої БІНС в умовах швидкого обертання. Побудована модель похибок та отримані точнісні характеристики методу АБІНС. Досліджена область його ефективного застосування. Сформовані вимоги до акселерометрів, згідно вимогам до системи. Вдосконалений метод калібровки системи акселерометрів, в якому окрім стандартних похибок, враховуються ще похибки розміщення акселерометра в блоці. Розроблений метод корекції кутів для об'єктів, що швидко обертаються, з застосуванням експериментальних вимірювань акселерометрів. Це дозволяє підвищити точність автономної навігації для таких об'єктів. Проведене моделювання алгоритма АБІНС в умовах обертання об'єкту

55.06.20.0282/0419U005226

Чітак Віталій Георгійович Концепція проектування та імітаційного моделювання високопродуктивних технологічних процесів виробництва вітчизняних транспортних літаків: Дис...Кандидат технічних наук/ Національний авіаційний університет - Захищена; 2.-.1.2019

УДК: 629.73.002.3

148 с. - Бібліогр.:124 назв

Метою роботи є підвищення ефективності і скорочення циклу агрегатно-складального виробництва вітчизняних цивільних літаків шляхом інформаційної

підтримки і поглибленої автоматизації технологічних процесів, встановлення основних складових вискоефективного виробництва вітчизняних літаків, аналіз сучасного стану і основних принципів забезпечення високопродуктивних технологічних процесів виробництва. Вперше запропоновано і розроблено основні принципи концептуального проектування і імітаційного моделювання високопродуктивних технологічних процесів виробництва вітчизняних цивільних літаків. Розкриті можливості скорочення термінів початку серійного виробництва нового цивільного літака. Проведено реалізацію концептуального підходу до прогнозування оптимального терміну випереджаючого запуску нового літака в серійне виробництво. Наведено відомості про впровадження і використання основних результатів дисертації на підприємствах і в організаціях літакобудівної галузі України

55.06.20.0283/0419U005301

Донець Олександр Дмитрович Наукові основи створення сучасних реактивних регіональних пасажирських літаків: Дис...Кандидат технічних наук/ Національний авіаційний університет - Захищена; 2.-.-1.2019

УДК: 629.73.002.3

265 с. - Бібліогр.:115 назв

Дисертаційна робота присвячена вирішенню актуальної задачі з розробки наукових основ створення сучасних реактивних регіональних пасажирських літаків. Вперше при створенні й впровадженні до експлуатації сімейства літаків Ан-148-100/Ан-158 проведено великий комплекс розрахункових і проектно-конструкторських робіт із застосуванням розробленої інтегрованої автоматизованої системи проектування та виробництва у тривимірному просторі. Удосконалено методи проектування регіонального пасажирського літака шляхом вибору оптимальних аеродинамічних, конструктивно-силових і об'ємно-масових компоновань, параметрів і профілювання крила, параметрів поперечного перерізу фюзеляжу, льотно-

технічних характеристик (ЛТХ), злітно-посадкових характеристик (ЗПХ), двигуна, обладнання й систем. Розроблено аеродинамічне компоновання, яке не має аналогів у світовій практиці авіабудування, що дозволило створити регіональний пасажирський літак-високоплан зі швидкістю польоту до 870 км/год ($M = 0,8$).

55.57 Тракторне і сільськогосподарське машинобудування

55.06.20.0284/0419U005343

Грицака Олександр Миколайович Обґрунтування конструкційно-технологічних параметрів багатобарабанного молотильно-сепаруючого пристрою зернозбирального комбайна: Дис...Кандидат технічних наук/ Національний науковий центр "Інститут механізації та електрифікації сільського господарства" - Захищена; 2.-.-1.2019

УДК: 631.36

188 с. - Бібліогр.:138 назв

Дисертацію присвячено питанням підвищення якості процесу обмолоту, сепарації та зменшення пошкодження зерна барабаними молотарками зернозбиральних комбайнів. У роботі розглянуто існуючі конструкції молотильно – сепарувальних пристроїв, зокрема барабанного типу. Встановлено їх недоліки, це висока швидкість хлібної маси в молотильно - сепаруючих пристроях, і гранично мала довжина її шляху (експозиція руху) в молотильному зазорі не дають можливості забезпечити повну сепарацію зерна, що є одним із джерел втрат зерна в комбайні. У результаті проведених теоретичних та експериментальних досліджень обґрунтовано доцільність уніфікації багатобарабаних молотарок, визначено та обґрунтовано їх раціональні параметри. Результати досліджень впроваджено у виробництво. Ключові слова: зернозбиральний комбайн, молотильно-сепаруючий пристрій, барабани, аналіз,

моделі, параметри, технологічні процеси, режими.

58 ЯДЕРНА ТЕХНІКА

58.34 Термоядерні реактори

58.06.20.0285/0219U000635

Вплив іонізуючих випромінювань на сучасні мікро- та наноматеріали сенсорної техніки: Заключний звіт/Національний університет "Львівська політехніка"; Керівник Большакова Інесса Антонівна - ДР 0117U004461, УДК 539.21:539.12.04;548:539.12.04;538.95-405:539.12.04, 533.95;533.95:537.84;621.039.61:533.95, 539.12.04; 621.039.58; 621.039.75; 614.876; 613.648; 612.014.481/.482, 621.317.3-114; 621.317.4-114

119

Підвищення граничного рівня радіаційного опромінення матеріалів сенсорної електроніки, призначених для використання в системах магнітної діагностики термоядерних реакторів нового покоління при високих дозах іонізуючого опромінення

60 ПОЛІГРАФІЯ. РЕПРОГРАФІЯ. ФОТОКІНОТЕХНІКА

60.29 Поліграфія

60.06.20.0286/0419U005173

Борисенко Ольга Миколаївна Становлення і розвиток комунікативного дизайну в Галичині другої половини ХІХ – першої третини ХХ століть: Дис...Кандидат мистецтвознавства/ Національний університет "Львівська політехніка" - Захищена; 2.-.-1.2019

УДК: 655; 7.012; 658.512.23

329 с. - Бібліогр.:308 назв

Об'єкт дослідження – об'єкти / предмети графічно-дизайнерського мистецтва Галичини другої половини ХІХ – першої третини ХХ століть. Предмет дослідження – особливості становлення і розвиток

комунікативного дизайну в Галичині другої половини ХІХ – першої третини ХХ століть. Мета дослідження полягає у з'ясуванні особливостей становлення і розвитку комунікативного дизайну в Галичині другої половини ХІХ – першої третини ХХ століть. Виокремлено чинники впливу, розроблено періодизацію становлення комунікативного дизайну, з'ясовано дуалістичність його спрямування. Систематизовано базові поняття «комунікативний простір», «комунікативний дизайн», впроваджено в науковий обіг уточнені дефініції. Визначено параметри комунікативного дизайну, укладено типологію об'єктів дизайн-графіки. Розглянуто семіотичний ресурс об'єктів дизайн-графіки, особливості стильових пріоритетів, національної ідентичності. Методика дослідження представлена науковими підходами, принципами, загальнонауковими і спеціальними методами дослідження. Емпіричною базою для проведення наукової роботи став натурний (фотофіксація, опис, спостереження) та дистанційний аналіз об'єктів (наукових публікацій, джерел електронних бібліотек в Україні та за кордоном). У роботі комплексно розглянуто й проаналізовано об'єкти дизайн-графіки як цілісне явище та багатоаспектний процес формування комунікативної системи дизайн-простору. Теоретичні висновки дослідження можуть бути використані у навчальному процесі, а саме у лекційних курсах із дисциплін «Комунікативний дизайн», «Історія дизайну» із спеціальності «Графічний дизайн», у розробці навчально-методичної літератури, у курсовому та дипломному проектуванні.

61 ХІМІЧНА ТЕХНОЛОГІЯ. ХІМІЧНА ПРОМИСЛОВІСТЬ

61.39 Промисловий синтез органічних барвників і пігментів

61.06.20.0287/0219U001619

Перенос енергії, гасіння та посилення флуоресценції в мультифлуорофорних системах: Заключний звіт/Державна наукова установа "Науково-технологічний комплекс "Інститут монокристалів" Національної академії наук України"; Керівник Паценкер Леонід Давідович - ДР 0116U001210, УДК 667.287.4

110

Розробка методів синтезу мультифлуорофорних систем, таких як флуоресцентні димери, полімери, дендримери і FRET пари, та з'ясування зв'язку їх спектрально-люмінесцентних властивостей з молекулярною будовою як основи для подальшого створення нових флуоресцентних матеріалів з підвищеною яскравістю, стабільністю та чутливістю - барвників, сцинтиляторів, світлоконверторів, медико-біологічних мітчиків і зондів. створення нових флуоресцентних мітчиків медико-біологічного призначення з поліпшеною водорозчинністю, збільшеними квантовими виходами флуоресценції та підвищеною фотостабільністю.

61.51 Технологія перероблення нафти і газу

61.06.20.0288/0219U001640

Розробка каталітичних систем, енерго- та ресурсозберігаючих технологій органічного синтезу, нафтопереробки та спалювання пальних газів: Заключний звіт/Східноукраїнський національний університет імені Володимира Даля; Керівник Галстян Генрі Аршавинович - ДР 0117U000563, УДК 665.632

324

Розробка ефективних каталітичних систем, енерго- та ресурсозберігаючих технологій органічного синтезу, нафтопереробки та спалювання пальних газів.

61.69 Технологія хімічних реактивів і особливо чистих речовин

61.06.20.0289/0219U100464

Модифікація галогенідних сцинтиляторів, активованих Європієм, за рахунок введення в матрицю досконало ізоморфних іонів: Заключний звіт/Інститут сцинтиляційних матеріалів Національної академії наук України; Керівник Кононець Валерій Вадимович - ДР 0118U100285, УДК 661:548.55; 661.539.1.074; 661.143

35

Розробка нових ефективних сцинтиляційних матеріалів на основі твердих розчинів галогенідів лужних та лужноземельних металів з активуючою добавкою Eu^{2+} , що містять досконало ізоморфні іони

62 БІОТЕХНОЛОГІЯ

62.13 Біотехнологічні процеси та апарати

62.06.20.0290/0519U001863

Боднарчук Оксана Василівна Наукове обґрунтування та розробка біотехнологій бактеріальних препаратів для ферментованих молочно-жирових продуктів: Дис...Доктор технічних наук/ Національний технічний університет України "Київський політехнічний інститут імені Ігоря Сікорського" - Захищена; 2.-.1.2019

УДК: 573.6.086.83.001.26;

573.6.086.83:579.66

326 с. - Бібліогр.:330 назв

Дисертація присвячена науковому обґрунтуванню та розробці біотехнологій бактеріальних препаратів для виробництва ферментованих продуктів маслоробства різної технологічної специфіки.

Експериментально встановлено та науково обґрунтовано склад заквашувальних композицій та на їх основі розроблено бактеріальні препарати прямого внесення для ферментованих молочно-жирових продуктів. Встановлено параметри біотехнології бактеріальних препаратів: склад композиції та спосіб підготовки інокуляту, рецептури поживних середовищ та умови культивування з урахуванням фізіологічних потреб кожного складника для збереження встановленого

співвідношення між штамми, склад захисних середовищ для консервування біомаси і забезпечення високих показників реактивації та розчинності. Опрацьовані технологічні етапи дозволили отримати не менше $7,4 \cdot 10^{10}$ клітин в 1 г бактеріальних препаратів. Визначено дози, способи активізації та використання бактеріальних препаратів для ферментування різних молочно-жирових систем (молочного та комбінованого складу) для отримання кислоторшккового масла, кислоторшккових спредів та кислоторшккових паст. Встановлено, що основним фактором регулювання ароматоутворення та якості кислоторшккового масла, виготовленого методом збивання, є кислотність сквашених вершків. Процес ароматоутворення у виробництві кислоторшккового масла та кислоторшккових спредів, вироблених методом перетворення ВЖВ, а також жирової суміші можна регулювати дозою закваски. Визначено закономірності функціонування заквашувальної мікрофлори, а також пов'язані з нею фізико-хімічні, біохімічні та мікробіологічні показники під час зберігання кислоторшккового масла, кислоторшккових спредів та кислоторшккових паст, виготовлених за різних способів ферментування .

62.06.20.0291/0519U001863

Боднарчук Оксана Василівна Наукове обґрунтування та розробка біотехнологій бактеріальних препаратів для ферментованих молочно-жирових продуктів: Дис...Доктор технічних наук/ Національний технічний університет України "Київський політехнічний інститут імені Ігоря Сікорського" - Захищена; 2.-.-1.2019

УДК: 573.6.086.83.001.26;
573.6.086.83:579.66

326 с. - Бібліогр.:330 назв

Дисертація присвячена науковому обґрунтуванню та розробці біотехнологій бактеріальних препаратів для виробництва ферментованих продуктів маслоробства різної технологічної специфіки. Експериментально встановлено та науково

обґрунтовано склад заквашувальних композицій та на їх основі розроблено бактеріальні препарати прямого внесення для ферментованих молочно-жирових продуктів. Встановлено параметри біотехнології бактеріальних препаратів: склад композиції та спосіб підготовки інокуляту, рецептури поживних середовищ та умови культивування з урахуванням фізіологічних потреб кожного складника для збереження встановленого співвідношення між штамми, склад захисних середовищ для консервування біомаси і забезпечення високих показників реактивації та розчинності. Опрацьовані технологічні етапи дозволили отримати не менше $7,4 \cdot 10^{10}$ клітин в 1 г бактеріальних препаратів. Визначено дози, способи активізації та використання бактеріальних препаратів для ферментування різних молочно-жирових систем (молочного та комбінованого складу) для отримання кислоторшккового масла, кислоторшккових спредів та кислоторшккових паст. Встановлено, що основним фактором регулювання ароматоутворення та якості кислоторшккового масла, виготовленого методом збивання, є кислотність сквашених вершків. Процес ароматоутворення у виробництві кислоторшккового масла та кислоторшккових спредів, вироблених методом перетворення ВЖВ, а також жирової суміші можна регулювати дозою закваски. Визначено закономірності функціонування заквашувальної мікрофлори, а також пов'язані з нею фізико-хімічні, біохімічні та мікробіологічні показники під час зберігання кислоторшккового масла, кислоторшккових спредів та кислоторшккових паст, виготовлених за різних способів ферментування .

62.37 Прикладна генетична (генна) інженерія

62.06.20.0292/0219U100471

Дослідження механізмів стресової адаптації у рослин і створення стійких ліній з використанням методів

експериментального трансгенозу:
Заключний звіт/Інститут клітинної біології
та генетичної інженерії НАН України;
Керівник Щербак Наталія Леонідівна - ДР
0115U004171, УДК 573.6.086.83:577.21
25

Створення експериментальних моделей
трансгенних рослин, які несуть
гетерологічні гени, що беруть участь у
стресовій адаптації рослин, для вивчення
механізмів координації роботи цих генів в
нормальних умовах життєдіяльності
рослин і при стресових умовах.

64 ЛЕГКА ПРОМИСЛОВІСТЬ

64.01 Загальні питання легкої промисловості

64.06.20.0293/0219U001623

Створення нових електроактивних
полімерних композитів з гібридними
нанопоповнювачами на основі концепції
синергізму.: Заклучний звіт/Інститут хімії
високомолекулярних сполук НАН
України; Керівник Лебедев Євген
Вікторович - ДР 0115U003622, УДК 67
35

Розробка наукових основ формування
електроактивних полімерних
нанокомпозитів, ґрунтуючись на концепції
синергізму гібридних нанопоповнювачів в
полімерній матриці, що проявляється
відносно їх електрофізичних властивостей,
та встановлення фундаментальних
закономірностей взаємодії наноструктур,
які обумовлюють прояв синергізму.

65 ХАРЧОВА ПРОМИСЛОВІСТЬ

65.09 Сировина для харчової промисловості і допоміжні матеріали

65.06.20.0294/0219U001606

Моделювання структури безклейковинних
борошняних систем продуктів
спеціального дієтичного призначення:
Заклучний звіт/Інститут продовольчих
ресурсів НААН; Керівник Семенова

Анастасія Борисівна - ДР 0116U002452,
УДК 664.002.3

99

Дослідження процесів структуроутворення
в безклейковинних борошняних системах
та удосконалення технології
хлібобулочних і борошняних
кондитерських виробів для осіб з
непереносимістю глютену

65.59 М'ясна і птахопереробна промисловість

65.06.20.0295/0419U005319

Маслійчук Ольга Богданівна
Удосконалення технологій м'ясних
посічених напівфабрикатів з
використанням рослинної сировини:
Дис...Кандидат технічних наук/
Національний університет харчових
технологій - Захищена; 2-.-1.2019

УДК: 637.5; 664.91/.94; 637.631

231 с. - Бібліогр.:200 назв

Роботу присвячено розробленню
технології м'ясних посічених
напівфабрикатів, збагачених люпиновим
борошном та дивосилом з метою
отримання продукції з підвищеною
білковою протеїновою складовою для
подолання білкового дефіциту населення.
У роботі науково обґрунтовано
рецептурний склад та вдосконалено
технологію м'ясних посічених
напівфабрикатів, що дозволяє раціонально
використати люпинове борошно та
дивосил і створити комбінований м'ясо-
рослинний продукт з підвищеною
білковою складовою, токсикологічну
безпечність якого доведено в умовах in
vivo. Науково обґрунтовано й
експериментально підтверджено
можливість використання люпинового
борошна та дивосилу в технології м'ясних
посічених напівфабрикатів; проведено
моделювання за амінокислотним складом
та розроблено рецептури м'ясних
посічених напівфабрикатів із
використанням люпинового борошна та
дивосилу; отримано нові відомості щодо
впливу комбінування тваринної і 5-, 10- та
15-відсоткової рослинної сировини на

можливість підвищення харчової та біологічної цінності, безпечності та якості м'ясних посічених напівфабрикатів; встановлено, що для отримання оптимальних функціонально-технологічних, сенсорних характеристик доцільно використовувати гідратоване люпинове борошно із заміною 10 % яловичого м'яса та дивосилу із заміною 50 % перцю чорного. Розроблено і затверджено нормативну документацію на котлети з рослинною сировиною. Здійснено впровадження удосконаленої технології у підприємства ресторанного господарства: ресторану при готелі «Нота Бене», мережі ресторанів «Crazy Town», ГП PRO100HUB та в освітній процес. Соціально-економічний ефект від впровадження наукової розробки полягає у збільшенні доступності м'ясних посічених напівфабрикатів для споживачів та зменшенні відпускної ціни на котлети «Особливі» на 3,3 %, «Ніжні» – 6,9 %, «Любительські» – 10,2 %.

65.63 Молочна промисловість

65.06.20.0296/0219U001607

Розробити технологію захисного бактеріального препарату для виробництва сичужних сирів високої якості.: Заключний звіт/Інститут продовольчих ресурсів НААН; Керівник Шугай Мирослава Олександрівна - ДР 0116U002456, УДК 637.334.2

52

Створення бактеріального препарату захисної дії на основі біологічно активних штамів молочнокислих бактерій з високою антагоністичною активністю, призначеного для виробництва сичужних сирів.

65.06.20.0297/0219U001602

Науково-методичні засади підтвердження автентичності органічних молочних продуктів: Заключний звіт/Інститут продовольчих ресурсів НААН; Керівник Жукова Ярослава Фрідріхівна - ДР 0116U002443, УДК 637.1/3

80

Встановлення впливу типу господарювання, сезону року, раціону годівлі, пастеризації на біохімічні та фізико-хімічні параметри органічного та конвенційного молока і молочних продуктів, розробка комплексного методичного підходу та створення бази даних потенційних маркерів для підтвердження автентичності органічної молочної продукції.

66 ЛІСОВА, ДЕРЕВООБРОБНА І ЦЕЛЮЛОЗНО-ПАПЕРОВА ПРОМИСЛОВІСТЬ

66.01 Загальні питання лісової і деревообробної промисловості

66.06.20.0298/0419U005310

Новицький Сергій Володимирович
Закономірності впливу властивостей деревини із сухостійних дерев сосни звичайної на довговічність конструкційних виробів: Дис...Кандидат технічних наук/ Національний університет біоресурсів і природокористування України - Захищена; 2.-.-1.2019

УДК: 684.4; 630*836; 630*3; 630*83; 674

257 с. - Бібліогр.:210 назв

У дисертації вирішено науково-практичне завдання ресурсозбереження деревинної сировини завдяки використанню лісоматеріалів із сухостійної деревини сосни звичайної (*Pinus sylvestris* L.) як конструкційних матеріалів. Встановлено раціональні параметри термічного оброблення деревини із сухостійних дерев сосни звичайної різних груп всихання для запобігання розвитку грибів із збереженням її міцнісних характеристик. Визначено основні фізико-механічні показники сухостійної деревини сосни звичайної та отримано залежності між цими показниками. Розроблено імітаційну модель прогнозування довговічності конструкційних елементів із цільної деревини сосни залежно від їх розмірів та граничного прогину. Запропоновано рекомендації з визначення довговічності та раціональних розмірів конструкційних

елементів із деревини сосни для виробників конструкційних пиломатеріалів, які впроваджено на двох лісопиляльно-деревобробних підприємствах.

66.37 Виробництво меблів

66.06.20.0299/0419U005310

Новицький Сергій Володимирович
Закономірності впливу властивостей деревини із сухостійних дерев сосни звичайної на довговічність конструкційних виробів: Дис...Кандидат технічних наук/ Національний університет біоресурсів і природокористування України - Захищена; 2-. -1.2019

УДК: 684.4; 630*836; 630*3; 630*83;
674

257 с. - Бібліогр.:210 назв

У дисертації вирішено науково-практичне завдання ресурсозбереження деревинної сировини завдяки використанню лісоматеріалів із сухостійної деревини сосни звичайної (*Pinus sylvestris* L.) як конструкційних матеріалів. Встановлено раціональні параметри термічного оброблення деревини із сухостійних дерев сосни звичайної різних груп всихання для запобігання розвитку грибів із збереженням її міцнісних характеристик. Визначено основні фізико-механічні показники сухостійної деревини сосни звичайної та отримано залежності між цими показниками. Розроблено імітаційну модель прогнозування довговічності конструкційних елементів із цільної деревини сосни залежно від їх розмірів та граничного прогину. Запропоновано рекомендації з визначення довговічності та раціональних розмірів конструкційних елементів із деревини сосни для виробників конструкційних пиломатеріалів, які впроваджено на двох лісопиляльно-деревобробних підприємствах.

67 БУДІВНИЦТВО. АРХІТЕКТУРА

67.01 Загальні питання будівництва

67.06.20.0300/0519U001876

Налисько Микола Миколайович
Розвиток наукових основ підвищення безпеки у протяжних спорудах при розповсюдженні ударних повітряних хвиль: Дис...Доктор технічних наук/ Державний вищий навчальний заклад "Придніпровська державна академія будівництва та архітектури" - Захищена; 2-. -1.2019

УДК: 69:331.4; 69:658.34; 69:331.34
429 с. - Бібліогр.:333 назв

Дисертація присвячена вирішенню актуальної наукової проблеми удосконалення методології оцінювання параметрів газодинаміки та прогнозування наслідків аварійних газових вибухів при розповсюдженні ударної повітряної хвилі в протяжних спорудах та удосконалення способів зниження її інтенсивності. Розроблена модифікація чисельного методу великих частинок, яка дозволяє виконувати газодинамічні розрахунки параметрів поширення ударних повітряних хвиль у каналах із урахуванням процесу дефлаграційного та детонаційного горіння. Реалізація модифікації у вигляді математичної моделі ударної труби дає змогу отримувати параметри вибухового навантаження у вигляді складного ударно-хвильового поля навантаження будівельної конструкції. Встановлені закономірності запалювання газоповітряної суміші тепловим джерелом та ударною повітряною хвилею. Обґрунтовані нові принципи управління розповсюдженням ударних повітряних хвиль у протяжних спорудах із використанням хвилевідбивних камер та відвідних каналів. Запропоновано спосіб зниження інтенсивності ударних повітряних хвиль та трансформації їх у хвилю стискання за рахунок підвищення хвильового опору протяжного каналу.

67.11 Будівельні конструкції

67.06.20.0301/0519U001860

Бровко Дмитро Вікторович Прогнозування надійності будівель і споруд поверхневого комплексу шахт в умовах недостатньої інформації про їх технічний стан: Дис...Доктор технічних наук/ Національний технічний університет "Дніпровська політехніка" - Захищена; 2--1.2019

УДК: 552.5; 624.01

345 с. - Бібліогр.:197 назв

Бровко Д.В. Прогнозування надійності будівель і споруд поверхневого комплексу шахт в умовах недостатньої інформації про їх технічний стан. – Кваліфікаційна наукова робота на правах рукопису.

Дисертація на здобуття наукового ступеня

доктора технічних наук за спеціальністю

05.15.04 – «Шахтне та підземне

будівництво». – Національний технічний

університет «Дніпровська політехніка»,

Дніпро, 2019. Дисертаційна робота

присвячена вирішенню важливої наукової

проблеми в області безпечної експлуатації

будівель поверхні шахт, а саме розвитку

теоретичних основ та методики

прогнозування надійності елементів

будівель і споруд поверхневого комплексу

шахт в умовах недостатньої інформації про

їх технічний стан з використанням

математичного апарату та імовірнісно-

статистичних методів технічної

діагностики. Уперше встановлено

закономірності появи дефектів і їх

розвитку в результаті різного роду

процесів накопичення пошкоджень при

великій кількості елементів конструкцій та

встановлено залежності зносу елементів

конструкцій будівлі від величини ентропії.

На основі комплексного аналізу

проведених досліджень запропоновано

нову концепцію керування

конструкційною безпекою

гірничотехнічних об'єктів, в основу якої

покладено критерії оцінювання їх стійкого

стану – параметр конструктивної безпеки

системи й надійність елементів у часі – для

попередження катастрофічних і важких

наслідків при експлуатації. Ключові слова:

будівлі та споруди поверхні шахт,

елементи конструкцій, технічний стан,

накопичення пошкоджень, моделювання

дефектів, надійність гірничотехнічних

об'єктів, безпечна експлуатація.

67.29 Об'єкти будівництва

67.06.20.0302/0219U100438

Розробка та вдосконалення методів розрахунку конструкцій мостів, будівель та споруд.: Заключний звіт/Національний університет "Львівська політехніка";

Керівник Кваша Віктор Григорович - ДР 0114U005249, УДК

725.3;725.31;725.39;725.34

37

Розробити та вдосконалити методи розрахунку конструкцій мостів, будівель та споруд

68 СІЛЬСЬКЕ І ЛІСОВЕ ГОСПОДАРСТВО

68.01 Загальні питання сільського господарства

68.06.20.0303/0219U100230

Розробити способи передпосівної обробки насіння біостимуляторами та мікродобривами для підвищення насінневої продуктивності батьківських форм соняшнику: Заключний звіт/Інститут рослинництва ім. В.Я. Юр'єва

Національної академії аграрних наук України; Керівник Буряк Юрій Іванович - ДР 0116U001058, УДК 63

33

Науково обґрунтувати та розробити екологічно безпечні способи підвищення потенціалу насінневої продуктивності батьківських форм соняшнику на основі раціонального застосування для передпосівної обробки насіння біостимуляторів росту та мікродобрив в умовах східного Лісостепу України

Розширити та забезпечити використання генетичного різноманіття кукурудзи та соняшнику для гетерозисної селекції: Заключний звіт/Інститут рослинництва ім. В.Я. Юр'єва Національної академії аграрних наук України; Керівник

Розширити та забезпечити використання генетичного різноманіття кукурудзи та соняшнику для гетерозисної селекції: Заключний звіт/Інститут рослинництва ім. В.Я. Юр'єва Національної академії аграрних наук України; Керівник

Розширити та забезпечити використання генетичного різноманіття кукурудзи та соняшнику для гетерозисної селекції: Заключний звіт/Інститут рослинництва ім. В.Я. Юр'єва Національної академії аграрних наук України; Керівник

Розширити та забезпечити використання генетичного різноманіття кукурудзи та соняшнику для гетерозисної селекції: Заключний звіт/Інститут рослинництва ім. В.Я. Юр'єва Національної академії аграрних наук України; Керівник

Розширити та забезпечити використання генетичного різноманіття кукурудзи та соняшнику для гетерозисної селекції: Заключний звіт/Інститут рослинництва ім. В.Я. Юр'єва Національної академії аграрних наук України; Керівник

Розширити та забезпечити використання генетичного різноманіття кукурудзи та соняшнику для гетерозисної селекції: Заключний звіт/Інститут рослинництва ім. В.Я. Юр'єва Національної академії аграрних наук України; Керівник

Розширити та забезпечити використання генетичного різноманіття кукурудзи та соняшнику для гетерозисної селекції: Заключний звіт/Інститут рослинництва ім. В.Я. Юр'єва Національної академії аграрних наук України; Керівник

Кузьмишина Наталія Василівна - ДР
0116U001073, УДК 63

36

Мета - збагачення та використання генетичного різноманіття кукурудзи та соняшнику, виділення джерел та донорів цінних ознак, характеризуються високою та стабільною врожайністю, високим рівнем загального та специфічного імунітету, різноманітною якістю продукції, здатні адаптуватись до змінних погодних умов, для ефективного використання в наукових, селекційних та навчальних програмах

68.06.20.0305/0219U100226

Розробити адаптивну технологію вирощування соняшнику для умов східної частини Лісостепу України: Заключний звіт/Інститут рослинництва ім. В.Я. Юр'єва Національної академії аграрних наук України; Керівник Цехмейструк Микола Григорович - ДР 0116U001059, УДК 63

34

Мета досліджень полягає в науковому забезпеченні агробіологічних основ формування врожаю та розробці адаптивних технологій вирощування соняшнику для умов східної частини Лісостепу України, які базуються на принципах адаптивного рослинництва і забезпечують стабільні урожаї в роки з різним гідротермічним режимом

68.06.20.0306/0219U100211

Ідентифікація генів стійкості до хвороб соняшнику та пшениці м'якої озимої за ДНК-маркерами та їх використання в селекції: Заключний звіт/Інститут рослинництва ім. В.Я. Юр'єва Національної академії аграрних наук України; Керівник Петренкова Віра Павлівна - ДР 0116U001041, УДК 63

35

Метою проекту є ідентифікувати гени стійкості до хвороб та їх пірамідування в одному генотипі за ДНК-маркерами для створення генетично маркованого вихідного матеріалу соняшнику (*Helianthus annuus* L.) та пшениці м'якої озимої (*Triticum aestivum* L.)

68.05 Ґрунтознавство

68.06.20.0307/0219U001571

Визначити напрями збереження та підвищення родючості чорнозему типового у короткоротаційних сівозмінах Лівобережного Лісостепу: Заключний звіт/ІНЦ "Інститут землеробства НААН"; Керівник Задубинна Єлизавета Валеріївна - ДР 0118U003724, УДК 631.41

28

Вивчити стан ґрунту за основними показниками родючості в чотириріпільних короткоротаційних сівозмінах Лівобережного Лісостепу із пропорційним насиченням зерновими та олійними культурами, за беззмінного застосування упродовж тривалого часу систем обробітку ґрунту. На основі отриманих даних розробити шляхи збереження та підвищення родючості чорнозему типового у короткоротаційних сівозмінах.

68.06.20.0308/0219U003386

Розробити теоретичні основи управління родючістю чорноземів для підвищення продуктивної і екологічної функцій агроєкосистем зони Степу: Заключний звіт/Державна установа Інститут зернових культур; Керівник Чабан Володимир Ілліч - ДР 0116U001249, УДК 631.44

90

Розробити теоретичні основи управління родючістю чорноземів для підвищення продуктивної і екологічної функцій агроєкосистем зони Степу

68.29 Землеробство

68.06.20.0309/0219U000323

Визначити адаптивний потенціал продуктивності нових сортів та перспективних ліній пшениці м'якої озимої і розробити елементи технології їх вирощування в Лісостепу України.: Заключний звіт/Миронівський інститут пшениці імені В.М. Ремесла Національної академії аграрних наук України; Керівник

Дергачов Олександр Леонідович - ДР
0116U004012, УДК 631.58; 631.582

27

Визначити потенціал продуктивності перспективних сортів та ліній пшениці м'якої озимої, створених в Миронівському інституті пшениці імені В.М. Ремесла НААН, та розробити елементи технології їх вирощування в умовах Лісостепу України.

68.06.20.0310/0219U001371

Розробити екологічно безпечні елементи технології конкуренто спроможного органічного виробництва продукції рослинництва з метою збереження ґрунтової родючості та охорони навколишнього середовища в умовах Прикарпаття: Заключний звіт/Прикарпатська державна сільськогосподарська дослідна станція Інституту сільського господарства Карпатського регіону НААН; Керівник Куничак Галина Іванівна - ДР
0116U000448, УДК 631

33

Розробка елементів технології органічного виробництва продукції рослинництва в умовах Прикарпаття на основі екологічності, адаптивності, наукоємності, біологічності, що забезпечує раціональне використання природних ресурсів та охорону довкілля від забруднення

68.06.20.0311/0219U001351

Розробити ефективні заходи управління обігом азоту за низьковуглецевих моделей органічного виробництва зернових культур на чорноземах реградованих правобережного Лісостепу: Заклучний звіт/Національний науковий центр "Інститут землеробства Національної академії аграрних наук України"; Керівник Демиденко Олександр Ваильович - ДР
0116U004940, УДК 631

90

Розробити ефективні заходи управління обігом азоту за низько вуглецевих моделей органічного виробництва зернових культур на чорноземах реградованих правобережного Лісостепу.

68.33 Агрохімія

68.06.20.0312/0219U001628

Розробити методологію формування оптимального поживного режиму на основі виносу біогенних елементів культурами в сівозмінні на осушуваних органогенних ґрунтах: Заклучний звіт/ННЦ "Інститут землеробства НААН"; Керівник Слюсар Іван Тимофійович - ДР
0116U002112, УДК 631.8

65

Встановити наукові засади виявлення закономірностей споживання сільськогосподарськими культурами основних біогенних елементів (NPK, Ca, Mg) та їх винесення врожаєм основних сільськогосподарських культур у сівозміні та розробити методологію формування оптимального поживного режиму кислого та карбонатного торфовища з урахуванням їх мінералізації та вимивання в ґрунтові води

68.35 Рослинництво

68.06.20.0313/0219U001154

Дослідити вплив різних технологій вирощування культур в сівозмінах короткої ротації на зміну енергетичного потенціалу ґрунту та фітосанітарний стан посівів: Заклучний звіт/Інститут кормів та сільського господарства Поділля НААН; Керівник Петриченко Василь Флорович - ДР
0116U003253, УДК 633.2.031/.033

50

Метою наукових досліджень є поглиблення теоретичних знань про особливості росту і розвитку, формування високопродуктивних посівів сої та кукурудзи в короткоротаційних сівозмінах, що забезпечить максимальний вихід зерна з найкращими якісними показниками з одиниці сівозмінної площі, а також покращить родючість ґрунту та його фітосанітарний стан.

68.06.20.0314/0219U001165

Дослідити спадковість та мінливість морфобіологічних ознак горошку посівного (ярого) та створити високопродуктивні сорти адаптовані до умов вирощування з покращеною якістю продукції: *Заключний звіт/Інститут кормів та сільського господарства Поділля НААН; Керівник Аралов Володимир Іванович - ДР 0116U003265, УДК 633/635:631.52*

64

Створення стійких генотипів горошку посівного (ярого) до факторів зовнішнього середовища використовуючи метод гібридизації, що дозволить визначити ефективні напрями створення перспективного селекційного матеріалу.

68.06.20.0315/0219U001174

Дослідити процеси надходження нітратів і нітритів у корми та розробити способи зниження їх кількості до допустимих рівнів у рослинницькій продукції: *Заключний звіт/Інститут кормів та сільського господарства Поділля НААН; Керівник Чернолата Людмила Петрівна - ДР 0116U003274, УДК 633/635*

56

Метою роботи є визначення фактичного вмісту білкового та небілкового, нітратного та нітритного азоту у кормах та кормовій сировині; вивчення факторів, які впливають на накопичення нітратів та нітритів у кормах; розробка способів зниження їх кількості у кормах.

68.06.20.0316/0219U000117

Оптимізувати елементи технології вирощування нових гібридів кукурудзи різних груп ФАО за різних способів поливу та якості поливної води: *Заключний звіт/Інститут зрошувального землеробства Національної академії аграрних наук України; Керівник Лавриненко Юрій Олександрович - ДР 0116U001112, УДК 633.1*

75

За мету поставлено дослідити вплив різних способів поливу (краплинного і дощування) в умовах використання різноякісної поливної води Інгулецької та

Каховської зрошувальних систем на формування продуктивності нових адаптивних інтенсивного типу гібридів кукурудзи різних груп ФАО в Південному Степу України, що забезпечить ефективне використання зрошувальних систем і поливної води, підвищення врожаю та якості зерна, збільшить рентабельність виробництва та конкурентоспроможність на світовому ринку. Мета досягається за рахунок удосконалення існуючої технології поливу за вирощування зернової кукурудзи на зрошуваних землях Інгулецького та Каховського зрошувальних масивів шляхом оптимізації використання різних способів поливу, підбору нових високоврожайних пластичних гібридів інтенсивного типу різних груп ФАО, стійких до хвороб та вилягання. Буде виявлено і науково обґрунтовано найбільш раціональні та економічно виправдані способи поливу за використання різноякісної поливної води в Південному Степу України для ві

68.06.20.0317/0519U001838

Васько Наталія Іванівна Теоретичне обґрунтування селекції ячменю ярого харчового напряму використання: *Дис...Доктор сільськогосподарських наук/Інститут рослинництва ім. В.Я. Юр'єва Національної академії аграрних наук України - Захищена; 2.-1.2019*

УДК: 633.1; 633/635:631.52

514 с. - Бібліогр.:501 назв

Об'єкт дослідження: закономірності формування, успадкування і мінливості цінних господарських ознак, цінність сортів і ліній ячменю ярого за врожайністю, харчовими властивостями, стійкістю до біо- та абіотичних чинників, моделювання та створення вихідного матеріалу і сортів ячменю ярого харчового напряму використання та особливості їх селекції. Мета: визначення теоретичних основ селекційного процесу харчових сортів ячменю ярого, обґрунтування та прогноз селекційного ефекту на основі визначення особливостей мінливості кількісних ознак, закономірностей їх успадкування, встановлення рівня і закономірностей прояву харчових

властивостей та ефективності створення сортів харчового використання. Методи: польові, селекційний, біометричний та вимірювально-ваговий, спеціальні для відповідних галузей – біохімічний, генетичний, статистичні. Новизна. Обґрунтовано основи селекції ячменю ярого харчового напрямку використання шляхом комплексного застосування селекційних і генетичних методів дослідження. Відрізняється від раніше відомих результатів установленням цінних харчових властивостей дослідженого матеріалу, виділенням джерел цих властивостей та удосконаленням селекційного процесу харчового ячменю. Визначено особливості та закономірності прояву антиоксидантної активності (АОА) в залежності від умов вирощування та генотипу. Встановлено джерела білка з високою здатністю до перетравлення протеолітичними ферментами. Теоретично обґрунтовано модель сорту ячменю ярого харчового напрямку для умов Лісостепу України. Встановлено особливості зразків ячменю ярого півчастих та голозерних різновидностей зі звичайним та ваху крохмалем. Результати. Удосконалено схему селекційного процесу ячменю ярого з урахуванням харчових властивостей вихідних компонентів для гібридизації та виділення цінних генотипів на початкових етапах. Створено 18 ліній ячменю ярого з високими показниками антиоксидантної активності, вмісту олії, вмісту в олії поліненасичених жирних кислот, вмісту золи, клітковини, з високою склоподібністю ендосперму, що дає можливість створення сортів харчового напрямку та виділення джерел цінних властивостей для селекції. Створено сорти з високими поживними властивостями зерна – Парнас, Взірєць, Аграрій, Алегро, Шедевр, до сортовипробування передано сорти Явір та Троян. Ступінь впровадження. Створені сорти впроваджено в сільськогосподарське виробництво України. Матеріали наукових та методичних розробок включено до селекційних програм Інституту рослинництва ім. В.Я. Юр'єва НААН та Миронівського інституту пшениці ім. В.М. Ремесла. Отримано чотири авторських

свідоцтв на сорти ячменю. Сфера впровадження: наукові установи НААН і Міністерства АПВіП України, вищі навчальні заклади, агроформування України.

68.06.20.0318/0419U005214

Несмачна Меланія Віталіївна Створення та оцінювання вихідного матеріалу гречки для повторних посівів в умовах північно-східного Лісостепу України: Дис...Кандидат сільськогосподарських наук/ Сумський національний аграрний університет - Захищена; 2.-.1.2019

УДК: 633/635:631.52

249 с. - Бібліогр.:266 назв

У дисертаційній роботі викладено результати досліджень підвищення ефективності культури гречки шляхом створення вихідного матеріалу для повторних посівів в умовах північно-східного Лісостепу України шляхом використання явища фотоперіодизму як ефективного механізму підвищення рівня адаптованості. У ході досліджень було визначено часовий та екологічний діапазон вегетації гречки в повторних посівах і зоні північно-східного Лісостепу України. Сформовано робочу колекцію та виділено цінні джерела з високим рівнем адаптованості до умов літньо-осінньої вегетації. Встановлено відмінність у структурі кореляційних зв'язків показника продуктивності рослин гречки залежно від фотоперіодичної реакції. Визначені та сформульовані моделі сортів зернового (інтенсивного і напівінтенсивного) та сидерального (рекреаційного) напрямів використання з рівнем потенційної урожайності 3,2-3,6; 2,8-3,5 т зерна/га та 5,3-6,2 т/га сухої речовини відповідно. Визначено характер успадкування основних селекційно-контрольованих ознак у групах із переважанням короткоденних, фотонейтральних та довгоденних характеристик. Створено оригінальний вихідний матеріал сортів гречки, орієнтованих на технології повторних посівів. Селекційні номери 9/16, 11/16, 43/16 з переважанням ознак короткоденності передано до Національного центру генетичних ресурсів

рослин України та залучено у селекційний процес.

68.06.20.0319/0519U001838

Васько Наталія Іванівна Теоретичне обґрунтування селекції ячменю ярого харчового напрямку використання: Дис...Доктор сільськогосподарських наук/ Інститут рослинництва ім. В.Я. Юр'єва Національної академії аграрних наук України - Захищена; 2-.1.2019

УДК: 633.1; 633/635:631.52

514 с. - Бібліогр.:501 назв

Об'єкт дослідження: закономірності формування, успадкування і мінливості цінних господарських ознак, цінність сортів і ліній ячменю ярого за врожайністю, харчовими властивостями, стійкістю до біо- та абіотичних чинників, моделювання та створення вихідного матеріалу і сортів ячменю ярого харчового напрямку використання та особливості їх селекції. Мета: визначення теоретичних основ селекційного процесу харчових сортів ячменю ярого, обґрунтування та прогноз селекційного ефекту на основі визначення особливостей мінливості кількісних ознак, закономірностей їх успадкування, встановлення рівня і закономірностей прояву харчових властивостей та ефективності створення сортів харчового використання. Методи: польові, селекційний, біометричний та вимірювально-ваговий, спеціальні для відповідних галузей – біохімічний, генетичний, статистичні. Новизна. Обґрунтовано основи селекції ячменю ярого харчового напрямку використання шляхом комплексного застосування селекційних і генетичних методів дослідження. Відрізняється від раніше відомих результатів установами цінних харчових властивостей дослідженого матеріалу, виділенням джерел цих властивостей та удосконаленням селекційного процесу харчового ячменю. Визначено особливості та закономірності прояву антиоксидантної активності (АОА) в залежності від умов вирощування та генотипу. Встановлено джерела білка з високою здатністю до перетравлення протеолітичними ферментами. Теоретично

обґрунтовано модель сорту ячменю ярого харчового напрямку для умов Лісостепу України. Встановлено особливості зразків ячменю ярого плівчастих та голозерних різновидностей зі звичайним та waxy крохмалем. Результати. Удосконалено схему селекційного процесу ячменю ярого з урахуванням харчових властивостей вихідних компонентів для гібридизації та виділення цінних генотипів на початкових етапах. Створено 18 ліній ячменю ярого з високими показниками антиоксидантної активності, вмісту олії, вмісту в олії поліненасичених жирних кислот, вмісту золи, клітковини, з високою склоподібністю ендосперму, що дає можливість створення сортів харчового напрямку та виділення джерел цінних властивостей для селекції. Створено сорти з високими поживними властивостями зерна – Парнас, Взорець, Аграрій, Алегро, Шедевр, до сортовипробування передано сорти Явір та Троян. Ступінь впровадження. Створені сорти впроваджено в сільськогосподарське виробництво України. Матеріали наукових та методичних розробок включено до селекційних програм Інституту рослинництва ім. В.Я. Юр'єва НААН та Миронівського інституту пшениці ім. В.М. Ремесла. Отримано чотири авторських свідоцтв на сорти ячменю. Сфера впровадження: наукові установи НААН і Міністерства АПВіП України, вищі навчальні заклади, агроформування України.

68.37 Захист

сільськогосподарських рослин

68.06.20.0320/0219U001311

Проведення аналізу фітосанітарного ризику для України регульованих шкідливих організмів Списку ЄОКЗР, які пошкоджують плодові культури, з використанням сучасних ГІС-технологій: Заключний звіт/Інститут захисту рослин НААН; Керівник Ключковський Юрій Едуардович - ДР 0116U003550, УДК 632.9

151

Проведення аналізу фітосанітарного ризику регульованих шкідливих організмів Списку ЄОКЗР, які пошкоджують плодові культури, у відповідності до вимог міжнародних стандартів за допомогою застосування сучасних комп'ютерних програм MapInfo та Idrisi Taiga

68.39 Тваринництво

68.06.20.0321/0219U001323

Вивчити особливості циркуляції та біологічні властивості збудників імуносупресивних захворювань водоплавної птиці та розробити методи їх контролю: Заключний звіт/Державна дослідна станція птахівництва НААН; Керівник Білецька Ганна Василівна - ДР 0116U000110, УДК 636.5

34

Провести дослідження щодо поширення в Україні імуносупресивних вірусів водоплавної птиці, вивчити їх біологічні особливості, розробити методи діагностики і профілактики найбільш поширених вірусних хвороб

68.06.20.0322/0219U100110

Удосконалити технологію консервування зернофуражу підвищеної вологості за використання мікробіологічних препаратів та вивчити вплив його згодовування на продуктивність сільськогосподарських тварин: Заключний звіт/Інститут сільського господарства Карпатського регіону НААН; Керівник Чумаченко Сергій Петрович - ДР 0116U001339, УДК 636.2

29

Удосконалити процес консервування зернофуражу підвищеної вологості (до 35%), що характерно для західного регіону, за використання препаратів, виготовлених на основі нових штамів пробіотичних мікроорганізмів з метою максимального збереження поживних речовин зерна і трансформації їх у тваринницьку продукцію

68.06.20.0323/0219U001319

Удосконалення методів збереження та обробки яєць водоплавної птиці до і протягом інкубації: Заключний звіт/Державна дослідна станція птахівництва НААН; Керівник Артеменко Олексій Борисович - ДР 0116U000103, УДК 636.5

34

Підвищення ефективності інкубації яєць водоплавної птиці

68.06.20.0324/0219U001324

Визначити сучасні тенденції та напрями розвитку виробництва перепелиних яєць та м'яса в Україні та світі: Заключний звіт/Державна дослідна станція птахівництва НААН; Керівник Катеринич Олег Олександрович - ДР 0118U003112, УДК 636.5

16

Провести аналітичні дослідження сучасного стану виробництва перепелиних яєць та м'яса в Україні і світі та визначити напрями розвитку цієї підгалузі

68.41 Ветеринарія

68.06.20.0325/0219U003372

Розробити технологію виготовлення вакцини культуральної полівалентної проти хвороби Марека: Заключний звіт/Національний науковий центр "Інститут експериментальної і клінічної ветеринарної медицини"; Керівник Стегній Борис Тимофійович - ДР 0116U000273, УДК 619

46

Розробити технологію виготовлення вакцини культуральної полівалентної проти хвороби Марека

68.06.20.0326/0219U003363

Удосконалити систему забезпечення благополуччя тваринництва України щодо лейкозу великої рогатої худоби: Заключний звіт/Національний науковий центр "Інститут експериментальної і клінічної ветеринарної медицини"; Керівник Горбатенко Станіслав Кіндратович - ДР 0116U000262, УДК 619

Забезпечення стабільного благополуччя щодо лейкозу ВРХ в тваринництві України за рахунок удосконалення методичних підходів з профілактики та боротьби з захворюванням, а також надійного поступізоотичного контролю

68.85 Механізація і електрифікація сільського господарства

68.06.20.0327/0219U100395

Дослідити та обґрунтувати основні параметри системи енергозабезпечення силового електроприводу в мобільних сільськогосподарських агрегатах: Заключний звіт/Національний науковий центр "Інститут механізації та електрифікації сільського господарства"; Керівник Мельник Роман Васильович - ДР 0116U002418, УДК 631.172

110

Підвищити ефективність виконання технологічних операцій в агропромисловому виробництві за рахунок використання силового електроприводу

68.06.20.0328/0419U005236

Цьонь Ганна Богданівна Обґрунтування параметрів робочих органів гичкозбирального модуля кормових буряків: Дис...Кандидат технічних наук/ Тернопільський національний технічний університет імені Івана Пулюя - Захищена; 2.-.1.2019

УДК: 631.171; 631.172:621.31; 631.371
170 с. - Бібліогр.:156 назв

У дисертації на підставі сукупності узагальнених наукових результатів вирішено актуальне завдання підвищення показників якості збирання гички коренеплодів кормових буряків шляхом розроблення та обґрунтування параметрів робочих органів гичкозбирального модуля. Гичкозбиральний модуль складається з рами, на якій встановлено опорні колеса, роторний гичкоріз, гвинтовий конвеєр, обрізувачі головок коренеплодів. Удосконалення робочих органів полягає у наступному: ножі роторного гичкоріза

виконано Г-подібної форми; крок спіральних витків шнека гвинтового конвеєра збільшується в сторону вивантаження зрізаної гички; плоский ніж обрізника залишків гички з головок коренеплодів встановлено на нерухомому вертикальному пальці та виконано підпружиненим; ніж виконано активним з можливістю зворотно-поступального руху в горизонтальній площині; гребінчастий копір встановлено на амортизаторі удару, який виконано у вигляді пружного елемента. На основі проведеного комплексу теоретичних і експериментальних досліджень обґрунтовано основні раціональні параметри робочих органів гичкозбирального модуля. Результати досліджень прийняті ПАТ «Рівнесільмаш» (смт. Квасилів, Рівненська обл.) для розроблення та вдосконалення існуючих робочих органів для збирання гички коренеплодів кормових буряків. Конструктивна новизна технічного рішення підтверджена 2 патентами України на корисні моделі.

68.06.20.0329/0419U005306

Ачкевич Василь Іванович Обґрунтування параметрів удосконаленого доїльного апарата для установок з верхнім молокопроводом: Дис...Кандидат технічних наук/ Національний науковий центр "Інститут механізації та електрифікації сільського господарства" - Захищена; 2.-.1.2019

УДК: 631.171; 631.172:621.31; 631.371
158 с. - Бібліогр.:157 назв

Дисертація присвячена підвищенню ефективності процесу машинного доїння шляхом покращення режиму транспортування молока за допомогою використання двокамерного колектора доїльного апарата з порційним впуском повітря в молоко збірну камеру в такті стиснення. Узагальнено конструкційно-технологічні рішення доїльних апаратів та теоретично встановлено взаємозв'язок між параметрами та режимами роботи і обґрунтовано раціональні конструкційні параметри удосконаленого колектора доїльного апарата. Отримана математична

модель зміни вакуумметричного тиску в тактах ссання та стиснення, яка описує взаємозв'язок діаметра молокопровідного шланга та діаметра дросельного отвору і фактичної інтенсивності молоковіддачі. Розроблено конструкційну схему, виготовлено дослідний зразок та проведено експериментальні дослідження, які визначають, що раціональним діаметром буде молокопровідний шланг 12 мм та дросельний отвір 2 мм. Застосування розробленого двокамерного колектора в молокопровідній лінії доїльного апарата з порційним впуском повітря, під час такту стиснення, дозволяє стабілізувати вакуумметричний тиск в такті ссання та отримати глибшу різницю тисків в такті стиснення, внаслідок чого отримати молоко вищої якості. Розрахунковий річний економічний ефект від впровадження двокамерного колектора доїльного апарата на тваринницькій фермі з поголів'ям 100 корів завдяки збільшенню повноти видоювання на 1,56 % та збереження якості молока становить 69615 грн. Ключові слова: механізація доїння, доїльний апарат, вакуумметричний тиск, молокопровідний шланг, дросельний отвір, двокамерний колектор.

69 РИБНЕ ГОСПОДАРСТВО

69.35 Технічна експлуатація рибних морських портів

69.06.20.0330/0219U100400

Удосконалення системи ДНК-типування сортів сільськогосподарських культур на основі молекулярно-генетичних маркерів: Заключний звіт/Український інститут експертизи сортів рослин; Керівник Присяжнюк Лариса Михайлівна - ДР 0117U002099, УДК 656.615; 627.21.094

67

Вивчити молекулярно-генетичний поліморфізм сортів рослин на основі ДНК-типування для подальшого застосування як додатковий метод експертизи сортів рослин.

70 ВОДНЕ ГОСПОДАРСТВО

70.03 Наукові основи водного господарства

70.06.20.0331/0219U000646

Розвиток наукових основ хімії, фізики та біології води: Заключний звіт/Інститут колоїдної хімії та хімії води ім. А. В. Думанського НАН України; Керівник Гончарук Владислав Володимирович - ДР 0117U000014, УДК 556.11.012; 628.1.03, 628.1;628.3, 556.11

225

Розвиток фундаментальних уявлень про перебіг процесів на поверхні розподілу фаз і в об'ємі розчинів з урахуванням хімічних, фізичних і біологічних аспектів взаємодій в водному середовищі для попередження техногенного забруднення водних ресурсів

70.27 Якість води

70.06.20.0332/0219U001635

"Проведення гідробіологічних досліджень води в кар'єрі "Чиста вода", та розробка найефективнішого методу поліпшення якості води в кар'єрі": Заключний звіт/Інститут гідробіології НАН України; Керівник Силаєва Анжеліка Алімівна - ДР 0118U005493, УДК 556.11; 628.1.03; 631.6.03

64

Визначити сучасний екологічний стан об'єктів техно-екосистеми Хмельницької АЕС, зокрема КЧВ, а також ділянки р. Горинь, водойм "Полянський піщаний кар'єр" (ППК), системи ХВО. Розробка переліку заходів, направлених на поліпшення гідробіологічного режиму в кар'єрі "Чиста вода".

70.06.20.0333/0219U000646

Розвиток наукових основ хімії, фізики та біології води: Заключний звіт/Інститут колоїдної хімії та хімії води ім. А. В. Думанського НАН України; Керівник Гончарук Владислав Володимирович - ДР 0117U000014, УДК 556.11.012; 628.1.03, 628.1;628.3, 556.11

225

Розвиток фундаментальних уявлень про перебіг процесів на поверхні розподілу фаз і в об'ємі розчинів з урахуванням хімічних, фізичних і біологічних аспектів взаємодій в водному середовищі для попередження техногенного забруднення водних ресурсів

70.06.20.0334/0219U100473

Розробка технологічних засад одержання гібридних сорбентів багатоцільового призначення на основі відпрацьованих шламів глиноземного виробництва: Заключний звіт/Інститут колоїдної хімії та хімії води ім. А. В. Думанського НАН України; Керівник Мешкова-Клименко Наталія Аркадіївна - ДР 0118U100296, УДК 543.54;544.72, 628.31

70

Створення наукових засад технології утилізації червоного шламу (відходу алюмінієвого виробництва) для одержання ефективних сорбентів для вилучення зі стічних вод токсичних органічних речовин, важких металів, арсенатів, фосфатів

70.06.20.0335/0419U005218

Твердохліб Марія Миколаївна
Інтенсифікація процесів очищення води від сполук заліза та марганцю.: Дис...Кандидат технічних наук/ Національний технічний університет України "Київський політехнічний інститут імені Ігоря Сікорського" - Захищена; 2.-1.2019

УДК: 628.1;628.3; 504.056:574; 502.58:574

235 с. - Бібліогр.:253 назв

Дисертаційна робота присвячена розробці екологічно безпечних методів інтенсифікації процесів очищення води від сполук заліза та марганцю. Встановлено, що ступінь окислення іонів заліза у водному середовищі залежить від часу контакту води з повітрям та реакції середовища, а також від початкової концентрації іона металу у воді. При дослідженні процесу окислення іонів марганцю у водному середовищі було встановлено, що значний вплив на проходження процесу має рН середовища

та аерування розчину. Визначено окислювальні властивості аніоніту АВ-17-8, модифікованого сполуками хлору та марганцю, в процесі знезалізнення води. Показано, що суміш аніоніту АВ-17-8 в ClO_2 -формі та катіоніту КУ-2-8 в Na^+ формі забезпечує ефективне знезалізнення та пом'якшення води. Визначено оптимальні швидкості фільтрування води на пілотній установці по знезалізненню. В процесі фільтрування спостерігалось зниження концентрацій залишкового заліза до рівня ГДК в очищеній воді на протязі довгого часу фільтрициклу. Встановлено, що при швидкостях 1,5-4,5 м/год відбувається рівномірне накопичення осаду в товщі фільтрувального завантаження, що призводить до ефективного окиснення іонів заліза та подовженню фільтроциклу. При дослідженні вилучення сполук марганцю з води на пілотній установці вдалося досягти повного вилучення іонів марганцю незалежно від форми катіоніту. Запропоновано технологічну схему очищення артезіанської води від сполук заліза та марганцю. Розраховано економічний ефект впровадження даної технології.

73 ТРАНСПОРТ

73.01 Загальні питання транспорту

73.06.20.0336/0419U005320

Афонін Максим Олександрович
Вдосконалення технологічних процесів перевезення небезпечних вантажів з врахуванням фактора людини: Дис...Кандидат технічних наук/ Національний університет "Львівська політехніка" - Захищена; 2.-1.2019

УДК: 656.13; 656

187 с. - Бібліогр.:108 назв

Основним завданням дисертаційної роботи є врахування фактора людини у формуванні маршрутів доставки небезпечних вантажів, які визначають умови безпечного виконання технологічного процесу перевезень.

Проведено експериментальні дослідження зміни показників функціонального стану водіїв різних вікових та соціонічних груп за різної складності дорожніх умов під час перевезення небезпечних вантажів другого класу в населеному пункті та за його межами. Вдосконалено методику визначення рівнів ризику настання дорожньо-транспортних пригод та оцінки їх наслідків з врахуванням особливостей маршруту перевезень, умов руху та функціонального стану водіїв для здійснення перевезень в межах населеного пункту та автомобільними дорогами. Розроблено алгоритм проектування розвізних маршрутів небезпечних вантажів із врахуванням умов руху та функціонального стану водія. Його використання дозволяє формувати елементи технологічного процесу перевезення небезпечних вантажів за критерієм мінімальних ризиків, які відображаються у виборі напрямків руху із меншою складністю дорожніх умов, що є більш доцільним ніж проектування маршрутів за критеріями мінімальної відстані.

73.29 Залізничний транспорт

73.06.20.0337/0219U100433

Розробка конструкторської документації на надресорну балку і раму візка пасажирського вагона: Заключний звіт/ТОВ "Науково-виробниче підприємство "Укртранскад" (ТОВ "НВП "Укртранскад"); Керівник Кебал Юрій Вікторович - ДР 0119U100059, УДК 656.2, 629.44

43

Розробка комплекту КД (без літери) на дослідні зразки надресорної балки і рами візка пасажирського вагона

73.06.20.0338/0219U100433

Розробка конструкторської документації на надресорну балку і раму візка пасажирського вагона: Заключний звіт/ТОВ "Науково-виробниче підприємство "Укртранскад" (ТОВ "НВП "Укртранскад"); Керівник Кебал Юрій

Вікторович - ДР 0119U100059, УДК 656.2, 629.44

43

Розробка комплекту КД (без літери) на дослідні зразки надресорної балки і рами візка пасажирського вагона

73.31 Автомобільний транспорт

73.06.20.0339/0419U005320

Афонін Максим Олександрович
Вдосконалення технологічних процесів перевезення небезпечних вантажів з врахуванням фактора людини: Дис...Кандидат технічних наук/ Національний університет "Львівська політехніка" - Захищена; 2.-1.2019

УДК: 656.13; 656

187 с. - Бібліогр.:108 назв

Основним завданням дисертаційної роботи є врахування фактора людини у формуванні маршрутів доставки небезпечних вантажів, які визначають умови безпечного виконання технологічного процесу перевезень. Проведено експериментальні дослідження зміни показників функціонального стану водіїв різних вікових та соціонічних груп за різної складності дорожніх умов під час перевезення небезпечних вантажів другого класу в населеному пункті та за його межами. Вдосконалено методику визначення рівнів ризику настання дорожньо-транспортних пригод та оцінки їх наслідків з врахуванням особливостей маршруту перевезень, умов руху та функціонального стану водіїв для здійснення перевезень в межах населеного пункту та автомобільними дорогами. Розроблено алгоритм проектування розвізних маршрутів небезпечних вантажів із врахуванням умов руху та функціонального стану водія. Його використання дозволяє формувати елементи технологічного процесу перевезення небезпечних вантажів за критерієм мінімальних ризиків, які відображаються у виборі напрямків руху із меншою складністю дорожніх умов, що є більш доцільним ніж проектування маршрутів за критеріями мінімальної відстані.

73.34 Водний транспорт

73.06.20.0340/0219U003421

Вдосконалення процесів шумоглушіння з охолодженням відпрацьованих газів в енергетичних установках кораблів класу корвет: Заключний звіт/Національний університет кораблебудування ім. адмірала Макарова; Керівник Кузнецов Валерій Валерійович - ДР 0117U000884, УДК 629.5;629.51;629.52;629.53;629.54;629.55;629.56;629.57;629.58

80

Зменшення акустичного і температурного полів, відпрацьованих газів корабельних енергетичних установок шляхом вдосконалення процесів шумоглушіння з одночасним зниженням температури відпрацьованих газів.

73.06.20.0341/0419U005307

Чередник Володимир Миколайович Підвищення ефективності експлуатації днопоглиблювального флоту в особливих умовах шляхом використання ерліфтної установки з шнековим інтенсифікатором: Дис...Кандидат технічних наук/ Державний університет інфраструктури та технологій - Захищена; 2.-.1.2019

УДК: 656.6

201 с. - Бібліогр.:186 назв

У дисертаційній роботі вирішується актуальне наукове завдання, спрямоване на підвищення ефективності експлуатації днопоглиблювального флоту за допомогою використання методу шнекової інтенсифікації ерліфтної установки при роботах у водоймищах глибиною до 20 метрів. Використання ерліфту для днопоглиблення на малих глибинах натомість звичайних земснарядів обумовлено низькою металосмістю та високою надійністю, за рахунок відсутності складних частин в конструкції. Використання шнекового інтенсифікатора в підйомній трубі ерліфту дозволяє збільшити повноту передачі енергії від повітря до твердого матеріалу, а це в свою чергу підвищує продуктивність та збільшує коефіцієнт корисної дії машини, саме ті параметри, які були низькі у

звичайних ерліфтах. У ході дисертаційних досліджень отримано нові наукові результати, які полягають у тому, що: вперше запропоновано метод підвищення ефективності експлуатації днопоглиблювального флоту, який відрізняється від відомих, застосуванням шнекового інтенсифікатора в підйомній трубі ерліфту, що до-зволяє більш ефективно виконувати днопоглиблювальні роботи на глибинах до 20 метрів; отримала подальший розвиток математична модель робочого процесу ерліфтної установки, яка відрізняється від відомих врахуванням впливу шнекового інтенсифікатора на підйом гідросуміші в підйомній трубі, що дозволяє спрогнозувати продуктивність та коефіцієнт корисної дії установки; удосконалено метод знаходження оптимальних робочих параметрів ерліфтної установки, який відрізняється від відомих урахуванням значень експлуатаційних параметрів шнекового інтенсифікатора, що дозволяє ефективніше використовувати днопоглиблювальний флот. Результати дисертаційних досліджень можуть бути використані для покращення конструкції при проектуванні сучасного ерліфтного комплексу для днопоглиблювальних робіт, а також в навчальному процесі при викладенні дисциплін «Суднові допоміжні установки, системи та технологічне обладнання» у розділі «Днопоглиблювальна техніка». Ключові слова: ерліфтна установка, підйомна труба, шнек, трикомпонентна суміш, річковий та морський флот, днопоглиблення, днопоглиблювальний флот.

76 МЕДИЦИНА І ОХОРОНА ЗДОРОВ'Я

76 МЕДИЦИНА І ОХОРОНА ЗДОРОВ'Я

76.06.20.0342/0219U001112

Обґрунтування диференційованого підходу до тривалості курсу лікування в умовах санаторію "Поляна" при захворюваннях органів травлення та

сечовидільної системи на фоні цукрового діабету: Заключний звіт/Державна установа "Науково-практичний медичний центр "Реабілітація" Міністерства охорони здоров'я України"; Керівник Лемко Іван Степанович - ДР 0118U001031, УДК 61 34

Дослідження основних функціонально-метаболических ефектів природної гідрокарбонатної натрієвої мінеральної води з наступним опрацюванням оптимальних за тривалістю курсів санаторно-курортного лікування хворих з патологією та функціональними порушеннями органів травлення і сечовидільної системи на фоні цукрового діабету

76.03 Медико-біологічні дисципліни

76.06.20.0343/0419U001703

Знамеровський Сергій Григорович
Патофізіологічні механізми розвитку експериментального жовчного перитоніту та методи його корекції: Дис...к.мед.н./Харківський національний медичний університет - Захищена; 12.12.2019
УДК: 616-092

156 с. - Бібліогр.:311 назв

Дисертація присвячена визначенню патофізіологічних механізмів розвитку експериментального жовчного перитоніту (ЖП) та патогенетичному обґрунтуванню методів їхньої корекції. ЖП є загрозливою патологією черевної порожнини, яка по ступеню важкості, прогнозу і відсотку летальності залежить від ендогенної інтоксикації. Використана в експерименті модель ЖП якісно відтворювала патогенез захворювання, що було підтверджено динамікою досліджуваних показників. На кінець третьої доби усі тварини без корекції загинули, при цьому групи з антибіотикотерапією та комплексною корекцією вижили та мали приблизно однакові показники. На кінець сьомої доби суттєво позначилась перевага запропонованої нами комплексної корекції у порівнянні із традиційною антибіотикотерапією, перш за все у

більшій кількості тих тварин, які вижили. При дослідженні аспартатамінотрансферази найбільш виражена позитивна динаміка у четвертій групі спостерігається на 7-му добу. Активність аланінамінотрансферази у цій групі більшою мірою наближається до значень норми на третю добу. В результаті проведених досліджень доведено, що лейкоцитарний індекс інтоксикації є важливим діагностичним тестом в патогенезі експериментального перитоніту, зокрема на першу та третю добу дослідження відмічається його підвищення на тлі змодельованого патологічного процесу. Запропонований нами спосіб санації черевної порожнини за допомогою комплексного використання натрію гіпохлориду, декаметоксину, натрію гіалуронату підтвердив свою ефективність також і при аналізі динаміки показників загального білка та білірубіну. Позитивна динаміка кількості еритроцитів при запропонованому нами комплексному способі корекції спостерігається уже на третю добу і зберігається до 7-ї. Показники гемоглобіну та гематокриту також значно покращуються протягом дослідження в порівнянні з даними як 2-ї, так і 3-ї групи та наближаються до нормативних значень. При дослідженні ШОЕ у групі щурів з запропонованим нами способом корекції на 3-ю та 7-му добу виявлено значне покращення показників.

76.13 Медична техніка

76.06.20.0344/0419U005261

Барановський Дмитро Миколайович
Апаратно-програмний комплекс для моніторингу та управління глікемічним профілем: Дис...к.т.н./Вінницький національний технічний університет - Захищена; 2.-1.2019

УДК: 004.49; 004.056.57; 615.47:616-072.7

199 с. - Бібліогр.:118 назв

Об'єктом дослідження є процес моніторингу та управління глікемічним профілем хворого на ЦД 1-го типу. Метою дослідження є підвищення інформативності процесу моніторингу та управління глікемічним профілем у хворих

на цукровий діабет I типу шляхом розроблення методу, моделі та апаратно-програмного комплексу. Методи дослідження: методи математичного моделювання для побудови математичних моделей; метод імітаційного моделювання для розроблення алгоритму управління глікемічним профілем; методи теорії біотехнічних систем для розроблення структурно-функціональної організації АПК, теоретичні та експериментальні методи для розроблення блоку психологічної підтримки та експериментальні дослідження – для впровадження і апробації моделей, методу і комплексу. Теоретичні результати: вперше розроблено метод визначення психологічного персоніфікованого стану пацієнта, як обов'язкової складової лікувально-діагностичного процесу важкохворих на ЦД I типу, представленої структурно-функціональною взаємодією психолога з особистісною мотиваційно-сисловою сферою пацієнта, і визначеної за критерієм, який відображає особливості емоційного регулювання соматичного стану хворого шляхом оцінювання його персоніфікованого реагування на хворобу та критерієм об'єктивного визначення поточного психологічного стану пацієнта; вперше запропоновано комбінований метод моніторингу і визначення рівня глюкози в крові людини, представлений сукупністю методів визначення рівня глюкози у повітрі, що видихає пацієнт, методу оцінювання емоційного стресу за параметрами фотоплетизмограми і методу подібності форми фотоплетизмограми зразковим шаблонам, який повністю відповідає критерію неінвазивності, зберігаючи неруйнівність шкірного покриву і представлений, інтерактивним процесом оцінювання фізіологічних параметрів глікемічного профілю, що забезпечує безперервний моніторинг та управління глікемічним профілем хворого; удосконалено математичну модель процесу моніторингу та управління глікемічним профілем хворого на цукровий діабет I типу в частині мінімізації часової затримки надходження сигналу про зміни дози інсуліна з 5 – 15 хвилин до 3 – 4 хвилин шляхом

неперервного контролю показників біосенсора глюкози в моніторинговому режимі та корегуванням рівня глюкози в крові після прийому їжі, фізичних навантажень або під час хвороби, що дозволило визначати і здійснювати подачу інсуліновою помпою малих, але частих доз інсуліна і забезпечило ефективну підтримку концентрації глюкози в крові хворого в діапазоні «норми» на протязі тривалого часу; удосконалено шляхом застосування математичної моделі моніторингу та управління глікемічним профілем, процес оцінювання відмінностей між параметрами, λ (визначає кількість глюкози, утилізованої в 1 ОД інсуліну) і μ (відображає вивод глюкози через нирки при перевищенні критичного рівня), який виявив відсутність значимих розбіжностей, що підтвердило інформативність тільки одного значимого параметру α (чутливість до глюкози), який відповідає рівню глюкози і визначає швидкість вироблення інсуліну в межах встановленого діапазону норми, що підтверджує діагноз ЦД I типу. Практичні результати полягають у розробленні апаратно-програмного комплексу для моніторингу та управління глікемічним профілем, який забезпечує безперервний моніторинг рівня глюкози, формує персоніфіковані керуючі впливи за принципом біологічного зворотного зв'язку, враховує кількісні закономірності фізіологічних процесів і здійснює неперервну контролюєму дифузію інсуліна в режимі малих доз. Ступінь впровадження - результати дисертаційної роботи впроваджено в практичну діяльність КНП «Центр первинної медико-санітарної допомоги Компаніївської районної ради», у Вінницькому обласному клінічному високоспеціалізованому ендокринологічному центрі, у навчальний процес кафедри біомедичної інженерії Вінницького національного технічного університету при викладанні відповідних дисциплін. Сфера (галузь) використання - медицина.

76.06.20.0345/0419U005294

Чернетченко Дмитро Володимирович
Метод та апаратно-програмний засіб
обробки електрокардіографічних сигналів
за допомогою штучних мультистабільних
нейронних мереж: Дис...к.т.н./ Вінницький
національний технічний університет -
Захищена; 2--1.2019

УДК: 615.47; 616-7; 681.73

230 с. - Бібліогр.:101 назв

Об'єктом дослідження є процес
оброблення ЕКГ-сигналу із застосуванням
штучних мультистабільних нейронних
мереж. Метою дослідження є підвищення
ефективності оброблення та точності
детектування головних ознак P-QRS-T-
комплексу ЕКГ-сигналів шляхом
розроблення методу та апаратно-
програмного засобу на основі штучних
мультистабільних нейронних мереж.
Методи дослідження: для оброблення
даних застосовували методи дискретного
оброблення інформації і математичної
статистики; розроблення структурної
схеми та апаратно-програмного засобу
виконано на базових принципах
системного підходу; для розроблення
моделі нейронів та нейронних мереж
використовували методи математичного
моделювання, штучного інтелекту і
програмні пакети NEURON та Matlab;
програмне забезпечення побудовано з
використанням середовища проектування
IAR Embedded Workbench, мови
програмування VHDL та пакету Xilinx ISE
WebPack; проектування схемо-технічного
рішення та розробку друкованої плати
апаратного засобу реалізовано за
допомогою системи автоматизованого
проектування Altium Designer;
використано бібліосемантичний метод для
вивчення вітчизняного та світового
контенту. Теоретичні результати: вперше
розроблено на основі спайкового
шифратора вхідного сигналу, рекурентних
нейронів внутрішнього шару та вихідних
нейронів імпульсну штучну нейронну
мережу, яка представляє собою систему
класифікації, що сама навчається та
автоматично адаптується до змін вхідного
сигналу і забезпечує тим самим
оброблення в режимі реального часу
клінічно-значущих випадків ЕКГ-сигналу
всередині мережі; вперше розроблено

метод оброблення ЕКГ-сигналу в SNN-
мережі, який забезпечує зниження
щільності даних за рахунок
безпосереднього кодування спайків в ЕКГ-
сигналі, набуття мережею відповідних
стабільних станів, які відповідають
піковим моментам ЕКГ і зменшення
помилки розпізнавання, що досягнуто
попереднім обробленням і фільтрацією
даних на вході нейронної мережі;
удосконалено адаптовану модель
імпульсного штучного нейрона шляхом
надання йому електричної
мультистабільності та здатності
відтворювати патерни електричної
активності біологічних об'єктів з
одночасним розширенням пам'яті та
збільшенням обчислювальної потужності,
що зумовило її використання в якості
базового компонента нейроморфного
модуля; удосконалено модель структури
спайкового шифратора шляхом точного
кодування електрокардіографічних
сигналів, що створило необхідні і достатні
передумови для побудови імпульсної
штучної мережі і на її основі апаратно-
програмного засобу для оброблення ЕКГ-
сигналів. Практичні результати полягають
у розробленні апаратно-програмного
засобу для оброблення
електрокардіографічного сигналу,
виготовленні його на сучасній елементній
базі, захисті схемотехнічних рішень
патентами США, проведені валідаційних
випробування та тестуванні отриманого
приладу, з оцінки точності класифікації
основних амплітудно-часових ознак ЕКГ-
сигналу на вибірці записів. Ступінь
впровадження - результати дисертаційної
роботи впроваджено у виробничий процес
на підприємстві ТОВ "Науково-виробниче
підприємство СМД"; у навчальний процес
кафедри експериментальної фізики та
фізики металів Дніпровського
національного університету ім. Олесья
Гончара при викладання відповідних
дисциплін. Сфера (галузь) використання -
медицина.

76.29 Клінічна медицина

76.06.20.0346/0219U003079

Розробка програм персоналізованого контролю поглиненої дози при променевої терапії пухлин геніталій, голови та шиї з використанням дозиметрії *in vivo*: Заключний звіт/Державна установа "Інститут медичної радіології ім. С.П. Григор'єва Національної академії медичних наук України"; Керівник Старенький Віктор Петрович, Сухіна Олена Миколаївна - ДР 0117U001046, УДК 616-006

124

Підвищення ефективності променевого лікування раку геніталій, голови та шиї, шляхом оптимізації топометричної підготовки з використанням дозиметрії *in vivo* для забезпечення гарантії якості променевої терапії.

76.06.20.0347/0219U000184

Вивчити викликані стовбуровими клітинами пухлин головного мозку системні та внутрішньопухлинні імунні порушення і розробити в експерименті нові методи їх корекції: Заключний звіт/ДУ "Інститут нейрохірургії ім.акад.А.П.Ромоданова НАМН України"; Керівник Лісяний Микола Іванович - ДР 0116U001029, УДК 616.8-089

110

Розробити в експерименті методи специфічної та неспецифічної імунотерапії пухлин в залежності від їх ступеня злоякісності та активності стовбурових пухлинних клітин.

76.06.20.0348/0219U003111

Вивчити структурно-функціональні зміни у хребтових рухових сегментах після їх стабілізації динамічними та ригідними імплантами у хворих з поперековим остеохондрозом: Заключний звіт/Державна установа "Інститут патології хребта та суглобів імені професора М.І.Ситенка Національної академії медичних наук України"; Керівник Радченко Володимир Олександрович - ДР 0116U001087, УДК 616.7

178

Дослідити клініко- рентгенологічні та патогенетичні особливості структурно-

функціональних змін у хребтових рухових сегментах після їх стабілізації динамічними та ригідними імплантами у хворих з поперековим остеохондрозом для покращення результатів хірургічного лікування.

76.06.20.0349/0419U001086

Комісарова Ольга Сергіївна Ішемічна хвороба серця у поєднанні з дисбіозом кишечника: клінічні, імунологічні і метаболічні порушення та методи їх корекції.: Дис...к.мед.н./ Державний заклад "Запорізька медична академія післядипломної освіти Міністерства охорони здоров'я України" - Захищена; 12.02.2019

УДК: 616.1

188 с. - Бібліогр.:203 назв

Об'єкт дослідження: ішемічна хвороба серця (ІХС) в поєднанні з дисбіозом кишечника. Предмет дослідження: показники клінічного стану, перекисного окиснення ліпідів, системи "оксидативний стрес-антиоксидантний захист", імунозапального статусу; параметри ліпідного спектра крові; фактори системної запальної відповіді; їх взаємозв'язок і динаміка під впливом лікування; предиктори ефективності лікування; метод прогнозування ефективності терапії. Мета дослідження: Підвищення ефективності лікування пацієнтів зі стабільною ІХС в поєднанні з дисбіозом кишечника на основі оптимізації комплексної терапії з урахуванням особливостей клінічного перебігу, порушень ліпідного обміну, показників імунного запалення, оксидантного стресу та профілю мікробіоти. Методи дослідження: клініко-анамнестичні; лабораторні - загальний холестерин, тригліцериди, ліпопротеїди низької, дуже низької та високої щільності, дієновий кон'югат, та малоновий діальдегід, каталаза, супероксиддисмутаза, показники клітинної та гуморальної ланки імунітету; мікробіологічний - аналіз калу на дисбіоз, інструментальні - електрокардіографія, ехокардіографія; статистичний. Наукова новизна отриманих результатів: Уперше у хворих на ІХС із постінфарктним

кардіосклерозом, хронічною серцевою недостатністю II функціонального класу і дисбіозом кишечника 1-го і 2-го ступеня доведено предикторне значення кількості нападів стенокардії на тиждень і рівня в крові С-реактивного протеїну в оцінці прогнозу ефективності лікування. Розширено наукові уявлення про взаємозв'язки дисбіозу кишечника з більш тяжким клінічним перебігом ІХС, більш вираженими порушеннями ліпідного обміну, оксидативного й імунзапального гомеостазу, зі зниженнями активності клітинної ланки імунної системи та фагоцитарної активності нейтрофілів, з активацією реакцій гуморального імунітету. Уперше науково обґрунтовано, що включення до стандартної схеми лікування хворих на ІХС із дисбіозом кишечника 1-го і 2-го ступеня комбінації про- і пребіотиків лінексу по 2 капсули 3 рази на день після прийому їжі і дюфалаку по 15-30 мл під час сніданку протягом 8 тижнів, порівняно з ефектами базисної терапії, приводить до більш вираженої позитивної динаміки показників клінічного статусу, мікробіоценозу кишечника, метаболічного, окисного й імунзапального гомеостазу. Уперше доведено, що в умовах початкових стадій дисбіозу кишечника у хворих на стабільну ІХС комплексна синбіотична терапія сприяє значному поліпшенню стану мікробіоценозу кишечника і має виражену протизапальну й антиоксидантну дію, про що свідчать статистично більш значуще порівняно з ефектами стандартної терапії зниження рівня в крові С-реактивного протеїну і збільшення вмісту супероксиддисмутази.

76.06.20.0350/0419U001087

Грібенюк Олена Вікторівна Значення коморбідної неалкогольної жирової хвороби печінки в модифікації перебігу гіпертонічної хвороби та можливості оптимізації медикаментозного лікування.: Дис...к.мед.н./ Харківський національний медичний університет - Захищена; 13.02.2019

УДК: 616.1/.4

300 с. - Бібліогр.:277 назв

Дисертація присвячена покращенню діагностики важкості перебігу гіпертонічної хвороби II стадії в залежності від наявності супутньої неалкогольної жирової хвороби печінки, а саме неалкогольного стеатогепатозу, на підставі оцінки показників структурно-функціонального стану серця і судин та окремих маркерів ліпідного (ліпідного спектру, ліпопротеїну (а)), вуглеводного (інсуліну, індексу Homeostasis Model Assessment), жирового (адипонектину) обмінів, неспецифічного системного запалення (високочутливого С-реактивного протеїну, фактора некрозу пухлин), а також оптимізації лікування таких хворих. Встановлено асоціативні зв'язки між наявністю неалкогольного стеатогепатозу та зростанням величин артеріального тиску при офісному вимірюванні і добовому моніторингу (в тому числі, підвищенням систолічного артеріального тиску, його варіабельності у нічний час та патологічними змінами добового профілю артеріального тиску по типу "non-dipper"), підвищенням показників жорсткості судинної стінки та частоти виявлення атеросклеротичних бляшок обох сонних артерій, прогресуванням ендотеліальної дисфункції, проатерогенними змінами ліпідного спектру сироватки крові, підвищенням сироваткових рівнів ліпопротеїну (а), зростанням інсулінорезистентності та активності неспецифічного системного запалення на фоні суттєвого зниження рівня адипонектину у пацієнтів із коморбідним перебігом гіпертонічної хвороби II стадії та неалкогольного стеатогепатозу. Розроблено математичну модель фенотипових особливостей хворого із коморбідним перебігом гіпертонічної хвороби II стадії та неалкогольної жирової хвороби печінки, яка відображає особливості перебігу гіпертонічної хвороби II стадії із супутнім неалкогольним стеатогепатозом та демонструє наявність характерного комплексу клініко-інструментально-біохімічних порушень, з великою долею ймовірності притаманного цим пацієнтам. Встановлено, що додавання до схеми базисної терапії хворих із коморбідністю

гіпертонічної хвороби II стадії та неалкогольного стеатогепатозу урсодезоксихолієвої кислоти супроводжувалось більш суттєвим (р

76.06.20.0351/0519U001030

Лебідь Ігор Григорович Аналіз стану та розробка програм ведення дорослих із вродженими вадами серця: Дис...д.мед.н./ Державна установа "Національний науковий центр "Інститут кардіології імені академіка М. Д. Стражеска " Національної академії медичних наук України - Захищена; 19.02.2019

УДК: 616.1

405 с. - Бібліогр.:377 назв

У дисертаційній роботі вперше в Україні на підставі зрізового клінічного дослідження проведено аналіз стану та розроблено програми ведення дорослих із вродженими вадами серця незалежно від номенклатури вади, перенесеного хірургічного та/або інтервенційного втручання, статі, віку на момент обстеження. На первинному етапі обстеження всім прооперованим та неоперованим дорослим із вродженими вадами серця слід проводити оцінку якості життя, пов'язаної зі здоров'ям, із використанням стандартизованих опитувальників та толерантності до фізичного навантаження із застосуванням степ-ергометричного способу визначення фізичної працездатності (PWC170) і показника максимального споживання кисню. Для верифікації діагнозу та уніфікації результатів сучасних методів діагностики у дорослих пацієнтів із вродженими вадами серця слід використовувати білінгвальну номенклатуру діагнозів, кардіологічних та кардіохірургічних втручань.

76.31 Клінічна фармакологія. Фармація

76.06.20.0352/0219U001616

Вдосконалення технології препарату Зумба гель з метою підвищення його стабільності.: Заключний звіт/Державна

наукова установа "Науково-технологічний комплекс "Інститут монокристалів"; Керівник Безугла Олена Петрівна - ДР 0118U002299, УДК 615.45

25

Дослідження факторів, що впливають на стабільність препарату Зумба гель, та вдосконалення технологічного процесу з метою підвищення стабільності препарату.

76.06.20.0353/0519U001589

Кухтенко Олександр Сергійович Методологічні, технологічні, біофармацевтичні аспекти розробки складних екстрактів та лікарських засобів на їх основі: Дис...Доктор фармацевтичних наук/ Запорізький державний медичний університет - Захищена; 0.-1.2019

УДК: 615.32

552 с. - Бібліогр.:518 назв

Дисертація присвячена розробці методологічних підходів до упровадження складних екстрактів, обґрунтуванню складу, технології, дослідженню лікарських засобів на їх основі із застосуванням комплексу фармакотехнологічних досліджень та математичного планування експерименту на прикладі комбінації ЛРС венотонічної, бронхолітичної, седативної та кардіопротекторної дії.

76.33 Гігієна і епідеміологія

76.06.20.0354/0219U001599

Наукові дослідження препаратів Аріас, РК, Рейкон, КС, Метагрі, СЕ та Агрікур, РК: Заключний звіт/Національний медичний університет ім. О.О. Богомольця; Керівник Омельчук Сергій Тихонович - ДР 0118U003940, УДК 613; 614

6

Санітарно-гігієнічні дослідження умов праці при застосуванні препаратів Аріас, РК, Рейкон, КС, Метагрі, СЕ та Агрікур, РК. Розробка інструкцій безпечного застосування препаратів.

76.06.20.0355/0219U001593

Наукові дослідження препарату Пріаксор, КЕ (BAS 703 07 F): Заключний звіт/Національний медичний університет ім. О.О. Богомольця; Керівник Омельчук Сергій Тихонович - ДР 0118U001294, УДК 613; 614

42

Санітарно-гігієнічні дослідження з вивчення умов праці при застосуванні препарату Пріаксор, КЕ на пшениці, ячменю, житі, розробка інструкції з безпечного застосування препарату. Вивчення динаміки залишкових кількостей діючих речовин препарату в цих культурах.

76.06.20.0356/0219U001598

Наукове обґрунтування можливості перереєстрації регулятора росту Атонік Плюс, РК під новою торговою назвою регулятор росту Е3 - ЕнзоБіон, РК: Заключний звіт/Національний медичний університет ім. О.О. Богомольця; Керівник Омельчук Сергій Тихонович - ДР 0118U005087, УДК 613; 614

4

Наукова експертиза реєстраційних матеріалів регулятора росту Атонік Плюс, РК, підготовка матеріалів по обґрунтуванню можливості перереєстрації його під новою торговою назвою Е3 - ЕнзоБіон, РК

77 ФІЗИЧНА КУЛЬТУРА І СПОРТ

77.01 Загальні питання фізичної культури і спорту

77.06.20.0357/0419U005200

Балджи Ілона Володимирівна Історичні та організаційно-методичні основи розвитку олімпійського руху на Дніпропетровщині впродовж XIX – XXI ст.: Дис...Кандидат наук з фізичного виховання і спорту/ Придніпровська державна академія фізичної культури і спорту - Захищена; 2.-.1.2019

УДК: 796.032; 796(091); 796(092)
325 с. - Бібліогр.:424 назв

У дисертації висвітлено роль державних органів влади, спортивних і громадських організацій у формуванні фізкультурно-спортивного та олімпійського руху на Катеринославщині (Дніпропетровщині) у період з 1920 до сьогодні, особливості системи розвитку дитячо-юнацького спорту на окремих етапах розвитку олімпійського руху на Дніпропетровщині, вклад системи курсової освіти на етапі становлення фізкультурно-спортивного і олімпійського руху на Дніпропетровщині в період 1930-1960-ті рр., історичні передумови зародження, становлення та розвитку олімпійських видів спорту, які представляли спортсмени Дніпропетровщини на Олімпійських іграх, порівняльний аналіз розвитку окремих олімпійських видів спорту і чинники, які визначають ефективність підготовки спортсменів до участі в Олімпійських іграх з 1952 до 2016 рр. На основі історичного аналізу розвитку олімпійського руху на Дніпропетровщині, розкрито його організаційно-методичне, матеріально-технічне та кадрове забезпечення, що дозволило визначити основні напрями вдосконалення підготовки спортсменів Дніпропетровщини з олімпійських (пріоритетних) видів спорту на сучасному етапі.

77.31 Спортивні змагання

77.06.20.0358/0419U005200

Балджи Ілона Володимирівна Історичні та організаційно-методичні основи розвитку олімпійського руху на Дніпропетровщині впродовж XIX – XXI ст.: Дис...Кандидат наук з фізичного виховання і спорту/ Придніпровська державна академія фізичної культури і спорту - Захищена; 2.-.1.2019

УДК: 796.032; 796(091); 796(092)
325 с. - Бібліогр.:424 назв

У дисертації висвітлено роль державних органів влади, спортивних і громадських організацій у формуванні фізкультурно-спортивного та олімпійського руху на Катеринославщині (Дніпропетровщині) у період з 1920 до сьогодні, особливості системи розвитку дитячо-юнацького

спорту на окремих етапах розвитку олімпійського руху на Дніпропетровщині, вклад системи курсової освіти на етапі становлення фізкультурно-спортивного і олімпійського руху на Дніпропетровщині в період 1930-1960-ті рр., історичні передумови зародження, становлення та розвитку олімпійських видів спорту, які представляли спортсмени Дніпропетровщини на Олімпійських іграх, порівняльний аналіз розвитку окремих олімпійських видів спорту і чинники, які визначають ефективність підготовки спортсменів до участі в Олімпійських іграх з 1952 до 2016 рр. На основі історичного аналізу розвитку олімпійського руху на Дніпропетровщині, розкрито його організаційно-методичне, матеріально-технічне та кадрове забезпечення, що дозволило визначити основні напрями вдосконалення підготовки спортсменів Дніпропетровщини з олімпійських (пріоритетних) видів спорту на сучасному етапі.

78 ВІЙСЬКОВА СПРАВА

78.01 Загальні питання воєнної справи

78.06.20.0359/0219U001624

Обґрунтування перспективної системи управління персоналом у Збройних Силах України: Заключний звіт/Науково-методичний центр кадрової політики Міністерства оборони України; Керівник Половінкін Ігор Михайлович - ДР 0118U002072, УДК 355.23;355.23:37;355.232

157

Розроблення методологічних підходів щодо удосконалення системи управління персоналом у Збройних Силах України відповідно до принципів та підходів, прийнятих в державах-членах НАТО.

78.19 Воєнна наука

78.06.20.0360/0219U001629

Розроблення науково-методичного апарату розподілу оборонних ресурсів для ефективного планування розвитку спроможностей Збройних Сил України (сил оборони): Заключний звіт/Національний університет оборони України імені Івана Черняхівського; Керівник Биченков Василь Васильович - ДР 0118U004300, УДК 355 291

Удосконалення механізму розподілу фінансових оборонних ресурсів для ефективного розвитку спроможностей Збройних Сил України (сил оборони, після їх створення)

78.27 Збройні сили

78.06.20.0361/0219U001626

Дослідження проблем управління кар'єрою військовослужбовців з врахуванням вимог до кандидатів на посади в Збройних Силах України: Заключний звіт/Науково-методичний центр кадрової політики Міністерства оборони України; Керівник Ветров Володимир Іванович - ДР 0118U002074, УДК 356/359 213

Обґрунтування науково - методологічних підходів щодо призначення і використання вимог до кандидатів на посади на основі застосування методів професіографії та визначення порядку використання вимог до кандидатів на посади військовослужбовців Збройних Сил України під час підготовки кадрових рішень

80 ІНШІ ГАЛУЗІ ЕКОНОМІКИ

80.33 Ювелірна промисловість

80.06.20.0362/0219U001108

Формування комплексної бази даних діагностичних гемологічних фізико-хімічних характеристик дорогоцінного каміння з колекцій ДГЦУ: Заключний звіт/Державний гемологічний центр України; Керівник Беліченко О.П. - ДР 0117U002152, УДК 549, 671; 739

Комплексні гемологічні фізичні, хімічні та мікроскопічні дослідження колекцій дорогоцінного каміння ДГЦУ (дорогоцінне каміння 2-4 порядків). Створення комплексної бази даних діагностичних гемологічних фізико-хімічних характеристик дорогоцінного каміння з колекцій ДГЦУ дорогоцінного каміння з колекцій ДГЦУ.

80.06.20.0363/0219U001113

Створення методики визначення прогнозованої довговічності і термінів експлуатації природного декоративного каміння.: Заключний звіт/Державний гемологічний центр України; Керівник Гелета О.Л., Сергієнко І.А. - ДР 0118U001032, УДК 671; 739

50

Створити методику визначення прогнозованої довговічності і термінів експлуатації природного декоративного каміння.

80.06.20.0364/0219U001115

Розробка методичного забезпечення оцінки алмазної сировини та ведення бази даних про алмази для комерційних і митних цілей: Заключний звіт/Державний гемологічний центр України; Керівник Татарінцев В.І - ДР 0116U002053, УДК 549, 671

59

Створення системи дослідницьких операцій щодо оцінки алмазної сировини для здійснення контролю її якості, належного використання, надання допомоги переробним підприємствам у підвищенні якості та ефективності робіт з алмазами, а також для здійснення належного догляду за переміщенням алмазів через митний кордон України та ведення бази про алмази, які ввозяться на митну територію України та вивозяться з митної території України. Запобігання та боротьба з легалізацією (відмиванням) коштів та фінансуванням тероризму у рамках виконання завдань Кімберлійського процесу.

80.06.20.0365/0219U001110

Вдосконалення організаційних основ функціонування українського ринку необроблених та оброблених алмазів: Заключний звіт/Державний гемологічний центр України; Керівник Татарінцев В.І. - ДР 0118U001033, УДК 671; 739

25

Реалізація завдань роботи Кімберлійського процесу в Україні для ДГЦУ, алмазообробних підприємств, учасників імпорту-експорту алмазів; створення умов запобігання підприємницькій практиці, що вводить споживача ювелірних виробів з алмазами в оману; розробка заходів протидії шахрайським схемам операцій з алмазами; створення інструктивних матеріалів із визначення оціночної вартості алмазів.

81 ЗАГАЛЬНІ І КОМПЛЕКСНІ ПРОБЛЕМИ ТЕХНІЧНИХ І ПРИКЛАДНИХ НАУК

81.09 Матеріалознавство

81.06.20.0366/0419U005223

Палехова Ірина Володимирівна
Формування легованих титанових покриттів на конструкційних матеріалах в умовах саморозповсюджувального високотемпературного синтезу: Дис...Кандидат технічних наук/ Дніпровський державний технічний університет - Захищена; 2.-.1.2019

УДК: 620.22

208 с. - Бібліогр.:173 назв

Дисертаційна робота присвячена розробці нових титанових покриттів, легованих алюмінієм, кремнієм і хромом на вуглецевих сталях (сталь 20, сталь 45, стальУ8) в умовах теплового самозаймання СВС–шихт. Досліджено вплив легуючих елементів і розроблено оптимальні склади СВС–шихт. З урахуванням впливу температури і часу ізотермічної витримки на фізико-механічні та експлуатаційні властивості сталей визначені ефективні режими обробки. Встановлено, що найбільш високі експлуатаційні характеристики конструкційних матеріалів з

багатокомпонентними титановими покриттями забезпечують СВС-шихти наступного складу: 20–25% хромистої складової, 22–25% титану, 5–7% хрому, 8–11% кремнію, 10–15% алюмінію, 6% активатора (I2, NH4Cl) і баластного матеріалу (Al2O3) – решта. Досліджено закономірності впливу хромистої складової і легуючих елементів в СВС-шихті на максимальну температуру процесу і температуру початку самозаймання, а також області відсутності теплової хвилі. Виявлено, що у порівнянні з дифузійної обробкою в ізотермічних умовах, жаростійкість СВС-покриттів збільшується в 1,9–2,5раза, корозійна стійкість в 1,5–1,9 рази, зносостійкість в 1,8–2,0 рази, адгезійна міцність в 1,25–1,31 рази, рівень залишкових напружень стиску збільшується на 17–28%, мікрокрихкість зменшується в 1,18–1,24 рази. Нові титанові покриття, леговані хромом і алюмінієм і технологія їх отримання пройшли дослідно-промислове випробування в умовах КП «Водоканал» (м. Запоріжжя) і ПрАТ «Запоріжжкокс». Ключові слова: синтез, теплове самозаймання, покриття, матеріал, легування, зносостійкість, мікротвердість, мікрокрихкість.

81.35 Зварювання

81.06.20.0367/0219U100441

Дослідження теплових, газо/гідродинамічних і електромагнітних процесів при плазмовому та гібридному лазерно-плазмовому зварюванні конструкційних матеріалів: Заключний звіт/Інститут електрозварювання ім. Є.О. Патона Національної академії наук України; Керівник Кривцун Ігор Віталійович - ДР 0115U006681, УДК 621.791.01

319

Визначення впливу активуючих факторів (активуючих флюсів, інертних та активних плазмоутворюючих і захисних газів, високочастотної модуляції зварювального струму, сфокусованого лазерного випромінювання) та їх комбінацій на

проплавляючу здатність плазмового зварювання

81.06.20.0368/0219U100454

ІЕЗ-2017/4 (Технологія підводного дугового зварювання низьколегованих сталей): Заключний звіт/Інститут електрозварювання ім. Є.О. Патона Національної академії наук України; Керівник Максимов Сергій Юрійович - ДР 0117U006046, УДК 621.791

114

Розробка технології підводного дугового зварювання низьколегованих сталей

81.06.20.0369/0219U100448

Розрахункове визначення залишкових напружень при наплавленні патрубкової зони корпусу реактора ВВЕР-1000 та їх вплив на оцінку крихкому руйнуванню: Заключний звіт/Інститут електрозварювання ім. Є.О. Патона Національної академії наук України; Керівник Махненко Олег Володимирович - ДР 0118U002321, УДК 621.791

65

Визначення впливу залишкових напружень в патрубковій зоні корпусу реактора ВВЕР-1000 на опір крихкому руйнуванню після проведення наплавки і термообробки

81.06.20.0370/0219U100446

Розробка наукових засад отримання методом електронно-променевого осадження присадкових матеріалів у вигляді тонких фольг з неоднорідною наночаруватою структурою та їх застосування для з'єднання різнорідних матеріалів. Розробка фундаментальних основ технології зварювання дискретним плавленням ODS (oxide dispersion strengthening) - сплавів: Заключний звіт/Інститут електрозварювання ім. Є.О. Патона Національної академії наук України; Керівник Кучук-Яценко Сергій Іванович - ДР 0115U004266, УДК 621.791.12; 621.791.4

186

Визначити вплив неоднорідного розподілу структурних характеристик по товщині

наношаруватих фольг на їх структурно-фазові перетворення та деформаційну поведінку при нагріванні їх у вільному стані та в умовах зварювання у твердій фазі, встановити оптимальну структуру проміжних прошарків для їх застосування при способах зварювання тиском різнорідних матеріалів, розробити наукові засади використання наноструктурованих присадкових матеріалів для отримання нероз'ємних з'єднань важкозварюваних сплавів. На основі фундаментальних досліджень температурно-часових характеристик зварочної ванни, особливостей формування швів та структурних перетворень розробити технологію зварювання дискретним плавленням ODS-сплавів.

81.06.20.0371/0419U005252

Костеневич Олена Сергіївна Математичне моделювання залишкових напружень в зоні антикорозійних наплавлень корпусу реактора ВВЕР-1000.: Дис...Кандидат технічних наук/ Інститут електрозварювання ім. Є.О. Патона Національної академії наук України - Захищена; 2.-.-1.2019

УДК: 621.791

210 с. - Бібліогр.:114 назв

Дисертація присвячена вирішенню актуальної проблеми визначення залишкових напружень (ЗН) в зоні антикорозійних наплавлень корпусу реактора (КР) ВВЕР-1000 від дугового наплавлення та їх перерозподіл після термообробки з урахуванням мікроструктурних фазових перетворень та варіації технологічних параметрів. На основі математичного моделювання визначено мікроструктурний склад та кінетику при фазових перетвореннях корпусної сталі 15X2НМФА при характерних термічних циклах наплавлення для різних ділянок КР – циліндричної, де застосовувалось автоматичне наплавлення під флюсом стрічковими електродами, та зони патрубків, яка наплавлялась ручним дуговим наплавленням покритими електродами. Результати розрахунків показали, що в зоні термічного впливу

(ЗТВ) основного матеріалу КР при наплавленні утворюється бейнітно-мартенситна структура. Було проведено валідацію результатів розрахунку мікроструктури з експериментальними даними дилатометричного аналізу розпаду аустеніту при охолодженні та металографії зразків сталі 15X2НМФА. Вперше, за результатами експериментальних досліджень побудовано термокінетичні діаграми розпаду аустеніту сталі 15X2НМФА для характерних зварювальних швидкостей охолодження, на основі яких експериментально підтверджено формування бейнітно-мартенситної структури в ЗТВ сталі 15X2НМФА при дуговому наплавленні. Вперше отримані результати математичного моделювання залишкових напружень з урахуванням мікроструктурних фазових перетворень та варіації режимів наплавлення і параметрів термообробки корпусу реактора ВВЕР-1000. В порівнянні з існуючими даними основними відмінностями, отриманими в результаті розрахунку залишкових напружень після наплавлення і термообробки, являються нерівномірність їх розподілу в поперечному напрямку наплавлення, пов'язана з періодичністю накладання валиків, глибша зона напружень розтягу, особливо для стрічкового наплавлення, а також наявність зон залишкових напружень стиску в ЗТВ основного матеріалу внаслідок утворення бейнітно-мартенситної мікроструктури. Для двох різних ділянок КР – циліндричної частини КР та внутрішньої поверхні патрубків Ду850 з галтелями запропоновано спрощені характерні розподіли ЗН після операцій антикорозійного наплавлення та термообробки за режимом високого відпуску тривалістю витримки 20 год при температурі 650°C. Встановлено, що використання уточнених даних по розподілу залишкових напружень з урахуванням мікроструктурних фазових перетворень при антикорозійному наплавленні корпусу реактора ВВЕР-1000 дозволяє знизити консерватизм оцінки опору крихкому руйнуванню при аварійних ситуаціях «термошок» для

піднаплавочних тріщин, особливо малої глибини (до 7 мм).

81.06.20.0372/0419U005256

Кулініч Марія Василівна Теплофізичні процеси при паянні сплаву АМгб з використанням реакційних багатошарових фольг.: Дис...Кандидат технічних наук/ Інститут електрозварювання ім. Є.О. Патона Національної академії наук України - Захищена; 2.-.1.2019

УДК: 536.2; 621.791

167 с. - Бібліогр.:139 назв

У роботі, на прикладі пластин сплаву АМгб, показано принципову можливість з'єднання алюмінієвих сплавів шляхом локального нагрівання зони з'єднання теплом, що утворюється в реакційних багатошарових фольгах (БФ) при ініціюванні в них реакції самопоширюваного високотемпературного синтезу (СВС). Досліджено умови приєднання накладних елементів до поверхні великого розміру для відновлення герметичності алюмінієвих конструкцій оболонкового типу та запропоновано схему такого процесу. Для обґрунтування такої схеми проведено розрахунок теплових полів в такій системі при нестационарних умовах її нагрівання за рахунок джерела тепла, що знаходиться в тепловому контакті з пластиною-накладкою, з врахуванням товщини пластин, характеристик матеріалів, що з'єднуються, характеристик припою і наявності теплового опору в зонах контактів між елементами системи. Це дало можливість визначити параметри нагрівача, необхідні для забезпечення процесу паяння в залежності від товщини пластин, що з'єднуються, та адіабатичної температури реакції СВС в БФ.

Встановлено, що для запобігання оплавлення пластини-накладки, що контактує з нагрівачем, у процесі паяння температура нагрівача не повинна перевищувати деяку граничну величину, яка визначається температуропровідністю сплаву. Запропоновано метод самоузгодженого розрахунку коефіцієнтів теплопередачі між елементами системи шляхом співставлення експериментальних

та теоретично розрахованих термограм у процесі її нагрівання в нестационарних умовах.

81.92 Пожежна безпека

81.06.20.0373/0219U001015

Психологічні наслідки виконання особовим складом підрозділів екстремального профілю завдань за призначенням в умовах впливу стрес-факторів підвищеної інтенсивності: Заключний звіт/Національний університет цивільного захисту України; Керівник Тімченко Олександр Володимирович - ДР 0116U002012, УДК 614.84

193

Оцінка домінуючих станів та поведінкових маркерів фахівців ДСНС України після повернення їх з зони АТО Визначення проблемних особистісних зон фахівця, де ці стани та поведінкові маркери можуть домінувати Розробка засобів і методів корекції небажаних форм поведінки в межах проблемних особистісних зон рятувальника

82 ОРГАНІЗАЦІЯ І УПРАВЛІННЯ

82.13 Державне та адміністративне управління

82.06.20.0374/0419U004585

Кучер В'ячеслав Анатолійович Механізм соціального партнерства у сфері соціального захисту учасників антитерористичної операції та операції об'єднаних сил: Дис...Кандидат наук з державного управління/ Інститут підготовки кадрів державної служби зайнятості України - Захищена; 0.-.1.2019

УДК: 351.07/.08

229 с. - Бібліогр.:238 назв

Дисертація на здобуття наукового ступеня кандидата наук з державного управління за спеціальністю 25.00.02 — механізми державного управління. – Інститут підготовки кадрів державної служби зайнятості України. – Київ, 2019. У

дисертаційній роботі обґрунтовано теоретико-методологічні засади соціального партнерства у сфері соціального захисту учасників антитерористичної операції та розроблення практичних рекомендацій щодо вдосконалення процедур і технологій його реалізації в сучасних умовах суспільного розвитку. Запропоновано авторський підхід до соціального партнерства, як механізм, спрямований на зниження напруженості у взаємовідносинах між різними соціальними групами та на політичну консолідацію органів влади всіх рівнів і органів місцевого самоврядування. Охарактеризовано систему державних та громадських інститутів та їх функцій у сфері соціального захисту учасників АТО (ООС), що забезпечує якісну і повноцінну реалізацію соціальних прав учасників АТО (ООС) шляхом залучення до цього процесу максимального кола соціальних партнерів. Запропоновано визначення соціального партнерства, яке спрямоване на досягнення консенсусу між різними сторонами соціального діалогу. Розроблено механізми співпраці державних служб із громадськими та волонтерськими організаціями, результатом чого має стати напрацювання більш ефективних інструментів розв'язання актуальних проблем у сфері захисту соціальних прав учасників АТО (ООС). Конкретизовано основні напрями, які потребують першочергово правового врегулювання, щодо впорядкування надання учасникам АТО (ООС) та членам їх сімей щодо матеріальної допомоги та пенсійного забезпечення, надання психологічної підтримки, санаторно-курортного лікування, забезпечення житлом, дотримання трудових прав тощо; врегулювання цих питань потребує внесення змін до вже існуючого законодавства, а також розробки та видання нових нормативно-правових актів – законів, Указів Президента України, рішень Кабінету Міністрів України тощо.

82.06.20.0375/0419U004591

Турчак Дмитро Васильович Механізми державно-приватного партнерства у сфері охорони здоров'я: Дис...Кандидат наук з державного управління/ Інститут підготовки кадрів державної служби зайнятості України - Захищена; 0.-.1.2019
УДК: 351.07/.08

240 с. - Бібліогр.:210 назв

Дисертація на здобуття наукового ступеня кандидата наук з державного управління за спеціальністю 25.00.02 – механізми державного управління. – Інститут підготовки кадрів державної служби зайнятості України, Київ, 2019. У дисертаційній роботі вирішено актуальне наукове завдання, яке полягає у теоретико-практичному обґрунтуванні особливостей застосування механізмів державно-приватного партнерства у сфері охорони здоров'я України та розробці практичних рекомендацій для удосконалення діяльності органів влади у даній сфері. Результати, отримані в процесі дослідження, підтверджують досягнення поставленої мети й вирішення завдань, дають підстави сформулювати такі висновки і практичні рекомендації. Удосконалено ідентифікацію державно-приватного партнерства у сфері охорони здоров'я, яку варто розуміти як структуру організаційно-економічного характеру на взаємовигідних умовах для державної системи та підприємців, бізнес-структур та суб'єктів приватної сфери медицини, яка створена на основі законодавства та юридичних договорів, нормативно-правових актах, при втіленні програм соціального та медичного характеру. Такі процеси дозволять об'єднувати державні та приватні ресурси, що підвищуватиме ефективність застосування потенціалів, розподілення та зведення до мінімуму будь-якого ризику у сфері партнерських відносин між державою і бізнесом та впровадження інноваційних засобів у межах охорони здоров'я. Досліджено наявність базових умов в Україні для використання різних форм реалізації проектів ДПП та, як результат, з'ясовано, що однією з найбільш доцільних форм реалізації проектів державно-приватного партнерства є концесія, на другому місці – управління. Запропоновано створити

інституцію при Кабінеті Міністрів України з реалізації ДПП, яка зможе документально супроводжувати проекти у сфері охорони здоров'я. В межах PFI формується консорціум між державою і приватним сектором – створюється спеціальна проектна компанія (Special Purpose Vehicle – SPV). В SPV включені інвестори з приватного сектору, в тому числі будівельні підприємства, надавачі послуг і кредитні організації.

Фінансування консорціуму спрямоване на будівництво об'єкта і проведення технічного обслуговування протягом життєвого циклу контракту. Також при цьому розробляється дорожня карта, яка відображає мету і способи реалізації в межах консорціуму. Визначено основні цілі впровадження нової концепції державно-приватного партнерства PFI/PF2, яка покликана вирішити ряд найбільш актуальних завдань розвитку інфраструктурного комплексу України, а саме: забезпечити зниження витрат на всіх стадіях реалізації проектів, прискорити і здешевити державні закупівлі, розширити доступ до джерел фінансування, поліпшити прозорість діяльності приватних операторів, забезпечити баланс між їх ризиком і винагородою, підвищити гнучкість контрактних умов. Ключові слова: державне управління, державно-приватне партнерство, охорона здоров'я, механізми державно-приватного партнерства, форми державно-приватного партнерства.

82.06.20.0376/0419U004651

Луценко Вікторія Володимирівна
Формування та реалізація державної політики у сфері релігії в умовах європейської інтеграції України: Дис...Кандидат наук з державного управління/ Національна академія державного управління при Президентові України - Захищена; 0.-1.2019

УДК: 351

283 с. - Бібліогр.:243 назв

У дисертаційній роботі вирішено актуальне наукове завдання в галузі науки "Державне управління", що полягає в теоретичному обґрунтуванні засад

формування та реалізації державної політики у сфері релігії, визначенні напрямів і шляхів її практичного вдосконалення в умовах європейської інтеграції України. Із теоретико-методологічних позицій державного управління з'ясовано коректність понять "релігія" та "сфера релігії" як об'єктів державної політики, розкрито специфіку управлінського впливу держави у сфері релігії. Охарактеризовано релігійне середовище України, стан і тенденції його розвитку. Установлено й проаналізовано складові комплексного механізму формування та реалізації державної політики у сфері релігії. Визначено та обґрунтовано пріоритетність і шляхи вдосконалення державної політики у сфері релігії відповідно до спеціальних зобов'язань України перед Радою Європи. Окреслено підходи до удосконалення державної політики України у сфері релігії відповідно до загальноєвропейських принципів, проголошених Радою Європи, ОБСЄ та Європейським Союзом. Проаналізовано державну політику у сфері релігії з урахуванням впливу релігійних спільнот на процес європейської інтеграції України.

82.06.20.0377/0419U004694

Гаврилечко Юрій Володимирович
Маркетингові стратегії суб'єктів державного управління: Дис...Кандидат наук з державного управління/ Приватне акціонерне товариство "Вищий навчальний заклад "Міжрегіональна Академія управління персоналом" - Захищена; 1.-1.2019

УДК: 35.01; 351.862.4

241 с. - Бібліогр.:229 назв

Дисертаційна робота присвячена розвитку теоретичних та методологічних засад, розробці методичних та практичних рекомендацій щодо формування та реалізації маркетингових стратегій суб'єктами державного управління. У роботі здійснено системний, категорійно-понятійний аналіз основних, вже діючих інструментів маркетингу в системі державного управління у сфері надання послуг органами державної влади в

Україні. Розкрито сутність системи стратегічного планування суб'єктів державного управління, яка визначена, як елемент системи державного стратегічного управління, що поєднує в собі одночасно процеси цілепокладання, методи, процедури та результати цієї діяльності. Проведено оцінку передумов імплементації елементів маркетингу до наявних механізмів державного управління, що засвідчила високий рівень їх до сприйняття інтеграції, що доводить необхідність використання засад маркетингу в практиці діяльності суб'єктів державного управління. Доведено, що успішність пенсійної реформи в нашій державі значною мірою залежить від трансформації споживчої поведінки отримувачів пенсійних послуг. Встановлено, що на сучасному етапі розвитку формується самостійний маркетинговий механізм державного управління, який може бути визначений, як система, спрямована на забезпечення реалізації процесів державного управління, що передбачає використання суб'єктами державного управління принципів маркетингу у процесі досягнення державно-управлінських цілей, як основної управлінської концепції. Визначено роль і значення системи планування державного маркетингу у становленні маркетингового механізму державного управління. Формування належної системи маркетингового планування має поєднати всі наявні елементи маркетингових інструментів та забезпечити ефективне функціонування маркетингового державного механізму. Визначено конкретні принципи, цілі, етапи проведення, конкретні заходи формування маркетингової стратегії суб'єктів державного маркетингу.

82.06.20.0378/0419U004733

Якимчук Олег Феодосійович Державне управління інформаційним забезпеченням еколого-економічної безпеки України в умовах кліматичних змін: Дис...Кандидат наук з державного управління/ Приватне акціонерне товариство "Вищий навчальний заклад "Міжрегіональна Академія

управління персоналом" - Захищена; 1.-.- 1.2019

УДК: 35.01; 351.862.4

245 с. - Бібліогр.:451 назв

Дисертацію присвячено теоретико-методологічним і практичним аспектам вдосконалення системи державного управління у сфері інформаційного забезпечення еколого-економічної безпеки в Україні задля досягнення стратегії сталого розвитку держави й урахування фактичних змін клімату. Запропоновано систему управління інформаційним забезпеченням в умовах нової моделі ринку електричної енергії, зокрема у частині розділення інформаційних систем обленерго на окремі компанії: операторів систем розподілу та постачальників, запровадження нових форм розрахунків за спожиту електроенергію для фізичних і юридичних осіб на основі використання нової технології ринку інформаційних технологій «тонкий клієнт» на прикладі Товариства з обмеженою відповідальністю «Рівненська обласна енергопостачальна компанія». Удосконалено трактування поняття «інформаційне забезпечення управління еколого-економічною безпекою». Поглиблено засади формування інформаційного ринку задля розвитку інформаційного суспільства, які дозволяють врахувати дію регулюючих тарифних інструментів відповідно до концепції сталого розвитку держави. Удосконалено систему стратегічних напрямків державного управління інформаційними технологіями у процесі прийняття управлінських рішень задля гармонізації національного законодавства із світовими вимогами, що значно сприятиме подальшій інтеграції України до світової системи безпеки. Запропоновано шляхи імплементації закордонного досвіду застосування механізмів державного управління у сфері інформаційного забезпечення управління еколого-економічною безпекою, що дозволять підвищити рівень національної безпеки України в цілому.

82.06.20.0379/0519U001203

Нонік Валерій Вікторович Механізми формування та реалізації антикорупційної політики в Україні: Дис...д.держ.упр./ Чорноморський національний університет імені Петра Могили - Захищена; 08.11.2019

УДК: 354

412 с. - Бібліогр.:471 назв

Метою дослідження є розвиток теоретико-методологічних засад та обґрунтування науково-прикладних рекомендацій щодо вдосконалення механізмів формування та реалізації антикорупційної політики в Україні. У дисертації: розвинуто теоретичні основи протидії корупції з уточненням понятійного апарату науки державного управління; визначено регуляторні імперативи протидії корупції та окреслено базові методологічні складові формування та реалізації антикорупційної політики держави; розроблено пропозиції щодо вдосконалення механізмів формування та реалізації антикорупційної політики держави.

82.06.20.0380/0419U001630

Лісютін Антон Ігорович Розвиток механізму державного регулювання легкої промисловості в Україні: Дис...к.держ.упр./ Донецький державний університет управління - Захищена; 12.11.2019

УДК: 354

236 с. - Бібліогр.:219 назв

Об'єкт дослідження - процес державного регулювання легкої промисловості в Україні. Мета дослідження - обґрунтування теоретико-методичних підходів і розробка науково-практичних рекомендацій щодо розвитку механізму державного регулювання легкої промисловості в Україні за рахунок удосконалення організаційно-економічних напрямів для підвищення конкурентоспроможності галузі в умовах євроінтеграції. Методи дослідження - історичний; аналізу і синтезу; метод порівняльного аналізу; метод дедукції; математичні методи. Практичне значення отриманих результатів визначається тим, що наукові висновки й узагальнення дослідження доведено до рівня конкретних

напрямів, які є засадами для їхнього впровадження в практику державного управління з метою вдосконалення механізмів державного регулювання легкої промисловості в Україні. Наукова новизна одержаних результатів полягає в обґрунтуванні, поглибленні та розробці науково-методичних і практичних рекомендацій щодо розвитку механізму державного регулювання легкої промисловості в Україні для забезпечення євроінтеграційного вектора формування конкурентного промислового середовища в Україні. Удосконалено - науково-методичний підхід до формування державного механізму підвищення конкурентоспроможності підприємств легкої промисловості; - науково-методичний підхід до розвитку регіонального механізму державного регулювання легкої промисловості в Україні; - напрями механізму державного регулювання легкої промисловості в Україні, які охоплюють основні елементи нормативно-правового, економічного та фінансового механізму державного регулювання легкої промисловості на державному й регіональному рівнях. Дістали подальшого розвитку - узагальнення концептуальних засад механізму державного регулювання легкої промисловості в Україні; - теоретичні положення щодо визначення особливостей розвитку чинних механізмів державного регулювання легкої промисловості в європейських країнах і країнах - лідерах галузі; визначення основних завдань розвитку легкої промисловості за галузевою структурою в Україні в умовах євроінтеграції; - методичний підхід до оцінки конкурентоспроможності підприємств легкої промисловості України на основі матричного аналізу; - рекомендації з активізації державних механізмів сталого розвитку легкої промисловості для шести регіонів з найсприятливішими умовами розвитку легкої промисловості.

82.15 Організація управління економікою

82.06.20.0381/0219U000579

Управління бізнесом в умовах транзитивної економіки України.: Заключний звіт/Донбаська державна машинобудівна академія; Керівник Мироненко Євген Васильович - ДР 0117U007403, УДК 338.2

118

Концептуальне усвідомлення та системне дослідження еволюції управління бізнесом, формування нової доктрини господарського розвитку в конкретно-історичних умовах сучасної трансформації національної економіки та узагальнення імперативів розвитку господарських систем сучасного світу крізь призму економічних теорій та наукових шкіл.

86 ОХОРОНА ПРАЦІ

86.19 Організація і управління охороною праці. Економічні методи управління охороною праці

86.06.20.0382/0419U005234

Лях Юрій Михайлович Удосконалення методичних підходів до планування заходів з охорони праці на підприємствах газовидобувної промисловості: Дис...Кандидат технічних наук/ ДУ "Національний науково-дослідний інститут промислової безпеки та охорони праці" - захищена; 2.-.1.2019

УДК: 331.452/453

150 с. - Бібліогр.:104 назв

У дисертаційній роботі вирішене актуальне науково-практичне завдання, яке полягає у зниженні рівня виробничих ризиків у АТ «Укргазвидобування» шляхом розроблення нових методичних підходів до оцінювання ризику та обґрунтованого планування дієвих заходів з охорони праці. Удосконалено методика ідентифікації небезпек та оцінювання виробничих ризиків. Отримано математичні моделі бальної оцінки виробничих ризиків з урахуванням результатів реалізації заходів з охорони праці. Розроблено алгоритм планування заходів з охорони праці.

Експериментально досліджено типові

ситуації виникнення та реалізації небезпек й оцінювання виробничих ризиків у підрозділах АТ «Укргазвидобування». Сформульовано основні напрями удосконалення існуючої СУОП АТ «Укргазвидобування». Впровадження результатів роботи забезпечило соціальний та економічний ефект.

87 ОХОРОНА ДОВКІЛЛЯ. ЕКОЛОГІЯ ЛЮДИНИ

87.19 Забруднення і охорона вод на суші, морів і океанів

87.06.20.0383/0219U003420

Систематизація потенційних та створення нових заповідних об'єктів Південно-Бузького екологічного коридору за активної участі молоді: Заключний звіт/Уманський державний педагогічний університет імені Павла Тичини; Керівник Совгіра Світлана Василівна - ДР 0118U003374, УДК 504.45.058

18

Мета проекту: на основі результатів експедиційних, дисертаційних досліджень, попереднього досвіду роботи: сформулювати реєстр потенційних природоохоронних об'єктів Південно-Бузького екологічного коридору в межах Центрального Побужжя для виявлення територій, що потребують охорони; розробити технологію виявлення потенційних заповідних об'єктів; розробити і впровадити авторську методика створення нових заповідних об'єктів відповідно до регіональної специфіки; організаційні засади залучення молоді до пошуку потенційних заповідних об'єктів.

87.33 Стихійні лиха і катастрофи антропогенного походження. Екологічна безпека Організація аварійно-рятувальних робіт

87.06.20.0384/0419U005218

Твердохліб Марія Миколаївна
Інтенсифікація процесів очищення води

від сполук заліза та марганцю.:
Дис...Кандидат технічних наук/
Національний технічний університет
України "Київський політехнічний
інститут імені Ігоря Сікорського" -
Захищена; 2-. -1.2019

УДК: 628.1;628.3; 504.056:574;
502.58:574

235 с. - Бібліогр.:253 назв

Дисертаційна робота присвячена розробці екологічно безпечних методів інтенсифікації процесів очищення води від сполук заліза та марганцю. Встановлено, що ступінь окислення іонів заліза у водному середовищі залежить від часу контакту води з повітрям та реакції середовища, а також від початкової концентрації іона металу у воді. При дослідженні процесу окислення іонів марганцю у водному середовищі було встановлено, що значний вплив на проходження процесу має рН середовища та аерування розчину. Визначено окислювальні властивості аніоніту АВ-17-8, модифікованого сполуками хлору та марганцю, в процесі знезалізнення води. Показано, що суміш аніоніту АВ-17-8 в ClO_2 -формі та катіоніту КУ-2-8 в Na^+ формі забезпечує ефективно знезалізнення та пом'якшення води. Визначено оптимальні швидкості фільтрування води на пілотній установці по знезалізненню. В процесі фільтрування спостерігалось зниження концентрацій залишкового заліза до рівня ГДК в очищеній воді на протязі довгого часу фільтрциклу. Встановлено, що при швидкостях 1,5-4,5 м/год відбувається рівномірне накопичення осаду в товщі фільтрувального завантаження, що призводить до ефективного окиснення іонів заліза та подовженню фільтроциклу. При дослідженні вилучення сполук марганцю з води на пілотній установці вдалося досягти повного вилучення іонів марганцю незалежно від форми катіоніту. Запропоновано технологічну схему очищення артезіанської води від сполук заліза та марганцю. Розраховано економічний ефект впровадження даної технології.

87.06.20.0385/0419U001705

Сметанін Кирило Володимирович
Удосконалення системи екологічного
моніторингу навколишнього середовища із
застосуванням дистанційно пілотованих
літальних апаратів: Дис...к.т.н./ Київський
національний університет будівництва і
архітектури - Захищена; 13.12.2019

УДК: 504.056:574; 502.58:574

134 с. - Бібліогр.:117 назв

Об'єктом дослідження є процес застосування дистанційно-пілотованих літальних апаратів в системі екологічного моніторингу. Предмет досліджень - екологічний моніторинг навколишнього середовища із застосуванням бортового обладнання дистанційно-пілотованого літального апарата. Наукова новизна отриманих результатів: Вперше: запропонована аналітична модель оцінювання якості виконання завдань екологічного моніторингу засобами ДПЛА, особливістю якої є урахуванням особливостей визначення характеру антропогенного впливу на стан довкілля за допомогою удосконалення апаратури екологічного спостереження шляхом оптимізації структури та параметрів бортового обладнання літального апарату; розроблено алгоритм керування ДПЛА екологічного спостереження, який на відміну від існуючих забезпечує стабілізацію об'єкта на оперативної програмованої траєкторії, яка забезпечує підвищення точності оцінювання екологічної безпеки об'єктів спостереження за допомогою використання каналу зв'язку з ДПЛА. Отримало подальший розвиток методика проведення екологічного моніторингу з використанням ДПЛА для комплексного оцінювання техногенного забруднення навколишнього середовища, яка на відміну від існуючих, враховує особливості території спостереження, що дозволяє підвищити достовірність та оперативність збору даних про характер впливу на навколишнє середовище. Удосконалена методика управління рухом ДПЛА екологічного спостереження, яка враховує особливості роботи бортового обладнання при виконанні завдань моніторингу довкілля по заданому маршруту за рахунок врахування показників ефективності

систем спостереження, що дозволяє підвищити точність отримання екологічних оцінок навколишнього середовища та техногенне небезпечних об'єктів.

Показчик

Ємець Алла Іванівна	0205	Биченков Василь Васильович	0360
Єрьомін Микола Борисович	0099	Бичков Андрій Сергійович	0270
Єрьомін Микола Борисович	0155	Близнюк Ігор Леонідович	0087
Іванишин Тарас Іванович	0001	Боднарчук Оксана Василівна	0290
Іванова Олена Вікторівна	0104	Боднарчук Оксана Василівна	0291
Іванова Олена Вікторівна	0106	Бойко Владислав Анатолійович	0118
Іванова Ольга Миколаївна	0231	Бойко Оксана Василівна	0251
Івченко Дмитро Олександрович	0173	Бойко Оксана Василівна	0255
Ізотова Наталя Павлівна	0140	Бойко Тетяна Іванівна	0006
АЛСАРДІА МОХАММАД МОРШЕД АЙЕД	0215	Болотний Микола Петрович	0245
Акімов Ігор Андрійович	0220	Большакова Інесса Антонівна	0188
Алексєєнко Сергій Вікторович	0189	Большакова Інесса Антонівна	0285
Алексєєнко Сергій Вікторович	0195	Бондаренко Марія Олександрівна	0065
Андрєєв Андрій Васильович	0079	Борисенко Ольга Миколаївна	0150
Андрєєв Андрій Васильович	0085	Борисенко Ольга Миколаївна	0286
Аноп Анна Вікторівна	0159	Братанич Андрій Анатолійович	0117
Аносєнкова Світлана Володимирівна	0131	Бречко Вероніка Олександрівна	0169
Анісімова Ганна Валеріївна	0077	Бречко Вероніка Олександрівна	0256
Аралов Володимир Іванович	0314	Брич Василь Ярославович	0038
Артеменко Олексій Борисович	0323	Брич Василь Ярославович	0244
Артим Інна Володимирівна	0239	Бровко Дмитро Вікторович	0266
Афонін Максим Олександрович	0336	Бровко Дмитро Вікторович	0301
Афонін Максим Олександрович	0339	Бродніковська Ірина Володимирівна	0267
Ачкевич Василь Іванович	0329	Буднік Зінаїда Миколаївна	0222
Бабкова Надія В'ячеславівна	0008	Буряк Юрій Іванович	0303
Бабіч Артем Володимирович	0181	Буряченко Олексій Валентинович	0096
Багрій Ігор Дмитрович	0240	Беляєв Олександр Євгенович	0190
Байло Юлія Валеріївна	0147	Беліков Костянтин Миколайович	0207
Балджи Ілона Володимирівна	0357	Білецька Ганна Василівна	0321
Балджи Ілона Володимирівна	0358	Вавшко Ірина Василівна	0153
Барановський Дмитро Миколайович	0262	Вакалюк Іванна Володимирівна	0143
Барановський Дмитро Миколайович	0344	Ванг Юнгмінг	0136
Барбаш Єлізавета Михайлівна	0108	Ванг Юнгмінг	0144
Барчук Андрій Олегович	0055	Васько Наталія Іванівна	0317
Басараб Володимир Ілліч	0010	Васько Наталія Іванівна	0319
Безугла Олена Петрівна	0352	Вахненко Олексій Олексійович	0179
Беліченко О.П.	0235	Ващенко Валерій Володимирович	0212
Беліченко О.П.	0362	Висоцька Олена Олександрівна	0257
Берестецька Олена Михайлівна	0022	Войчак Дмитро Анатолійович	0016
Берестецька Олена Михайлівна	0023	Ветров Володимир Іванович	0361
Биковський Ярослав Тімурович	0114	Віщур О.І.	0214
		Гаврилечко Юрій Володимирович	0377
		Гаврилюк Ірина Олександрівна	0127

Гаврилюк Ірина Олександрівна	0133	Завадська Ольга Петрівна	0070
Галасюк Віктор Валерійович	0033	Загороднюк Андрій Васильович	0162
Галстян Генрі Аршавинович	0288	Задорожний Зеновій-Михайло	0041
Гарбар Ірина Олександрівна	0139	Васильович	
Гелета О.Л., Сергієнко І.А.	0236	Задубинна Єлизавета Валеріївна	0307
Гелета О.Л., Сергієнко І.А.	0363	Заяць Андрій Євгенович	0007
Говоровський Андрій	0101	Знамеровський Сергій Григорович	0343
Володимирович		Золотар Людмила Миколаївна	0009
Гончарук Владислав Володимирович	0331	Зінченко Арсен Леонідович	0012
Гончарук Владислав Володимирович	0333	Кабачна Ірина Володимирівна	0227
Горбатенко Станіслав Кіндратович	0326	Калачевська Лариса Іванівна	0025
Горбенко Євген Степанович	0253	Кантор Наталія Юріївна	0062
Грицака Олександр Миколайович	0284	Карпишин Наталія Іванівна	0039
Грібенюк Олена Вікторівна	0350	Карпушевська Леся Романівна	0124
Гунчак Михайло Володимирович	0221	Карпіна Олена Олександрівна	0146
Гуц Наталія Григорівна	0071	Каспрук Оксана Сергіївна	0090
Гуц Наталія Григорівна	0074	Катеринич Олег Олександрович	0324
Гуц Наталія Григорівна	0075	Кашуба Володимир Іванович	0203
Гуц Наталія Григорівна	0091	Кваша Віктор Григорович	0302
Гуцул Вадим Володимирович	0064	Кебал Юрій Вікторович	0337
Гуцул Вадим Володимирович	0067	Кебал Юрій Вікторович	0338
Даневич Федір Анатолійович	0175	Кисельов Геннадій Дмитрович	0261
Даневич Федір Анатолійович	0177	Клечковський Юрій Едуардович	0320
Даценко Наталія Володимирівна	0014	Кобко-Одарій Вікторія Сергіївна	0049
Дем'яненко Іван Іванович	0238	Ковальов Сергій Олександрович	0278
Демиденко Олександр Ваильович	0311	Ковальчук Олександр Григорович	0273
Дергачов Олександр Леонідович	0309	Ковпак Олена Сергіївна	0105
Джигалюк Ольга Вікторівна	0225	Козаченко Галина Вікторівна	0103
Джигалюк Ольга Вікторівна	0226	Колесніченко Сергій Сергійович	0003
Дзюбак Софія Василівна	0046	Колесніченко Сергій Сергійович	0005
Дзюбак Софія Василівна	0047	Колобов Костянтин Сергійович	0279
Дзядевич Сергій Вікторович	0213	Комаров Ігор Володимирович	0184
Димань Маріанна Михайлівна	0199	Комаровська Оксана Антоліївна	0113
Донець Олександр Дмитрович	0283	Комісарова Ольга Сергіївна	0349
Дорошенко Оксана Григорівна	0228	Кононець Валерій Вадимович	0289
Дрогомирецька Марта Миколаївна	0149	Кордюк Олександр Анатолійович	0249
Дубовий Захар Сулейманович	0116	Коротких Андрій Юрійович	0082
Дубік Роман Миколайович	0264	Коротких Андрій Юрійович	0086
Дубінко Дмитро Олегович	0057	Костеневич Олена Сергіївна	0371
Дубінко Дмитро Олегович	0058	Кравець Анастасія Юріївна	0093
Дубінко Дмитро Олегович	0073	Кравченко Олександр Миколайович	0061
Дьомін Юрій Васильович	0276	Криворучко Володимир	0182
Железнова Тетяна Петрівна	0123	Миколайович	
Жукова Ярослава Фрідріхівна	0297	Крисоватий Андрій Ігорович	0029

Кривцун Ігор Віталійович	0367	Маслійчук Ольга Богданівна	0295
Кудря Степан Олександрович	0246	Махненко Олег Володимирович	0369
Кузнецов Валерій Валерійович	0340	Мачуський Валерій Віталійович	0115
Кузнецов Микола Петрович	0243	Мельник Тетяна Вікторівна	0031
Кузьмишина Наталія Василівна	0304	Мельник Роман Васильович	0327
Кулініч Марія Василівна	0372	Мироненко Євген Васильович	0381
Куничак Галина Іванівна	0310	Михайлов Михайло Борисович	0056
Курський Юрій Сергійович	0174	Михаськів Віктор Володимирович	0197
Курський Юрій Сергійович	0178	Мойсеєнко Ігор Валентинович	0020
Кухтенко Олександр Сергійович	0353	Момот Андрій Іванович	0200
Кучер В'ячеслав Анатолійович	0374	Монастирський Григорій Леонардович	0021
Кучук-Яценко Сергій Іванович	0370	Морозов Анатолій Олексійович	0265
Кушнерова Яна Григорівна	0129	Мотовий Ігор Віталійович	0247
Кушнірук Світлана Анатоліївна	0107	Мустафазаде Парвана Тельман кизи	0100
Кіпніс Леонід Абрамович	0196	Мєшкова-Клименко Наталія Аркадіївна	0334
Лавриненко Юрій Олександрович	0316	Міловська Надія Василівна	0069
Лазаренко Сергій Вікторович	0171	Міловська Надія Василівна	0072
Лазаренко Сергій Вікторович	0172	Міловська Надія Василівна	0076
Лебедєв Євген Вікторович	0293	Міловська Надія Василівна	0092
Лебідь Ігор Григорович	0351	Налисько Микола Миколайович	0300
Левчук Леонід Геннадійович	0180	Некрасова Марія Володимирівна	0280
Левчук Леонід Геннадійович	0254	Некрасова Марія Володимирівна	0281
Лемко Іван Степанович	0342	Несмачна Меланія Віталіївна	0318
Лисецький Лонгін Миколайович	0204	Нестеренко Марина Миколаївна	0119
Лихолат Юрій Васильович	0219	Никифорчин Мар'яна Дмитрівна	0044
Лобойко Дар'я Ігорівна	0272	Новицький Сергій Володимирович	0298
Лупак Марія Іванівна	0148	Новицький Сергій Володимирович	0299
Луценко Вікторія Володимирівна	0376	Нонік Валерій Вікторович	0379
Луців Богдан Любомирович	0040	Носик Павло Сергійович	0209
Лях Юрій Михайлович	0382	Нікітіна Анна Олексіївна	0237
Ляшенко Михайло Володимирович	0233	Обіход Ярослав Якович	0164
Ліпський Віталій Володимирович	0036	Овдійчук Оксана Петрівна	0151
Лісова Людмила Олександрівна	0268	Оксамитний Віктор Миколайович	0217
Лісютін Антон Ігорович	0380	Олійник Ганна Олександрівна	0137
Лісяний Микола Іванович	0347	Олійник Ганна Олександрівна	0138
Ліщук Павло Олександрович	0185	Олійник Юрій Анатолійович	0252
Мазуренко Влада Віталіївна	0089	Омельченко Ірина Владиславівна	0202
Макаренко Лариса Олександрівна	0048	Омельчук Сергій Тихонович	0354
Максименко Наталія Леонідівна	0130	Омельчук Сергій Тихонович	0355
Максимов Сергій Юрійович	0368	Омельчук Сергій Тихонович	0356
Марков Роберт Рубенович	0028	Оперенко Сергій Григорович	0034
Марфобудінова Лідія Іванівна	0095	Осауленко Вячеслав Миколайович	0158
Марфобудінова Лідія Іванівна	0098		

Осауленко Вячеслав Миколайович	0168	Саленко Ірина Володимирівна	0080
Осецький Валерій Леонідович	0193	Саленко Ірина Володимирівна	0083
Охріменко Олена Андріївна	0141	Самойленко Оксана Анатоліївна	0110
Павлов Геннадій Вікторович	0277	Самойленко Оксана Анатоліївна	0125
Паламарчук Вікторія Андріївна	0053	Сахарова Олена Борисівна	0088
Паламарчук Вікторія Андріївна	0054	Сахнюк Василь Євгенович	0183
Палехова Ірина Володимирівна	0366	Севост'янов Павло Олександрович	0134
Палійчук Тетяна Володимирівна	0030	Семенов Василь Юрійович	0163
Панасенко Сергій Валентинович	0232	Семенова Анастасія Борисівна	0294
Панасенко Сергій Валентинович	0234	Сердюк Наталія Аркадіївна	0051
Парубій Уляна Юріївна	0152	Сердюк Наталія Аркадіївна	0052
Паценкер Леонід Давідович	0287	Силаєва Анжеліка Алімівна	0332
Пелих Володимир Олександрович	0242	Слюсар Іван Тимофійович	0312
Перевязко Лілія Петрівна	0132	Сметанін Кирило Володимирович	0385
Петренко Анатолій Іванович	0260	Совгіра Світлана Василівна	0383
Петренкова Віра Павлівна	0306	Солдатова Марія Олександрівна	0263
Петриченко Василь Флорович	0313	Сорокін Віктор Михайлович	0250
Пилипів Ігор Васильович	0259	Сотніков Геннадій Васильович	0191
Платонов Олександр Дмитрович	0156	Сотніков Геннадій Васильович	0192
Платонов Олександр Дмитрович	0157	Сотніков Геннадій Васильович	0194
Погонець Вікторія Вікторівна	0142	Старенький Віктор Петрович	0346
Половінкін Ігор Михайлович	0359	Стахів Петро Григорович	0248
Полярус Олена Миколаївна	0274	Стегній Борис Тимофійович	0325
Поліщук Юлія Олегівна	0186	Степанов Володимир Андрійович	0120
Поліщук Оксана Григорівна	0176	Столетова Ірина Геннадіївна	0045
Помазова Оксана Вікторівна	0135	Стороженко Галина Валеріївна	0210
Потопальська Ксенія Євгенівна	0198	Стороженко Галина Валеріївна	0224
Предчук Тетяна Василівна	0068	Стрижак Олександр Васильович	0208
Присяжнюк Лариса Михайлівна	0330	Сукаленко Тетяна Миколаївна	0145
Прокопов Олександр Ігорович	0187	Сукманова Олена Валеріївна	0059
Радзілевич Дмитро Анатолійович	0050	Сулейманова Лія Фаритівна	0002
Радченко Володимир Олександрович	0348	Сулейманова Лія Фаритівна	0004
Растворова Марія Олександрівна	0015	Сухіна Олена Миколаївна	0346
Растворова Марія Олександрівна	0241	Ся Гаоян	0122
Резуненко Олександр Вячеславович	0160	Сенько Олена Вікторівна	0027
Рейкін Віталій Самсонович	0018	Тарнавська Ірина Олегівна	0154
Рейпольська Ольга Дмитрівна	0112	Татарінцев В.І	0364
Родіонов Сергій Олександрович	0042	Татарінцев В.І.	0365
Родіонова Наталія Василівна	0216	Твердохліб Марія Миколаївна	0335
Савельєв Юрій Васильович	0211	Твердохліб Марія Миколаївна	0384
Сагайдак Валерій Вікторович	0066	Терлецький Віталій Михайлович	0011
Садова Уляна Ярославівна	0024	Тесля Алла Ігорівна	0019
Сазонова Олена Станіславівна	0161	Ткаченко Ірина Валер'янівна	0230

Товчига Ольга Володимирівна	0229	Чумак Володимир Валентинович	0063
Троян Оксана Анатоліївна	0166	Чумаченко Сергій Петрович	0322
Троян Оксана Анатоліївна	0167	Чітак Віталій Георгійович	0282
Турчак Дмитро Васильович	0375	Шаповалов Євген Вікторович	0165
Тімченко Олександр Володимирович	0373	Шаповалов Віктор Олександрович	0269
Тісецька Альона Анатоліївна	0081	Шахно Альона Юріївна	0037
Тісецька Альона Анатоліївна	0084	Швець Оксана Михайлівна	0060
Федорчук Ірина Володимирівна	0111	Шевців Анна Богданівна	0032
Федорчук Ірина Володимирівна	0126	Шевчик Богдан Михайлович	0013
Фрицький Ігор Олегович	0201	Шевчук Микола Миколайович	0109
Фірсов Олександр Володимирович	0271	Шелеметьєва Тетяна Вячеславівна	0026
Цехмейструк Микола Григорович	0305	Широков Максим Анатолійович	0035
Цьонь Ганна Богданівна	0328	Шолохов Олексій Вікторович	0170
Чабан Володимир Ілліч	0308	Шпілевський Володимир Вікторович	0017
Чередник Володимир Миколайович	0341	Штерн Михайло Борисович	0275
Чернетченко Дмитро Володимирович	0345	Шугай Мирослава Олександрівна	0296
Чернюк Володимир Іванович	0223	Шуліка Андрій Андрійович	0094
Чехун Василь Федорович	0206	Шуліка Андрій Андрійович	0097
Чинчева Лариса Владилєнівна	0121	Щербак Наталія Леонідівна	0292
Чирик Альона Олегівна	0078	Якимчук Олег Феодосійович	0378
Чорнолата Людмила Петрівна	0315	Яцків Василь Васильович	0258
Чукіна Іванна Валеріївна	0043		

02 ФІЛОСОФІЯ.....	3
02.01 Загальні питання філософії.....	3
02.41 Соціальна філософія	3
03 ІСТОРІЯ. ІСТОРИЧНІ НАУКИ	4
03.01 Загальні питання історичних наук.....	4
03.09 Загальна історія.....	5
03.19 Історія окремих країн.....	5
04 СОЦІОЛОГІЯ	7
04.21 Суспільство як система. Соціальні відносини і процеси.....	7
06 ЕКОНОМІКА. ЕКОНОМІЧНІ НАУКИ.....	7
06.01 Загальні питання економічних наук	7
06.35 Наука управління економікою. Обліково-економічні науки	8
06.41 (Економічна географія) -> 06.61	8
06.51 Світове господарство. Міжнародні економічні відносини.....	9
06.52 Тенденції і проблеми економічного розвитку і зростання. Планування економіки. Економічні цикли і кризи	9
06.54 Продуктивні сили і науково-технічний прогрес	10
06.58 Відтворювальна структура економіки. Нагромадження і споживання. Добробут.....	10
06.61 Територіальна структура економіки. Регіональна і міська економіка	11
06.71 Галузева структура економіки.....	12
06.73 Фінансова наука. Грошові та податкові теорії. Кредитно-фінансові інститути	14
06.75 Економічні проблеми організації і управління господарством країни	14
06.77 Економіка праці. Трудові ресурси.....	17
06.81 Економіка та організація підприємства. Керування підприємством	18
10 ДЕРЖАВА ТА ПРАВО. ЮРИДИЧНІ НАУКИ УДК 34	20
10.01 Загальні питання	20
10.07 Загальна теорія держави і права	20
10.09 Історія держави і права	23
10.11 Історія політичних і правових вчень	23
10.15 Державне (конституційне) право і управління	23
10.17 Адміністративне право	26
10.19 Інформаційне право	28
10.21 Фінансове право	29
10.27 Цивільне право.....	30
10.31 Цивільно-процесуальне право (цивільний процес)	31
10.47 Сімейне право	32
10.53 Правові проблеми охорони довкілля.....	33
10.55 Земельне право.....	34
10.63 Трудове право	34

10.67	Право соціального забезпечення	36
10.81	Кримінологія	38
10.87	Міжнародне право.....	38
10.89	Міжнародне приватне право.....	38
11	ПОЛІТИКА. ПОЛІТИЧНІ НАУКИ	41
11.09	Історія політичних вчень	41
11.15	Теорія політичних систем. Внутрішня політика.....	42
11.25	Теорія міжнародних відносин. Зовнішня політика і дипломатія	44
12	НАУКОЗНАВСТВО	44
12.09	Розвиток науки	44
12.31	Наукова праця.	45
14	НАРОДНА ОСВІТА. ПЕДАГОГІКА.....	45
14.01	Загальні питання народної освіти і педагогіки	45
14.07	Загальна педагогіка.....	46
14.09	Історія освіти і педагогіки. Персоналія	47
14.23	Дошкільна освіта. Дошкільна педагогіка.....	50
14.25	Загальноосвітня школа. Педагогіка загальноосвітньої школи.....	50
14.27	Позашкільна (додаткова) освіта і виховання. Позашкільна педагогіка	51
14.35	Вища професійна освіта. Педагогіка вищої професійної школи	51
14.37	Освіта дорослих. Підвищення кваліфікації. Самоосвіта	55
14.43	Спеціалізовані галузі педагогіки	56
14.91	Народна освіта і педагогіка в окремих країнах.....	56
15	ПСИХОЛОГІЯ.....	57
15.01	Загальні питання психології	57
15.21	Загальна психологія	57
15.31	Психологія розвитку. Вікова психологія	62
16	МОВОЗНАВСТВО	63
16.20	Порівняльне мовознавство	63
16.21	Загальне мовознавство.....	63
16.22	Типологічне мовознавство.....	66
16.41	Мови світу	66
17	ЛІТЕРАТУРА. ЛІТЕРАТУРОЗНАВСТВО. НАРОДНА ПОЕТИЧНА ТВОРЧІСТЬ.....	68
17.01	Загальні питання літературознавства	69
17.07	Теорія літератури	69
18	МИСТЕЦТВО. МИСТЕЦТВОЗНАВСТВО	69
18.32	Дизайн	69
18.41	Музика. Музикознавство	70
19	МАСОВА КОМУНІКАЦІЯ. ЖУРНАЛІСТИКА. ЗАСОБИ МАСОВОЇ ІНФОРМАЦІЇ	71
19.01	Загальні питання вивчення масової комунікації.....	71

19.21 Масова комунікація	71
20 ІНФОРМАТИКА	72
20.23 Інформаційний пошук.....	72
20.54 Комп'ютерні науки та інформаційні технології	72
27 МАТЕМАТИКА	73
27.31 Диференціальні рівняння з частинними похідними	73
27.35 Математичні моделі природничих наук і технічних наук. Рівняння математичної фізики	73
27.39 Функціональний аналіз і теорія оператора	74
27.41 Обчислювальна математика	74
28 КІБЕРНЕТИКА.....	75
28.19 Теорія кібернетичних систем керування.....	75
28.23 Штучний інтелект	75
28.29 Системний аналіз.	78
29 ФІЗИКА.....	79
29.01 Загальні питання фізики	79
29.03 Загальні проблеми фізичного експерименту	80
29.05 Фізика елементарних частинок. Теорія полів	80
29.15 Ядерна фізика.....	81
29.19 Фізика твердих тіл	82
29.27 Фізика плазми	84
29.31 Оптика	85
29.33 Лазерна фізика	85
29.35 Радіофізика. Фізичні основи електроніки	85
30 МЕХАНІКА	87
30.17 Механіка рідини і газу	87
30.19 Механіка деформованого твердого тіла.....	87
30.51 Комплексні та спеціальні розділи механіки.....	89
31 ХІМІЯ.....	90
31.15 Фізична хімія.....	90
31.17 Неорганічна хімія. Комплексні сполуки	91
31.19 Аналітична хімія	91
31.21 Органічна хімія	91
31.23 Біоорганічна хімія. Природні органічні сполуки та їхні синтетичні аналоги	92
31.25 Хімія високомолекулярних сполук	93
31.27 Біологічна хімія.....	93
34 БІОЛОГІЯ	94
34.19 Цитологія.....	94
34.25 Вірусологія	94

34.27 Мікробіологія	95
34.31 Фізіологія рослин	95
34.33 Зоологія	95
34.35 Екологія	95
34.39 Фізіологія людини і тварин. Моделювання розумових процесів	96
34.45 Фармакологія	97
34.49 Радіаційна біологія	100
37 ГЕОФІЗИКА	100
37.15 Геомагнетизм і вищі шари атмосфери. Земний магнетизм (геомагнетизм) Дослідження вищих шарів атмосфери космічними засобами	100
38 ГЕОЛОГІЯ	101
38.35 Мінералогія	101
38.37 Петрографія	101
38.53 Геологія родовищ нафти, газу і конденсатів	102
38.57 Методи пошуку і розвідування родовищ корисних копалин	102
39 ГЕОГРАФІЯ	102
39.21 Економічна і соціальна географія	102
41 АСТРОНОМІЯ	103
41.25 Туманності. Міжзоряне середовище	103
44 ЕНЕРГЕТИКА	103
44.09 Енергоресурси. Енергетичний баланс. Енергетичний потенціал: Теоретичний, технічний, екологічний, економічний; оптимістична і песимістична оцінка потенціалу	103
44.29 Електроенергетика	104
44.31 Теплоенергетика. Теплотехніка	104
45 ЕЛЕКТРОТЕХНІКА	105
45.01 Загальні питання електротехніки	105
45.09 Електротехнічні матеріали	105
45.51 Світлотехніка	105
47 ЕЛЕКТРОНІКА. РАДІОТЕХНІКА	105
47.14 Проектування і конструювання електронних приладів та радіоелектронної апаратури	106
47.55 Електроакустика, ультразвукова та інфразвукова техніка	106
50 АВТОМАТИКА І ТЕЛЕМЕХАНІКА. ОБЧИСЛЮВАЛЬНА ТЕХНІКА	107
50.07 Теоретичні основи обчислювальної техніки	107
50.09 Елементи, вузли і пристрої автоматики, телемеханіки та обчислювальної техніки .	107
50.37 Обчислювальні центри (ОЦ)	108
50.39 Обчислювальні мережі (ОМ)	109
50.41 Програмне забезпечення обчислювальних машин, комплексів і мереж	109
50.43 Системи автоматичного керування, регулювання і контролю	111
50.49 Автоматизовані системи організаційного керування	112

52 ГІРНИЧА СПРАВА	112
52.13 Техніка і технологія розроблення родовищ твердих корисних копалин	112
52.39 Розроблення родовищ будівельних і дорожніх матеріалів, вогнетривів, керамічної, скляної та мінеральної технічної сировини	113
53 МЕТАЛУРГІЯ.....	113
53.03 Теорія металургійних процесів	113
53.39 Порошкова металургія	114
55 МАШИНОБУДУВАННЯ	114
55.01 Загальні питання машинобудування	114
55.03 Машинознавство і деталі машин	115
55.15 Ливарне виробництво	116
55.22 Оброблення поверхонь і нанесення покриттів	116
55.39 Хімічне і нафтове машинобудування	116
55.41 Локомотивобудування і вагонобудування	117
55.42 Двигунобудування	117
55.47 Авіабудування	118
55.57 Тракторне і сільськогосподарське машинобудування	119
58 ЯДЕРНА ТЕХНІКА	120
58.34 Термоядерні реактори	120
60 ПОЛІГРАФІЯ. РЕПРОГРАФІЯ. ФОТОКІНОТЕХНІКА	120
60.29 Поліграфія	120
61 ХІМІЧНА ТЕХНОЛОГІЯ. ХІМІЧНА ПРОМИСЛОВІСТЬ	120
61.39 Промисловий синтез органічних барвників і пігментів	120
61.51 Технологія перероблення нафти і газу	121
61.69 Технологія хімічних реактивів і особливо чистих речовин	121
62 БІОТЕХНОЛОГІЯ	121
62.13 Біотехнологічні процеси та апарати	121
62.37 Прикладна генетична (генна) інженерія	122
64 ЛЕГКА ПРОМИСЛОВІСТЬ	123
64.01 Загальні питання легкої промисловості	123
65 ХАРЧОВА ПРОМИСЛОВІСТЬ	123
65.09 Сировина для харчової промисловості і допоміжні матеріали	123
65.59 М'ясна і птахопереробна промисловість	123
65.63 Молочна промисловість	124
66 ЛІСОВА, ДЕРЕВООБРОБНА І ЦЕЛЮЛОЗНО-ПАПЕРОВА ПРОМИСЛОВІСТЬ	124
66.01 Загальні питання лісової і деревообробної промисловості	124
66.37 Виробництво меблів	125
67 БУДІВНИЦТВО. АРХІТЕКТУРА	125
67.01 Загальні питання будівництва	125

67.11 Будівельні конструкції.....	125
67.29 Об'єкти будівництва.....	126
68 СІЛЬСЬКЕ І ЛІСОВЕ ГОСПОДАРСТВО	126
68.01 Загальні питання сільського господарства.....	126
68.05 Ґрунтознавство	127
68.29 Землеробство.....	127
68.33 Агрохімія	128
68.35 Рослинництво	129
68.37 Захист сільськогосподарських рослин	131
68.39 Тваринництво.....	132
68.41 Ветеринарія	132
68.85 Механізація і електрифікація сільського господарства.....	133
69 РИБНЕ ГОСПОДАРСТВО	134
69.35 Технічна експлуатація рибних морських портів.....	134
70 ВОДНЕ ГОСПОДАРСТВО	134
70.03 Наукові основи водного господарства	134
70.27 Якість води	134
73 ТРАНСПОРТ	135
73.01 Загальні питання транспорту.....	136
73.29 Залізничний транспорт	136
73.31 Автомобільний транспорт	136
73.34 Водний транспорт	137
76 МЕДИЦИНА І ОХОРОНА ЗДОРОВ'Я.....	137
76 МЕДИЦИНА І ОХОРОНА ЗДОРОВ'Я.....	137
76.03 Медико-біологічні дисципліни.....	138
76.13 Медична техніка.....	138
76.29 Клінічна медицина	140
76.31 Клінічна фармакологія. Фармація	143
76.33 Гігієна і епідеміологія.....	143
77 ФІЗИЧНА КУЛЬТУРА І СПОРТ	144
77.01 Загальні питання фізичної культури і спорту.....	144
77.31 Спортивні змагання	144
78 ВІЙСЬКОВА СПРАВА	145
78.01 Загальні питання воєнної справи.....	145
78.19 Воєнна наука	145
78.27 Збройні сили.....	145
80 ІНШІ ГАЛУЗІ ЕКОНОМІКИ	145
80.33 Ювелірна промисловість	145
81 ЗАГАЛЬНІ І КОМПЛЕКСНІ ПРОБЛЕМИ ТЕХНІЧНИХ І ПРИКЛАДНИХ НАУК.....	146

81.09	Матеріалознавство	146
81.35	Зварювання.....	147
81.92	Пожежна безпека	149
82	ОРГАНІЗАЦІЯ І УПРАВЛІННЯ.....	149
82.13	Державне та адміністративне управління	149
82.15	Організація управління економікою	153
86	ОХОРОНА ПРАЦІ.....	154
86.19	Організація і управління охороною праці. Економічні методи управління охороною праці	154
87	ОХОРОНА ДОВКІЛЛЯ. ЕКОЛОГІЯ ЛЮДИНИ	154
87.19	Забруднення і охорона вод на суші, морів і океанів	154
87.33	Стихійні лиха і катастрофи антропогенного походження. Екологічна безпека Організація аварійно-рятувальних робіт	154
	Показчик	157